

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΗ'

Δευτέρα 7 Ιουνίου 2021

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 13493, 13494, 13495, 13502, 13508, 13511, 13513, 13515, 13516, 13517, 13523, 13524, 13526, 13527, 13530, 13532, 13533, 13534, 13535, 13536

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Το πρόβλημα που έχει ανακύψει με τους αλλοδαπούς εργαζόμενους στον πρωτογενή τομέα», σελ. 13493

β) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Υλοποίηση σχολικών αιθουσών στην περιοχή της Δυτικής Θεσσαλονίκης», σελ. 13496

γ) Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού:

i. με θέμα: «Απαραίτητη η οικονομική στήριξη των πολιτιστικών συλλόγων της πατρίδας μας», σελ. 13497

ii. με θέμα: «Ομόφωνη, θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου στο αίτημα του Οίκου Dior για τις επιδείξεις του στις 14, 15 και 17 Ιουνίου 2021», σελ. 13507

iii. με θέμα: «Κατά χώραν' διατήρηση των αρχαιοτήτων του σταθμού Βενιζέλου», σελ. 13509

δ) Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων:

i. με θέμα: «Τις επαγγελματικές σχολές του ΟΑΕΔ», σελ. 13499

ii. με θέμα: «Επιτακτική η άμεση κήρυξη της Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης των Ξενοδοχοϋπαλλήλων ως υποχρεωτικής», σελ. 13501

iii. με θέμα: «Εξίσωση ορίων ηλικίας ανδρών-γυναικών για λήψη σύνταξης με ανήλικο παιδί (25ετία/2010)», σελ. 13503

iv. με θέμα: «Μέχρι και δύο χρόνια η καθυστέρηση στην απονομή συντάξεων από τον ΟΓΑ», σελ. 13505

ε) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

i. με θέμα «Διαχείριση και Προστασία περιαστικού δάσους Θεσσαλονίκης Σέιχ-Σου», σελ. 13511

ii. με θέμα «Λήψη άμεσων μέτρων για την προστασία του δάσους του Σέιχ Σου», σελ. 13511

iii. με θέμα: « Άμεση αποκατάσταση και ολοκληρωμένη προστασία της δασικής περιοχής που κατέστρεψε η πρόσφατη πυρκαγιά στον Σχίνο Κορινθίας», σελ. 13514

στ) Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη:

i. με θέμα: «Ανέτοιμος ο κρατικός μηχανισμός για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών», σελ. 13516

ii. με θέμα: « Η πυρκαγιά σε Κορινθία/Δυτική Αττική - Γεράνεια Όρη αποτελεί την πιο καταστροφική, από άποψη καμένης δασικής έκτασης, της τελευταίας δεκαετίας», σελ. 13519

iii. με θέμα: «Να ενισχυθούν οι πυροσβεστικές δομές στο δήμο Σητείας Λασιθίου Κρήτης», σελ. 13521

ζ) Προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού», σελ. 13524

η) Προς τον Υπουργό Υγείας:

i. με θέμα: «Εργασιακή εκμετάλλευση των εργαζομένων με γνώμονα τις απευθείας αναθέσεις», σελ. 13526

ii. με θέμα: «Επιστροφή Νοσοκομείων στην κανονικότητα με προβλήματα και ταλαιπωρία των πολιτών», σελ. 13528

iii. με θέμα: «Την επικίνδυνη κατάσταση που έχει διαμορφωθεί με τις ελλείψεις στο Κέντρο Υγείας (Κ.Υ.) Κατούνας Αιτωλοακαρνανίας», σελ. 13530

iv. με θέμα: «Η Κυβέρνηση εγκατέλειψε και υγειονομικά τη Θεσσαλονίκη. Ούτε κεντρικό επιχειρησιακό σχέδιο ούτε νέες προσλήψεις ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού», σελ. 13532

v. με θέμα: «Πώς θα ενισχυθεί η λειτουργία της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο (Π.Γ.Ν) Ρίου προς όφελος των πολιτών της Ηλείας και της Δυτικής Ελλάδας;», σελ. 13535

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού και οι Υπουργοί Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός Αθλητισμού κατέθεσαν στις 4.6.2021 σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την Προστασία της Εργασίας, Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρησης Εργασίας», Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας, Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης Ασφάλειας και της Υγείας στην εργασία, Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου του 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής», σελ. 13493

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α.,	σελ. 13517 - 13537
ΒΙΤΣΑΣ Δ.,	σελ. 13493 - 13499
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ.,	σελ. 13499 - 13517

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 13517, 13523, 13524, 13526, 13527, 13530, 13532, 13533, 13534, 13535, 13536
ΒΙΤΣΑΣ Δ. ,	σελ. 13493, 13494, 13495
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. ,	σελ. 13516, 13517
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 13495, 13502, 13508, 13511, 13513, 13515, 13516

B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΔΑΜΟΥ Κ. ,	σελ. 13524, 13525, 13526
ΑΜΥΡΑΣ Γ. ,	σελ. 13512, 13513, 3514, 13515
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. ,	σελ. 13505, 13506
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. ,	σελ. 13519, 13520
ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ Ν. ,	σελ. 13497, 13498
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 13499, 13500

ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ. , σελ. 13525, 13526
ΖΟΥΡΑΡΗΣ Κ. , σελ. 13507, 13508
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ Κ. του Αχ. ,
σελ. 13496, 13497
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ. , σελ. 13509, 13510, 13511, 13513
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 13535, 13536
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 13516, 13517, 13518
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 13501, 13502
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 13526, 13527
ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ Β. , σελ. 13527, 13528, 13530,
13531, 13532, 13534,
13535, 13536
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 13493, 13494
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 13494, 13495
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 13514, 13515
ΜΕΝΔΩΝΗ Σ. , σελ. 13507, 13508, 13509,
13510, 13511
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. , σελ. 13503, 13504
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Ν. , σελ. 13530, 13531, 13532
ΠΟΥΛΑΣ Α. , σελ. 13528, 13529
ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , σελ. 13496, 13511, 13512
ΣΚΟΥΦΑ Ε. , σελ. 13497, 13498
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 13521, 13523
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 13532, 13533, 13534
ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ Π. , σελ. 13499, 13500, 13501,
13502, 13503, 13504,
13505, 13506
ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ Ν. , σελ. 13516, 13517, 13518,
13519, 13521, 13522,
13523, 13524

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΗ'

Δευτέρα 7 Ιουνίου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 7 Ιουνίου 2021, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14.05', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΙΤΣΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα για τα εξής:

«Με την παρούσα σας ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επικαιρών ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου της Δευτέρας 7 Ιουνίου 2021 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Οι υπ' αριθμόν 813/28-5-2021 και 832/31-5-2021 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Στυλιανή Μενδώνη. Η υπ' αριθμόν 812/28-5-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από την Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή. Η υπ' αριθμόν 819/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σπυρίδωνα Παναγιώτη Λιβανό. Οι υπ' αριθμόν 803/24-5-2021, 809/28-5-2021, 811/28-5-2021, 814/30-5-2021 και 818/31-5-2021 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας κ. Βασίλειο Κοντοζαμάνη. Οι υπ' αριθμόν 810/28-5-2021, 821/31-5-2021 και 822/31-5-2021 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Προστασίας του Πολίτη κ. Νικόλαο Χαρδαλιά. Οι υπ' αριθμόν 806/26-5-2021, 817/31-5-2021, 830/31-5-2021 επίκαιρες ερωτήσεις και η υπ' αριθμόν 388/101/12-10-2020 ερώτηση κατ' άρθρον 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Παναγιώτη Τσακλόγλου. Οι υπ' αριθμόν 805/25-5-2021, 808/27-5-2021, 831/31-5-2021 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γεώργιο Αμυρά. Η υπ' αριθμόν 820/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Νικόλαο Γιατρομανωλάκη και η υπ' αριθμόν 816/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Τουρισμού κ. Σοφία Ζαχαράκη».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε επί των επικαιρών ερωτήσεων, επιτρέψτε μου πρώτα να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητι-

σμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού και οι Υπουργοί Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός Αθλητισμού κατέθεσαν στις 4-6-2021 σχέδιο νόμου «Για την Προστασία της Εργασίας - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής "Επιθεώρησης Εργασίας" - Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας - Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης Ασφάλειας και της Υγείας στην εργασία - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου του 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε αμέσως στο σημερινό δελτίο των επικαιρών ερωτήσεων και ξεκινούμε με τη δωδέκατη με αριθμό 819/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεώργιου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Το πρόβλημα που έχει ανακύψει με τους αλλοδαπούς εργαζόμενους στον πρωτογενή τομέα».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σπυρίδων - Παναγιώτης Λιβανός.

Κύριε Λαμπρούλη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η επίκαιρη ερώτηση αφορά ένα σοβαρό πρόβλημα που προέκυψε με ευθύνη της Κυβέρνησης και αφορά τους αλλοδαπούς εργάτες γης στον Νομό Λάρισας αλλά και σε άλλες περιοχές της χώρας. Την ίδια στιγμή δηλαδή που τα σύνορα άνοιξαν για τον τουρισμό, εξυπηρετώντας τις απαιτήσεις και τα συμφέροντα αεροπορικών εταιρειών, εφοπλιστών και ξενοδόχων, η Κυβέρνηση κρατά κλειστά τα σύνορα για τους αλλοδαπούς εργάτες γης, που είναι απαραίτητοι για την αγροτική παραγωγή.

Ενδεικτικά -για παράδειγμα- σε ό,τι αφορά τον Νομό Λάρισας, κατανεμήθηκαν εκατόν πενήντα θέσεις εποχικών μετακλητών εργατών γης, οι οποίοι -ειρήσθω εν παρόδω- είναι εργάτες, οι οποίοι έρχονται στη χώρα μας κατόπιν αιτήματος του κάθε αγρότη ή των αγροτών, πληρώνοντας ένα σχετικό παράβολο, το κατοστάρικο, και είναι συγκεκριμένος αριθμός.

Έτσι, λοιπόν, για τον Νομό Λάρισας αλλά και για όλη την επικράτεια έγινε μια κατανομή, όπου για τον Νομό Λάρισας κατανεμήθηκαν εκατόν πενήντα θέσεις, οι οποίες καλύφθηκαν στο σύνολό τους, με αποτέλεσμα να απαγορεύεται η είσοδος σε άλ-

λους, όταν μόνο για τις ανάγκες -με βάση τα δεδομένα των προηγούμενων ετών- για μια περιοχή του νομού, εν προκειμένω του Δήμου Αγιάς, χρειάζονται τουλάχιστον πεντακόσιοι περίπου εργάτες γης και άλλοι τόσoι, αντίστοιχα, για την περιοχή του Τυρνάβου. Και έπεται συνέχεια.

Να θυμίσουμε πως τον Μάρτη, κατά την ψήφιση σχετικής τροπολογίας, είχαμε επισημάνει ότι το πλαίσιο είναι ανεπαρκές, ότι χρειάζεται να καλυφθούν οι ανάγκες και ότι αυτό δεν μπορεί να είναι ατομική ευθύνη του κάθε αγρότη, ειδικά σε συνθήκες πανδημίας, και πως πρέπει το κράτος με την κατάλληλη οργάνωση και όλα τα κατάλληλα μέτρα να μεριμνήσει και να παρέμβει, ώστε οι ανάγκες σε εργάτες γης να καλυφθούν, αλλά και να εξασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και, αντίστοιχα, να υπάρχουν οι έλεγχοι με τεστ COVID και η περιθάλψη εργατών, εφόσον χρειαστεί.

Συγχρόνως είχαμε επισημάνει και τονίσει πως το παράβολο των 100 ευρώ επιβαρύνει υπέρμετρα τους αγρότες και πρέπει να καταργηθεί.

Φθάσαμε σήμερα στο «και πέντε», με μεγάλη καθυστέρηση, το πρόβλημα να είναι οξυμμένο, να υπάρχουν προβλήματα στη συγκομιδή της παραγωγής, οι αγρότες να βιώνουν άλλο ένα μεγάλο, τεράστιο πρόβλημα και φυσικά να βρίσκονται σε απόγνωση αλλά και αδιέξοδο, αφού από τη μία υπάρχει ο κίνδυνος να μείνει ασυγκόμιστη η παραγωγή που απέμεινε στα δένδρα -και όχι μόνο- και από την άλλη είναι και το γεγονός ότι δεν έχουν αποζημιωθεί από την τεράστια καταστροφή που υπέστησαν από τον παγετό, με αποτέλεσμα να έχουν οδηγηθεί σε οικονομική ασφυξία.

Τα ερωτήματα λοιπόν προς τον Υπουργό, κύριε Πρόεδρε, είναι τα εξής:

Κύριε Υπουργέ, τι μέτρα θα λάβετε, στην κατεύθυνση ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες σε εργάτες γης για τις αγροτικές εργασίες τώρα, άμεσα, και να εξασφαλιστούν κατά τη μετακίνηση και τη διαμονή των εργατών γης στα χωριά και τις περιοχές που πρέπει να εργαστούν όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας της υγείας, με ευθύνη του κράτους, και φυσικά να καταργηθεί το παράβολο των 100 ευρώ και να επιστραφεί σε όσους το έχουν καταβάλει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ.

Κατ' αρχάς, αγαπητέ κύριε Αντιπρόεδρε, νομίζω ότι κανείς μας δεν θέλει να δημιουργήσει κοινωνικούς αυτοματισμούς. Η Κυβέρνηση προσπαθεί να βοηθήσει όλες τις ομάδες εργασίας, όλες τις κοινωνικές τάξεις, για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που προκύπτουν από τον κορωνοϊό. Έτσι, νομίζω ότι είναι καλύτερο να μη διαχωρίζουμε τον τουρισμό, την εστίαση, τα αγροτικά, αλλά να ενισχύουμε όλους τους κλάδους με το ίδιο πάθος και το ίδιο ενδιαφέρον.

Δέχομαι το ενδιαφέρον το οποίο εκφράζετε για τους εργάτες γης και στη Λάρισα και πανελλαδικά, αλλά πριν από εσάς έχει φροντίσει γι' αυτό η ίδια η Κυβέρνηση και το Υπουργείο μας, όταν τον Μάρτιο και μετά από διαβούλευση και συνεργασία με άλλα πέντε Υπουργεία φέραμε τροπολογία η οποία έτυχε ευρύτατης κοινωνικής αποδοχής -δεν είχαμε τη χαρά να τη στηρίξετε εσείς, το ΚΚΕ, είχατε τοποθετηθεί με το «παρών» τότε- για να ανοίξουμε μέσα στα νέα δεδομένα του κορωνοϊού και με όλες τις υγειονομικές προβλέψεις, αλλά και τις εργασιακές που δεν υπήρχαν τα προηγούμενα χρόνια και να έρθουν οι εργάτες γης.

Σε αυτό το πλαίσιο πρόσφατα, πριν από έναν μήνα περίπου, ανοίξαμε και τρίτη πύλη, την Κρυσταλλοπηγή, εκτός από τους Ευζώνους και την Κακαβιά, έτσι ώστε να εισέρχονται πιο γρήγορα και πιο εύκολα οι εργάτες γης σε όλη την Ελλάδα.

Ως προς το κομμάτι του προσδιορισμού του αριθμού που έρχονται σε κάθε περιφέρεια, αυτό ορίζεται από το άρθρο 11 του Κώδικα Μετανάστευσης και προκύπτει από κοινή υπουργική απόφαση πέντε Υπουργείων, όχι, βέβαια, του δικού μας Υπουργείου, πέντε άλλων Υπουργείων. Αυτό έγινε και φέτος, όπου με βάση την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου η κοινή υπουργική απόφαση λαμβάνει υπ' όψιν της, για να προσδιοριστεί ο αριθμός των

ανθρώπων που έρχονται σε κάθε διοικητική περιφέρεια, τις προτάσεις των εργοδοτικών φορέων κάθε περιοχής, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, του ΟΑΕΔ και της Περιφέρειας.

Στην προκειμένη περίπτωση τα αιτήματα τα οποία ενεκρίθησαν με βάση τα αιτήματα από την περιφέρεια και τους άλλους φορείς ήταν γι' αυτούς τους εκατόν πενήντα που είπατε για την περιοχή τη δική σας.

Με νέο αίτημα πρόσφατα, πριν από δύο εβδομάδες περίπου -νομίζω στις 18 Μαΐου- από την Περιφέρεια Θεσσαλίας ζητήθηκαν περισσότεροι, δηλαδή να αυξηθεί ο αριθμός των θέσεων στις τρεις βεβαίως, ανταποκρίθηκε άμεσα σε αυτό το αίτημα, το οποίο θέτετε και εσείς με την ερώτησή σας.

Άρα είμαι στην ευχάριστη θέση να σας απαντήσω ότι αυτό για το οποίο ρωτάτε και αγωνιάτε έχει ήδη καλυφθεί από την πλευρά της Κυβέρνησης και θα αυξηθεί ο αριθμός των θέσεων στις τρεις χιλιάδες επτακόσιες πενήντα για το 2021 και το 2022, εκ των οποίων οι δύο χιλιάδες επτακόσιες πενήντα θα αφορούν σε εποχική εργασία, οι δύο χιλιάδες τριακόσιες θα είναι στην Περιφερειακή Ενότητα της Λάρισας, για την οποία και με ρωτήσατε και οι τετρακόσιες πενήντα στα Τρίκαλα.

Ως εκ τούτου, νομίζω ότι θα φύγετε ευχαριστημένοι και εσείς και όλοι όσοι μας ακούν, διότι το ενδιαφέρον είναι πολύ μεγάλο. Έχει καλυφθεί το ερώτημα και το κενό. Το κενό, όμως, επαναλαμβάνω ότι δεν προήλθε από την κακή διάθεση κανενός, απλά η Κυβέρνηση ακολουθεί τα αιτήματα των κοινωνικών φορέων και της περιφέρειας.

Όσον αφορά τώρα στο κομμάτι των υγειονομικών μέτρων για τη μετακίνηση και διαμονή, ξέρετε πολύ καλά -και είναι συνεχώς στον δημόσιο διάλογο- ότι λειτουργεί αυτή η επιτροπή η οποία επιβάλλει αυτά τα μέτρα. Εμείς είχαμε συγκεκριμένα μέτρα για τους μεθοριακούς σταθμούς, ότι πρέπει να έχει προηγηθεί τεστ εβδομήντα δύο ωρών, ή πλήρης εμβολιασμός πριν από δεκατέσσερις μέρες, ή να φέρουν βεβαίωση νόσησης ή θετικής διάγνωσης με το PCR ισχύος δύο έως εννέα μηνών, έτσι ώστε να αποφευχθεί η εισαγωγή ανθρώπων, εργατών γης οι οποίοι πάσχουν από COVID.

Και ταυτόχρονα έχουν τεθεί οι προδιαγραφές για τη διαμονή των εργαζομένων, έτσι ώστε ο εργοδότης να παρέχει το κατάλυμα το οποίο μπορεί να καλύψει τις ανάγκες των εργαζομένων και θα πρέπει να προσκομίσει ο εργοδότης που καλεί τους εργαζόμενους στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης τα στοιχεία που καταδεικνύουν ότι ο εποχικά εργαζόμενος πράγματι μένει εκεί όπου δηλώνει, για να μπορεί να υπάρχει και ιχνηλάτηση σε περίπτωση που ένας εξ αυτών πάσχει από COVID.

Όσον αφορά στο τρίτο και τελευταίο κομμάτι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, στη δευτερολογία σας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εντάξει, στη δευτερολογία το τρίτο για τα 100 ευρώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ορίστε, κύριε Λαμπρούλη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα με προσοχή τον Υπουργό. Κοιτάξτε, δεν είναι ζήτημα προθέσεων, όπως ξεκινήσατε την πρωτολογία σας, σε ό,τι αφορά αυτό που ειπώθηκε και αναφέρθηκε στην ερώτηση, δηλαδή σχετικά με το άνοιγμα του τουρισμού και τους εποχικούς εργάτες, αλλά ζήτημα άσκησης συγκεκριμένης πολιτικής.

Δεύτερον, θα πρέπει να κάνουμε έναν διαχωρισμό. Εσείς μιλάτε με τα νούμερα που είπατε και όλα αυτά. Συμφωνούμε ή μάλλον δεν μπορώ να διαφωνήσω, γιατί δεν το ήξερα. Το είπατε. Δεκάτο. Όμως, εμείς αναφερόμαστε στους μετακλητούς.

Όσον αφορά αυτό που έγινε, που άνοιξαν τα σύνορα στην Κρυσταλλοπηγή και τα λοιπά, οι άνθρωποι αυτοί μπαίνουν ως τουρίστες, δεν μπαίνουν ως μετακλητοί. Εάν τα νούμερα που αναφέρετε αφορούν τους μετακλητούς, τότε αλλάζει το θέμα. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, οι εποχικοί εργάτες είναι αλληλένδετοι με την αγροτική παραγωγή. Πρόκειται για μια

αγροτική παραγωγή η οποία δοκιμάζεται καθημερινά, είτε από φυσικές καταστροφές είτε από διάφορους νοσογόνους παράγοντες, ασθένειες κ.λπ., αλλά και εξαιτίας των χαμηλών τιμών, οι οποίες είναι δυσανάλογες με το κόστος παραγωγής που παραμένει υψηλό. Έτσι, από τη μία σε ό,τι αφορά τις ζημιές από καταστροφές, οι απώλειες δεν καλύπτονται και δεν αποζημιώνονται στο 100% των ζημιών. Για τον λόγο αυτό, όπως διεκδικούν και οι αγρότες, απαιτείται χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, όπως και να καταργηθούν οι «κόφτες» στον Κανονισμό του ΕΛΓΑ.

Από την άλλη, το παράβολο των 100 ευρώ, εν προκειμένω για τους μετακλητούς εργάτες γης, είναι ένα επιπλέον χαράτσι που επιβαρύνει υπέρμετρα τους βιοπαλαιστές αγρότες, με τους περισσότερους εξ αυτών, οι οποίοι χρησιμοποιούν εποχικούς εργάτες, να έχουν μικρομεσαίες εκμεταλλεύσεις. Πρόκειται για ένα χαράτσι το οποίο πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να καταργηθεί, κάτι που είχαμε πει από τον Μάρτιο, συζητώντας την τροπολογία στην οποία αναφερθήκατε κι εσείς.

Αντίστοιχα, πολύ περισσότερο σε συνθήκες πανδημίας το κράτος θα πρέπει να φροντίζει με ευθύνη του, ώστε εν προκειμένω οι συγκεκριμένοι εργάτες γης να ελέγχονται με τεστ COVID και να εξασφαλίζεται ο έλεγχος που θα γίνεται περιοδικά εκεί όπου θα εργάζονται κατά την παραμονή τους και για όσο διάστημα παραμένουν στη χώρα μας. Επίσης, το ίδιο το κράτος θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι δομές υγείας θα μπορούν να καλύψουν τα προβλήματα υγείας των εργατών γης, προβλήματα υγείας που μπορούν να προκύψουν κατά την πορεία της εργασίας τους και της παραμονής τους στη χώρα μας. Διότι γνωρίζουμε όλοι την τραγική κατάσταση στην οποία έχετε οδηγήσει όλες οι κυβερνήσεις τα κέντρα υγείας, την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Συστηματικά και διαχρονικά όλα τα ζητήματα επαφίενται στην ατομική ευθύνη. Και δεν μιλάω μόνο για τα θέματα της υγείας, αλλά ακόμα και για το ζήτημα των εποχικών εργατών γης. Για παράδειγμα, επαφίεται στην ατομική ευθύνη του αγρότη να κάνει τις δέουσες ενέργειες, ούτως ώστε να έρθει ο μετακλητός εργάτης, να πληρώσει το παράβολο των 100 ευρώ, να εξασφαλίσει στέγη κ.λπ..

Αντίστοιχα, χρειάζεται μια εξασφάλιση, κάτι που τονίζουμε, και θα σας πω γιατί το λέω. Μπορεί εσείς να είπατε ότι μπαίνουν προϋποθέσεις σε ό,τι αφορά τη διαμονή των εργατών γης, των μετακλητών, των εποχικών κ.λπ., αλλά πώς θα λυθεί το πρόβλημα, για παράδειγμα, στην ευρύτερη περιοχή του Τυρνάβου, και στην Ελασσόνα, όταν τα περισσότερα χωριά που έχουν τη μεγαλύτερη παραγωγική βάση της περιοχής έχουν υποστεί τεράστιες καταστροφές από τους πρόσφατους σεισμούς και οι μετακλητοί ή οι εποχικοί εργάτες γης δεν έχουν πού να μείνουν και σπνώνονται και φεύγουν; Αυτό μου το κατήγγειλαν και χθες οι αγρότες του Τυρνάβου. Δεν έχουν πού να τους πάνε.

Άρα, λοιπόν, το κράτος θα πρέπει να μεριμνήσει προς αυτή την κατεύθυνση ή όχι και να μην επαφίεται μόνο σε μία υπογραφή, αν θέλετε, ή μια δέσμευση του αγρότη, ο οποίος -τέλος πάντων- θα μισθώσει και θα έχει στη δούλεψή του εργάτες γης;

Άρα, λοιπόν, εμείς θέτουμε συνολικά το θέμα των εργατών γης, της κάλυψης των αναγκών τους στο πλαίσιο της εργασίας τους εδώ στη χώρα μας και φυσικά των αναγκαίων μέτρων που θα πρέπει να παρθούν στην κατεύθυνση τήρησης όλων των υγειονομικών πρωτοκόλλων που απαιτούνται αυτό το διάστημα της πανδημίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ, κύριε Λαμπρούλη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς ξεκινάω από το τελευταίο, κύριε συνάδελφε. Αντιλαμβάνομαι και την αγωνία σας και την ευαισθησία σας για την περιοχή και κυρίως για τους αγρότες που ομολογουμένως έχουν πληγεί βάνανσα φέτος και από τους δύο παγετούς, αλλά και από το χαλάζι, φαινόμενα που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή που αλλάζει τα πάντα.

Όμως, θα μου επιτρέψετε να πω, με όλον τον σεβασμό που

σας έχω, ότι δεν έχετε το μοναδικό προνόμιο της ευαισθησίας. Αντιθέτως και το Υπουργείο Αγροτικής...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν σας μέμφομαι για την ευαισθησία σας. Αυτό καταλάβατε; Δεν αμφισβητώ την ευαισθησία σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Όλοι ευαίσθητοι είμαστε. Ας πάμε στα πρακτικά ζητήματα τώρα.

Συνεχίστε, κύριε Λιβανέ, παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, λοιπόν, στο πλαίσιο αυτό και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αλλά και ο ΕΛΓΑ νομίζω ότι έχουν αποδείξει στις δύσκολες στιγμές και πέρυσι και φέτος ότι ανταποκρίθηκαν σε απόλυτο βαθμό πολύ πιο γρήγορα, με απόλυτη ευαισθησία και αποτελεσματικότητα. Δεν θέλω να πω ξανά πράγματα τα οποία έχω πει και σε αυτή την Αίθουσα και νομίζω ότι η πλειοψηφία των Ελλήνων αγροτών και των Ελλήνων πολιτών τα γνωρίζουν για το πώς αντιμετωπίσαμε και τον «Ιανό» και τις άλλες καταστροφές φέτος και πέρυσι. Θέλω να πω μόνο ότι μέσα στις επόμενες ημέρες θα δημοσιοποιήσουμε τον οδικό χάρτη και για την ενίσχυση των αγροτών μας που επλήγησαν στην κεντρική Ελλάδα από τους παγετούς. Ξέρετε πολύ καλά -το ξέρουν όλοι όσοι ασχολούνται- ότι έχουμε κάνει πολύ μεγάλη προσπάθεια και εντός και εκτός των συνόρων για το ζήτημα αυτό, για να μπορούμε να ανταποκριθούμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Επανερχόμενος, όμως, στο ερώτημά σας για να το κλείσουμε, νομίζω ότι δεν έχετε καθόλου παρακολουθήσει τι φέραμε στην τροπολογία, διότι αν το είχατε κάνει, θα είχατε καλυφθεί σε αυτό το οποίο είπατε. Εμείς πρακτικά αλλάξαμε το πλαίσιο εισδοχής και εργασίας των εργατών γης φέτος και καλύψαμε ένα μεγάλο κενό που υπήρχε. Δηλαδή, μέχρι φέτος έρχονταν με τουριστική βίβα οι εργάτες γης και εργάζονταν παράνομα. Αυτό που κάναμε φέτος -και γι' αυτό χαιρετίστηκε από το σύνολο σχεδόν της κοινωνίας και των αγροτών η τροπολογία που φέραμε τον Μάρτιο- είναι ότι πλέον οι εργαζόμενοι στις αγροτικές εργασίες μπαίνουν νόμιμα και εργάζονται νόμιμα. Κατ' αυτόν τον τρόπο ελέγχονται και από το Υπουργείο Εργασίας, διότι πληρώνουν το εργοσήμότη τους. Έτσι έπρεπε να έχει γίνει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Άρα νομίζω ότι ίσως δεν το έχετε παρακολουθήσει αυτό. Είμαστε σε πολύ καλύτερη μοίρα από αυτή που φανταζόσασταν.

Στο πλαίσιο αυτό, το παράβολο των 100 ευρώ -που σε άλλες περιπτώσεις, όπως στις περιπτώσεις της μετακλήσης για εξαρτημένη εργασία ανέρχεται στα 200 ευρώ- μπαίνει ακριβώς σε κάθε εργοδότη, όπως θα έπρεπε, για να μπορούν να καλυφθούν όλες αυτές οι ανάγκες που έχει το δημόσιο ταμείο.

Εσείς, βέβαια, έχετε την άνεση αυτή τη στιγμή να λέτε ότι το δημόσιο ταμείο θα μπορούσε να έχει ανεξάντλητα έσοδα από κάπου αλλού -δεν μας προσδιορίζετε, όμως, από πού αλλού- εμείς όμως...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εμείς αυτό σας ρωτάμε, γιατί να μην καταργηθεί...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εμείς, όμως, αυτό το οποίο κρίνουμε είναι -και νομίζω ότι καλύπτει και τη δική σας ιδεολογία- ότι η εργοδοσία έχει κάποιες υποχρεώσεις απέναντι στους εργαζόμενους. Άρα προσπαθούμε να διασφαλίσουμε και το κομμάτι των πόρων που χρειάζονται και των δικαιωμάτων των ανθρώπων αυτών που έρχονται να εργαστούν για να πάρουν μία αμοιβή, διότι την έχουν ανάγκη. Βεβαίως, σεβόμαστε απόλυτα και τους αγρότες και γι' αυτό δημιουργούμε ένα σύγχρονο, δημοκρατικό και αποτελεσματικό πλαίσιο για τους ίδιους τους αγρότες.

Τώρα, ως προς αυτό στο οποίο αναφερθήκατε σε σχέση με τα καταλύματα, αυτό δεν το γνωρίζω. Είμαι, όμως, στη διάθεσή σας να μου πείτε πού και πώς και να δούμε τι άλλο μπορούμε να κάνουμε και σε συνεργασία με την περιφέρεια, για να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες.

Νομίζω ότι αν διαβάσετε στη συνέχεια αυτά που σας είπα, θα

δείτε ότι έχετε καλυφθεί από τις απαντήσεις μας και κυρίως από το κομμάτι που σας είπα στην αρχή -που εκεί δεν υπάρχει ιδεολογική διαφορά- για το θέμα του ποιος πληρώνει και τι, για τον αριθμό των εργαζομένων στην περιοχή της Λάρισας και ευρύτερα της Θεσσαλίας από δω και μπρος και με βάση τα αιτήματα που υπήρχαν από την περιφέρεια και από τους αγρότες της περιοχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ωραία, κύριε Υπουργέ, ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 812/28-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστράτιου (Στράτου) Σιμόπουλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Υλοποίηση σχολικών αιθουσών στην περιοχή της δυτικής Θεσσαλονίκης».

Θα απαντήσει ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής.

Κύριε Σιμόπουλε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μία πολύ μεγάλη πληθυσμιακή έκρηξη στην περιοχή της δυτικής Θεσσαλονίκης, μία πληθυσμιακή έκρηξη η οποία ανακόπηκε στις αρχές του 2000, αλλά μία έκρηξη την οποία περιμένουμε να ενταθεί τα επόμενα χρόνια, γιατί ήδη ξεκίνησε πάλι δειλά-δειλά στην αρχή η ανοικοδόμηση της περιοχής. Αυτή η πληθυσμιακή έκρηξη προφανώς έφερε και την ανάγκη για περισσότερη, για μεγαλύτερη σχολική στέγη, κυρίως γιατί στη δυτική Θεσσαλονίκη επέλεξαν να ζήσουν νέα ζευγάρια.

Θέλω, λοιπόν, να επισημάνω ότι εδώ και αρκετά χρόνια -κυρίως μετά το 2015- σταμάτησε η κατασκευή των κτηριακών εγκαταστάσεων οι οποίες είχαν ξεκινήσει, με αποτέλεσμα να έχουμε δεκάδες νέες σχολικές αίθουσες στην περιοχή. Μάλιστα σταμάτησε και το πρόγραμμα αναβάθμισης των δημοτικών σχολείων. Γνωρίζω καλά ότι οι δήμοι την εποχή αυτή συνεχώς ωρμάζουν καινούργια έργα και σε συνεργασία με τις «Κτηριακές Υποδομές» και την Περιφέρεια έχουν σκοπό να τα υλοποιήσουν. Γι' αυτό εκείνο που θα ήθελα να μάθω και για συγκεκριμένα σχολεία είναι τι σκοπεύετε να κάνετε στην κατεύθυνση αυτή. Τα σχολεία αυτά είναι το 25^ο Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου, το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Πολίχνης, το 12^ο Δημοτικό Σχολείο και το 11^ο Νηπιαγωγείο Πολίχνης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Καραμανλή, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Σιμόπουλε, σας ευχαριστώ για την ερώτησή σας. Πριν αναφερθώ στις σχολικές μονάδες της δυτικής Θεσσαλονίκης, να σας πω ότι υπάρχουν οντας ανάγκες για αναβάθμιση σχολικών κτηρίων ή δημιουργία νέων σχολικών μονάδων σε αρκετές περιοχές της χώρας και στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών μαζί με το Υπουργείο Παιδείας βλέπουμε από κοντά όλες αυτές τις ανάγκες. Έχουμε και μία υπηρεσία -την ξέρετε καλά γιατί έχετε θητεύσει και στη θέση του Γενικού Γραμματέα Υποδομών- τις λεγόμενες «Κτηριακές Υποδομές», την ΚΤΥΠ, η οποία θα σας πω και παρακάτω τι ενέργειες έχει κάνει στα συγκεκριμένα σχολικά κτήρια, στις σχολικές μονάδες των τριών δήμων στις οποίες αναφερθήκατε.

Πριν πιάω σε αυτό θα ήθελα να σας πω ότι στο Υπουργείο Υποδομών δεν μας απασχολούν μόνο τα μεγάλα έργα, τα οποία είναι σιδηροδρομικά, είναι οδικά, έχουν να κάνουν με τη δημιουργία και την αναβάθμιση των λιμένων ή με την αναβάθμιση των αεροδρομίων μας. Μας απασχολούν και τα λεγόμενα μικρά έργα, τα οποία έχουν άμεσο αποτύπωμα στην κοινωνία, στην καθημερινότητα των πολιτών, και βέβαια έχουμε μια ιδιαίτερη ευαισθησία όταν πρόκειται για την ποιότητα της ζωής των παιδιών. Και εδώ είναι, αν θέλετε, και η διαφορά μας με την προηγούμενη κυβέρνηση. Μου δίνετε την ευκαιρία να αναφερθώ πολύ γρήγορα στο πρόγραμμα που έχουμε κάνει στην κεντρική Μακεδονία. Έχουμε προχωρήσει ταχύτατα τις διαδικασίες για την κατασκευή δεκαε-

πτά νέων σύγχρονων και βιοκλιματικών σχολικών μονάδων.

Αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Σιμόπουλε, τα έχουμε κάνει με ΣΔΙΤ, διότι δεν βασιζόμαστε μόνο στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο όλοι γνωρίζουν ότι δεν είναι αρκετό. Θέλουμε να αξιοποιήσουμε και άλλα εργαλεία όπως είναι οι ΣΔΙΤ. Αυτή η διαδικασία, οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ειδικά στην κεντρική Μακεδονία προχωράει με πολύ γοργό ρυθμό και έχουν κατατεθεί αιτήσεις από πολλές σοβαρές, θα έλεγα, κατασκευαστικές εταιρείες για να έχουμε πλέον σύγχρονες μονάδες.

Πάμε γρήγορα στα τρία συγκροτήματα, για τα οποία με ρωτάτε. Μιλάτε για το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Πολίχνης, το 12^ο Δημοτικό Σχολείο και το 11^ο Νηπιαγωγείο του Δήμου Παύλου Μελά και το 25^ο Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου.

Ξεκινώ με το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Πολίχνης. Εδώ βλέπουμε μερικά ευτράπελα του ελληνικού δημοσίου. Ο δήμος -και πολύ σωστά- ανέθεσε τον έλεγχο και τη διερεύνηση της ικανότητας του σχολικού κτηρίου σε έναν εξωτερικό μελετητή και εντοπίστηκαν τεράστια προβλήματα στο κτήριο.

Μιλάμε για ένα κτήριο της δεκαετίας του 1970, το οποίο δεν είχε ούτε οικοδομική άδεια και δεν είχε ούτε τεύχη στατικών υπολογισμών. Τα μόνα διαθέσιμα στοιχεία ήταν κάποια αρχιτεκτονικά σχέδια, τα οποία συντάχθηκαν από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Παύλου Μελά.

Το θετικό στοιχείο είναι ότι ξεμπλέξαμε αυτόν τον καμβά τον οποίο σας ανέφερα και στις 8 Απριλίου οι «Κτηριακές Υποδομές» αποφάσισαν την έγκριση της μελέτης διακήρυξης οικονομικών και συμβατικών τευχών για τον ηλεκτρονικό διαγωνισμό.

Ο προϋπολογισμός της μελέτης -και θα επανέλθω στη δευτερολογία μου με τα άλλα δύο σχολεία, κύριε Πρόεδρε- είναι στις 129.000 ευρώ. Έχει ενταχθεί σε ενάριθμο. Ο διαγωνισμός έχει αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ στις 26 Μαΐου και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών είναι στις 22 Ιουνίου.

Η μελέτη αυτή είναι πολύ σημαντική. Ελέγχουμε τη στατικότητα -τη στατική επάρκεια, αν θέλετε- του κτηρίου, ώστε με ασφάλεια να στεγαστούν οι μαθητές και οι δάσκαλοι.

Θα έρθω σε λίγο στις περιπτώσεις των άλλων δύο σημείων στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Σιμόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, από ό,τι καταλαβαίνω και για τα υπόλοιπα δύο σχολεία θα είναι η απάντησή σας το ίδιο θετική, οπότε τη θεωρώ δεδομένη και βάσει αυτής της πραγματικότητας έρχομαι στη δευτερολογία.

Εκείνο το οποίο θέλω να τονίσω είναι ότι, πράγματι, η συνεργασία με την ΚΤΥΠ, όπως και με τον Γενικό Γραμματέα Υποδομών είναι άψογη και γι' αυτόν τον λόγο, η δυτική Θεσσαλονίκη νιώθει ότι ωρμάζουν πολύ πιο γρήγορα τα έργα πλέον και ότι οι ανάγκες που υπάρχουν κυρίως στον Δήμο Ευόσμου και επίσης και στον Δήμο Νεάπολης - Ζυκεών, στην περιοχή του Ρετζικίου, θα καλυφθούν.

Υπάρχουν αιτήματα τα οποία κατανώ ότι πολλές φορές είναι έξω από τις δυνατότητες όχι μόνο της πολιτείας, αλλά πολλές φορές είναι και υπερβολικά. Γνωρίζω, όμως, ότι, ειδικά στη συγκεκριμένη περιοχή και ειδικότερα στις δύο που ανέφερα, το πρόβλημα είναι πάρα πολύ μεγάλο.

Σας τονίζω, επίσης, ότι υπήρχε ένα πρόγραμμα αναβάθμισης των σχολικών αιθουσών των δημοτικών σχολείων με χρήματα από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το οποίο έτρεξε στην Αττική, το φέραμε πιλοτικά στη Θεσσαλονίκη, αλλά στις αρχές του 2015 σταμάτησε ως έργο.

Θα ήθελα να το έχετε υπ' όψιν σας και να δούμε αν μπορούμε να συνεχίσουμε από το σημείο στο οποίο σταματήσαμε.

Θέλω, επίσης, να τονίσω και ένα άλλο πολύ σημαντικό έργο για το οποίο ξέρω ότι έχετε προχωρήσει. Είναι το Καλλιτεχνικό Σχολείο στον Δήμο Αμπελοκήπων - Μενεμένης. Έχει ωρμάσει πάρα πολύ όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Μένει η χρηματοδότηση της αγοράς του οικοπέδου από την ΕΤΑΔ. Είναι ένα έργο με πολύ μεγάλη σημασία για όλη την περιοχή. Όλα τα άλλα προβλήματα έχουν λυθεί και θεωρώ ότι με αυτό το έργο θα δώσουμε αναπτυξιακή ώθηση σε μια περιοχή η οποία νιώθει τα τε-

λευταία πολλά χρόνια ότι οι πόροι σταματούν κάπου στον Βαρδάρη. Πρέπει σε αυτούς τους ανθρώπους να σταθούμε δίπλα και να κατανοήσουν ότι υπάρχουν πόροι για όλη τη Θεσσαλονίκη. Θεωρώ ότι εσείς μπορείτε να κινηθείτε σε μια τέτοια κατεύθυνση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να επανέλθω τώρα στη δεύτερη σχολική μονάδα για την οποία με ρωτήσατε, κύριε Σιμόπουλε, και έχει να κάνει με την περίπτωση του 12^{ου} Δημοτικού Σχολείου και του 11^{ου} Νηπιαγωγείου. Αυτά τα δύο κτήρια, οι σχολικές μονάδες, είναι στον Δήμο Παύλου Μελά.

Το εν λόγω, λοιπόν, συγκρότημα πρόκειται να ανεγερθεί σε οικόπεδο τριών στρεμμάτων. Το ζήτημα με το οικόπεδο αυτό είναι ότι είχε εκπονηθεί η μελέτη. Αυτή, όμως, έχει μερικά προβλήματα, γιατί παρεκκλίνει από τα κτηριολογικά προγράμματα και δεδομένα του Υπουργείου. Γι' αυτόν τον λόγο, έχει συνταχθεί κτηριακό πρόγραμμα έτσι ώστε να βελτιώσουμε την αρχιτεκτονική κάτοψη του ισογείου, προκειμένου να αποσταλεί στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας.

Εδώ να τονίσω κάτι που ίσως δεν είναι ξεκάθαρο ότι εμείς πρέπει να έρθουμε σε πλήρη συνεννόηση και επαφή με το Υπουργείο Παιδείας, να είμαστε σε αγαστή συνεργασία, έτσι ώστε να μας δίνουν τις προδιαγραφές τους για το κτηριακό και την οργάνωση των αιθουσών διδασκαλίας.

Επομένως είμαστε και εκεί σε καλό δρόμο για να ξεμπλέξουμε και αυτό το πρόβλημα έτσι ώστε να γνωρίζουμε ότι όταν θα παραδοθεί πλέον το σχολείο αυτό, να είναι με τις προδιαγραφές που χρειάζονται.

Κλείνω με το 25^ο Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου, στο οποίο αναφερθήκατε. Εδώ έχουμε ολοκληρώσει τις μελέτες και έχουν γίνει και βελτιώσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΚΤΥΠ και ξεκινάμε τώρα τη σύνταξη προϋπολογισμού και τα τεύχη δημοπράτησης. Επομένως σε αυτή την περίπτωση είμαστε σε φάση δημοπράτησης του έργου. Ελέγχεται η αρχιτεκτονική μελέτη και θα κάνουμε όλες τις ενέργειες έτσι ώστε να προχωρήσουμε στην έκδοση της οικοδομικής άδειας.

Θα σας πω εδώ ότι το έργο αυτό έχει ήδη λάβει χρηματοδότηση από το ΠΔΕ. Μιλάμε για ένα έργο του οποίου ο προϋπολογισμός είναι 5.690.000 ευρώ. Η δημοπράτησή του ξεκινάει σε έναν περίπου μήνα, στις αρχές Ιουλίου.

Είναι, λοιπόν, εμφανές ότι έχουμε αναπτύξει, όπως και εσείς αναφέρατε, έναν πλήρη σχεδιασμό τόσο για τα μεγάλα όσο όμως και για τα μικρά έργα υποδομής. Στον σχεδιασμό μας προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση των σχολικών μονάδων της χώρας, ειδικά σε περιοχές όπως η δυτική Θεσσαλονίκη, μια περιοχή που έχει μια απίστευτη πληθυσμιακή ανάπτυξη, σε αντίθεση με άλλες περιοχές της περιφέρειας που έχουμε σχολικές μονάδες οι οποίες επί της ουσίας κλείνουν.

Εδώ όμως τι κάνουμε; Εδώ ενισχύουμε υπάρχουσες δομές, σχεδιάζουμε υλοποίηση νέων δομών εκεί που χρειάζονται, χρησιμοποιούμε εργαλεία χωρίς ιδεολογικές αγκυλώσεις, όπως είναι τα ΣΔΙΤ και όπως είναι τα δεκαεπτά σχολεία τα οποία σας προανέφερα. Και όπως νομίζω αποτυπώνεται και από τις απαντήσεις που σας έχω δώσει δεν μένουμε μόνο στα λόγια, αλλά κάνουμε πράξεις. Η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία χρόνια οι σχολικές μονάδες δεν ήταν στις προτεραιότητες της προηγούμενης κυβέρνησης.

Εδώ πρέπει να χρησιμοποιήσουμε εργαλεία έξυπνα. Τα ΣΔΙΤ έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν, διότι στην ουσία έχουμε ένα σχολείο για το οποίο αναλαμβάνεται και η συντήρηση και η δημιουργία. Επομένως νομίζω ότι αυτό το εργαλείο θα πρέπει να το χρησιμοποιήσουμε με μεγαλύτερη ευελιξία και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ και εγώ.

Επόμενη είναι η δέκατη τρίτη με αριθμό 820/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Πιερίας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ελισσάβετ (Μπέττυς) Σκούφα

προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Απαιτήτητα η οικονομική στήριξη των πολιτιστικών συλλόγων της πατρίδας μας».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Γιατρομανωλάκης.

Τον λόγο έχει η κ. Σκούφα.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Γιατρομανωλάκη, η σημερινή επίκαιρη ερώτηση κανονικά δεν θα έπρεπε να λάβει καν χώρα διότι έχουν προηγηθεί ήδη δέκα ερωτήσεις σε διάστημα ενός έτους από όλα τα κόμματα της Βουλής -το λέω μετά λόγου γνώσης. Είναι μία ερώτηση, λοιπόν, ανά μήνα.

Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι το Υπουργείο Πολιτισμού, επειδή το διαπίστωσα ιδίως όμμασι, είχε απάντηση copy-paste στην ερώτησή πώς θα στηριχθούν οι πολιτιστικοί σύλλογοι ανά την Ελλάδα.

Βρισκόμαστε σε μια άκρως προβληματική κατάσταση και στον τομέα του πολιτισμού γενικότερα. Καλλιτέχνες, οπερατέρ, εργαζόμενοι φωτισμού κ.λπ., κάθε τρεις και λίγο είναι έξω από το Υπουργείο. Όμως και ο τομέας του λαϊκού πολιτισμού δυστυχώς πνέει τα λούστια. Δεν έχει στηριχθεί η Κυβέρνηση έμπρακτα τους δεκάδες χιλιάδες πολιτιστικούς συλλόγους στη χώρα, πολιτιστικούς συλλόγους οι οποίοι μεταλαμπαδεύουν την ιστορία του Ελληνισμού, μεταλαμπαδεύουν τις ρίζες μας, μεταφέρουν τους θρόνους, τις παραδόσεις από τις πατρογονικές εστίες του Ελληνισμού στη Μικρά Ασία, στον Πόντο, στα βουνά της Ηπείρου, στην Κρήτη.

Και όλες αυτές οι σημαντικότερες κοιτίδες πολιτισμού έναν χρόνο είναι κλειστές, έναν χρόνο δεν έχουν καθόλου έσοδα για τα πάγια έξοδά τους και ήδη πολλοί απ' αυτούς τους σημαντικότερους πολιτιστικούς συλλόγους έχουν κλείσει.

Τα ερωτήματα, λοιπόν, είναι δύο. Πρώτον, αν, επιτέλους, η Κυβέρνηση θα στηρίξει τους πολιτιστικούς συλλόγους ανά τη χώρα που είναι μη κερδοσκοπικά σωματεία, άρα δεν μπορούν να μπουν στα υφιστάμενα οικονομικά μέτρα ενίσχυσης. Αν θα τους δώσετε, δηλαδή, έστω και εφάπαξ συνδρομή για τα πάγια έξοδά τους. Δεύτερον, αν υπάρχει και κάποιος προγραμματισμός για τις εκδηλώσεις του φετινού καλοκαιριού, ούτε ώστε να μη χαθεί και το φετινό καλοκαίρι όχι μόνο από τα έσοδα των συλλόγων αλλά και από τις λαϊκές γιορτές στα χωριά. Είναι ζωντανά κύτταρα οι λαϊκές γιορτές, τα πανηγύρια και τα δρώμενα. Ίσως το μοναδικό ζωντανό κύτταρο πολιτισμού για τα χωριά μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Σκούφα, σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση. Θα ξεκινήσω με αυτά στα οποία συμφωνούμε. Θα συμφωνήσω ότι, όντως, δεν θα έπρεπε να λάβει χώρα αυτή η ερώτηση. Δώστε μου μερικά λεπτά και θα καταλάβετε και το γιατί. Θα συμφωνήσω όμως κυρίως για την σημασία που όντως έχουν τα πολιτιστικά σωματεία και οι πολιτιστικοί φορείς σε όλη την Ελλάδα για τον πολιτισμό, για την άυλη πολιτιστική μας κληρονομιά και για όλα αυτά τα χαρακτηριστικά τα οποία περιγράφονται και με τα οποία συμφωνώ απολύτως.

Έχουμε γράψει σε απαντήσεις στις ερωτήσεις που έχουν τεθεί ότι το πλαίσιο είναι πολύ συγκεκριμένο. Το Υπουργείο Πολιτισμού μέσα από τη διαδικασία των επιχορηγήσεων που δίνει από τον νόμο έχει έναν συγκεκριμένο προσανατολισμό. Μπορεί να επιχορηγεί αποκλειστικά δράσεις πολιτισμού. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι δεν μπορεί ούτε στην περίπτωση των πολιτιστικών σωματείων ούτε σε άλλες περιπτώσεις, ακόμα και θεατρικών σχημάτων ή ομάδων χορού κ.λπ., να καλύψει πάγιες δαπάνες, φως, νερό, τηλεφωνο, ενοίκιο, φερ' ειπείν. Δεν το επιτρέπει ο νόμος. Αυτό είναι ένα δεδομένο που έχουμε. Και αυτό ήταν δεδομένο και επί ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Δεν έγινε κάποια τροποποίηση σε αυτό από εμάς. Έτσι είναι.

Πρώτα από όλα εμείς δεν μπορούμε να δίνουμε σε κανέναν φορέα πάγια παρά μόνο για δράσεις. Πέραν αυτού οι συγκεκριμένοι φορείς, επειδή συνήθως έχουν ένα πλήθος και μία ευρύ-

τητα δραστηριοτήτων η οποία ξεπερνά αυτό που ορίζουν την αμιγώς πολιτιστική δράση, δεν υπάγονται καν σε μας. Μπορεί να κάνουν εκδρομές, μπορεί να κάνουν κάποιες άλλες δράσεις. Υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Σε μας μπορούν να έρθουν -και έρχονται- για να εγγραφούν στο μητρώο μας, να συμμετάσχουν στις προσκλήσεις των επιχορηγήσεων και να πάρουν πόρους από εκεί. Αυτό συνέβη και πέρυσι. Κάναμε δεκατέσσερις προσκλήσεις στις οποίες υπέβαλαν προτάσεις και πήραν από αυτές λεφτά οι πολιτιστικοί σύλλογοι και τα σωματεία. Αυτό συνέβη και φέτος. Βρίσκεται σε εξέλιξη. Αυτά μπορώ να τα πω πιο αναλυτικά στη δευτερολογία.

Όμως πέραν αυτών, ακριβώς επειδή αντιλαμβανόμαστε τη σημασία τους, έγινε κάτι που δεν ξέρω αν το έχετε αντιληφθεί γιατί έγινε σχετικά πρόσφατα. Έγινε πριν από την ημερομηνία κατά την οποία υποβάλατε την ερώτηση.

Εκδόθηκε, λοιπόν, κατόπιν μιας σχετικής διαβούλευσης των αρμόδιων Υπουργείων μια υπουργική απόφαση του Υπουργού, του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών με τίτλο «Αυξημένη αποζημίωση ειδικού σκοπού για την ενίσχυση επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 για τον μήνα Απρίλιο 2020-2021». Σε αυτή την απόφαση γράφει ότι στο πεδίο εφαρμογής των δικαιούχων εντάσσονται και οι φορείς που ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο πολιτιστικών φορέων της Γενικής Γραμματείας Σύγχρονου Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού την 1^η Απριλίου του 2021 ανεξαρτήτως κωδικού αριθμού δραστηριότητας (ΚΑΔ).

Αυτό, λοιπόν, σημαίνει ότι όλα εκείνα -που είναι πολλά- τα πολιτιστικά σωματεία και οι σύλλογοι της χώρας μας που είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο το δικό μας, το μητρώο πολιτιστικών φορέων, θα λάβουν το εξής ποσό: Με την επιφύλαξη των ορίων συσσώρευσης συμπίεσης, η αυξημένη αποζημίωση ειδικού σκοπού θα είναι 1.000 ευρώ για δικαιούχους από μηδέν έως πέντε εργαζόμενους, 2.000 για δικαιούχους από έξι έως είκοσι εργαζόμενους και 4.000 ευρώ για δικαιούχους που απασχολούν είκοσι έναν έως σαράντα εννέα εργαζόμενους σύμφωνα με τα στοιχεία του συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ».

Αυτό έχει ανακοινωθεί από τις 17 Μαΐου. Αυτό είναι το βασικό ερώτημα που κάνατε, για μια εφάπαξ στήριξη. Αυτή είναι η βασική απάντηση. Οτιδήποτε άλλο στη δευτερολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρία Σκούφα, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Θα ξεκινήσω από το τεχνοκρατικό οικονομικό κομμάτι. Έχω την εντύπωση -το λέω με επιφύλαξη- ότι και αυτή η επιδότηση την οποία μόλις αναφέρατε, είναι χαρμόσυνο το γεγονός ότι αναφέρατε και επιχειρήσεις από μηδέν έως κάτι εργαζόμενους, γιατί οι πολιτιστικοί σύλλογοι καταλαβαίνετε ότι δεν έχουν σταθερούς και μόνιμους εργαζόμενους και στηρίζονται στην επαρχία και συγγνώμη που το λέω, γιατί στην Αθήνα συνήθως δεν υπάρχει εις βάθος εικόνα της υπόλοιπης επικράτειας και της επαρχίας. Οι πολιτιστικοί, λοιπόν, σύλλογοι της επαρχίας δεν έχουν εργαζόμενους. Αυστηρά και μόνο στηρίζονται στον εθελοντισμό.

Δεύτερον δεν είναι -ξαναλέω- κερδοσκοπικές εταιρείες. Δηλαδή δεν μπορούμε να τις βάλουμε σε ένα οικονομικό μέτρο ενίσχυσης που δεν ξέρω αν έχει τέτοια προϋπόθεση και η επιστρεπτέα προκαταβολή νούμερο επτά να έχουν απώλεια τζίρου. Εάν είναι σχεδιασμένη για επιχείρηση, τους περισσότερους πολιτιστικούς συλλόγους της επαρχίας δυστυχώς και πάλι δεν θα τους πιάσει.

Πέρα, όμως, από το οικονομικό κομμάτι και πέρα από το γεγονός ότι μέχρι τώρα το Υπουργείο Πολιτισμού έδινε μονομερή έμφαση, κύριε Γιατρομανωλάκη, στον νεότερο και σύγχρονο πολιτισμό και θα πω δυστυχώς μάλλον διαχρονικά. Επομένως ένα κεντρικό αίτημα των πολιτιστικών συλλόγων ανά τη χώρα είναι να υπάρξει, αν θέλετε, και ειδική γραμματεία λαϊκού πολιτισμού στο Υπουργείο Πολιτισμού και να υπάρχει ένα συνεχές και σταθερό πλαίσιο στήριξης του λαϊκού πολιτισμού, της δημοτικής μας παράδοσης, του πολιτισμού δηλαδή που αδιαμεσολάβητα παράγουν οι τοπικές κοινωνίες του πολιτισμού που δεν είναι εμπορεύσιμο αγαθό.

Άρα το αιτούμενο είναι ένα γενικό πλαίσιο -ξαναλέω- στήριξης του λαϊκού πολιτισμού εν γένει και επίσης προσοχή στην επιστρεπτέα προκαταβολή επτά, γιατί για τους όρους που σας ανέφερα, για την απώλεια εσόδων συγκριτικά σε δύο χρονιές, μπορεί και πάλι να μην μπορέσει να καλύψει τους πολιτιστικούς συλλόγους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ.

Πρώτα από όλα χαιρόμαι γιατί μάλλον μετατοπίσαμε το ζήτημα που σημαίνει ότι μάλλον καταλάβατε ότι υπάρχει όντως μια μέριμνα πολύ ξεκάθαρη από την πλευρά της πολιτείας. Επίσης να σας πω ότι δεν ισχύει αυτό που λέτε για την επιστρεπτέα. Αυτή η υπουργική απόφαση που σας διάβασα πριν και σας περιέγραφα είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε πραγματικά οι πολιτιστικοί σύλλογοι της χώρας μας να μπορούν να λάβουν αυτή την οικονομική υποστήριξη. Επομένως δεν τίθεται τέτοιο θέμα.

Από εκεί και πέρα, επειδή είπατε και στην πρωτολογία σας, κυρία Σκούφα, ότι είναι όλοι έξω από το Υπουργείο, είπατε μάλιστα για τους οπερατέρ και είναι πολύ ενδιαφέρον, επιτρέψτε μου να πω το εξής. Οι οπερατέρ την τελευταία φορά που ήταν έξω από το Υπουργείο μας ήταν για να μας ευχαριστήσουν, διότι κάναμε αυτό που δεν είχε γίνει τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Τι κάναμε; Μεριμνήσαμε για δικούς τους ασφαλιστικούς κωδικούς για να μπορούν να ασφαλιζονται ως οπερατέρ και όχι ως κάτι άλλο στα ζωντανά θέματα και ακροάματα. Επομένως, παρακαλώ να είμαστε λίγο προσεκτικοί και να παρακολουθούμε τη δουλειά που επιτελείται στο κομμάτι αυτό, γιατί πραγματικά έχει επιτευχθεί πρόοδος, η οποία δεν είχε επιτευχθεί για πάρα πολλά χρόνια τώρα.

Επίσης, είπατε δύο άλλα πράγματα, τα οποία έχουν ενδιαφέρον. Πρέπει να είστε η μόνη στο Κοινοβούλιο, η οποία θεωρεί ότι υπάρχει μια μεγαλύτερη στήριξη για τον σύγχρονο πολιτισμό στο Υπουργείο Πολιτισμού. Διαχρονικά ο σύγχρονος πολιτισμός υπέφερε. Αυτός ο Πρωθυπουργός, αυτής της Κυβέρνησης, ήταν ο πρώτος που ανέγνωσε την αναγκαιότητα ύπαρξης μιας Γενικής Γραμματείας σε πρώτη φάση και στη συνέχεια ενός Γραφείου Υφυπουργού, μιας τέτοιας θέσης για τον σύγχρονο πολιτισμό. Μέχρι τώρα υστερούσε πάρα πολύ ο σύγχρονος πολιτισμός όχι μόνο σε χρηματοδότηση, αλλά σε προσοχή και ενδιαφέρον από την πολιτεία.

Να πούμε, όμως, και κάτι ακόμα. Είπατε για την ανάγκη να υπάρχουν ειδικές προσκλήσεις για τη λαϊκή κληρονομιά. Θέλω να σας πω ότι υπάρχουν και επιτρέψτε μου να σας διαβάσω κάποιες τρέχουσες προσκλήσεις που υπάρχουν. Υπάρχει η Διεύθυνση Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς μέσα στο Υπουργείο, αυτοτελής και πολύ σημαντική με πολύ σημαντικό έργο.

Αυτή τη στιγμή, λοιπόν, σας διαβάζω προτεραιότητες και προσκλήσεις σχετικές που έχουν βγει με αυτό: Παραδοσιακά Επαγγέλματα και Τέχνες «Η Ελληνική Μαστοριά», ανάδειξη της πολιτιστικής αξίας των παραδοσιακών τεχνών και επαγγελματιών. Αγροδιατροφική Κληρονομιά. Δημιουργία τοπικών και θεματικών Ευρετηρίων Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Στοιχεία άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που είναι εγγεγραμμένα στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας, δράσεις μελέτης, ανάδειξης, διαφύλαξης με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταλαμπάδευσή τους στις νεότερες γενιές. Λαϊκές Γιορτές και Δρώμενα, μελέτη διαφύλαξη και ανάδειξη στο ευρύτερο κοινό της σημασίας τους μεταξύ άλλων και για τη διατήρηση της συνοχής και της μείωσης των τοπικών κοινοτήτων. Μουσικές, χορευτικές και άλλες παραστάσεις που θα αναδεικνύουν με τρόπο πρωτότυπο την παραδοσιακή μουσική, τον λαϊκό χορό και εν γένει την άυλη πολιτιστική κληρονομιά ως πηγές έμπνευσης και αναστοχασμού. Δράσεις ανάδειξης πολιτισμικών τοπίων, με έμφαση στον αγροτικό χώρο, στην περιφέρεια δηλαδή, ανάδειξη της σημασίας των πολιτισμικών τοπίων στο ευρύ κοινό και δημιουργία και εμπλουτισμός προγραμμάτων εναλλακτικού, πολιτιστικού τουρισμού. Δράσεις μελέτης, διαφύλαξης και ανάδειξης της συλλογικής μνήμης, με ιδιαίτερη σημασία για την ανασυγκρότηση και τη συνοχή των τοπικών κοινωνιών, κοινοτήτων.

Σε αυτά θα προσθέσω και μια πρόσκληση που βγάλαμε εμείς από τον σύγχρονο πολιτισμό ειδικά φέτος με αφορμή του χρόνου τα εκατό χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή και τη μνήμη την ιστορική, ένα πεδίο στο οποίο δραστηριοποιούνται πάρα πολλοί πολιτιστικοί σύλλογοι και σωματεία σε όλη τη χώρα.

Νομίζω ότι με αυτόν τον τρόπο βλέπετε ότι υπάρχει μία στρατηγική και μία μέριμνα και για τη χρηματοδότηση δράσεων και δρώμενων σαν αυτές που περιγράψατε, αλλά και της μελέτης τους και της διαφύλαξης τους και της έρευνάς τους. Κοιτάμε και το ερευνητικό κομμάτι, αλλά τα αναγνωρίζουμε εμπράκτως και σαν ζωντανά κύτταρα και στοιχεία της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας.

Δεν μπαίνω στα νούμερα, στους αριθμούς των χρηματοδοτήσεων. Με ευχαρίστηση να σας τα δώσουμε, υπάρχουν όλα τα νούμερα και υπάρχει και το τι έγινε και το 2018, που ήταν πολύ λιγότερα και το 2017 και το 2019. Επομένως νομίζω ότι έχετε λάβει τις απαντήσεις που θέλατε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Και εγώ ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε με την όγδοη με αριθμό 806/26-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Τις επαγγελματικές σχολές του ΟΑΕΔ».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Παναγιώτης Τσακλόγλου.

Ορίστε, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τον περασμένο Δεκέμβρη η Κυβέρνησή σας ψήφισε τον ν.4763 για την επαγγελματική εκπαίδευση, ένας νόμος βέβαια κομμένος και ραμμένος στα μέτρα των μεγαλοεπιχειρηματιών για φρέσκο, νεανικό και κυρίως φθηνό εργατικό ειδικευμένο δυναμικό, το οποίο θα αποστρατεύεται το δικαίωμα στη γενική μόρφωση και παιδεία από τα δεκατέσσερά του ακόμα χρόνια για να οδηγείται ουσιαστικά στην ανήλικη εργασία.

Αυτός, λοιπόν, ο νόμος, ανάμεσα στα άλλα, έπληξε βαριά και τα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα των μαθητών των επαγγελματικών σχολών του ΟΑΕΔ, καθώς υποβαθμίζει το πτυχίο και τις σχολές τους από το επίπεδο 4 επαγγελματικών δικαιωμάτων και προσόντων στο επίπεδο 3. Προσθέτει άλλο ένα εμπόδιο στις σπουδές τους, καθώς για να λάβουν και αυτό το πτυχίο επιπέδου 3, το υποβαθμισμένο, είναι υποχρεωμένοι να δώσουν εξετάσεις πιστοποίησης στον ΕΟΠΠΕΠ. Και αυτές μάλιστα όλες οι αρνητικές εξελίξεις για τους μαθητές των ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ η Κυβέρνηση ψήφισε ότι θα εφαρμοστούν από φέτος, αλλάζοντας στα μισά, δηλαδή, της χρονιάς, ό,τι ήξεραν οι μαθητές όταν εγγράφονται σ' αυτές τις σχολές.

Όλα αυτά, βέβαια, όπως καταλαβαίνετε, έχουν προκαλέσει - και δίκαια έχουν προκαλέσει- ένα μεγάλο κύμα διαμαρτυριών και κινητοποιήσεων, αγωνιστικών δράσεων από τους μαθητές αυτών των σχολών σε όλη την Ελλάδα. Σχεδόν κάθε εβδομάδα, κύριε Υπουργέ, υπάρχουν κινητοποιήσεις τις οποίες η Κυβέρνηση περιφρονεί, αποδεικνύοντας για άλλη μια φορά ότι βρίσκεται πολύ μακριά από τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών, αφού αντί να εξασφαλίσει την υγειονομικά ασφαλή λειτουργία των επαγγελματικών σχολών του ΟΑΕΔ, αντί να εξασφαλίσει κατάλληλα κτήρια, αίθουσες, σύγχρονο εξοπλισμό, εργαστήρια, μόνιμους καθηγητές όχι βέβαια μαθητεία στον αέρα όπως είναι τώρα, αλλά με μηνιαίο εισόδημα και ουσιαστική εποπτεία από το δικό σας Υπουργείο από το Υπουργείο Εργασίας, τι έκανε η Κυβέρνηση; Μέσα στην πανδημία και με τις σχολές κλειστές ψήφισε τον νόμο για την επαγγελματική εκπαίδευση.

Εν τω μεταξύ, όσα από τα παιδιά αυτά δεν πρόλαβαν να βρουν κάποια επιχείρηση για τη μαθητεία δεν έχουν κανένα απολύτως εισόδημα όλο αυτό το διάστημα, ενώ και ορισμένοι από αυτούς που είχαν ξεκινήσει τη μαθητεία παραμένουν απλήρωτοι για μήνες και με τις συμβάσεις τους να βρίσκονται σε αναστολή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ -ρωτάμε και το Υπουργείο Εργασίας, έχουμε ρωτήσει νωρίτερα και το Υπουργείο Παιδείας-

τι θα κάνετε ώστε να μην ισχύσει αυτός ο νόμος για την υποβάθμιση του πτυχίου για τους μαθητές που ήδη φοιτούν στις επαγγελματικές σχολές του ΟΑΕΔ ώστε να εξασφαλιστεί ένα εισόδημα για όλους αυτούς τους μαθητές αυτών των σχολών, να πληρωθούν για όλη την περίοδο της πανδημίας και τι μέτρα θα πάρετε για να λειτουργήσουν οι σχολές με ασφάλεια υγειονομική και με τις κατάλληλες υποδομές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Δελή.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε, κύριε Δελή, κατ' αρχάς ήθελα να σας ευχαριστήσω για την ερώτησή σας γιατί μου δίνετε μια ευκαιρία να αναφερθώ σε ένα ιδιαίτερα σημαντικό θέμα που αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων στον σχεδιασμό μας για την επόμενη μέρα της οικονομίας μετά την πανδημία. Αναφέρομαι στη συνολική αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και στη διασύνδεση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των νέων μας με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και της αγοράς εργασίας σε μία εποχή που οι αλλαγές, λόγω και της εξέλιξης της τεχνολογίας, είναι ραγδαίες σε όλα τα επίπεδα.

Πριν περάσω στην ουσία της ερώτησής σας, επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι το διακύβευμα είναι μεγάλο για τους νέους, αλλά και για την οικονομία μας. Η έλλειψη αντιστοιχίας μεταξύ των προσόντων των νέων εργαζομένων και των αναγκών της αγοράς εργασίας στερεί ευκαιρίες και προοπτικές από τους νέους, αλλά και αναπτυξιακή δυναμική από την ίδια την οικονομία μας.

Τι σημαίνει αυτό; Με βάση τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης προσόντων στην αγορά εργασίας, είναι επιτακτική ανάγκη να επενδύσουμε στην αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Έως το 2030 εκτιμάται ότι τα προσόντα επιπέδων 3, 4 και 5 που αφορούν πρωτίτως την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, θα αντιστοιχούν περίπου στα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας. Με άλλα λόγια, τεχνικοί και επαγγελματίες τεχνίτες αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα στην οικονομία στο μέλλον και συνεπώς καλύτερες προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης.

Από την άλλη μεριά, σύμφωνα με το δείκτη δεξιοτήτων του CEDEFOP, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη Επαγγελματικής Κατάρτισης, η Ελλάδα κατατάσσεται στην προτελευταία θέση ανάμεσα σε τριάντα μία χώρες. Δηλαδή, συμβαίνει το εξής οξύμωρο: ενώ παρατηρείται αυξημένη ζήτηση για συγκεκριμένα τεχνικά επαγγέλματα, δεν υπάρχει αντίστοιχη προσφορά, ενώ η ανεργία των νέων στη χώρα μας παραμένει υψηλή.

Γι' αυτόν τον λόγο έχουμε δρομολογήσει μια σημαντική μεταρρύθμιση του κρίσιμου αυτού τομέα της εκπαίδευσης. Ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι η άμεση και ουσιαστική διασύνδεσή της με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας.

Σε σχέση με την πρώτη υποερώτησή σας, η οποία αφορά τη δυνατότητα ολοκλήρωσης των σπουδών των ήδη φοιτούντων μαθητών στις επαγγελματικές σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ με βάση το θεσμικό πλαίσιο εισαγωγής τους, ο ΟΑΕΔ και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με το Υπουργείο Παιδείας για το εν λόγω θέμα και οποιαδήποτε απόφαση θα ανακοινωθεί από το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο είναι και αρμόδιο για τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση του ν.4763/2020.

Κύριε Δελή, η ανάγκη για επένδυση σε γνώση, ικανότητες και δεξιότητες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των ατόμων και σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης είναι επιτακτική.

Σε αυτό το πλαίσιο μου έκανε εντύπωση η αναφορά σας στην ερώτηση -την οποία επαναλάβατε και προηγουμένως- ότι εσείς θεωρείτε ως εμπόδιο των σπουδών και υποβάθμιση του πτυχίου τους την πιστοποίηση από τον ΕΟΠΠΕΠ, δηλαδή, του οργανισμού που είναι ο επιτελικός φορέας της διά βίου μάθησης. Αυτός ο οργανισμός αναπτύσσει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο εθνικό σύ-

στημα πιστοποίησης της μη τυπικής εκπαίδευσης, αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και παρέχει την επιστημονική υποστήριξη των υπηρεσιών του επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής στη χώρα μας.

Εν έτει 2021 δεν θέλετε πιστοποίηση των δεξιοτήτων των νέων ανθρώπων, δηλαδή, των επαγγελματιών τεχνιτών; Να επισημάνω ότι με την ολοκλήρωση της διετούς φοίτησης στις επαγγελματικές σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ χορηγείται από τη σχολική μονάδα στους αποφοίτους βεβαίωση επαγγελματικής εκπαίδευσης, με την οποία οι μαθητές έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης του ΕΟΠΠΕΠ που θα διενεργούνται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο και θα οδηγούν στην απόκτηση πτυχίου επαγγελματικής εκπαίδευσης επιπέδου 3, δηλαδή, του ειδικευμένου τεχνίτη.

Επίσης, με τον ν.4763/2020 για τις επαγγελματικές σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ κατοχυρώνεται η θεσμική τους αυτοτέλεια στο σύστημα της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. Συνεχίζεται η λειτουργία τους, ενώ στον προηγούμενο νόμο προβλεπόταν η κατάργησή τους ως το τέλος του 2022. Διατηρείται ο δυϊκός χαρακτήρας της εκπαίδευσης που προσφέρουν καθώς και η πλήρης ιατροφαρμακευτική αλλά και συνταξιοδοτική ασφάλιση των μαθητών. Διασφαλίζεται η αμοιβή των μαθητευομένων που υλοποιούν μαθητεία σε επιχειρήσεις ως ποσοστό επί του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη. Παραμένουν οι επαγγελματικές σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ στο επίπεδο 3 της τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Διασφαλίζεται η λειτουργία πειραματικών επαγγελματικών σχολών του ΟΑΕΔ σε συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους, επιμελητήρια και κλαδικούς φορείς. Και, τέλος, με την τροπολογία που συμπεριλήφθηκε στο άρθρο 10 του ν.4783/2021 διασφαλίζεται η απόρροπη χρηματοδότηση των επαγγελματικών σχολών μαθητείας, των πειραματικών επαγγελματικών σχολών και των προγραμμάτων μάθησης στον χώρο εργασίας από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

Έχετε και άλλες δύο ερωτήσεις, θα απαντήσω στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Τον λόγο έχει ο κ. Δελής για τη δευτερολογία του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κοιτάξτε, για τα επαγγελματικά δικαιώματα και την πιστοποίηση από τον ΕΟΠΠΕΠ, τι λέτε σε αυτούς τους μαθητές; Ότι το πτυχίο τους είναι επιπέδου επαγγελματικών προσόντων 3 και ότι αποκτούν το δικαίωμα να πιστοποιηθούν, να λάβουν μέρος στις εξετάσεις πιστοποίησης για να πάρουν πτυχίο επαγγελματικών προσόντων 3.

Κύριε Υφυπουργέ, αυτά τα παιδιά, αυτοί οι μαθητές που φοιτούσαν μέχρι τον Δεκέμβρη στις επαγγελματικές σχολές του ΟΑΕΔ, το πτυχίο τους έγραφε ότι έχουν επαγγελματικά προσόντα επιπέδου 4.

Και δεν το λέμε εμείς. Το λέει μία απ' αυτές τις σχολές, η Επαγγελματική Σχολή ΟΑΕΔ της Λάρισας. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά. Ανάμεσα στα άλλα λέει ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα είναι επιπέδου 4. Το έχει πει και η κυρία Υπουργός Παιδείας, το έλεγε παλαιότερα η Κυβέρνηση. Δεν ισχύει, δεν είναι αληθές αυτό που ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι ήταν πάντα αυτοί οι μαθητές στο επίπεδο 3. Ήταν πάντα στο επίπεδο 4 επαγγελματικών δικαιωμάτων και η ψήφιση αυτού του νόμου συνιστά υποβάθμιση των πτυχίων τους εκτός των άλλων. Περί αυτού πρόκειται.

Για τη σύνδεση με την αγορά εργασίας και με την υποβάθμιση, θέλω να πω κάτι. Κοιτάξτε, μιλάτε για σύνδεση με την αγορά εργασίας και την αναβάθμιση σπουδών. Πώς θα γίνει η αναβάθμιση αυτών των σχολών, αυτών των σπουδών, αυτών των πτυχίων; Με τον απαρχαιωμένο μηχανολογικό εξοπλισμό, με το κτηριακό πρόβλημα που «φωνάζει» πια, με την υποβάθμιση όχι μόνο των πτυχίων αλλά και των υλικοτεχνικών όρων κάτω από τους οποίους παρέχεται αυτή η επαγγελματική εκπαίδευση;

Όμως ήθελα να σταθώ, κύριε Υφυπουργέ, στο βασικό μας ερώτημα, στο πρώτο μάλλον ερώτημα, σε σχέση με το ότι θα

πρέπει να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του νόμου. Κατ' αρχάς, εμείς λέμε να καταργηθεί ο νόμος, να καταργηθεί αυτή η υποβάθμιση του πτυχίου τους από το 4 στο 3, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να αφορά, δεν πρέπει να ισχύσει γι' αυτούς που ήδη φοιτούν, γιατί μπήκαν με άλλους όρους. Δεν μπορεί να αλλάξει η Κυβέρνηση τους όρους σπουδών και το πτυχίο κατά τη διάρκεια της φοίτησης ενός μαθητή, ενός φοιτητή. Έχουμε, λοιπόν, κατ' αρχάς τη δήλωση του Διοικητή του ΟΑΕΔ, του κ. Πρωτοψάλτη, στις 19 Μαρτίου, σε τηλεοπτικό κανάλι, που λέει ότι, ναι, εξετάζονται μεταβατικές διατάξεις. Έχουμε προχθές -και αυτό είναι το πιο σημαντικό- τη δήλωση του κ. Βούτσινου -το μάθαμε από την ανακοίνωση που έβγαλαν αυτά τα παιδιά μετά τη συνάντηση που είχαν στο Υπουργείο Παιδείας- ότι θα φέρει ρύθμιση η Κυβέρνηση, η οποία θα λέει ότι θα πάρουν το πτυχίο τους με βάση το καθεστώς με το οποίο μπήκαν σε αυτές τις σχολές.

Μέχρι τώρα δεν έχουμε δει αυτή τη ρύθμιση, ελπίζουμε να γίνει σύντομα πράξη και αντιλαμβάνομαστε όλοι, και κυρίως αυτά τα παιδιά, που μας βλέπουν και μας ακούει αυτή τη στιγμή, τη δύναμη που έχουν οι αγώνες, τα αποτελέσματα που φέρνουν αυτοί οι αγώνες, αργά ή γρήγορα. Διότι πάλεψαν αυτά τα παιδιά για να το κατακτήσουν αυτό και μας παρακολουθούν και παρακολουθούν και την Κυβέρνηση. Το συμπέρασμα είναι ότι οι αγώνες έχουν αποτελέσματα. Οι αγώνες που δεν έχουν αποτελέσματα είναι αυτοί που δεν γίνονται ποτέ. Και, τέλος, επιμένουμε και στην κατάρτιση συνολικά, έτσι κι αλλιώς, του απαραίτητου νόμου αλλά και της σχετικής διάταξης που υποβαθμίζει τα πτυχία.

Μιλήσατε κι εσείς πριν από λίγο -και ολοκληρώων- για την αναβάθμιση. Είπατε ότι η Κυβέρνηση μιλούσε, και η Υπουργός Παιδείας εδώ στην απάντησή της, ότι φέρνει την τάξη, τέλος πάντων, στον χώρο αυτό. Εν πάση περιπτώσει, δεν νομίζουμε ότι μπαίνει καμμία τάξη όταν υποβαθμίζεται ένα πτυχίο, ούτε όταν οι νέοι βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη για να σπουδάσουν. Ούτε βέβαια μπαίνει τάξη όταν έχουμε τέτοιες ελλείψεις καθηγητών, τέτοια μεγάλη καθυστέρηση μαθητείας -κι αυτό θα πρέπει να το δει το αρμόδιο, το δικό σας Υπουργείο- και τόσο πολύ κακοσυντηρημένες εγκαταστάσεις. Ας γίνουν όλα αυτά, ας φροντίσει πραγματικά η Κυβέρνηση να αναβαθμίσει την τεχνολογική-επαγγελματική εκπαίδευση και να μιλήσουμε μετά και για όλα τα υπόλοιπα.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Δελής καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Δελή, πάω απευθείας στο δεύτερο υποερώτημά σας, στο οποίο αναφερθήκατε και προηγουμένως, που αφορά την πληρωμή των μαθητών των οποίων οι συμβάσεις μαθητείας βρίσκονται σε αναστολή. Σύμφωνα με ενημέρωση που έχουμε από τον ΟΑΕΔ, η διοίκησή του ενήργησε έγκαιρα από την αρχή της πανδημίας, καταθέτοντας σχετική εισήγηση στο αρμόδιο Υπουργείο, η οποία έγινε αποδεκτή για την έκδοση ειδικής νομοθετικής διάταξης. Βάσει αυτής της διάταξης προβλέπεται η καταβολή της αμοιβής των μαθητευομένων των επαγγελματικών σχολών μαθητείας που είχαν ενεργή σύμβαση μαθητείας για το χρονικό διάστημα ισχύος της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας της διά ζώσης εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία συμπεριλαμβάνει και την αναστολή της πρακτικής άσκησης. Με την ενέργεια αυτή ο οργανισμός εξασφάλισε έγκαιρα την καταβολή των αμοιβών των μαθητευομένων των επαγγελματικών σχολών μαθητείας για όλο το χρονικό διάστημα που δεν υλοποιούν την πρακτική τους άσκηση λόγω της πανδημίας.

Επίσης, με κοινή υπουργική απόφαση κατά το έτος 2021 εξασφαλίζεται η επιδότηση των θέσεων μαθητείας σε φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Η κοινή υπουργική απόφαση υπεγράφη στις 19-5-2021 και αφορά στην επιδότηση της μαθητείας και πρακτικής άσκησης όσον απασχολούνται στο δημόσιο, σε φορείς του δημόσιου τομέα, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυ-

τοδιοίκησης, σε επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, σε εκμεταλλεύσεις, όπως επίσης και σε συνεταιρισμούς.

Αναφορικά με την τρίτη ερώτησή σας, που αφορά στα μέτρα της Κυβέρνησης για να ανοίξουν με ασφάλεια οι σχολές μαθητείας και να εκσυγχρονιστούν τα εργαστήρια, θα ήθελα να πω ότι τη Δευτέρα 10 Μαΐου επαναλειτούργησαν με διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία οι επαγγελματικές σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ σε όλη την επικράτεια και τη Δευτέρα 24 Μαΐου ξεκίνησε και η πρακτική άσκηση των μαθητευόμενων στο πλαίσιο του προγράμματος μαθητείας σε εργασιακό χώρο, με τη διενέργεια του αυτοδιαγνωστικού τεστ μια φορά την εβδομάδα. Ο ΟΑΕΔ συνεχίζει με συγκεκριμένες δράσεις στο τρέχον σχολικό έτος, 2020-21, να ενισχύει και να αναβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στις ΕΠΑΣ.

Μερικές από αυτές είναι:

Η εφαρμογή για πρώτη φορά ηλεκτρονικής διαδικασίας σε όλα τα στάδια της πρόσληψης έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και των αιτήσεων των υποψηφίων μαθητών.

Η άμεση εφαρμογή της τηλεκαίτευσης σε όλες τις σχολικές μονάδες κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Η παροχή φορητών ηλεκτρονικών συσκευών (tablet) για τους μαθητές που το επιθυμούν, για την απρόσκοπτη παρακολούθηση της τηλεκαίτευσης.

Η κάλυψη των αμοιβών όλων των μαθητευόμενων για την περίοδο που ανεστάλη η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις λόγω της πανδημίας.

Η ένταξη σε προγράμματα ΕΣΠΑ για ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων. Έγινε αυτό ήδη στην ΕΠΑΣ Καβάλας, έγινε στην ΕΠΑΣ Πύργου και υπάρχουν άλλες προτάσεις που βρίσκονται σε φάση αξιολόγησης.

Τέλος, η μεταφορά τεχνονγνωσίας από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κατασκευή και λειτουργία «πράσινου» σχολείου στην ΕΠΑΣ Κοζάνης.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2021-2027, αλλά και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχουν κατατεθεί ολοκληρωμένες προτάσεις αναβάθμισης του θεσμού της μαθητείας συνολικά, που περιλαμβάνουν σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε υποδομές συνολικού ύψους μισού δισεκατομμυρίου ευρώ. Προφανώς όχι μόνο για τις ΕΠΑΣ. Αναφέρομαι σε όλον τον τομέα της μαθητείας.

Οι νέοι και οι νέες έχουν ήδη αναγνωρίσει αυτή την προσπάθεια αναβάθμισης του θεσμού της μαθητείας από τη διοίκηση του ΟΑΕΔ και για πρώτη φορά μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, στο τρέχον σχολικό έτος, 2020-2021, ο αριθμός των αιτήσεων αυξήθηκε κατά 35% και ο αριθμός των εγγραφών κατά 13%, μετά από μία πολυετή απαξίωση των επαγγελματικών σχολών μαθητείας και συνεχούς μείωσης της ζήτησης από πλευράς των μαθητών που είχε σημειωθεί κατά την προηγούμενη πενταετία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την ενδέκατη με αριθμό 830/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκερόγλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Επιτακτική η άμεση κήρυξη της Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης των Ξενοδοχοϋπαλλήλων ως υποχρεωτικής».

Κύριε Κεγκερόγλου, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η ερώτηση αναφέρεται σε έναν τομέα που έχει υποστεί μεγάλη πίεση από την πανδημία και δεν είναι άλλος από τον τουρισμό. Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στους εργαζόμενους στον τουρισμό, στον επισιτισμό και, βεβαίως, θα κάνω στη δευτερομιλία μου και αναφορά στους εργαζόμενους στα μέσα μεταφοράς και, συγκεκριμένα, στα τουριστικά λεωφορεία.

Ενώ, λοιπόν, η Κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε σημαντικό βαθμό στη στήριξη των ξενοδοχείων και των μονάδων εστίασης σε λιγότερο αλλά σημαντικό επίσης ύψος, οι εργαζόμενοι βλέπουν ότι δεν υπάρχει αντίστοιχη στήριξη σε όλους, με αποτέλε-

σμα να υπάρχουν σημαντικά προβλήματα. Εντοπίζουν πρόβλημα στους εργαζόμενους που δεν έχουν δικαίωμα επαναπρόσληψης, που είναι πολλούς μήνες τώρα χωρίς εισόδημα. Σε σχέση με τις μονομερείς αναστολές που έγιναν πέρυσι και δόθηκε το δικαίωμα μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, δεν έχουν ακόμα εμφανιστεί τα ένσημα από την περσινή χρονιά. Επίσης, θα αργήσει η πλατφόρμα να λειτουργεί -τέλος του μήνα λένε- για τη μονομερή αναστολή.

Σε κάθε περίπτωση, υπάρχουν ζητήματα, αλλά το πιο σημαντικό, που είναι το κύριο αίτημα των ξενοδοχοϋπαλλήλων, είναι να κηρυχθεί η επέκταση της συλλογικής σύμβασης εργασίας που υπεγράφη το προηγούμενο διάστημα, η συλλογική σύμβαση που λύνει ζητήματα, η συλλογική σύμβαση η οποία θα διασφαλίσει την εργασιακή ειρήνη που χρειαζόμαστε, ούτως ώστε η επανεκκίνηση, η οποία ήδη είναι επί θύραις, να είναι με τρόπο που να ωφελήσει και την οικονομία και τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινωνίες.

Και όσον αφορά αυτό το αίτημα, ενώ έχει γίνει συνεδρίαση του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας και, σύμφωνα με την ενημέρωση, υπήρξε συζήτηση σε αυτή τη συνεδρίαση, δεν έχει ακόμα υπάρξει η απόφαση του Υπουργού που θα την καχυρώνει ως υποχρεωτική για όλο τον κλάδο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Κεγκερόγλου, είναι κάτι παραπάνω από προφανές -νομίζω ότι το έχουμε ξανα συζητήσει και άλλες φορές εδώ- ότι η οικονομία της χώρας επηρεάστηκε βαθύτατα από την υγειονομική κρίση λόγω της σημαντικής συμβολής που είχαν στο ΑΕΠ κλάδοι οι οποίοι εθίγησαν με ιδιαίτερη δριμύτητα και ένας από αυτούς ήταν οπωσδήποτε και ο κλάδος του τουρισμού.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, πέρυσι η συνολική μείωση των διεθνών τουριστικών ροών ήταν κοντά στο 75% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Για την ελληνική οικονομία ο τουρισμός αποτελεί κεντρικό πυλώνα ανάπτυξης με μεγάλη συνεισφορά στο ΑΕΠ και την απασχόληση, όπως επίσης και στις επενδύσεις και κυρίως στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Η σημασία του ενισχύεται, αν σκεφθεί κανείς την αλληλεπίδρασή του με άλλους κλάδους, όπως είναι η εστίαση, η ψυχαγωγία, αλλά και οι μεταφορές.

Αυτός ακριβώς είναι και ο λόγος που η Κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε ένα τόσο ενισχυμένο και ευρύ πλέγμα στήριξης αυτών των κλάδων. Συνολικά η Κυβέρνηση από την αρχή της πανδημίας έχει δράσει μεθοδικά και στοχευμένα για την όσο το δυνατόν περισσότερο καθολική και πλήρη στήριξη επιχειρήσεων και εργαζομένων.

Από την αρχή της πανδημίας έχουν δαπανηθεί ή σχεδιάζεται να δαπανηθούν 36,5 δισεκατομμύρια για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Ήδη, το 2020 έχουν δαπανηθεί 24 δισεκατομμύρια και για το 2021 προβλέπεται να δαπανηθούν 11,5 δισεκατομμύρια, υπερβαίνοντας την αρχική πρόβλεψη του προϋπολογισμού για παρεμβάσεις ύψους 7,5 δισεκατομμυρίων. Και όλα αυτά μέσα στο γνωστό περιοριστικό δημοσιονομικό πλαίσιο που έχει η χώρα συνολικά δεδομένου και του ύψους του χρέους της.

Μόνο στο Υπουργείο Εργασίας το ύψος των καταβολών για δίκτυο προστασίας στην αγορά εργασίας έχει ξεπεράσει τα 7 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ οι ωφελούμενοι μόνο από τις δράσεις του δικού μας Υπουργείου ξεπερνούν τα τρία εκατομμύρια άτομα.

Το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» επεκτείνεται, καθώς και η παροχή επιδοτήσεων μέσω του προγράμματος για τη δημιουργία εκατό χιλιάδων θέσεων εργασίας.

Ειδικά για τον τουριστικό κλάδο, τα ποσά που έχουν χορηγηθεί μέσω της επιστρεπτέας προκαταβολής υπολογίζονται για τα ξενοδοχεία 290 εκατομμύρια, ενώ άλλα 60 εκατομμύρια αφορούν τα ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Η κυβερνητική στήριξη, όμως, δεν περιορίστηκε μόνο στα όσα ήδη ανέφερα. Μόλις την προηγούμενη εβδομάδα ο Πρωθυπουργός

γός ανακοίνωσε ένα ακόμα πολύ σημαντικό μέτρο στήριξης των πληττομένων τουριστικών επιχειρήσεων. Το νέο πρόγραμμα απευθύνεται σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων του τουρισμού, ξενοδοχεία, καταλύματα, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ, αλλά και σε πρακτορεία και σε τουριστικά λεωφορεία.

Η στήριξη απευθύνεται κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η ενίσχυση από το πρόγραμμα ανέρχεται στο 5% επί του τζίρου στα καταλύματα και στο 2,5% στις υπόλοιπες επιχειρήσεις με μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά ΑΦΜ στις 400.000 ευρώ. Το ποσό της ενίσχυσης είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο και αφορά μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις του τουρισμού, ενώ περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις franchise υπό την προϋπόθεση πλήρωσης ορισμένων κανονιστικών κριτηρίων του ΕΣΠΑ. Με τη δράση αυτή, συνολικά, προβλέπεται ότι θα διατεθούν στις επιχειρήσεις αυτές σαν κεφάλαιο κίνησης 420 εκατομμύρια ευρώ.

Είναι, νομίζω, σαφές από τα παραπάνω ότι η Κυβέρνηση έχει απόλυτη επίγνωση της πραγματικής κατάστασης που επικρατεί στην οικονομία γενικότερα και στον τουρισμό ειδικότερα και κάνει ό,τι είναι δυνατόν, ώστε η επανεκκίνηση της οικονομίας να στεφθεί με επιτυχία.

Αναφορικά με τη συλλογική σύμβαση των Ξενοδοχοϋπαλλήλων για την οποία με ρωτάτε, κατ' αρχάς, θα ήθελα να τονίσω πόσο σημαντικό είναι τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους εργαζόμενους να διαπραγματεύονται με μεγάλη αντιπροσωπευτικότητα οι κοινωνικοί εταίροι και να συναποφασίζουν για σημαντικά εργασιακά ζητήματα, όπως είναι προφανώς και το ύψος των αποδοχών.

Επί του προκειμένου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οι όμοιας έκτασης αποφάσεις διαιτησίας δεσμεύουν τους εργαζόμενους και τους εργοδότες που είναι μέλη των συμβαλλομένων συνδικαλιστικών οργανώσεων του κλάδου ή του επαγγέλματος. Για την επέκταση αυτών των συμβάσεων προβλέπεται από τον νόμο ότι πρέπει να απασχολείται στις συμβαλλόμενες επιχειρήσεις τουλάχιστον το 50% των εργαζομένων του κλάδου.

Η υφιστάμενη συλλογική σύμβαση των Ξενοδοχοϋπαλλήλων υπεγράφη στις 20-1-2021 μεταξύ της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Επισπισμού - Τουρισμού και της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων και έχει διάρκεια ισχύος από την 1-9-2020 μέχρι τις 31-12-2022.

Στις 11-5-2021, μετά από συνεδρίαση του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας -νομίζω ότι σε αυτή αναφερθήκατε και εσείς- αποφασίστηκε και η εισήγηση προς τον Υπουργό Εργασίας για κήρυξη της σύμβασης των ξενοδοχοϋπαλλήλων ως υποχρεωτικής. Το γεγονός ότι δεν έχει υπογραφεί ακόμα από τον Υπουργό σχετίζεται με τον απαιτούμενο έλεγχο που πρέπει να γίνει από τις αρμόδιες διευθύνσεις του Υπουργείου, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι συμβαλλόμενοι εργοδότες απασχολούν το 50% των εργαζομένων του κλάδου. Μόλις διαπιστωθεί ότι συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις από τον νόμο, το Υπουργείο θα προχωρήσει άμεσα στην επέκταση της σύμβασης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Να υπενθυμίσω ότι σε παρόμοιο πλαίσιο πριν από περίπου έναν μήνα -στις 8 Μαΐου, για να είμαι ακριβής- το Υπουργείο Εργασίας έχει εκδώσει δελτίο Τύπου, προκειμένου να ενημερώσει ότι προχωρά στην επέκταση δύο άλλων συλλογικών συμβάσεων μετά από θετική εισήγηση του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας και αυτές αφορούσαν σε ηλεκτρολόγους που απασχολούνται σε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε και τη δευτερολογία σας. Ήδη φτάσαμε στα πέντε λεπτά. Θερμή παράκληση να ολοκληρώσετε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε.

Απλά να προσθέσω ότι αν υπήρχε ήδη η διάταξη του νόμου που έρχεται τώρα περί ηλεκτρονικού μητρώου των επιχειρήσεων οι οποίες συμμετέχουν σε αυτές τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αυτό τώρα θα γινόταν αυτόματα. Δηλαδή βλέπουμε τα ΑΦΜ, βλέπουμε πόσους απασχολούν μέσω της «ΕΡΓΑΝΗΣ», τελειώσε η ιστορία.

Τώρα θα καθυστερήσουμε λίγο, αλλά, όπως είπα και προηγουμένως, είχε ήδη πάρει τον δρόμο της.

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη για την καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, κύριε Κεγκέρογλου, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, η συλλογική σύμβαση εργασίας που, όπως είπατε και εσείς, έχει υπογραφεί πάρα πολλούς μήνες πριν, θα μπορούσε ήδη να έχει ελεγχθεί και να έχει προχωρήσει. Δυστυχώς υπάρχει η εγκύκλιος του 2018, η οποία επέβαλε κάποιες διαδικασίες που θα έλεγα είναι και πέρα ακόμα από τον νόμο, οι οποίες δεν περιγράφονται με αυτόν τον τρόπο στον σχετικό νόμο και οδηγούν στη γραφειοκρατία, η οποία ακολουθείται πιστά.

Αυτό το οποίο χρειάζεται σε μια περίοδο που η πανδημία επιβάλλει όλα να γίνονται γρηγορότερα ως προς τις αποφάσεις και να υλοποιούνται πολιτικές στήριξης άμεσα, διότι μετά από καιρό δεν θα είναι και χρήσιμες, αυτό δεν γίνεται. Δεν γίνεται στις περιπτώσεις που αναφέρουμε των εργαζομένων, γιατί σε άλλες περιπτώσεις βλέπουμε συμπτώσεις, βλέπουμε άμεσες ενέργειες, βλέπουμε ΠΝΠ, βλέπουμε τα πάντα. Θα παρακαλούσα, λοιπόν, η κήρυξη της σύμβασης που η εισαγωγή στο ΑΣΕ προϋποθέτει και τον έλεγχο να προχωρήσει, γιατί ήδη έχει πραγματοποιηθεί στην πράξη αυτός ο έλεγχος. Πρόκειται για γνωστές συνδικαλιστικές οργανώσεις και για γνωστές εργοδοτικές οργανώσεις.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο θέμα που θα σας ζητήσω. Και αν γι' αυτή που έχει υποβληθεί εδώ και μήνες έχουμε αυτή την καθυστέρηση, σκεφτείτε γι' αυτή την οποία θα σας πω τώρα. Μετά από έναν χρόνο αντιπαραθέσεων ο Σύλλογος Οδηγών Τουριστικών Λεωφορείων Κρήτης με τα γραφεία τουρισμού ήρθε σε συμφωνία μετά από συλλογικές διαπραγματεύσεις και υπέγραψε στις 25 Μαΐου τη συλλογική σύμβαση εργασίας την οποία θα καταθέσω και στα Πρακτικά για να έρθει στα χέρια σας.

Η συλλογική αυτή σύμβαση εργασίας μετά από αίτημα της πλευράς των εργαζομένων ζητείται να κηρυχθεί ως υποχρεωτική, να επεκταθεί, προκειμένου να λυθούν μια σειρά από ζητήματα που σήμερα εκκρεμούν. Πρέπει να σας πω ότι ενώ έχει ξεκινήσει η τουριστική περίοδος, επικρατεί σύγχυση για τα ισχύοντα. Υπήρχε συλλογική σύμβαση, σταμάτησε. Τώρα έχουμε μια νέα. Οι επαναπροσλήψεις δεν πραγματοποιούνται και είναι αυτό το πιο σημαντικό. Δεν πραγματοποιούνται οι επαναπροσλήψεις και με βάση τα ισχύοντα στον νόμο, εάν δεν υπάρχει αντικείμενο, δύναται να μπου σε αναστολή για τον μήνα Μάιο και Ιούνιο. Αυτό δεν είναι δυνατόν στην περίπτωσή μας, εάν δεν ξεκαθαριστεί το θέμα της ισχύος της συλλογικής σύμβασης.

Υπάρχουν προβλήματα μέσα στη σύμβαση οι οποίες είναι σημαντικές και γι' αυτό, εκείνο που σας ζητώ είναι να γίνει σύμπτυξη των διαδικασιών, με το που θα εξετάσετε, δηλαδή, άμεσα το θέμα σε πολιτικό επίπεδο, να κινηθεί και η διαδικασία η γραφειοκρατική ούτως ώστε να έχουμε αποτέλεσμα σε άμεσο χρόνο. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε συλλογική σύμβαση η οποία να έρθει η έγκρισή της μετά το τέλος της τουριστικής περιόδου. Προς θεού. Θα πρέπει να κάνουμε κάτι στη σύμπτυξη.

Αν το ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο αναφέρατε βοηθήσει σε αυτή την κατεύθυνση βεβαίως, αλλά στην προκειμένη περίπτωση δεν θα βοηθήσει, διότι για να συγκροτηθεί το ηλεκτρονικό μητρώο συνολικά, θέλει και αυτό τον χρόνο του. Θα έλεγα, λοιπόν, με οποιονδήποτε τρόπο άμεσα να δείτε πώς συμπίπτουν οι προθεσμίες, να υπογραφεί η σύμβαση των οδηγών τουριστικών λεωφορείων με τα γραφεία τα τουριστικά γραφεία, να επεκταθεί η ισχύς της, να καταστεί υποχρεωτική.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

Θερμή παράκληση για την τήρηση του χρόνου, διότι έχουμε αρκετές επίκαιρες ερωτήσεις.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε. Θα κοι-

τάξω να είμαι και σύντομος, ώστε να καλύψω τον επιπλέον χρόνο που πήρα προηγουμένως.

Κύριε Κεγκέρογλου, θα ήθελα να ξεκινήσω από το τελευταίο που είπατε, που δεν είναι και στην ερώτησή σας, για τους οδηγούς.

Πράγματι -αναφέρθηκα και προηγουμένως- υπάρχουν συγκεκριμένες διαδικασίες, οι οποίες πρέπει να ολοκληρωθούν. Ελπίζω ότι στο μέλλον αυτό θα γίνεται αυτόματα και για να γίνει η επέκταση και η κάλυψη του συνόλου των οδηγών τουριστικών λεωφορείων έχει κάποιες συγκεκριμένες διαδικασίες, τις οποίες θα τις ακολουθήσουμε το συντομότερο δυνατόν.

Καταλαβαίνω απολύτως πόσο σημαντική είναι η διασφάλιση των συμφερόντων των εργαζομένων που προκύπτει μέσα από τις συλλογικές συμβάσεις. Το Υπουργείο Εργασίας έχει αποδείξει επανειλημμένως ότι στέκεται στο πλευρό των εργαζομένων και της υγιούς επιχειρηματικότητας χωρίς εκπώσεις στην τήρηση κανόνων της εργατικής νομοθεσίας.

Και έρχομαι τώρα στο δεύτερο ερώτημά σας σε σχέση με τα επιπλέον μέτρα που προτίθεται το Υπουργείο να λάβει, προκειμένου να προστατευτούν ακόμα περισσότερο οι εργαζόμενοι του ξενοδοχειακού κλάδου.

Η απάντηση στο ερώτημά σας αυτό είναι απλή και την έχουμε ήδη δώσει μέσω του επερχόμενου εργασιακού νομοσχεδίου. Χρειάζεται ισχυρός ελεγκτικός μηχανισμός. Η αλήθεια είναι πως πάντα θα υπάρχουν κάποιες εργοδότες που δεν θα τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους. Ο ρόλος του κράτους και ενός δραστήριου και αποτελεσματικού ελεγκτικού μηχανισμού είναι να μπορεί να εντοπίζει τους παραβάτες άμεσα και να επιβάλλει τις αντίστοιχες ποινές.

Γνωρίζετε πως το Υπουργείο έχει αποφασίσει να αναβαθμίσει τον ρόλο του ΣΕΠΕ, μετατρέποντάς το σε ανεξάρτητη αρχή. Ο ρόλος της αρχής αυτής θα περιλαμβάνει τον έλεγχο της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, την έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης και παράνομης απασχόλησης των εργαζομένων, καθώς, επίσης, και τη συμφιλίωση και επίλυση εργατικών διαφορών.

Η νέα ανεξάρτητη αρχή θα διεξάγει εικοσιτετράωρους ελέγχους με ελεύθερη πρόσβαση σε βιβλία, μητρώα, έγγραφα και αρχεία. Δεν θα υπόκειται σε ελέγχους ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές, ενώ η επιλογή του διοικητή της θα γίνεται με ανοιχτό διαγωνισμό, όπου θα προεδρεύει ο πρόεδρος του ΑΣΕΠ.

Κύριε Κεγκέρογλου, κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι η τουριστική σεζόν που ξεκινά είναι πολύ κρίσιμη για την επανεκκίνηση της εθνικής οικονομίας συνολικά μετά την υγειονομική κρίση. Γνωρίζουμε όλοι μας πολύ καλά πόσο σημαντικές είναι αυτές οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι τους και ήδη η υπογραφή της συλλογικής σύμβασης εργασίας θεωρούμε ότι θα βοηθήσει σημαντικά στην ομαλοποίηση της κατάστασης στην αγορά εργασίας στη μετά COVID εποχή, που έτσι και αλλιώς έχει πολύ μεγάλη αβεβαιότητα.

Πάντως τα δεδομένα που έχουμε στη διάθεσή μας σχετικά με την εξέλιξη του ΑΕΠ το πρώτο τρίμηνο, αλλά και την πορεία της ανεργίας κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης, είναι ενθαρρυντικά, γεγονός που μας κάνει να αισιοδοξούμε ότι σύντομα η πανδημία αλλά και οι συνέπειές της θα βρίσκονται πίσω μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 817/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Βοιωτίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Εξίσωση ορίων ηλικίας ανδρών - γυναικών για λήψη σύνταξης με ανήλικο παιδί (25ετία/2010)».

Κύριε Μουλκιώτη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι ένα θέμα γνωστό, το οποίο ταλαιπωρεί πάρα πολλούς πολίτες ενδιαφερόμενους, εργαζόμενους.

Υπήρξε απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία υιοθέτησε την απόφαση του δεύτερου τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η οποία είχε δικαιώσει εργαζόμενο, δημόσιο υπάλληλο, ο οποίος είχε προσφύγει με είκοσι πέντε έτη

ασφάλισης το 2010, συμπεριλαμβανομένης και της στρατιωτικής θητείας, με ανήλικο τέκνο και ζητούσε να συνταξιοδοτηθεί, όπως και οι γυναίκες, στα πενήντα.

Η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου σαφέστατα -μια δικαστική μάχη, η οποία από το 2016 είχε αρχίσει και τελείωσε το 2020- με την 317 απόφαση, λοιπόν, απέρριψε την ανάρτηση που είχε ασκήσει το ελληνικό δημόσιο κατά της απόφασης του δεύτερου τμήματος, που δικαιώνει τον άνδρα υπάλληλο.

Το δικαίωμα λήψης σύνταξης με ανήλικο παιδί που δόθηκε στους άνδρες με τη συμπλήρωση της εικοσιπενταετίας για τα έτη 2011-12 στο πλαίσιο της ίσης ασφαλιστικής μεταχείρισης των ανδρών και των γυναικών, δεν δόθηκε για το 2010. Και, βεβαίως, είναι γνωστό ότι διαμορφώθηκε στη συνέχεια με την εξισορρόπηση και τη σταδιακή αύξηση των ορίων ηλικίας μέχρι το 2022, γιατί μετά διαμορφώνεται στα εξήντα επτά έτη.

Αυτό, λοιπόν, το δικαίωμα συνταξιοδότησης με την απόφαση αφορά τους άνδρες που συμπληρώνουν τα είκοσι πέντε χρόνια ασφαλιστικά το έτος 2010 και είχαν συμπληρώσει την ηλικία των πενήντα ετών.

Παραμένει σε εκκρεμότητα ένα θέμα: Δικαιώθηκε ο προσφεύγων. Όμως, αυτό το θέμα έχει κριθεί αμετάκλητα πλέον. Γνωρίζει το ελληνικό δημόσιο ότι υπάρχουν πλείστοι υπάλληλοι, τα αιτήματα των οποίων περιλαμβάνονται σε αυτή τη συγκεκριμένη κατηγορία και σε αυτή τη συγκεκριμένη μοναδική απόφαση, η οποία είναι απόφαση ταυτόσημη και με το Ενωσιακό Δίκαιο. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει καμία ανταπόκριση από πλευράς του ελληνικού δημοσίου.

Ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ: Προτίθεσθε να προβείτε σε αναγκαία νομοθετική ρύθμιση, προκειμένου να υλοποιηθεί το αποτέλεσμα της απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ώστε να μην προχωρήσει ένας έκαστος των ενδιαφερομένων δικαστικά σε οποιαδήποτε διαδικασία; Και αν προτίθεσθε, έχετε κάποιον προγραμματισμό συγκεκριμένο;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Μουλκιώτη, το ζήτημα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι ιδιαίτερα ψηλά στις προτεραιότητες της Κυβέρνησης. Αυτό άλλωστε οδήγησε πρόσφατα και στη δημιουργία χαρτοφυλακίου Υφυπουργού για τη δημογραφική πολιτική και την οικογένεια, με αρμοδιότητα και σε θέματα ισότητας των φύλων.

Η ισότητα των φύλων είναι μια έκφραση της αρχής της ισότητας, η οποία στις μέρες μας έχει αναδειχθεί σε πρόκληση για ολόκληρη την κοινωνία. Οφείλουμε όλοι μας, προφανώς ο καθένας από τη θέση που βρίσκεται, να εφαρμόσουμε στην πράξη την ισότητα των φύλων και να διασφαλίσουμε την τήρησή της με κάθε νόμιμο τρόπο.

Στα ζητήματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας η Κυβέρνηση αποδεικνύει έμπρακτα πόσο σημαντικά είναι τα θέματα της ισότητας των φύλων. Η πιο πρόσφατη απόδειξη βρίσκεται στις διατάξεις του νομοσχεδίου, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή. Με το νομοσχέδιο αυτό κυρώνεται η Σύμβαση 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας και εισάγονται ρυθμίσεις κατά της βίας και της παρενόχλησης στους χώρους εργασίας, ενώ γίνονται συγκεκριμένες αναφορές σε συμπεριφορές που σχετίζονται με το φύλο.

Το πλέον σημαντικό είναι πως οι διατάξεις του νομοσχεδίου καθορίζουν και την ευθύνη του εργοδότη για την πρόληψη και την αντιμετώπιση συμπεριφορών βίας και παρενόχλησης, αλλά και την υποχρέωσή του για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων σε παρόμοια θέματα. Αυτό βέβαια γενικότερα.

Έρχομαι τώρα στο ασφαλιστικό, το οποίο εμπίπτει και στις αρμοδιότητές μου. Αρχικά να ξεκαθαρίσουμε ότι οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις είχαν σχεδιαστεί ως μέτρο κοινωνικής φύσης, το οποίο όμως είχε σημαντικές επιδράσεις σε διάφορες πτυχές του ασφαλιστικού. Για παράδειγμα, οι περισσότερες πρόωρες συνταξιοδοτήσεις αφορούσαν γυναίκες στην πιο παραγωγική τους

ηλικία, ενώ ταυτόχρονα δεν συνδέονταν με κανέναν τρόπο με την ανταποδοτικότητα του ασφαλιστικού συστήματος.

Οι εισφορές των εργαζομένων που έβγαιναν πρόωρα στη σύνταξη μικρή μόνο σύνδεση είχαν με τη σύνταξη που ελάμβαναν. Ταυτόχρονα, οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις οδηγούσαν σε μεγαλύτερες διαφορές στις ηλικιακές συνταξιοδοτήσεις γυναικών και ανδρών, με αποτέλεσμα να μην προάγεται η πραγματική ισότητα μεταξύ των φύλων.

Την τελευταία δεκαετία έγιναν σημαντικά βήματα στη νομοθεσία για να κλείσει το χάσμα αυτό αφ' ενός και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού μας συστήματος. Όλα αυτά σε ένα πλαίσιο, στο οποίο να προάγεται η ισότητα των φύλων, αλλά ταυτόχρονα το ασφαλιστικό μας σύστημα να διέπεται από ανταποδοτικότητα και δικαιοσύνη.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνω τι συνέβη μέχρι το τέλος του 2010, καθώς η πρότερη κατάσταση ήταν άδικη εις βάρος των ανδρών. Με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων μέχρι 31-12-2010 παρέχονταν στις γυναίκες υπαλλήλους μητέρες ανήλικων τέκνων η δυνατότητα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση είκοσι πέντε ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και του πεντηκοστού έτους της ηλικίας.

Όμως, για τους άνδρες δεν υπήρχε η αντίστοιχη πρόνοια, καθώς η δυνατότητα συνταξιοδότησης με τις ίδιες προϋποθέσεις δινόταν μόνο στην περίπτωση που τελούσαν σε κατάσταση χηρείας ή ήταν διαζευγμένοι και είχαν επιμέλεια τέκνων με δικαστική απόφαση.

Οι σχετικές διατάξεις κρίθηκαν με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως αντιβαίνουσες στην αρχή της νομιμότητας προς την καταβολή της αμοιβής, με αποτέλεσμα να χρειάζονται προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στην απόφαση αυτή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό και θα το πάρω από τη δευτερολογία μου.

Σε εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης και στο πλαίσιο της συνταξιοδοτικής εξίσωσης ανδρών και γυναικών, ασφαλισμένων που τελούν υπό τις ίδιες προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες, με τις διατάξεις του ν.3865/2010 παρέχονταν η δυνατότητα και στους άνδρες υπαλλήλους πατέρες ανήλικων να συνταξιοδοτούνται με το ίδιο ηλικιακό όριο που ίσχυε και για τις γυναίκες υπαλλήλους μητέρες ανήλικων τέκνων.

Με την ψήφιση του ν.3865 διαμορφώθηκαν μεταβατικά όρια ηλικίας ανάλογα με το έτος θεμελίωσης για όσους είχαν ανήλικο παιδί. Τα όρια αυτά είναι πλέον κοινά για άνδρες και γυναίκες και τα όρια αυτά τροποποιήθηκαν με τον ν.4063/2012 και τον ν.4336/2015 για όσους θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2013 και μετά. Και τότε σταμάτησε η ευνοϊκότερη συνταξιοδοτική μεταχείριση ανδρών και γυναικών υπαλλήλων με ανήλικο τέκνο, σε σχέση με τους υπόλοιπους εργαζόμενους. Έτσι και για τους εργαζόμενους με ανήλικο τέκνο το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης διαμορφώνεται στα εξήντα επτά έτη και εξισώνεται με το γενικό όριο ηλικίας.

Να σημειώσω, βέβαια, ότι από την ανωτέρω αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης εξαιρούνται άνδρες και γυναίκες που έχουν παιδί άγαμο και ανίκανο για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% ή περισσότερο.

Πήρα πολύ χρόνο, κύριε Πρόεδρε, οπότε στη δευτερολογία μου θα τοποθετηθώ στο ζήτημα των ορίων ηλικίας και στο πώς αυτά διαμορφώνονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Μουλικιάτη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, πράγματι, σε κάποια θέματα δεν θα διαφωνήσουμε, κάποια θέματα όσον αφορά την ισότητα θα συζητηθούν και σε επόμενες συνεδριάσεις εν όψει και του νέου νομοσχεδίου που καταθέτει η Κυβέρνηση.

Παρά ταύτα, το ζήτημα το οποίο θέτουμε με τη συγκεκριμένη ερώτηση είναι πολύ ιδιαίτερο και συγκεκριμένο και, βεβαίως, έχει ικανοποιηθεί από το ανώτατο δικαστήριο της χώρας: Και με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση το τελευταίο νομοσχέδιο -το νομο-

σχέδιο Βρούτση που ακούστηκε- εφάρμοσε και υιοθέτησε την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που έκρινε αντισυνταγματικές τις συγκεκριμένες διατάξεις του προηγούμενου ασφαλιστικού νόμου -νόμου Κατρούγκαλου- και, βεβαίως, υλοποίησε τις όποιες παρεκβάσεις υπήρχαν και κρίθηκαν αντισυνταγματικές. Και αυτό είναι γεγονός.

Εδώ, όμως, που έχει τεθεί ένα άλλο μείζον ζήτημα, αυτό το θέμα της συνταξιοδότησης, δεν έχει μέχρι στιγμής η πολιτεία, το ελληνικό δημόσιο ανταποκριθεί σε αυτό το οποίο έκρινε η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είναι ασαφές και μέχρι τώρα δεν έχει δοθεί καμμία συγκεκριμένη απάντηση.

Και εδώ είναι, κύριε Υφυπουργέ, που εσείς ως αρμόδιος -και όχι μόνο με την πολιτική αλλά και επιστημονική και ακαδημαϊκή ιδιότητα- πρέπει να δώσετε απάντηση σε αυτούς όλους τους ασφαλισμένους, σε αυτούς τους υπαλλήλους, να γνωρίζουν τι θα γίνει. Πρέπει να εμπλακούν σε δίκη σώνει και καλά, προκειμένου να ικανοποιηθούν σε αυτό που έχει αμετάκλητα κρίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο; Πρέπει να τους υποχρεώσουν οπωσδήποτε να πάνε δικαστικά; Αυτοί πού είναι; Γιατί πράγματι το 2022 φτάνουμε στην εξίσωση στα εξήντα επτά έτη και τελειώνουμε. Όμως, αυτή η εκκρεμότητα δεν πρέπει να εκκαθαριστεί; Θα παραμείνει έτσι; Και γιατί να παραμείνει έτσι; Και ανταποκρίνεται σε ένα κράτος δικαίου, στις αρχές της ισότητας, στις αρχές της εμπιστοσύνης στην ασφαλιστική νομοθεσία, όπου απαγορεύονται οι διακρίσεις λόγω φύλου και είναι γνωστό; Το Ενωσιακό Δίκαιο σωστά και προβλέπει συγκεκριμένα ζητήματα τα οποία δεν εφαρμόζει η ελληνική πολιτεία. Δεν πρέπει να υπάρξει συγκεκριμένη αποκατάσταση σε αυτή την αδικία; Γιατί είναι αδικία!

Με το δεδομένο νομικό καθεστώς που ίσχυε και το οποίο έχει εφαρμοστεί με απόφαση δικαστηρίου για προσφεύγοντα πρέπει να εφαρμοστεί και για τις άλλες περιπτώσεις, για άλλους που είναι στην ίδια περίπτωση και να μην τους αναγκάσουμε -μάλιστα σε τέτοιες ιδιαίτερες συνθήκες που βιώνουμε- τους δημοσίους υπαλλήλους που έχουν τις προϋποθέσεις οπωσδήποτε να προσφύγουν δικαστικά.

Πρέπει αυτή η ρύθμιση -και τη λέω «ρύθμιση» γιατί είναι αμετάκλητη απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου- να επεκταθεί και στους άλλους, να εφαρμοστεί μάλλον και να δοθεί εντολή στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους να το εφαρμόσει και να μην παραμείνει σε εφαρμογή η αντισυνταγματική διάταξη που είναι στον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, η οποία κρίθηκε σε κάθε περίπτωση -έτσι;- αντισυνταγματική.

Νομίζω -και καταλήγω, κύριε Πρόεδρε- ότι δεν είναι η στάση της ελληνικής πολιτείας σύμφωνη με την αρχή της ισότητας και με αυτό το οποίο έχει επικρατήσει και μάλλον επιτάσσει και το Ενωσιακό Δίκαιο. Και έχετε υποχρέωση συγκεκριμένα να λάβετε θέση και να αποφασίσετε -πολιτική απόφαση είναι, πολιτική πλέον μετά τη νομική και την απόφαση της δικαστικής εξουσίας- πρέπει η εκτελεστική εξουσία να αποφασίσει εάν θα εφαρμόσει ή δεν θα εφαρμόσει αυτή την απόφαση και αν θα αναγκάσει τους υπαλλήλους να προσφύγουν στα δικαστήρια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, ευχαριστώ, κύριε Μουλικιάτη.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και πάλι.

Κύριε Μουλικιάτη, το ζήτημα της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών για θέματα συνταξιοδότησης εργαζομένων με ανήλικο τέκνο έχει όντως, όπως είπατε και εσείς, απασχολήσει το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο μάλιστα έχει εκδώσει αποφάσεις, με τις οποίες έχει αποφανθεί ότι δικαιούται σύνταξη και ο πατέρας ανήλικου τέκνου ο οποίος θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τα τέλη του 2010 με τις ίδιες προϋποθέσεις που ίσχυαν τότε για τη γυναίκα υπάλληλο με ανήλικο τέκνο, ήτοι στο πεντηκοστό έτος της ηλικίας.

Όμως, αυτές οι αποφάσεις αφορούν μόνο τους διαδίκους και δεν δεσμεύουν τον ΕΦΚΑ στη γενική εφαρμογή τους. Στην εθνική νομοθεσία, άλλωστε, όπως ανέφερα προηγουμένως, η κατεύθυνση είναι η κατάργηση των ενοικίων διατάξεων πρόωρης συνταξιοδότησης και όχι η επέκτασή τους και στους άνδρες

υπαλλήλους. Γι' αυτό και πήγαμε για λόγους ασφάλειας δικαίου στη σταδιακή εξίσωση των ορίων ηλικίας των εργαζομένων με ανήλικο τέκνο με αυτούς για τον γενικότερο πληθυσμό.

Επίσης, εφόσον πρόκειται για απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το κανονιστικό πλαίσιο των διατάξεων που εισάγουν τη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν επεκτείνεται και στους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα, για τους οποίους ισχύουν διαφορετικές συνταγματικές διατάξεις.

Σε κάθε περίπτωση, οι συγκεκριμένες ευνοϊκές διατάξεις δεν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για υπαλλήλους οι οποίοι υποβάλλουν το αίτημά τους για συνταξιοδότηση μετά την κατάρτιση των σχετικών διατάξεων.

Κλείνοντας θα ήθελα να επαναλάβω πως όλες οι παρεμβάσεις στο ασφαλιστικό, είτε αφορούν όρια ηλικίας είτε το ύψος των συντάξεων είτε οτιδήποτε άλλο, θα πρέπει να θεσπίζονται πάντοτε υπό το πρίσμα της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Άλλωστε, το δημόσιο στο πλαίσιο των συνταγματικών του υποχρεώσεων εγγυάται την καταβολή των συντάξεων για την οποία, όμως, ικανή και αναγκαία συνθήκη είναι η ύπαρξη ενός βιώσιμου ασφαλιστικού συστήματος.

Συνεπώς είναι απαραίτητη η λειτουργία του ασφαλιστικού μας συστήματος σε πλαίσιο που σέβεται τις συνταγματικές επιταγές, αλλά και τους υφιστάμενους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

Σας ευχαριστώ πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 388/101/12-10-2020 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του κύκλου αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Εύβοιας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Μέχρι και δύο χρόνια η καθυστέρηση στην απονομή συντάξεων από τον ΟΓΑ».

Ορίστε, κύριε Αποστόλου, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, παρά τις προεκλογικές δεσμεύσεις της Νέας Δημοκρατίας για τη διεκπεραίωση μεγάλου μέρους των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης και την αποσυμφόρηση των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΦΚΑ, η κατάσταση γίνεται διαρκώς χειρότερη με τον αριθμό των εκκρεμών αιτήσεων να αυξάνεται διαρκώς.

Την ίδια ανοδική τάση ακολουθούν αδιαμφισβήτητα και οι αιτήσεις των ασφαλισμένων αγροτών στον πρώην ΟΓΑ, με αποτέλεσμα οι εκκρεμείς αιτήσεις τους να αγγίζουν, την εποχή που σας υπέβαλα τη συγκεκριμένη ερώτηση, περίπου τις σαράντα χιλιάδες. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που η αναμονή υπερβαίνει ακόμη και τα δύο χρόνια, χωρίς οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν πόσο ακριβώς θα χρειαστεί να περιμένουν ακόμη και χωρίς πολλές φορές να λαμβάνουν την προσωρινή σύνταξη, μένοντας έτσι για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς μέσα βιοπορισμού. Οι μεγάλες καθυστερήσεις αφορούν κυρίως ειδικές περιπτώσεις αγροτών που έχουν διαδοχική ασφάλιση, χρόνο ασφάλισης με εργόσημο ή οφειλές εισφορών κ.λπ..

Κύριε Υφυπουργέ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4387/2016, ο ΟΓΑ μαζί με το δημόσιο είναι τα μόνα ταμεία που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ και δόθηκε στο προσωπικό τους η ευχέρεια να επιλέξουν εάν θα ενταχθούν στον ΕΦΚΑ ή αν θα παραμείνουν στους δύο αυτούς φορείς που συνέχισαν να λειτουργούν με άλλη μορφή και άλλες αρμοδιότητες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το προσωπικό του πρώην ΟΓΑ επέλεξε σε ποσοστό 60% να παραμείνει στον πρώην ΟΓΑ, νυν ΟΠΕΚΑ, και μόνο το 40% αυτού εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ. Λογικό αποτέλεσμα αυτού ήταν να αυξηθούν υπερβολικά οι εκκρεμότητες που υπήρχαν κατά την ένταξη του πρώην ΟΓΑ στον ΕΦΚΑ. Κι εσείς δεν κάνατε ούτε μία κίνηση για να αντιμετωπίσετε αυτή την κατάσταση.

Περιμένω, πραγματικά, από την απάντησή σας συγκεκριμένα πράγματα. Φτάνει πια η αοριστολογία για ένα ζήτημα που αφορά την επιβίωση αυτών των ανθρώπων που πραγματικά σήμερα «φυλάνε Θερμοπύλες» στην ύπαιθρο χώρα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Αποστόλου, έχω αναφερθεί πολλές φορές στο σοβαρό πρόβλημα των εκκρεμών συντάξεων από το Βήμα της Βουλής στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Από την πρώτη στιγμή στο Υπουργείο Εργασίας έχουμε ρίξει όλο το βάρος των ενεργειών μας στην επίλυση αυτού του προβλήματος. Το πρόβλημα δεν είναι καινούργιο, κάτι που γνωρίζετε πολύ καλά. Η συνένωση όλων των ασφαλιστικών ταμείων κάτω από μία κοινή και ενιαία διοικητική δομή ήταν μια απαραίτητη μεταρρύθμιση, η οποία όμως δεν συνοδεύτηκε από την απαραίτητη ενοποίηση κανόνων αλλά και λογισμικών εφαρμογών, γεγονός που οδήγησε με τη σειρά του στη γνωστή σημερινή κατάσταση. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους, το Υπουργείο Εργασίας και η διοίκηση του ΕΦΚΑ έχουν προβεί σε μια σειρά ενεργειών, για να σταματήσει η τάλαιπωρία των πολιτών.

Αναλυτικότερα, έχουν ληφθεί τριών ειδών μέτρα. Το πρώτο είναι η νομοθετική ρύθμιση για την καταβολή του ύψους της εθνικής σύνταξης σε όλους τους υποψήφιους συνταξιούχους που βρίσκονται εν αναμονή της έκδοσης της απόφασης συνταξιοδότησής τους.

Να επιστημονώ ότι η εθνική σύνταξη είναι πολύ κοντά σε αυτό που παίρνει σημαντική μερίδα συνταξιούχων του ΟΓΑ. Πρόκειται, βέβαια, για ένα καθαρά ανακουφιστικό μέτρο που μόνο στόχο του έχει να περιορίσει τις συνέπειες που υφίστανται οι υποψήφιοι συνταξιούχοι εξαιτίας των διοικητικών αδυναμιών. Μάλιστα, στην ίδια λογική την προηγούμενη εβδομάδα υπέγραψα απόφαση με την οποία καθίσταται υποχρεωτική και η χορήγηση προσωρινής σύνταξης για τους ασφαλισμένους μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης.

Η δεύτερη δέσμη μέτρων σχετίζεται με τη στήριξη που παρέχει το Υπουργείο προς τη διοίκηση του ΕΦΚΑ, ώστε να ενισχυθεί ο φορέας όσο γίνεται ταχύτερα σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού, αλλά και υλικοτεχνικής υποδομής. Συγκεκριμένα έχει ήδη τοποθετηθεί project manager με αποκλειστική αρμοδιότητα τον συντονισμό όλων των απαιτούμενων ενεργειών. Επιπλέον, ενεργοποιείται ειδική ομάδα συνταξιούχων πρώην υπαλλήλων του ΕΦΚΑ με εμπειρία σε θέματα απονομής συντάξεων, ενώ οι υπάλληλοι που απασχολούνται σε όλα τα στάδια ωρίμανσης των συνταξιοδοτικών φακέλων και εργάζονται εκτός των ωρών των συγκεκριμένων, αμείβονται με χρηματικό μπόנוους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Έχει παρασχεθεί συνδρομή από άλλους φορείς του δημοσίου, αλλά και επιμελητήρια και επιστημονικούς συλλόγους. Σημαντική, επίσης, θεωρούμε ότι θα είναι και η συμβολή των πιστοποιημένων επαγγελματιών στην άμεση αποσυμφόρηση των εκκρεμών συντάξεων. Επιπλέον, οι Υπηρεσίες του ΕΦΚΑ εξοπλίζονται συνεχώς με καινούργιους υπολογιστές.

Η τρίτη δέσμη μέτρων θεωρούμε ότι είναι μακροχρονίως η πιο σημαντική και η πλέον αποτελεσματική. Αναφέρομαι στην ψηφιοποίηση του ασφαλιστικού βίου των υποψηφίων συνταξιούχων, καθώς επίσης και στην κωδικοποίηση σε λογισμικό των συνταξιοδοτικών κανόνων όλων των προηγούμενων ταμείων που ενσωματώθηκαν στον ΕΦΚΑ. Προκειμένου, μάλιστα, να επιταχυνθεί αυτή η διαδικασία, έχει αποφασιστεί η αξιοποίηση πόρων από το Ταμείο Ανάπτυξης.

Σε σχέση με τις συντάξεις του τέως ΟΓΑ, στις οποίες αναφέρεται η ερώτησή σας, ακριβώς επειδή γνωρίζαμε ότι στον ΟΓΑ υπήρχε μεγάλο πλήθος εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, ο ΟΓΑ επέλεξε ως ο πρώτος φορέας για την έκδοση αυτόματων αποφάσεων για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος. Ήδη, από 23-7-2020, το πληροφοριακό σύστημα «ΑΤΛΑΣ» έχει ξεκινήσει την παραγωγική του λειτουργία και εκδίδει αυτόματα τις συντάξεις λόγω γήρατος για εκείνους τους ασφαλισμένους που έχουν αποκλειστικά χρόνο ασφάλισης στον τέως ΟΓΑ, καθώς επίσης και συντάξεις που αφορούν αιτήματα μεταβίβασης από θάνατο συνταξιούχου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Σύμφωνα με τον διοικητικό σχεδιασμό του ΕΦΚΑ, μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται να ενσωματωθούν σταδιακά στην ψηφιακή διαδικασία απονομής συντάξεων και όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες, ξεκινώντας από τις συντάξεις αναπηρίας.

Επιπρόσθετα και μέχρι την ολοκλήρωση της πλήρους παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος «ΑΤΛΑΣ», ο ΕΦΚΑ έχει προχωρήσει και σε μία σειρά άλλων ενεργειών, ώστε να αντιμετωπιστεί όσο γίνεται γρηγορότερα το στοκ των αιτήσεων συνταξιοδότησης του τώως ΟΓΑ.

Αναλυτικότερα, η διοίκηση του ΕΦΚΑ προχώρησε στην έκδοση αποφάσεων μεταφοράς αρμοδιοτήτων από υπηρεσίες του τώως ΟΓΑ σε υποκαταστήματα μισθωτών. Η υλοποίηση των αποφάσεων αυτών αποκεντρώνει τις υπηρεσίες του τώως ΟΓΑ και διευρύνει το δίκτυο εξυπηρέτησης των αγροτών πανελλαδικά σε ενενήντα πέντε σημεία έναντι εννέα του παρελθόντος.

Ειδικότερα για τις συντάξεις, η αρμοδιότητα έκδοσης των συνταξιοδοτικών αποφάσεων ανήκει πλέον σε σαράντα τέσσερα υποκαταστήματα, ενώ παλαιότερα διεξάγονταν από επτά κεντρικές υπηρεσίες.

Επί τη ευκαιρία, επειδή κάπου αναφέρετε στην ερώτησή σας ότι δεν υπάρχει κανένας υπάλληλος στην αρμόδια Υπηρεσία του Περιφερειακού Τμήματος Αγροτών Κεντρικής Μακεδονίας, επιτρέψτε μου να σας ενημερώσω πως σύμφωνα με τα στοιχεία που μας προσκόμισε ο ΕΦΚΑ, κάτι τέτοιο απλώς δεν ισχύει. Αντίθετα, σύμφωνα με τη διοίκηση του φορέα, οι υπάλληλοι αυτοί, εννέα στον αριθμό, μεταφέρθηκαν στο Περιφερειακό Υποκατάστημα Μισθωτών Θεσσαλονίκης, με κύριο αντικείμενό τους τη διεκπεραίωση συνταξιοδοτικών φακέλων του τώως ΟΓΑ.

Συνεπώς, κύριε Αποστόλου, ας είμαστε όλοι προσεκτικοί στις διατυπώσεις μας. Η κατάσταση σαφώς και είναι δύσκολη, αλλά τα βήματα που γίνονται καθημερινά είναι μεγάλα και κυρίως αποτελεσματικά.

Θα δώσω μερικά νούμερα στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Αποστόλου, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, θα σας στεναχωρήσω, αλλά μου απαντήσατε σαν ένας αναγνώστης μιας επιστολής. Φαίνεται ότι για την Κυβέρνησή σας θεωρείται πάρεργο ο χειρισμός των συγκεκριμένων υποθέσεων, ιδιαίτερα -επιμένω- του αγροτικού χώρου. Μου δημιουργήσατε την εντύπωση ότι δεν μπορείτε να εντοπίσετε τις υποθέσεις που σας ανέφερα. Ξέρετε ότι ακόμη υπάρχουν σε υποκαταστήματα στοιβαγμένες σε χαρτοκιβώτια εκκρεμότητες και δεν ασχολείται κανένας με αυτές. Υπάρχουν δομές στο πρώην ΙΚΑ που ακόμα δεν έχουν βγάλει από τις κούτες και δεν έχουν χειριστεί υποθέσεις αγροτών που έχουν σταλεί σε αυτές.

Τέτοια είναι η κατάσταση που υπάρχει στον συνταξιοδοτικό χώρο των αγροτών. Πρέπει, λοιπόν, να λάβετε άμεσα μέτρα για να αντιμετωπίσετε αυτές τις βασικές αιτίες που έχουν προξενήσει τα συγκεκριμένα προβλήματα.

Και βεβαίως είναι, πρώτον, η μηδενική ενίσχυση των ήδη υποστελεχωμένων δομών του πρώην ΟΓΑ, με αποτέλεσμα τη θεαματική αύξηση όχι μόνο των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, αλλά και όλων των αιτημάτων που αφορούσαν αγρότες, όπως αιτήματα για ασφάλιση, έξοδα κηδείας κ.λπ., και, δεύτερον, η ασυμβατότητα των πληροφορικών συστημάτων μεταξύ των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων. Τη χρονιά του 2018 βρισκόταν σε εξέλιξη η διαδικασία δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου πληροφορικού συστήματος του ΕΦΚΑ με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 6 εκατομμυρίων ευρώ. Τη διαδικασία αυτή εσείς τη διακόψατε και επιλέξατε μια σειρά αποσπασματικών εφαρμογών που δεν αντιμετωπίζουν ριζικά και άμεσα το πρόβλημα της επικοινωνίας του λογισμικού.

Ένα, επίσης, πολύ σοβαρό θέμα που υπάρχει σχετικά με τις καθυστερήσεις των υποθέσεων του πρώην ΟΓΑ αφορά και στο γεγονός της εκκαθάρισης του ασφαλιστικού χρόνου των αγροτών. Πρόκειται για περίπου εβδομήντα πέντε χιλιάδες περιπτώσεις, κυρίως αλλοδαπών εργατών, στον αγροτικό τομέα της

χώρας μας. Η κατάσταση πλέον για τον ΕΦΚΑ των αγροτών είναι σοβαρή, αφού υπό τις παρούσες συνθήκες αδυνατεί να ικανοποιήσει μια ανάγκη με καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα, την ανάγκη της άμεσης συνταξιοδότησής τους. Τα περισσότερα μέτρα που επιλέξατε για να αντιμετωπίσετε την κατάσταση αποδείχθηκαν ατελέσφορα, όπως η απασχόληση των συνταξιούχων, αλλά και άλλα, όπως η σύμπραξη ιδιωτών, πιστοποιημένων δικηγόρων και λογιστών. Αυτό μάλιστα το πολυδιαφημίσατε, αγνοώντας ότι μέχρι να καταρτιστούν οι συγκεκριμένοι θα απαιτηθούν τουλάχιστον ακόμη έξι μήνες, χώρια τα ζητήματα αντισυνταγματικότητας που γείρονται με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας των τριάντα ημερών και το γρηγορόσημο που θα κληθούν να πληρώσουν οι ασφαλισμένοι.

Κύριε Υφυπουργέ, δεν θα πρέπει να διαφύγει της προσοχής σας ότι ήδη έχει παρέλθει το πρώτο εξάμηνο του 2021 και εμείς συζητούμε συνέχεια για τις επιλογές που θα βοηθήσουν για να βγουν άμεσα οι συντάξεις. Τις συζητάμε, αλλά απ' ό,τι φαίνεται δυστυχώς, κύριε Υφυπουργέ, θα αργήσουν πολύ να υλοποιηθούν και επαναλαμβάνω και πάλι όταν έχουμε έναν χώρο, τον αγροτικό, που πρέπει να επιβιώσει στην ύπαιθρο χώρα, στις ρίζες του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Αξιότιμε κύριε Αποστόλου, θα μου επιτρέψετε λίγο σκωπτικά να πω ότι διαθέτετε και μαντικές ικανότητες, γιατί μου είπατε ότι αποδείχθηκε ατελέσφορο ένα μέτρο το οποίο δεν έχει αρχίσει ακόμα να λειτουργεί, αυτό των πιστοποιημένων επαγγελματιών. Τέλος πάντων, όμως, ας το αφήσω κατά μέρος!

Όπως είπα και στην πρωτολογία μου, στο Υπουργείο Εργασίας γνωρίζουμε πολύ καλά την κρισιμότητα της κατάστασης και γι' αυτό και καταβάλλεται καθημερινά κάθε δυνατή προσπάθεια. Φαίνεται ότι η προσπάθεια αυτή αποδίδει σιγά-σιγά. Το πρώτο τρίμηνο του 2021, που είχαμε όλους τους υγιονομικούς περιορισμούς, εκδόθηκε υπερδιπλάσιος αριθμός συντάξεων σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2020 και σχεδόν διπλάσιος από τον αντίστοιχο χρόνο του 2019.

Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο τρίμηνο του 2021 εκδόθηκαν δεκαεννέα χιλιάδες επτακόσιες ενενήντα τέσσερις αποφάσεις κύριας σύνταξης, ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2020 είχαν εκδοθεί οκτώ χιλιάδες εξακόσιες εξήντα τέσσερις και τον Μάρτιο του 2019 ο αντίστοιχος αριθμός ήταν δέκα χιλιάδες οκτακόσιες εξήντα επτά. Αναφορικά με το πλήθος των εκκρεμών συντάξεων, τον Φεβρουάριο του 2021 ανέρχονταν σε εκατόν σαράντα μία χιλιάδες οκτακόσιες μία, ενώ τον Μάρτιο το πλήθος τους μειώθηκε κατά 5,4% φτάνοντας στις εκατόν τριάντα τέσσερις χιλιάδες διακόσιες ογδόντα οκτώ συντάξεις. Επιπλέον, μέχρι στιγμής -και ξαναλέω ότι τα διαθέσιμα στοιχεία είναι μέχρι τον Μάρτιο του 2021- έχουν εκδοθεί είκοσι πέντε χιλιάδες πεντακόσιες τριάντα επτά συντάξεις, από τις οποίες οι έξι χιλιάδες διακόσιες δεκαέξι αφορούσαν συντάξεις του τώως ΟΓΑ. Μέχρι σήμερα υπολογίζεται ότι έχουμε ξεπεράσει τις τριάντα χιλιάδες ψηφιακές συντάξεις.

Για να απαντήσω και στα υπόλοιπα ερωτήματά σας, με ρωτάτε γιατί καθυστερεί τόσο πολύ η αναβάθμιση του λογισμικού του ΕΦΚΑ.

Ο ΕΦΚΑ, όπως έχω ήδη αναφέρει και άλλες φορές, κληρονόμησε όλες τις χρόνιες παθολογίες, τις διοικητικές αδυναμίες και τη δαιδαλώδη ασφαλιστική νομοθεσία των προϋπαρχόντων πελατών-ταμειών. Αναφερθήκατε και εσείς στην ερώτησή σας σε αυτά. Πρέπει να ενοποιηθούν οι κανόνες πρωτίστως νομοθετικά, αλλά και σε επίπεδο λογισμικού.

Σε αυτά τα πλαίσια εντάσσεται και η προγραμματική συμφωνία που υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, προκειμένου να προχωρήσει η διοικητική κωδικοποίηση του συνόλου της νομοθετικής είδησης στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης.

Όλος αυτός ο όγκος των ασφαλιστικών διατάξεων δυσκολεύει ακόμα περισσότερο την έκδοση των συντάξεων. Σε αυτή την κατεύθυνση, μόλις την προηγούμενη εβδομάδα, υπέγραψα τη σχετική απόφαση που λύνει με σαφή και μόνιμο τρόπο το θέμα του

χρόνου ασφάλισης που αμφισβητείται μεταξύ πρώην ΟΓΑ και πρώην ΟΑΕΕ. Με τη συγκεκριμένη διάταξη νομιμοποιείται η ασφάλιση στον ΟΓΑ και προσμετρώνται τυχόν ήδη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές στον ΟΑΕΕ.

Αυτό ήταν μια χαρακτηριστική περίπτωση καθυστέρησης στην απονομή συντάξεων και, μάλιστα, ήταν από αυτά που καθυστερούσαν πολύ και μεγάλο αριθμό συνταξιούχων.

Το έργο της συνένωσης των πρώην ταμείων δεν είναι εύκολο. Ήδη, όμως, η προσπάθεια ψηφιακού μετασχηματισμού προχωρά και είναι μεγάλη και τα πρώτα αποτελέσματα είναι ορατά. Μόλις την περασμένη εβδομάδα ανακοινώθηκαν εξήντα οκτώ διαδικασίες του ΕΦΚΑ που κρίθηκαν παρωχημένες και παρέχονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά και καταργούνται από τα συστήματα των ΚΕΠ. Μάλιστα, οι έντεκα από αυτές που αφορούσαν στη διαδικασία εξόδων κηδείας έχουν ήδη αντικατασταθεί από μια ενιαία διαδικασία.

Η κοινή ομάδα εργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης θα αξιολογήσει συνολικά διακόσιες εβδομήντα δύο διαδικασίες, με στόχο τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών που ταλαιπωρούν και τους πολίτες και τους υπαλλήλους. Επιπλέον, σε σχέση με το ζήτημα της υποστελέχωσης των δομών του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τον προγραμματισμό προσλήψεων τακτικού προϋπολογισμού, έχει ήδη εγκριθεί η πρόσληψη εκατόν ογδόντα έξι μόνιμων νέων υπαλλήλων από το διοικητικό συμβούλιο του φορέα.

Επιπρόσθετα, με νομοθετική ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα στον ΕΦΚΑ να παραιτείται από ένδικα μέσα κατά αποφάσεων με τις οποίες διατάσσεται η παραμονή ή η επαναπρόσληψη των εργαζομένων και μέσω αυτής της διαδικασίας εκατόν σαράντα έξι υπάλληλοι που υπηρέτησαν λόγω δικαστικών αποφάσεων, παρέμειναν στις θέσεις τους και, μάλιστα, μεταφέρθηκαν όλοι στα τμήματα ωρίμανσης συνταξιοδοτικών φακέλων.

Κύριε Αποστόλου, δεν θα ισχυριστώ σε καμία περίπτωση ότι η λειτουργία του φορέα είναι άσογη. Σε πολλές περιπτώσεις προβλημάτων παρουσιάζει προβλήματα και αστοχίες που ταλαιπωρούν και τους πολίτες και τους υπαλλήλους.

Ωστόσο, επιμένω ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται καθημερινά για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι διαρκής και άοκνη. Σκοπεύουμε να παραμείνουμε προσηλωμένοι σε αυτόν τον στόχο, ώστε ο ασφαλιστικός φορέας της χώρας να γίνει μια σύγχρονη δημόσια υπηρεσία που θα ανταποκρίνεται με συνέπεια στις διαρκώς αυξανόμενες απαιτήσεις του ρόλου του. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Πριν προχωρήσουμε στις δύο επόμενες ερωτήσεις προς το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, για τις οποίες βρίσκεται εδώ η Υπουργός κ. Στυλιανή Μενδώνη για να απαντήσει, επιτρέψτε μου να ανακοινώσω τις ερωτήσεις που δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης:

Είναι η ένατη με αριθμό 824/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Αγνοούνται οι θέσεις μελισσοκομικών συλλόγων, συνεταιρισμών, της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Μελιού και της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Μελισσοκομίας στην απόφαση για τη λειτουργία του "Εθνικού Ηλεκτρονικού Μελισσοκομικού Μητρώου"».

Η πρώτη με αριθμό 2551/10-12-2020 ερώτηση του κύκλου του αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Λακωνίας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σταύρου Αραχωβίτη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Υιοθέτηση συστήματος επισήμανσης προϊόντων διατροφής με σήματα, όπως το Nutri-Score».

Και η δεύτερη με αριθμό 5972/14-4-2021 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Λακωνίας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σταύρου Αραχωβίτη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Κίνδυνος απένταξης εικοσιπέντε αρδευτικών έργων του Μέτρου 4.3.1 και απώλεια σχεδόν 350 εκατομμυρίων ευρώ από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020».

Προχωρούμε τώρα στη συζήτηση της δέκατης με αριθμό 813/28-5-2021 επίκαιρης ερώτησης δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κωνσταντίνου Ζουράρι προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Ομόφωνη, θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου στο αίτημα του οίκου «Dior» για τις επιδείξεις του στις 14, 15 και 17 Ιουνίου 2021».

Κύριε Ζουράρι, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΟΥΡΑΡΙΣ: Τα σέβη μου, Πρόεδρε, τα σέβη μου, κυρία Υπουργέ.

Δεν έχετε εκδώσει επίσημη δήλωση και από πληροφορίες αναφέρεται ότι έγινε μια ομόφωνη απόφαση των τριάντα σοφών μας αρχαιολόγων στη συμφωνία με τον οίκο «Dior». Δεν αναφέρθηκε ποτέ, όμως, ποιοι ήταν οι σχετικοί όροι. Περιμένω να ακούσω τους όρους. Υπενθυμίζω, όμως, ότι τουλάχιστον στην ιδιοσυστασία του καθ' ημάς πολιτεύματος, της πολιτεοκρατίας κατά Ζαμπέλιο ή πολιτείας κατά Πλάτωνα, οι ιεροί ναοί, όχι τα κοσμικά -και νομίζω ότι τρεις αναφέρθηκαν εδώ, ο ιερός ναός του Διός, ο ιερός ναός του Ποσειδώνος και ο ιερός ναός της Παρθένου, ο οποίος στην επόμενη φάση του έγινε και ο ιερός ναός της Μεγαλόχαρης ως Παναγίας της Αθηνιώτισσας- οι ιεροί μας ναοί δίδονται μόνο σε δύο περιπτώσεις τα τελευταία τρεις χιλιάδες χρόνια: όταν πρέπει να στεγάσουν άστεγους και πρόσφυγες λόγω των καταστροφών μας ή όταν το αποφασίζουν οι ενορίτες και η ενορία ή η συνέλευση του λαού για λόγους συγκεκριμένους, εδώ και τρεις χιλιάδες χρόνια. Πάσα άλλη χρήσιμη για τους ιερούς ναούς μας, απλούστατα δεν είναι δεκτή. Θα δω εάν υπάρχει αυτή η πρόβλεψη, η πρόνοια, σε εσάς. Για τα κοσμικά κτήρια ας μας τα πείτε.

Υπενθυμίζω δε, γιατί έχει μεγάλη σημασία, ότι υπάρχει αυτό το βδελύκτροπον της «Dior». Σας υπενθυμίζω, σεβαστή μου Υπουργέ, ότι το 1951, όταν δόθηκε ο ιερός Ναός από το αμερικανοδολωλογοικό κράτος -εκεί είναι η μίζερια την οποία απευθύνετε σε μένα και στους ομοϊδέατες μου- τότε υπήρχαν ήδη τεσσερις χιλιάδες τυφεκισμένοι από τα στρατοδικεία σας, υπήρχαν εκατό χιλιάδες άρρωστοι, φυλακισμένοι στα ερημονήσια εκατοντάδες διωκόμενοι και μισό εκατομμύριο διωκόμενοι. Ο πατέρας μου, κυρία Υπουργίνα, ο πατέρας μου ήταν ακόμη φυλακισμένος το 1951, όταν γινόταν το πορνοφωτοστάσιον από το ελληνικό κράτος στον Ναό της Παρθένου. Αυτό ήταν. Επομένως, ο οίκος «Dior» είναι βεβαρημένος με αυτό το βδελύκτροπον του 1951. Και τώρα δηλαδή θα γίνουμε Τουρκαλάδες, όπως με την Αγία Ειρήνη που έδωσαν αυτοί σε κάτι χανούμισσες και κάτι χανουμάκια το 2005, εμπροσθοχαρή χανουμάκια ή οπισθέλκουσες χανούμισσες, για να παρελαύνουν λέει με εσώρουχα στον Ναό της Αγίας Ειρήνης; Αυτό θα κάνουμε; Τουρκαλάδες γίναμε; Έλεος δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, ο οίκος «Dior» πρότεινε στο Υπουργείο Τουρισμού, με αφορμή την επέτειο των διακοσίων ετών από την Ελληνική Επανάσταση, ένα σύνολο εορταστικών εκδηλώσεων, που προβάλλει την Ελλάδα σε όλο τον κόσμο, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τους Έλληνες δημιουργούς, γιατί χρησιμοποιεί μόνον Έλληνες δημιουργούς, και τεχνίτες και τα ελληνικά εργαστήρια. Το Υπουργείο Τουρισμού διαβίβασε στο Υπουργείο Πολιτισμού τα αιτήματα του οίκου «Dior» διά των συνεργαζόμενων με αυτόν στην Ελλάδα εταιρειών, για τη χορήγηση άδειας φωτογράφισης ή κινηματογράφησης και παρουσίαση της συλλογής σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, τον μήνα που διανύουμε, τον Ιούνιο του 2021. Το τελικό αίτημα, όπως διαμορφώθηκε μετά από συνεργασία στελεχών του Υπουργείου Τουρισμού με τους αρμόδιους του συγκεκριμένου οίκου και μετά από διενέργεια αυτοψιών στους ζητηθέντες χώρους από τα αρμόδια στελέχη του Υπουργείου Τουρισμού, εισήχθη με θετική γνωμοδότηση προς το ΚΑΣ από τις τρεις συναρμόδιες διευθύνσεις του Υπουργείου Πολιτισμού, κατόπιν θετικών εισηγήσεων των αρμόδιων εφορειών αρχαιοτήτων της πόλης Αθηνών, της Ανατολικής Αττικής και της Κορινθίας. Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθήθηκε για την

εισαγωγή του αιτήματος στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων διά της αρμόδιας Διευθύνσεως του Υπουργείου και μετά από θετική εισήγηση της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής.

Το αίτημα προς το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο το οποίο περιελάμβανε λήψεις για το διάστημα 16 - 22 Ιουνίου συνολικά για όλους τους χώρους συμπεριλαμβανομένου και του χώρου προετοιμασίας, αφορούσε τη διεξαγωγή φωτογράφισης στην Ακρόπολη. Στο αίτημα συμπεριλαμβανόταν και η κινηματογράφιση ως καταγραφή του εγχειρήματος με τη μορφή ρεπορτάζ.

Σε ό,τι αφορά στο Ωδείο Ηρώδη του Αττικού το αίτημα αφορούσε λήψεις, σταθερές φωτογραφίες μόδας και γενικές σε σημεία μέσα κι έξω από το μνημείο. Κι εδώ περιλαμβανόταν κινηματογράφιση για την καταγραφή του εγχειρήματος. Επιπλέον, ζητήθηκε η φωτογράφιση και κινηματογράφιση στην Αρχαία Αγορά, τον Ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο και τον Ναό του Διός στη Νεμέα στο πλαίσιο της διαφημιστικής καμπάνιας της συλλογής.

Ως προς το Καλλιμάρμαρο ζητήθηκε από το Συμβούλιο η άδεια παρουσίαισης της συλλογής, φωτογράφισης, κινηματογράφισης, αεροκινηματογράφισης, απευθείας αναμετάδοσης της εκδήλωσης σε παγκόσμιο επίπεδο και ανάρτησή της στον επίσημο ιστοχώρο του οίκου «Dior». Στις συνεδριάσεις του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου στις 25 Μαΐου και του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων στις 27 Μαΐου, παρουσιάστηκε διεξοδικά το σύνολο των αιτημάτων και οι απόψεις των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και συζητήθηκαν γενικότερα ζητήματα ως προς το περιεχόμενο και το πνεύμα του εγχειρήματος αλλά και τις επιμέρους τεχνικές και λειτουργικές λεπτομέρειες.

Τα τριάντα μέλη των συμβουλίων, όπως είπατε και εσείς, συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα, γνωμοδότησαν ομόφωνα υπέρ της έγκρισης των αιτημάτων. Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδότησε ομόφωνα για την πραγματοποίηση φωτογράφισης στην Ακρόπολη και όχι μέσα στον Παρθενώνα, όχι μέσα στον Ναό της Παναγίας της Αθηνιώτισσας, όταν υπήρχε. Εννοώ στον χώρο αυτόν τον οποίον καταλάμβανε. Ως προς την κινηματογράφιση το συμβούλιο έκρινε ότι θα πρέπει να περιοριστεί μόνο κατά την προετοιμασία του εγχειρήματος εντός του χώρου του παλαιού μουσείου και για λήψεις εκτός των Προπυλαίων της Ακροπόλεως. Επιπλέον, το συμβούλιο γνωμοδότησε θετικά για τις λήψεις στο Ηρώδειο, την Αρχαία Αγορά, εκτός του Ναού. Δεν θα γίνει λήψη μέσα στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς Εργάνης, στον Ναό του Ποσειδώνα, εκτός του ναού και στη Νεμέα και στον Ναό του Διός και πάλι εκτός του ναού.

Επομένως, δηλαδή, το συμβούλιο γνωμοδότησε για την πραγματοποίηση λήψεων όχι στο εσωτερικό των ναών. Αντιστοίχως ομόφωνα θετική ήταν και η γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων για τη χρήση του Καλλιμάρμαρου. Τα συμβούλια έθεσαν μία σειρά από όρους και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες αποφάσεις. Οι αποφάσεις των δύο αρμόδιων γενικών διευθυντριών εκδόθηκαν σήμερα και αφορούν στη διαδικασία των λήψεων, την εύρυθμη λειτουργία των χώρων, την προστασία των μνημείων, την καταβολή των τελών υπέρ του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων και τη χρήση των απεικονίσεων των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων αρμοδιότητας του Υπουργείου σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις του ν.3028/2002.

Ολοκληρώνοντας θέλω να επισημάνω ότι και στην περίπτωση του «Dior» ακολουθήθηκε κατά γράμμα η προβλεπόμενη εκ του νόμου διαδικασία, η οποία ακολουθείται σε όλα τα συναφή αιτήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Ζουράρι, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΟΥΡΑΡΙΣ: Σεβαστή μου Υπουργέ, έχω μεγάλο σεβασμό για τους αρχαιολόγους και την αρχαιολογία, διότι εσείς σώσατε την Ελλάδα μεταπολεμικά ως αρχαιολογία και ως αρχαιολόγοι από την κακοποίηση, από τους εργολάβους, από την αυθαίρετη δόμηση παρ' όλο που δεν είχατε λεφτά να δίνετε για τις τομές και για τα εύρετρα στους πολίτες που καθυστε-

ρούσαν τα συμφέροντά τους. Αλλά σήμερα μετατρέψατε τους τριάντα σοφούς αυτούς αρχαιολόγους του ΚΑΣ σε τριάντα τυράννους των Αθηνών.

Αναφέρατε στην πρωτολογία σας ότι όσον αφορά τη φωτογράφιση τηρήθηκαν ακριβώς οι διατάξεις. Δεν αμφιβάλλω. Αλλά των ακριβών αυτών τηρηθεισών διατάξεων ποια ήταν τα προτεινόμενα από την «Dior» και τα αντιπροτεινόμενα ενδεχομένως από εσάς, όπου και επετεύχθη ομόφωνα η συμφωνία; Αυτό ακόμη δεν το μάθαμε ούτε από εσάς σήμερα. Σ αυτή τη φωτογράφιση τώρα, με την τεχνολογία, αν υπάρχουν τα γνωστά, τα συνήθη, τα φωτογραφικά, προβολή των déhanchées πλαγγόνων, αν υπάρχει προβολή πάνω στα κιονόκρανα και πάνω στους θριγκούς και πάνω στα αετώματα, διότι προβάλλουν εσώρουχα, εξώρουχα και άλλα διάφορα, ίνα μη τι βέλτιον είπω.

Με όλα αυτά τα περισφύρια τα οποία θα περιφέρονται εκεί, ουσιαστικά αναρωτιόμαστε εάν υπάρξει αυτό, γιατί από την παρέμβασή σας δεν έγινε αντιληπτό. Βεβαίως να υπάρχει η απεικόνιση των ιερών ναών, αλλά μη συνδέονται με μια φωτοεπαφή με τα παρελαύνοντα déhanchées αυτά τα κορίτσια, τα ηδονικά κοράσια, τα οποία ανήκουν καν στο άσμα του Διγενή Ακρίτα.

Κατά τα άλλα εκφράζω πάλι την εκτίμησή μου στους αρχαιολόγους, αλλά να μην τους μετατρέψει η κυβερνητική πολιτική σε «τριάντα τυράννους».

Τώρα, δεν μας είπατε, τα τριάντα αργύρια, τα φραγκοδίφραγα που θα σας δώσει ο «Dior», πόσα είναι επιτέλους βρε αδερφέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ομολογώ ότι δεν καταλαβαίνω την ανησυχία, κύριε Ζουράρι, ούτε τη δική σας ούτε της παράταξής σας σχετικά με τις εκδηλώσεις αυτές του οίκου «Dior». Σας είπα και το επαναλαμβάνω ότι τηρήθηκαν απολύτως οι προβλεπόμενες εκ του νόμου διαδικασίες, οι οποίες ορίζουν όλα αυτά τα πράγματα τα οποία αναφέρετε και τα οποία σας προβληματίζουν και για τη φωτογράφιση και για την κινηματογράφιση. Γι' αυτό ο αρχαιολογικός νόμος συζητά για φωτογραφίες και κινηματογραφίες σε αρχαιολογικούς χώρους, σε μνημεία και όλες αυτές οι διαδικασίες τηρήθηκαν.

Επίσης αυτούς που ονομάζετε «τριάντα τυράννους» είναι τριάντα υψηλού κύρους επιστήμονες που δεν είναι τόσο κολακευτικό να τους ονομάζετε «τυράννους». Όσο δε για αυτά που ονομάσατε «τριάντα αργύρια» το ελληνικό κράτος και το Υπουργείο Πολιτισμού έχει καθορίσει τουλάχιστον από το 2011 τα τέλη τα οποία αντιστοιχούν στη χρήση των μνημείων, στην παραχώρηση των μνημείων, στις κινηματογραφίες και τις φωτογραφίες. Επομένως με βάση τη σχετική νομοθεσία το σύνολο του θεσμικού πλαισίου καθορίζονται και τα τέλη τα οποία κατατίθενται από τον όποιον χρήστη, τον όποιον ενδιαφερόμενο, στον Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων. Δεν καταλαβαίνω, λοιπόν, γιατί τέτοια προσέγγιση μιας Ελλάδας και ενός πολιτισμού -θα το επαναλάβω- εγκλωβισμένου στην ιδεοληψία, την απομόνωση και τη μιζέρια.

Εμείς πιστεύουμε σε μια σύγχρονη, δημιουργική, εξωστρεφή Ελλάδα που χωρίς συμπλέγματα και εκπτώσεις διεκδικεί τη θέση που της ανήκει.

Επίσης δεν μπορώ να φανταστώ τις υπουργικές αποφάσεις βάσει των ομόφωνων γνωμοδοτήσεων των δύο κεντρικών αρχαιολογικών συμβουλίων, τις οποίες υπογράφουν οι αρμόδιες γενικές διευθύντριες -εδώ απλώς να επισημάνω ότι είναι οι ίδιες γενικές διευθύντριες οι οποίες επελέγησαν την περίοδο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ- πώς είναι δυνατόν να τις αμφισβητείτε ως νόμιμες. Προφανώς είναι νόμιμες. Δεν είναι δυνατόν! Το είπα και το λέω με κάθε ευκαιρία, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού έχουν χρέος την προστασία των μνημείων, του πολιτιστικού αποθέματος. Δεν παραβαίνουν, λοιπόν, αυτό το καθήκον τους, κύριε Βουλευτά. Είναι συνεπείς και με βάση το θεσμικό πλαίσιο το οποίο έχουν διαχειρίζονται τα μνημεία, αποδίδουν τα μνημεία στην κοινωνία, παραχωρούν τα μνημεία σύμφωνα με τις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου και εισπράττουν τα νόμιμα τέλη

τα οποία επί μια εικοσαετία έχουν επιβληθεί από την ελληνική πολιτεία με τροποποίηση -όπως σας είπα- το 2011.

Αλλά προκειμένου να δείτε όλους τους επιμέρους όρους, καταθέτω στα Πρακτικά και τις δύο αποφάσεις οι οποίες είναι το αποτέλεσμα των ομόφωνων γνωμοδοτήσεων των δύο κεντρικών συμβουλίων του Υπουργείου.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Στυλιανή Μενδώνη καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Συνεχίζουμε με τη δέκατη τέταρτη με αριθμό 832/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κινήματος Αλλαγής κ. Χαράλαμπος Καστανίδης προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Κατά χώραν» διατήρηση των αρχαιοτήτων του σταθμού Βενιζέλου».

Ορίστε, κύριε Καστανίδη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατά την εκτέλεση των εργασιών για το μετρό της Θεσσαλονίκης, στον σταθμό «Βενιζέλου», ανακαλύφθηκαν αρχαιότητες σπάνιας ομορφιάς και αξίας, οι οποίες θα πρέπει σύμφωνα με την κυβερνητική απόφαση να αποκολληθούν από τον φυσικό τους χώρο, προκειμένου να εκτελεστεί, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, ταχύτερα το έργο.

Να σημειώσω ότι αυτό το μοναδικό σύμπλεγμα είναι η βυζαντινή μέση οδός, ή κατά τη νεωτερική ορολογία, φαρδιά οδός που συνδέει πύλες της βυζαντινής Θεσσαλονίκης δεξιά δε και αριστερά του δρόμου υπάρχουν κτήρια, κατοικίες και εργαστήρια. Η συνολική έκταση των αρχαιολογικών ευρημάτων στον σταθμό «Βενιζέλου» είναι μέχρι στιγμής χίλια πεντακόσια τετραγωνικά μέτρα.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας πρόσφατα και, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, με διαφορά μίας ψήφου, δηλαδή με πλειοψηφία 13 - 12, αποφάσισε να εγκρίνει τη μελέτη της «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ» για την απόσπαση από τον φυσικό πολιτιστικό τους χώρο των αρχαιοτήτων, των μνημείων, τη μεταφορά τους προσωρινά σε αποθήκη και μετά την επανασύστασή τους και την τοποθέτησή τους αν καταστεί δυνατόν στον ίδιο χώρο.

Σεβόμαστε την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας αν και η πλειοψηφία, κυρία Υπουργέ, θα μπορούσε να είναι και για λόγους τύχης ακριβώς αντίστροφη. Δίπλα, όμως, στην απόφαση της Κυβέρνησης και στην απόφαση του ανώτατου δικαστηρίου της χώρας έχουμε έναν ορυμαγδό εκκλήσεων των πιο αρμόδιων διεθνών και εγχώριων φορέων, οι εργασίες στον σταθμό «Βενιζέλου» να συντελεστούν με τη διατήρηση των αρχαιοτήτων στον χώρο τους. Είναι μία σειρά από αιτήματα επιστημόνων κύρους.

Φαντάζομαι ότι έχει περιέλθει στα χέρια σας η επιστολή κορυφαίων επιστημόνων από τα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου: από τον Ρόντρικ Μπίτον, μέχρι τον Τζον Ντάφι και από τον Αλέξανδρο Νεχαμά μέχρι τον Μαρκ Μαζάουερ, εξηγούν όλοι γιατί η απόφαση της Κυβέρνησης, όπως και η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, θέτει εν κινδύνω την ακεραιότητα και την αυθεντικότητα του μνημείου. Και αν θεθούν εν κινδύνω αυτά τα δύο στοιχεία, στα οποία θα επανέλθω μετά, τότε θα είναι πολύ δύσκολο για την Ελλάδα, για τη χώρα μας και την οποιαδήποτε κυβέρνηση να ζητήσει την ένταξή τους στα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Καστανίδη, σας παρακαλώ, να ολοκληρώσετε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ελπίζω ότι θα σκεφτούμε καλύτερα από ό,τι οι Τούρκοι. Θέλω να γνωρίζω ο ελληνικός λαός και η Εθνική Αντιπροσωπεία, κύριε Πρόεδρε, ότι κατά την εκτέλεση των έργων του μετρό στην Κωνσταντινούπολη, στη στάση «Γενί Καπί», βρέθηκε ένα μοναδικής ομορφιάς λιμάνι του Βυζαντίου, στο οποίο είχαν καταβυθιστεί τριάντα έξι πλοία. Κρινομένου του σχετικού μνημείου ως μοναδικού, επειδή έπρεπε να διατηρηθεί στη θέση του, γιατί υπήρχε κίνδυνος αλλιώς, οι Τούρκοι αποφάσισαν να μεταφέρουν τον

σταθμό και να αναδείξουν τις αρχαιότητες εκεί.

Θα έχω την ευκαιρία στη δευτερολογία μου να πω περισσότερα. Ελπίζω ότι η έκκλησή μου προς την Υπουργό Πολιτισμού θα βρει περισσότερη απήχηση απ' ό,τι στον Υπουργό Μεταφορών και Δικτύων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτή, διαπιστώνω ότι σήμερα καλούμαι, τουλάχιστον με βάση αυτά που γράφετε στο κείμενο της ερώτησης, αλλά και με αυτά που είπατε προηγουμένως, να απαντήσω για το πώς προτίθεμαι ως Υπουργός Πολιτισμού να χειριστώ μια δικαστική απόφαση του ανώτατου δικαστηρίου της χώρας σχετικά με την απόσπαση ή μη των αρχαιοτήτων στο σταθμό «Βενιζέλου», η οποία όμως ακόμα δεν έχει δημοσιευθεί και πάντως μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλάμε δεν έχει περιέλθει στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Εντούτοις, φαίνεται εσείς να γνωρίζετε όχι μόνο το διά ταύτα της απόφασης, δηλαδή ότι αυτή κρίνει υπέρ της προσωρινής απόσπασης και επανατοποθέτησης των αρχαιοτήτων, όχι μόνον το ποσοστό πλειοψηφίας-μειοψηφίας, αλλά ακόμα και το σκεπτικό των δικαστών, δηλαδή ότι αποφάσισαν την απόσπαση των αρχαιοτήτων -και παίρνω από το δικό σας κείμενο- «με γνώμονα να ολοκληρωθεί γρήγορα η κατασκευή του σταθμού».

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό με καλείτε να απαντήσω «σε ποιες άμεσες ενέργειες προτίθεμαι να προβώ προκειμένου να παραμείνουν τα μνημεία στον σταθμό». Δηλαδή, με ρωτάτε τι προτίθεμαι άμεσα να κάνω για να αγνοήσω αυτό το οποίο διατάζει η δικαστική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που όπως εσείς δηλώνετε διατάσσει προσωρινή απόσπαση.

Κατ' αρχάς επισημαίνω ότι δεν γνωρίζω ούτε τη δικαστική απόφαση και το σκεπτικό της, αλλά ούτε και την πηγή των πληροφοριών. Αυτό, όμως, που παρατηρώ και σημειώνω είναι ότι ο κορυφαίος δημοκρατικός θεσμός του κοινοβουλευτικού ελέγχου γίνεται σήμερα βάσει δημοσιευμάτων περί του περιεχομένου της δικαστικής απόφασης σε κάποιες ιστοσελίδες.

Έρχομαι τώρα στην ουσία της υπόθεσης για να πω πολύ σύντομα το ιστορικό που λίγο-πολύ το γνωρίζουμε όλοι. Ο σταθμός «Βενιζέλου» χωροθετείται στη διασταύρωση των σύγχρονων οδών Εγνατίας και Βενιζέλου και καταλαμβάνει όλο το πλάτος του οδοστρώματος της σύγχρονης Εγνατίας. Στις ανασκαφές εντός του σκάμματος, έξι μέτρα περίπου χαμηλότερα από τη σύγχρονη Εγνατία, αποκαλύφθηκε κεντρικός οδικός άξονας, η Decumanus Maximus των Βυζαντινών. Εκατέρωθεν των μαρμαρόστρωτων και λιθόστρωτων οδικών αξόνων αναπτύσσονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους από τον 6^ο έως τον 9^ο αιώνα μετά Χριστόν κτήρια ιδιωτικά και δημόσια, μαρτυρίες της πολεοδομικής εξέλιξης της Θεσσαλονίκης.

Με υπουργική απόφαση το 2014, αφού είχαν ενδελεχώς εξεταστεί από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο οι έξι λύσεις που είχαν προταθεί από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το Τεχνικό Επιμελητήριο και την εταιρεία «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ», σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, προτάχθηκε ο συνδυασμός της πρότασης του πανεπιστημίου και της «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ» που προέβλεπε την προσωρινή απόσπαση των αρχαιοτήτων και την επανατοποθέτησή τους μετά την κατασκευή του σταθμού.

Κατόπιν προσφυγής του τότε δημάρχου Θεσσαλονίκης, η υπουργική απόφαση προσβλήθηκε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και το 2016 εκδόθηκε απόφαση του Σ.τ.Ε που την επικύρωσε. Δεν την ακύρωσε. Την επικύρωσε. Ωστόσο, πριν προλάβει καν να δημοσιευθεί η απόφαση του Σ.τ.Ε, η τότε κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε εκδώσει νέα υπουργική απόφαση το 2015 με την οποία «πάγωσε» όλες τις εργασίες και ανέθεσε στον Δήμο Θεσσαλονίκης να υποβάλει αρχιτεκτονική μελέτη για τη διατήρηση των αρχαιοτήτων στη θέση του σταθμού και μάλιστα ανεξάρτητα από την κατασκευή του σταθμού ή όχι, δηλαδή ανεξάρτητα από ένα ζήτημα το οποίο το Συμβούλιο της Επικρατείας ήδη είχε αποκλείσει τεχνικά.

Έως το 2019, δηλαδή τέσσερα χρόνια από την ανατροπή που

επέφερε ο ΣΥΡΙΖΑ, αυτό που είχε κατατεθεί ήταν μια πρόταση, μια ιδέα περί παραμονής των αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια κατασκευής του σταθμού, η οποία όχι μόνο δεν περιελάμβανε τα συστατικά στοιχεία αυτού που ο νόμος ονομάζει μελέτη, η κατά νόμον μελέτη, αφού δεν είχε καν στατικούς υπολογισμούς, αλλά επιπλέον είχε εκπονηθεί από μία άτυπη ομάδα εργασίας, η οποία δεν υπέγραψε ούτε την πρόταση ούτε τα σχέδια που τη συνόδευαν και τα οποία, πρόταση και σχέδια, παραμένουν μέχρι σήμερα ανυπόγραφα.

Ανυπόγραφη μελέτη, κύριε Βουλευτά, σημαίνει ότι κανείς δεν φέρει την ευθύνη της κατασκευασιμότητάς της και της εφαρμοστικότητάς της. Κανείς δεν φέρει την ευθύνη της ασφάλειας των αρχαιοτήτων. Κανείς δεν φέρει την ευθύνη ενός εργατικού ατυχήματος κατά την κατασκευή. Κανείς δεν φέρει την ευθύνη της ασφάλειας των επιβατών αργότερα.

Ωστόσο, διαβάζω με ενδιαφέρον στην ερώτησή σας ότι η μέθοδος της κατά χώραν διατήρησης των αρχαιοτήτων στον σταθμό «Βενιζέλου» είναι και δυνατή και ασφαλής και οικονομικότερη και επιπλέον έχει δοκιμαστεί. Επειδή εμείς δεν τα ξέρουμε, υποθέτω ότι θα μας τα πείτε στη δευτερολογία σας.

Μπροστά στο αδιέξοδο αυτό, λοιπόν, το 2019 η «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ» υπέβαλε μελέτη τεκμηρίωσης που περιείχε προσωρινή απόσπαση ποσοστού 92% των αρχαιοτήτων και επανατοποθέτηση κάθε μιας από αυτές στην ίδια ακριβώς θέση όπου βρέθηκε. Η μέθοδος αυτή είναι δοκιμασμένη και απόλυτα επιτυχής.

Μετά από πολύωρη συζήτηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και θετική γνωμοδότηση αυτού εκδόθηκε η υπουργική απόφαση επί της οποίας ακόμα εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης, την οποία εσείς φαίνεται ότι γνωρίζετε, εμείς δε, περιμένουμε να μάθουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Καστανίδης για τη δευτερολογία του.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κυρία Μενδώνη, επιτρέψτε μου να σας πω ότι τα θεσμικά μου καθήκοντα και τη θεσμική μου ευθύνη μάλλον τα γνωρίζω καλύτερα από εσάς. Τις πληροφορίες για την οριακή πλειοψηφία 13-12 δεν τις γνωρίζουμε από πουθενά αλλού, παρά από τα δημοσιεύματα του Τύπου.

Δεύτερον, την απόφαση της Κυβέρνησης και με βάση τη μελέτη της «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ» τη γνωρίζουμε επειδή οι ίδιοι αρκετές φορές παρασταθήκαμε σε παρουσιάσεις της μελέτης για τον τρόπο κατασκευής του σταθμού «Βενιζέλου», που έκανε η εταιρεία «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ». Όπως επίσης γνωρίζουμε την ιστορία του μετρό Αθηνών, γνωρίζουμε τις αρχές της Βενετίας και γνωρίζουμε και τη διακήρυξη της Νάρα.

Και έχουμε στα χέρια μας και μελέτες, μάλιστα, περιώνυμων καθηγητών. Δεν είναι τυχαίο ότι τόσο το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο όσο και η Πολυτεχνική Σχολή Θεσσαλονίκης έχουν αντίθετη άποψη από την απόφαση την οποία πήρε η Κυβέρνηση. Δεν είναι τυχαίο ότι τα τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας σχεδόν του συνόλου των πανεπιστημίων της χώρας έχουν αντίθετη άποψη. Δεν είναι τυχαίο ότι εγχώριοι και διεθνείς φορείς, οι πιο αρμόδιοι να τοποθετηθούν, έχουν αντίθετη άποψη.

Θέλω, λοιπόν, να σας ενημερώσω για ορισμένα πράγματα, γιατί πάντοτε υπάρχει μια γοητεία να μιλάει κανείς από το κείμενο που του ετοιμάζουν οι συνεργάτες του, αλλά αυτό είναι και παγίδα ταυτόχρονα.

Την κατασκευή σταθμών με αρχαιότητες στον χώρο τους την έχετε εφαρμόσει, όχι ως Κυβέρνηση, αλλά ως Υπουργείο Πολιτισμού, παλαιότερα, στο μετρό της Αθήνας. Τρεις τουλάχιστον περιπτώσεις είναι γνωστές, όταν η σήραγγα πέρασε κάτω από το βάθος των αρχαιοτήτων και στην Ομόνοια και στην Πανεπιστημίου. Κυρίως όμως είναι το Μοναστηράκι. Εφαρμόστηκε, δηλαδή, η in situ κατασκευή και μάλιστα σε τεχνικά δυσχερέστερες συνθήκες απ' ό,τι είναι στον σταθμό «Βενιζέλου».

Δεύτερον, ο Χάρτης της Βενετίας, κυρία Υπουργέ, -που είμαι σίγουρος ότι γνωρίζετε- διακηρύσσει ότι ένα μνημείο μπορεί να αποσπαστεί από τον φυσικό, πολιτιστικό του χώρο μόνο εάν κινδυνεύει παραμένοντας στον χώρο, δηλαδή, είναι αδύνατη η προστασία του στον συγκεκριμένο χώρο, στο φυσικό δηλαδή, αστικό ή αγροτικό περιβάλλον.

Λίγο αργότερα, το 1994, στη Νάρα υπήρξε μία διακήρυξη -για την οποία επίσης είμαι βέβαιος ότι έχετε γνώση- η οποία όταν αξιολογεί ένα μνημείο και τις αυθεντικές του αξίες ορίζει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν και η τοποθεσία. Γιατί όπως σωστά επισημαίνεται, η ακεραιότητα και η αυθεντικότητα ενός μνημείου, ενός αρχαιολογικού χώρου συνοδεύεται από άυλες αξίες όπως είναι η συμπεριφορά, οι συνθήκες μιας ορισμένης εποχής. Είναι αυτό που θα έλεγαν οι Γερμανοί το Zeiðgeist, το πνεύμα της εποχής. Εάν, λοιπόν, αφαιρέσετε τις αρχαιότητες από τον χώρο, θα είναι πάρα πολύ δύσκολο να διατηρήσετε την ακεραιότητα και την αυθεντικότητα σύμφωνα και με την διακήρυξη της Νάρα.

Και προσθέτω: Διεθνείς οργανισμοί υποδεικνύουν σε όλο τον κόσμο και σε εμάς ότι η απόσπαση ενός μνημείου μπορεί κάποια φορά να είναι δυνατή όταν τα δομικά υλικά είναι σκληρά. Εάν όμως τα δομικά υλικά, είναι ψαθυρά, για να χρησιμοποιήσω την επιστημονική ορολογία, -είναι ευάλωτα, όπως στην προκειμένη περίπτωση- τότε υπάρχει κίνδυνος να μην μπορείτε να αποκαταστήσετε απολύτως τίποτα και να έχουμε καταστροφή του έργου.

Και μιας και έχετε πολλούς καλούς, και αξίους συνεργάτες, θα σας ενημερώσουν, κυρία Υπουργέ, ότι είναι η πρώτη φορά που επιχειρείται να αποκολληθεί από το φυσικό, πολιτιστικό του περιβάλλον ένας αρχαιολογικός χώρος χιλίων πεντακοσίων τετραγωνικών μέτρων. Μέχρι τώρα μπορούσε να αποσπάται ένα μνημείο.

Και αν η αποκατάσταση που θα επιχειρήσετε αύριο είναι πλημμελής και αδύνατη, τότε θα συμβεί, κύριε Πρόεδρε, ό,τι έγινε στον Έλβα. Εντάχθηκε το 2006 το δέλτα του Έλβα ως μνημείο στην UNESCO και, επειδή λίγο αργότερα κατασκευάστηκε στο κέντρο της περιοχής γέφυρα τεσσάρων λωρίδων, αποχαρκτηρίστηκε. Το ίδιο συνέβει και με μναστήρια της Γεωργίας. Αυτά είναι συγκεκριμένα παραδείγματα.

Κυρία Υπουργέ, εάν δεν τα έχετε, ειλικρινώς το λέω, θα σας στείλω και τη μελέτη του κ. Καββαδά, θα σας στείλω και τη μελέτη του κ. Αλκιβιάδη Πρέπη, θα σας στείλω και τις αιτιάσεις ή τις εκκλησίες διεθνών οργανισμών και επιστημόνων κύρους. Και σας παρακαλώ, για τελευταία φορά, ξανασκεφτείτε όχι με βάση τη δικαστική απόφαση. Η δικαστική απόφαση θα εγκρίνει ή δεν θα εγκρίνει -εγκρίνει σύμφωνα με πληροφορίες- μια μελέτη. Αλλά η μελέτη είναι της «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ». Πάρτε υπ' όψιν σας όλους τους άλλους και μην προσπεράσετε αυτά που σας λένε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, δεν θα απαντήσω με τον ίδιο προσβλητικό τρόπο που χρησιμοποιήσατε εσείς, παρ' όλα αυτά θα σας πω δύο σημεία. Δεν παραγνωρίζω ότι γνωρίζετε τις θεσμικές σας αρμοδιότητες, αλλά γνωρίζω και εγώ πάρα πολύ καλά τις δικές σας. Και σε κάθε περίπτωση δεν είναι θεσμικά ορθό να συζητάμε μία απόφαση του ανώτατου δικαστηρίου, η οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί.

Προχωρούμε. Δεύτερον, ανήκω σε αυτούς που γράφουν μόνοι τους τα κείμενά τους παρά το γεγονός ότι έχω πάρα πολύ ικανούς συνεργάτες. Εγώ δεν σας προσέβαλα. Εσείς με προσβάλατε.

Πάμε, λοιπόν, να δούμε το μετρό της Αθήνας, το οποίο το γνωρίζω πολύ καλά γιατί είχα την τιμή τότε να έχω υπηρετήσει ως Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού. Βεβαίως στο μετρό της Αθήνας διατηρήθηκαν κατά χώρα αρχαιότητες, αποσπάστηκαν όμως και αρχαιότητες για να προστατευτούν.

Δεν είναι μονόδρομος τα πράγματα, κύριε Βουλευτά. Όπου είναι δυνατή η κατά χώρα παραμονή των αρχαιοτήτων, προφανώς προτάσσεται, και όπου είναι δυνατή σε συνδυασμό με τις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου, που οφείλουμε να λαμβάνουμε υπ' όψιν πρωτίστως την προστασία, αλλά και το δημόσιο συμφέρον.

Κατά την κρίση, λοιπόν, του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, που φαίνεται ότι κατά τη γνώμη σας δεν είναι επαρκούς κύρους και γνώσεων οι επιστήμονες οι οποίοι το αποτελούν -και αυτό προσβλητικό- η προσωρινή απόσπαση των αρχαιοτήτων του σταθμού «Βενιζέλου» για το διάστημα των εργασιών και η

επαναποθετήσή τους αμέσως μετά και ακριβώς στην ίδια θέση που ευρέθησαν αποδεικνύεται ως λύση αναγκαία, κατάλληλη και μόνη.

Αναγκαία για την κατασκευή του σταθμού. Κατάλληλη για την προστασία των αρχαιοτήτων, οι οποίες απαγορεύεται να τεθούν εκ κινδύνου. Διότι με οποιαδήποτε άλλη λύση κατά χώρα παραμονής οι από κάτω εργασίες μπορούν να δημιουργήσουν τέτοιες συνθήκες, που να καταστραφούν οι αρχαιότητες. Και μόνη, όπως προκύπτει από το γεγονός ότι εκτός από ιδέες ευγενικών προθέσεων, ανέφικτες κατασκευαστικά και πάντως ανυπόγραφες, ουδεμία μελέτη έχει υποβληθεί στο Υπουργείο Πολιτισμού, καμία μελέτη. Και μελέτη η οποία να είναι πλήρης κατά τις προϋποθέσεις του νόμου για το τι σημαίνει μελέτη. Όχι εκθέσεις ιδεών ή απλά σκαριφήματα.

Επί των ισχυρισμών περί εφικτότητας και ασφάλειας της διατήρησης των αρχαιοτήτων κατά χώρα είπατε κάποια πράγματα πάλι θεωρητικά. Δεν άκουσα κάτι συγκεκριμένο.

Το μετρώ, λοιπόν, της Θεσσαλονίκης είναι το μοναδικό έργο εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει χρηματοδοτηθεί από τρία Κοινωνικά Πλαίσια Στήριξης, αυτό το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά. Έως σήμερα η Ελλάδα έχει εισπράξει συνολικά 637 εκατομμύρια και το ποσό αυτό μπορεί να ανέλθει κατά το μέγιστο στα 852 μέχρι το τέλος του 2023 οπότε λήγει η περίοδος επιλεξιμότητας του τρέχοντος ΕΣΠΑ. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης του έργου το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο του 2025 ελλοχεύει ο κίνδυνος επιστροφής του συνόλου των χρημάτων που θα έχει εισπράξει η χώρα έως τον Δεκέμβριο του 2023. Αντιλαμβάνεται κανείς, λοιπόν, όχι το οικονομικό αλλά το δημόσιο συμφέρον.

Όλα αυτά τα οποία είπα και πολύ περισσότερα ετέθησαν πλήρως τεκμηριωμένα στο Συμβούλιο της Επικρατείας και συζητήθηκαν στη συνεδρίαση της 6^{ης} Νοεμβρίου 2021 και έκτοτε τελούμε σε αναμονή της σχετικής απόφασης.

Επειδή, όμως, αναφέρατε ότι εδώ έχουμε μια μοναδική περίπτωση αρχαιοτήτων, οφείλω να σας ενημερώσω, κύριε Βουλευτή, ότι αντίστοιχες αρχαιότητες και πολύ σημαντικότερες αξίας ευρέθησαν και στον διπλανό σταθμό της οδού Βενιζέλου, στο σταθμό «Αγίας Σοφίας».

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Τα οποία δεν μπορούν να μπου, να τοποθετηθούν...

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Δεν μπορούν να μπου, γιατί επί ΣΥΡΙΖΑ τροποποιήθηκε η μελέτη του σταθμού. Αυτό είναι μια άλλη ιστορία, την οποία αντιμετωπίζουμε και θα δούμε.

Τα υλικά, λοιπόν, είναι τα ίδια. Οι αρχαιότητες, σημαντικότερες ενδεχομένως του σταθμού «Βενιζέλου» κατά κάποιους ειδικούς, αποσπάστηκαν και, προφανώς, θα επαναποθετηθούν με τη φροντίδα του Υπουργείου Πολιτισμού. Αυτά περί υλικών και η κινδυνολογία τουλάχιστον δεν τεκμηριώνονται.

Όσο για τον μείζονα σε έκταση αρχαιολογικό χώρο, να σας θυμίσω -είμαι σίγουρη ότι το ξέρετε- ότι κατά την κατασκευή του μετρώ στο Σύνταγμα και του σταθμού στάθμευσης της Βουλής -ήταν ένας συνδυασμός τότε και των δύο έργων- απεσπάστη και μεταφέρθηκε ένας πολύ μεγάλος χώρος, ο οποίος σήμερα αποτελεί το αρχαιολογικό πάρκο στην Πανεπιστημιούπολη και τον χρησιμοποιούν οι φοιτητές της Αρχαιολογίας. Αυτό το λέω μόνο ως προς το μέγεθος, για να μην παρεξηγηθώ, γιατί για τις αρχαιότητες που θα αποσπαστούν υπάρχει ήδη μελέτη εγκεκριμένη από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και για την απόσπαση και για την επαναποθετήσή τους.

Από εκεί και πέρα, για τα υπόλοιπα περί ακεραιότητας του μνημείου UNESCO κ.λπ., έχω να σας πω πάρα πολλά παραδείγματα. Εσείς λέτε τα μιν. Έχω κι εγώ πολλά παραδείγματα -δεν μας το επιτρέπει ο χρόνος, ευχαριστώ να το κάνουμε κάποια στιγμή που λένε ακριβώς το αντίθετο. Μνημεία κηρυγμένα και συμπεριλαμβανόμενα στον κατάλογο των Μνημείων της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς απεσπάστησαν, τοποθετήθηκαν σε διαφορετική με μικρή διαφορά, μικρή απόσταση τοποθεσία στην Αίγυπτο και παρέμειναν χαρακτηρισμένα από την UNESCO.

Ας μην κινδυνολογούμε, λοιπόν, κύριε Βουλευτή. Εάν έχετε μελέτες κατασκευαστικές, απολύτως εφικτές, να τις προσκομίσει όποιος έχει. Αλλά τέτοιες μελέτες δεν υπάρχουν ή τουλάχιστον

δεν έχουν τεθεί εις γνώση του αρμοδίου Υπουργείου Υποδομών και του Υπουργείου Πολιτισμού. Οι δύο που προαναφέρατε είναι πολύ γνωστές και δεν εξασφαλίζουν την κατασκευασσιμότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Ολοκληρώθηκαν οι επίκαιρες ερωτήσεις προς το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Συνεχίζουμε με τρεις επίκαιρες ερωτήσεις προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για τις οποίες βρίσκεται εδώ ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Αμυράς και στις οποίες θα απαντήσει.

Οι πρώτες δύο και, συγκεκριμένα, η πρώτη με αριθμό 808/27-5-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστράτιου (Στράτου) Σιμόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Διαχείριση και Προστασία περιαστικού δάσους Θεσσαλονίκης Σείχ Σου» και η δέκατη έκτη με αριθμό 831/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κινήματος Αλλαγής κ. Χαράλαμπος Καστανίδης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Λήψη άμεσων μέτρων για την προστασία του δάσους του Σείχ Σου» αναφέρονται στο ίδιο θέμα και θα συζητηθούν ταυτόχρονα, χωρίς να επηρεάζονται φυσικά τα δικαιώματα των ομιλητών ως προς τον χρόνο ομιλίας τους, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 4, του άρθρου 131 του Κανονισμού της Βουλής. Οπότε θα δώσουμε τον λόγο πρώτα στον κ. Σιμόπουλο, κατόπιν στον κ. Καστανίδη, ύστερα στον Υπουργό και μετά θα έχουμε δευτερολογίες.

Κύριε Σιμόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, το δάσος Σείχ Σου είναι ένα γνωστό δάσος της Θεσσαλονίκης, το περιαστικό μας δάσος. Βέβαια, κατά τον ποιητή Βαφόπουλο, έχει μετονομαστεί και σε «Κέδρινος Λόφος», λεγόταν και «Χίλια Δέντρα». Μαζί με το παράκτιο μέτωπο του Θερμαϊκού αποτελούν τους κύριους πνεύμονες της Θεσσαλονίκης, όχι μόνο αναψυχής, αλλά βέβαια, θα έλεγα, και αναζωογονητικούς πνεύμονες.

Υπαρκτός, όμως, είναι ο κίνδυνος σήμερα να έχουμε γεγονότα, όπως του 1997 με τη μεγάλη πυρκαγιά, η οποία κατέκαψε το μισό σχεδόν της έκτασης των τριάντα χιλιάδων στρεμμάτων. Είχαμε πρόσφατα και τη μεγάλη πυρκαγιά στα Γεράνια Όρη, που σε εμάς τους Θεσσαλονικείς ξύπνησε πολύ άσχημες μνήμες. Και, βέβαια, έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έχει θέσει σε καθεστώς αυξημένης επικινδυνότητας δεκαοκτώ περιοχές, στις οποίες δεν ανήκει ή δεν ανήκε μέχρι πρόσφατα, απ' ό,τι γνωρίζω, και το δάσος του Σείχ Σου.

Παράλληλα, υπάρχει μεγάλη διάχυση ευθυνών, υπάρχουν πολλές υπηρεσίες οι οποίες εμπλέκονται σε θέματα προστασίας, κυρίως, ή, αν θέλετε, και περαιτέρω ανάπτυξης του. Το πρόσφατο παράδειγμα με το φλοιοφάγο έντομο είναι ζωντανό και βέβαια και αυτό μας δημιουργεί πάρα πολλά προβλήματα.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα ήθελα να μάθω, εάν έχετε σκοπό και με ποιον τρόπο να προστατεύσετε άμεσα το δάσος εν όψει της καλοκαιρινής περιόδου, να καθαριστεί και να αποφυλωθεί και κυρίως αν σκοπεύετε να συγκεντρώσετε τις διάσπαρτες αρμοδιότητες κάτω από μια μητροπολιτική διοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Σιμόπουλο.

Ο κ. Καστανίδης θα πάρει τώρα τον λόγο για την πρωτολογία του και αμέσως μετά ο κύριος Υφυπουργός.

Κύριε Καστανίδη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Το δάσος Σείχ Σου κινδυνεύει, όπως και κάθε άλλο δάσος, όταν δεν γίνονται έγκαιρα έργα αντιπυρικής προστασίας.

Είναι δύο ειδών τα προβλήματα, κύριε Υφυπουργέ. Το ένα είναι ότι εξακολουθεί να υπάρχει παντού σε όλο το δάσος εύφλεκτη ύλη, κομμένα κλαδιά, πευκοβελόνες, φερτά υλικά. Δεν έχει γίνει καθαρισμός, δεν έχουν παρθεί προληπτικά μέτρα αντιπυρικής προστασίας και σκεφθείτε ότι ένα μεγάλο μέρος του αστικού ιστού, του πολεοδομικού ιστού εφάπτεται με το δάσος, από την

περιοχή των Συκεών και της Νεάπολης μέχρι τον Άγιο Παύλο, τις Σαραντά Εκκλησιές και την Ευαγγελίστρια. Έχουμε, συνεπώς, ένα εκτεταμένο μέτωπο άμσης συνάφειας του περιαστικού δάσους με τον πολεοδομικό ιστό.

Το δεύτερο πρόβλημα είναι ότι εδώ και μερικά χρόνια -σας το είπε προηγουμένως και ο κ. Σιμόπουλος- έχει εμφανιστεί ένα φλοιοφάγο έντομο, το οποίο κάνει μεγάλες ζημιές, αποξηραίνει κορμούς. Η απομάκρυνση των κορμών που κόβονται, που υλοτομούνται, πρέπει να γίνει γρήγορα. Οι εργασίες υλοτόμησης τρία χρόνια τώρα γίνονται με πολύ αργούς ρυθμούς. Αν σήμερα περιδιαβείτε το δάσος, θα διαπιστώσετε ότι υπάρχουν κορμοί δέντρων την ώρα που ήδη καταστρέφονται άλλα δέντρα, διότι το έντομο δρα ταυτόχρονα δίπλα από το κουφάρι.

Οι εργασίες υλοτόμησης βραδύνουν, γιατί υπάρχουν μόνο δύο υλοτομικοί συνεταιρισμοί στους οποίους απευθύνονται, αν δεν κάνω λάθος, η περιφέρεια και οι αρμόδιες γεωργικές και δασικές υπηρεσίες. Υπάρχουν και άλλοι συνεταιρισμοί, που είναι εκτός του νομού και που μπορούν να προσκληθούν για να γίνεται τόσο η υλοτόμηση γρήγορα, όσο γρήγορα και η απομάκρυνση των υλοτομημένων δέντρων.

Επίσης, θα πρέπει να γίνει ένα εκτεταμένο πρόγραμμα αναδάσωσης, όχι φυσικής αναδάσωσης, σύμφωνα με όσα προτείνει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, προκειμένου να φύγουμε από την πευκοφορία και να πάμε σε ένα δάσος που σιγά-σιγά θα αποκτή βλάστηση που δεν είναι τόσο ευάλωτη στη φωτιά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, αγαπητέ κύριε Καστανίδη, θα απευθυνθώ και στον κ. Τριανταφυλλίδη, διότι είστε όλοι Θεσσαλονικείς και έχετε γνήσιο ενδιαφέρον για το Σέιχ Σου. Το ίδιο γνήσιο ενδιαφέρον έχω και εγώ, γιατί ίσως να γνωρίζετε -ο καλός μου φίλος, ο Αλέξανδρος Τριανταφυλλίδης το γνωρίζει- ότι ενώ μεγάλωσα στη Θεσσαλονίκη. Εκεί πήγα σχολείο, εκεί τελείωσα το σχολείο και στο Σέιχ Σου έκανα μέρα παρά μέρα προπονήσεις ως αθλητής του στίβου για τον ΠΑΟΚ. Άρα έχω μεγάλο δέσιμο με το Σέιχ Σου. Το αγαπώ αυτό το δάσος και αναγνωρίζω τη σημασία του και για τη βιοποικιλότητα, αλλά και ως χώρο αναψυχής και ως έναν πνεύμονα ψυχικής ανάτασης για όλη την πόλη.

Έχετε δίκιο. Το Σέιχ Σου έχει πρόβλημα και με το φλοιοφάγο έντομο, κυρίως με αυτό, αλλά και σε σχέση με τους καθαρισμούς. Εγώ θα σας πω τι έχουμε κάνει και πόσο γρήγορα θα κινηθούμε. Ήδη, έχουμε κινηθεί.

Να διευκρινίσω κάτι. Γνωρίζετε ότι πέρυσι η Πολιτική Προστασία και ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Χαρδαλιάς έθεσε το Σέιχ Σου υπό καθεστώς ειδικής προστασίας. Υπήρχε ένα ειδικό σχέδιο. Και δόξα τω Θεώ όλα δούλεψαν ρολόι και ως προς την προστασία του δάσους και ως προς τη διαχείρισή του. Νομίζω ότι αυτό είναι κοινός τόπος. Το αναγνωρίζετε και εσείς, το βλέπουμε όλοι. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι ο κ. Χαρδαλιάς και η Πολιτική Προστασία και οι συνεργάτες του κάνουν χρήση όλων των νέων τεχνολογιών. Έβαλαν τους αλγόριθμους κάτω, έβαλαν τα δορυφορικά μέσα, κύριε Σιμόπουλε, και έβγαλαν τις πρώτες δεκαοκτώ περιοχές υψηλού, αυξημένου κινδύνου έναντι της πυρκαϊγής και ήδη έχουμε μπει και κάνουμε καθαρισμούς.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος στον βαθμό που μπορεί συνδράμει, κύριε Πρόεδρε, έτσι ώστε να αποφύγουμε πια αυτή τη δαιδαλώδη γραφειοκρατία, διότι ναι, υπάρχει μεγάλη γραφειοκρατία, χρόνια. Έχουμε κάτι μονόλιθους, κάτι δεινόσαυρους γραφειοκρατίας που εμποδίζουν τη σωστή κατεύθυνση των ενεργειών μας. Εμείς όμως το ξεπεράσαμε με τον κ. Χαρδαλιά, τα δύο Υπουργεία, και ήδη και για το Τατόι και για την Ιπποκράτειο Πολιτεία και για άλλες περιοχές γρήγορα βρήκαμε και τις μελέτες και τις χρηματοδοτήσεις και τους δασικούς συνεταιρισμούς για να μπου να κάνουν τους καθαρισμούς.

Ας έρθω τώρα πολύ πιο συγκεκριμένα στο Σέιχ Σου. Ας ξεκινήσω με το φλοιοφάγο έντομο. Όντως, αυτό είναι ένα πρόβλημα, το φλοιοφάγο έντομο που προσβάλλει και καταστρέφει τα

πέυκα. Ενδεικτικό είναι ότι πέρυσι, το 2020, υλοτομήθηκαν τριάντα χιλιάδες χωρικά κυβικά μέτρα πεύκης, ενώ φέτος προβλέπεται να απομακρυνθούν είκοσι πέντε χιλιάδες χωρικά κυβικά μέτρα. Αυτά είναι στοιχεία που η Διεύθυνση Δασών μας έδωσε, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ο συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης έβγαλε τη μελέτη -θα τη δείτε και στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»- για την ασφαλή διαχείριση αυτών των υπολειμμάτων.

Τι κάνουμε εμείς ως Υπουργείο Περιβάλλοντος; Θα έρθω μετά, κύριε Σιμόπουλε, και στο άλλο θέμα που είπατε για το ποιος πρέπει να έχει μια διαχείριση και κάνατε μία πρόταση για έναν μητροπολιτικό φορέα. Θα έρθω και σε αυτό και θα σας απαντήσω. Για την αντιμετώπιση, λοιπόν, του φλοιοφάγου εντόμου στο Σέιχ Σου εμείς ήδη έχουμε δώσει στην Αποκεντρωμένη 75.000 ευρώ για να ξεκινήσει και πιστεύω έχει ξεκινήσει. Δηλαδή όχι πιστεύω, έχει ξεκινήσει σίγουρα να απομακρύνει τους άρρωστους κορμούς για να προχωρήσει στην εξυγίανση του υπόλοιπου οικοσυστήματος. Εμείς, λοιπόν, εγκρίναμε αυτή την πίστωση, όχι μόνο βέβαια για την αντιμετώπιση του φλοιοφάγου αυτού εντόμου, αλλά και για εκτέλεση έργων με έμφαση στην αντιπυρική προστασία. Πέραν αυτού, όμως, υπάρχουν και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, έχω στείλει επιστολές σε όλους τους δημάρχους της χώρας, και στους τριακόσιους τριάντα δύο, δύο και τρεις φορές από τον Απρίλιο έως και τώρα, υποδεικνυόντάς τους τον τρόπο, αν δεν τον γνωρίζουν, να αντλήσουν χρήματα που υπάρχουν -και θα σας πω ποια είναι αυτά- για να προχωρήσουν στον προληπτικό καθαρισμό. Έτσι, λοιπόν, και το Υπουργείο Εσωτερικών έχει δώσει χρηματοδότηση ύψους 17 εκατομμυρίων ευρώ αποκλειστικά για δράσεις πυροπροστασίας. Το «Πράσινο Ταμείο» έχει εγκρίνει 1.700.000 ευρώ για έργα αντιπυρικής προστασίας και οδοποιίας και το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης έχει πάρει πιστώσεις για τη συντήρηση των αντιπυρικών δρόμων και αντιπυρικών λωρίδων.

Να δούμε λίγο τα μέτρα πρόληψης; Έχει γίνει δουλειά στην αντιπυρική προστασία, κύριε Σιμόπουλε και κύριε Καστανίδη, και αν μου επιτρέπετε να βάλω στην κουβέντα μας και τον κ. Τριανταφυλλίδη, ως Θεσσαλονικίος κι εκείνος. Έχουν, λοιπόν, καθαριστεί οι αντιπυρικοί δρόμοι συνολικού μήκους εκατόν επτά χιλιομέτρων, πλάτους τεσσάρων έως οκτώ μέτρων αλλά και οι αντιπυρικές ζώνες συνολικού μήκους σαράντα έξι χιλιομέτρων, πλάτους από δέκα ως τριάντα μέτρα. Στην ουσία έχουμε διανοίξει δρόμους και ζώνες σε έκταση χιλίων πεντακοσίων στρεμμάτων, κύριε Σιμόπουλε, δηλαδή ποσοστό περίπου 5% της συνολικής έκτασης του δάσους.

Πέραν αυτού, για να διευκολυνθεί η Πυροσβεστική Υπηρεσία, εάν -χτύπα ξύλο- έχουμε το απευκαίο, εκεί λοιπόν συντηρήσαμε οκτώ δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας δυόμισι χιλιάδων κυβικών μέτρων, οι οποίες επαρκούν, δεδομένου ότι για τις ανάγκες της υδροληψίας των πυροσβεστικών οχημάτων οι προδιαγραφές απαιτούν δεξαμενές χωρητικότητας εξήντα κυβικών μέτρων ανά χίλια στρέμματα δάσους.

Άρα εμείς ως Υπουργείο Περιβάλλοντος έχουμε κάνει αυτό που πρέπει να κάνουμε. Θα σας πω τι πρόκειται να κάνει η Πολιτική Προστασία, αν και νομίζω ότι ο ίδιος ο κ. Χαρδαλιάς θα επισκεφθεί σύντομα τη Θεσσαλονίκη και το Σέιχ Σου.

Εμείς, λοιπόν, ως Υπουργείο και χρήματα δώσαμε στην Αποκεντρωμένη και στη Δασική Υπηρεσία και τους έχουμε υποδείξει τους τρόπους για να κινηθούν γρηγορότερα και πιο αποτελεσματικά και στην αντιπυρική προστασία και στην αντιμετώπιση του φλοιοφάγου εντόμου.

Τα υπόλοιπα θα τα πω στη δευτερολογία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, κύριε Υφυπουργέ.

Κύριε Σιμόπουλε, έχετε εσείς τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Χαίρωμα για την απάντησή σας ότι έχουν γίνει οι δράσεις, όπως λέτε, οι οποίες μας επιτρέπουν να ευελπιστούμε ότι δεν θα έχουμε πρόβλημα το καλοκαίρι. Ελπίζω να πάνε όλα καλά.

Αυτό το οποίο πάλι θέλω να επισημάνω, όμως, είναι η ανάγκη της μητροπολιτικής διοίκησης και ξέρετε, κύριε Υφυπουργέ, ότι για να το κάνετε, πρέπει να παρακάμψετε πολλές αντιδράσεις, οι οποίες θα προέρχονται από γραφειοκρατικούς δημόσιους φορείς, οι οποίοι δεν θέλουν να κάνουν καμμία έκπτωση στα θέματα των αρμοδιοτήτων τους, άσχετα αν πολλές φορές δεν στέκονται στο ύψος των περιστάσεων.

Θέλουμε μια αντιπυρική και σφιχτή οργάνωση, ώστε κάθε έναρξη πυρκαγιάς στον χώρο αυτόν να αντιμετωπίζεται τα πρώτα δέκα λεπτά. Είναι κάτι το οποίο δεν ξέρω αν σήμερα συμβαίνει, γιατί τυχόν νέα πυρκαγιά θα έχει ως αποτέλεσμα -το ξέρετε καλά- την απόκλιση του εδάφους και την εμφάνιση του νιτρικού πετρώματος, που σε περίπτωση καταγίδων θα είναι επιφύλαξη για τη Θεσσαλονίκη.

Προτείνω, λοιπόν, να δημιουργηθεί ένας αυτοτελής φορέας διαχείρισης και προστασίας. Μπορεί να γίνει με τη σύσταση μιας αυτοτελούς υπηρεσίας, η οποία είτε θα υπάγεται απευθείας στον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας είτε ακόμη και στο Υπουργείο, γιατί εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα από τη στιγμή που δεν λειτουργεί ικανοποιητικά μια οργάνωση, αυτή η οργάνωση να έλθει ακόμη και στην Αθήνα. Το έχουμε κάνει και με τους φορείς διαχείρισης και νομίζω ότι κινούμαστε σε μια καλή κατεύθυνση όσον αφορά το θέμα αυτό.

Αυτή, λοιπόν, η υπηρεσία θα πρέπει να στελεχωθεί από επιλεγμένους μόνιμους υπαλλήλους, μεταταγμένους από τη Δασική Υπηρεσία, από το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, από τη Δασολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θα είναι σκοπός της η σύνταξη των απαραίτητων μελετών αναβάθμισης και των προληπτικών μέτρων πυροπροστασίας και φυτοπροστασίας, αλλά και η δημιουργία και η τήρηση ενός κανονισμού λειτουργίας, κάτι πολύ σημαντικό. Επίσης, θα μπορεί να υπάρχει και μια άμισθη, ολιγομελής συμβουλευτική γνωμοδοτική επιτροπή, στην οποία θα μετέχουν και οι Δήμαρχοι Θεσσαλονίκης, Χορτιάτη, Πυλαίας και Νεάπολης-Συκεών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Σιμόπουλο.

Κύριε Καστανίδη, έχετε τον λόγο εσείς τώρα για τη δευτερολογία σας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, μιλήσατε για τους αλγόριθμους του κ. Χαρδαλιά, βάσει των οποίων δεκαοκτώ δάση εντάχθηκαν σε ειδικό καθεστώς προστασίας.

Για να σας πω την αμαρτία μου τους αλγόριθμους στην κοινωνική και στην πολιτική ζωή λίγο τους απεχθάνομαι, διότι οι αλγόριθμοι του κ. Χαρδαλιά δεν πρόλαβαν, μέσα στο Σαββατοκύριακο που πέρασε, τις δύο φωτιές που άναψαν στα άκρα του περιφερειακού δάσους.

Όπως ξέρετε, έχουμε ήδη στην αρχή του καλοκαιριού δύο φωτιές. Η μία φωτιά, μάλιστα, εκδηλώθηκε σε γνωστό κτήμα. Ευτυχώς τα πυροσβεστικά εναέρια μέσα, κυρίως, κατάφεραν να την ελέγξουν γρήγορα. Δεν θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρη η ερώτησή μας.

Αφού δαπανάτε κάποια χρήματα για προληπτικές δράσεις, όπως λέτε, θα σας παρότρυνα, κύριε Υφυπουργέ, μιας και αγαπάτε τη Θεσσαλονίκη, να ανηφορίσετε για να δείτε ποιες είναι οι δράσεις που αντιστοιχούν στη χρηματοδότησή σας. Είναι προτιμότερο να έχετε μια προσωπική εικόνα, γιατί η εικόνα που έχουμε εμείς, όπως και οι κάτοικοι ολόκληρου του πολεοδομικού συγκροτήματος, αλλά και των γύρω περιοχών, είναι εντελώς διαφορετική.

Θέλω να σας επισημάνω, κύριε Υφυπουργέ, ότι μόλις στις 4-6-2021, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου, ο Δήμαρχος Νεάπολης Συκεών κ. Δανιηλίδης απέστειλε ένα έγγραφο με πολλούς αποδέκτες, μεταξύ των οποίων πρώτος αποδέκτης ο Πρωθυπουργός. Στο έγγραφο του αυτό -νομίζω το έχει παραλάβει και το Υπουργείο σας- υπάρχουν διάφορες αποκαλυπτικές εικόνες.

Σας παρακαλώ μελετήστε το έγγραφο, αλλά δείτε και τις παλαιότερες προτάσεις, σε ό,τι αφορά την αναδάσωση του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θα είναι εξαιρετικά χρήσιμη η συμβολή του σε κάτι καλό.

Δεν είναι έτσι τα πράγματα -και με αυτό κλείνω, κύριε Πρό-

εδρε- όπως ενδεχομένως σας έχουν ενημερώσει. Υπάρχουν σοβαρές εστίες κινδύνου. Προειδοποιούμε από τώρα, με την ελπίδα ότι θα κινηθείτε γρήγορα, προκειμένου να μην έχουμε κανένα ατυχέστερο συμβάν των πυρκαγιών του περασμένου δημέρου. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε και τον κ. Καστανίδη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Σιμόπουλε, να ξεκινήσω από τον κ. Καστανίδη.

Αγαπητέ κύριε Καστανίδη, φαντάζομαι είστε οδηγός. Οδηγείτε αυτοκίνητο ή όχι;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Αν χρειαστεί, ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): «Αν χρειαστεί, ναι».

Σας ρωτώ αν ξέρετε να οδηγείτε, αν οδηγείτε καμμία φορά το αυτοκίνητό σας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Εννοείτε μήπως ποδήλατο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι, ποδήλατο όχι. Μακάρι. Οδηγείτε ποδήλατο; Ακόμα καλύτερα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Εσείς φαντάζομαι με ποδήλατο μετακινείστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εντάξει, ελάτε.

Κύριε Υφυπουργέ, συνεχίστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αν οδηγείτε, λοιπόν, αυτοκίνητο -που οδηγείτε-, κακώς λέτε ότι δεν εμπιστεύεστε τους αλγόριθμους. Διότι όταν οδηγείτε εσείς το αυτοκίνητό σας και πατάτε γκάζι ή φρένο, ο αλγόριθμος σας τα φροντίζει αυτά. Ο αλγόριθμος ρυθμίζει το πότε θα φρενάρετε και πότε όχι και πότε θα επιταχύνετε.

Άρα θέλω να πω την τεχνολογία μην...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Να ακούτε τι λέω!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Βεβαίως. Κι εσείς εμένα παρακαλώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ:... (Δεν ακούστηκε)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μη διαγράφετε την τεχνολογία. Η τεχνολογία είναι όπλο, είναι μέσο, είναι εργαλείο, είναι κάτι που μπορούμε να αξιοποιήσουμε και αυτό κάνουμε.

Όσον αφορά τώρα στις δεκαοκτώ περιοχές μεγάλης επικινδυνότητας, οι οποίες μέσω αλγορίθμων, αναλύσεων, επιστημονικών τεκμηριώσεων τέθηκαν σε αυτό το καθεστώς, είναι η αρχή. Θα υπάρξουν και άλλες, αν χρειαστεί.

Και έχω την αίσθηση -για να μη σας πω τη βεβαιότητα- ότι και το Σείχ Σου... -ήρθε ο κ. Χαρδαλιάς, για εσάς μιλούσαμε, κύριε Υφυπουργέ- ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): ...θα πάρει τον δρόμο του.

Όσον αφορά, κύριε Σιμόπουλε, την πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων, να πούμε κατ' αρχάς ότι ο έλεγχος και η ευθύνη της διαχείρισης του δάσους του Σείχ Σου ανήκει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, μέσω του Δασαρχείου Θεσσαλονίκης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος διατηρεί έναν θεσμικό ρόλο, έναν ρόλο συντονιστή. Το Δασαρχείο, λοιπόν, έχει αυτή τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα με προεδρικό διάταγμα του 2010.

Κάνατε μία πρόταση, να υπάρξει ένας μητροπολιτικός φορέας, ένας ενιαίος φορέας που να έχει τη διαχείριση. Είναι μια πολύ καλή πρόταση που πρέπει να τη θέσετε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, δηλαδή στην περιφέρεια, στην αποκεντρωμένη, σε εμάς, στον Δήμο Θεσσαλονίκης, στους άλλους δήμους που γειτονούν.

Θα έλεγα ότι χρειάζεται μια ζύμωση μεταξύ των ενδιαφερομένων και, από εκεί και πέρα, βρίσκοντας τα νομικά εργαλεία, μπορούν τα πάντα να γίνουν, αν όλοι οι εμπλεκόμενοι συμφωνήσουν πως αυτή είναι η βέλτιστη λύση.

Σε σχέση τώρα με την παρουσία της δασικής υπηρεσίας, κύριε

Σιμόπουλε, σε αυτόν τον φορέα -δεν ξέρω πώς τον ονομάσατε, φορέα ή οργανισμό- οι δασικές υπηρεσίες είναι υπεραπαραίτητες. Ξέρουν το δάσος, έχουν την τεχνογνωσία, έχουν εμπειρία και μπορούν με το επιστημονικό τους κύρος να δώσουν τις κατευθύνσεις για το πού θα πρέπει να γίνει η διαχείριση ενός δάσους και συγκεκριμένα του Σείχ Σου προς τη μία κατεύθυνση ή προς την άλλη.

Ωστόσο, έχω τη γνώση -το ξέρετε κι εσείς βέβαια- ότι πρόσφατα, την προηγούμενη εβδομάδα, έγινε το περιφερειακό συμβούλιο. Μάλιστα, ο κ. Τζιτζικώστας στο περιφερειακό συμβούλιο -που διάβασα και παρακολούθησα- ζήτησε εκείνος, η περιφέρεια να αναλάβει υπό την ευθύνη της το δάσος του Σείχ Σου.

Και κάτι ακόμα σε σχέση με τη χρηματοδότηση, διότι «δει δηλημάτων» και αν δεν υπάρχουν χρήματα, τίποτα δεν μπορεί να γίνει. Θέλω να προσθέσω στην πρωτολογία μου και κάποια άλλα χρήματα που βγάλαμε εμείς, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, κάνοντας χρήση και αξιοποίηση του ΠΑΑΤ, δηλαδή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του υπομέτρου 8.3 διαθέτουμε 79 εκατομμύρια ευρώ -τεράστιο το ποσό- σε όλους τους δήμους και τις δασικές υπηρεσίες για αντιπλημμυρικά έργα και πυροπροστασία.

Επίσης, εμείς στο Υπουργείο Περιβάλλοντος από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πάλι δώσαμε 1,5 εκατομμύριο ευρώ για διάνοιξη, συντήρηση, βελτίωση, ασφαλτόστρωση δασικών δρόμων και αυτό γίνεται.

Εν πάση περιπτώσει, τα ζητήματα του περιαστικού πρασίνου σε εμάς είναι πάρα πολύ σημαντικά και ψηλά στις προτεραιότητες και γι' αυτό, αγαπητέ κύριε Καστανίδη, μιλώντας για τις αναδασώσεις που είπατε αν θα χρειαστούν, ναι, θέλω να σας ενημερώσω ότι στο Ταμείο Ανάκαμψης έχουμε βάλει και έχει εγκριθεί ένα κονδύλι της τάξης των 30 εκατομμυρίων ευρώ για το Σείχ Σου και για τα υπόλοιπα άλση και πάρκα και δάση πέριξ του Δήμου Θεσσαλονίκης, διότι εμείς θέλουμε να αναβαθμίσουμε την ποιότητα ζωής της πόλης.

Θέλουμε ο πολίτης, ο δημότης να μπορεί, αγαπητέ κύριε Καστανίδη, να παίρνει και το ποδήλατό του και να πηγαίνει στο δάσος και να κάνει ποδηλασία βουνού, να έχει πεζοπορικές διαδρομές για να περπατάει. Είναι πράγματα που εμείς όχι απλώς τα θέλουμε ως θεωρία αλλά και στην πράξη.

Και θα σας αναφέρω και άλλο ένα στοιχείο: Στο Ταμείο Ανάκαμψης εμείς στο Υπουργείο Περιβάλλοντος έχουμε βάλει μία μεγάλη ενότητα προς χρηματοδότηση ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ για την προστασία της βιοποικιλότητας, για τη χάραξη, διάνοιξη, συντήρηση μονοπατιών, όπως επίσης και των ξερολιθιών, των γνωστών πεζουλών, των -σε εισαγωγικά- καταχωρημένων πεζουλών, που κάθε πεζούλα είναι ένα μικρό οικοσύστημα, ένα μικρό οικοσύστημα που προστατεύει και τη βιοποικιλότητα και έστω με μία μικρή πεζούλα -πεζούλα την πεζούλα- μπορείς και χτίζεις ένα τείχος έναντι της κλιματικής κρίσης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Συνεχίζουμε με την τέταρτη με αριθμό 805/25-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β' Πειραιώς του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντως Μανωλάκου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Άμεση αποκατάσταση και ολοκληρωμένη προστασία της δασικής περιοχής που κατέστρεψε η πρόσφατη πυρκαγιά στον Σχίνο Κορινθίας».

Ορίστε, κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Πραγματική τραγωδία στα Γεράνεια με τη δασική πυρκαγιά στον Σχίνο Κορινθίας που εξαπλώθηκε στην ευρύτερη περιοχή του Αλεποχωρίου αλλά και των Μεγάρων με μεγάλη καταστροφή. Πάνω από εβδομήντα μία χιλιάδες στρέμματα κάηκαν, εκ των οποίων τα πενήντα δύο χιλιάδες στρέμματα ήταν δάση και δασικές εκτάσεις.

Η καταστροφή αυτή ανέδειξε -αν θέλετε- και τις διαχρονικές ευθύνες του αστικού κράτους και των κυβερνήσεων του για την παθητική έλλειψη ολοκληρωμένης προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων της Ελλάδας και ειδικά -και το τονίζω- της διαχείρι-

σης του συγκεκριμένου κρατικού δάσους που κήκε και είχε παραχωρηθεί από το παρελθόν για ρητινοσυλλογή. Δεν υπάρχει στο πλαίσιο της διαχείρισης καμιά -μα, καμιά!- αναγκαία μελέτη αντιπυρικής προστασίας από το αρμόδιο δασαρχείο, η οποία κανονικά έπρεπε να προβλέπει τα αναγκαία δασοτεχνικά έργα πρόληψης και αντιμετώπισης των πυρκαγιών.

Πολύ περισσότερο αυτό που ανέδειξε -αν θέλετε- η φωτιά είναι η πλήρης εγκατάλειψη του δάσους και το μέγεθος της καταστροφής.

Όμως, αυτά τα περιγράφουμε. Τώρα τι γίνεται; Και αυτή είναι η ουσία. Για τις καμένες εκτάσεις πρέπει άμεσα να υπάρχει πρόγραμμα ολοκληρωμένης προστασίας και ρητής απαγόρευσης κάθε άλλης χρήσης, συμπεριλαμβανομένης και της εγκατάστασης ανεμογεννητριών, πολύ περισσότερο αφού έχουν δει το φως της δημοσιότητας απόψεις και φωτογραφικό υλικό περιπτώσεων δασών που έναν χρόνο μετά την καταστροφή τους αναδασώθηκαν με ανεμογεννήτριες.

Έχοντας ως δεδομένο ότι το εν λόγω καμένο πλέον δασικό οικοσύστημα πρέπει άμεσα να προστατευτεί με άμεσα μέτρα ανάσχεσης πλημμυρών, με κορμοδέματα και κορμοφράγματα, αλλά και αναγκαία μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας, στο πλαίσιο αυτής της συνολικής διαχείρισης που έπρεπε να υπάρχει για προστασία του δάσους που κήκε, δεν ρωτάμε, ζητάμε, κύριε Υφυπουργέ, να εξασφαλιστεί συνολικά η αποκατάσταση του δάσους, η υλοποίηση μελέτης διαχείρισης και αντιπυρικής προστασίας από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες.

Δεύτερον, ζητάμε να υπάρξουν τα κατάλληλα κονδύλια και το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό, δεδομένου ότι στο Δασαρχείο Μεγάρων υπηρετεί ένας μόνο δασολόγος και κανένας άλλος. Τι να πρωτοκάνει ο άνθρωπος;

Τρίτον, ζητάμε να απαγορευτεί πλήρως την εγκατάσταση ΑΠΕ και ιδιαίτερα ανεμογεννητριών σε όλα τα καμένα δάση και δασικές εκτάσεις, αλλά και για το συγκεκριμένο, ώστε να είναι αντικίνητρο στην κυριολεξία το να γίνονται εμπρησμοί και μετά να μπαίνει «καλλιέργεια» ανεμογεννητριών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κυρία Μανωλάκου.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητή κυρία συνάδελφε, κυρία Μανωλάκου, έχετε αποδείξει την ευαισθησία σας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών ως μέλος της Επιτροπής Περιβάλλοντος.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Μαζί είμαστε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ακριβώς, κυρία Μανωλάκου, μαζί είμαστε και γι' αυτό μπορώ να το πω! Διότι ξέρω από πρώτο χέρι πόσο ουσιαστικοί είστε σε αυτά τα ζητήματα. Και συμφωνούμε.

Είπατε, δεν ρωτάτε, αλλά ζητάτε αυτά που παραθέσατε μετά. Μαζί σας! Αυτά που ζητάτε, και τα οποία θα πω αναλυτικά, εμείς τα έχουμε βάλει ήδη στο πρόγραμμα και θα τα υλοποιήσουμε κατά τον τρόπο που τα περιγράψατε. Η Κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι έχει ιδιαίτερη ευαισθησία στα ζητήματα της προστασίας, ειδικά του δασικού πλούτου.

Θέλω, λοιπόν, να σας διαβεβαιώσω από το Βήμα της Βουλής ότι δεν πρόκειται να εγκαταλειφθεί ούτε μισό εκατοστό καμένου δάσους. Ένας τρόπος για να γίνει αυτό είναι με τη φυσική αναγέννηση. Διότι αυτό το δάσος, τα πενήντα χιλιάδες από τα εξήντα τέσσερα χιλιάδες στρέμματα που κάηκαν, ήταν δάσος παρθένο που, δυστυχώς, κάηκε για πρώτη φορά. Άρα οι δασολόγοι, οι δασοπόνοι και οι επιστήμονες της Δασικής Υπηρεσίας μάς λένε ότι υπάρχουν πάρα πολλές πιθανότητες να ανακάμψει μόνο του. Ένας τρόπος, λοιπόν, για να επιστρέψει το δάσος στη μορφή του είναι με φυσική αναγέννηση. Επίσης, εκεί που το δάσος δεν θα μπορέσει να «αναγεννηθεί» φυσικά, δηλαδή στις καμένες περιοχές, στον Σχίνο, στην Κόρινθο, στην Αττική, εμείς θα εντάξουμε στο Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης όλες αυτές τις εκτάσεις, ώστε με τη δική μας παρέμβαση να ξαναπρασινώσουν.

Θα σας πω, επίσης, και για τις ανεμογεννήτριες, όπως και για τα λατομεία - ορυχεία που διάβασα ότι ενδεχομένως θα «φυτρώσουν» ξαφνικά στην καμένη περιοχή, αλλά αφού πρώτα γίνω λίγο πιο συγκεκριμένος για τις εργασίες που κάνουμε τώρα, γιατί είναι σαφές και σίγουρο ότι θέλετε να ξέρετε πώς πορευόμαστε μετά από αυτή τη μεγάλη πυρκαγιά.

Κατ' αρχάς το πρώτο και βασικό είναι η κήρυξη της περιοχής ως αναδασωτέας. Αξιοποιήσαμε και αξιοποιούμε τις δυνατότητες της τεχνολογίας, όλες τις δυνατότητες, όπως τα μη επανδρωμένα σκάφη του Ινστιτούτου Μεσογειακών και Δασικών Οικοσυστημάτων τα οποία πετούν διαρκώς πάνω από την καμένη περιοχή και καταγράφουν την καμένη έκταση. Επίσης, με την υποστήριξη και τη συνεργασία της Διεύθυνσης Δασών Δυτικής Αττικής έχουμε ήδη οριοθετημένα τα «πολύγωνα» της πυρκαγιάς. Ξέρουμε, λοιπόν, μέχρι και τον τελευταίο πόντο που είναι καμένα και πού όχι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Στο σημείο αυτό, υπάρχει και κάτι ακόμα. Εδώ προκύπτει και το ζήτημα των δασικών χαρτών. Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, με μια σημαντική και μεγάλη δουλειά που έχει γίνει τα τελευταία δύο χρόνια στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, αναρτήσαμε δασικούς χάρτες στο σύνολο της επικράτειας. Χάρη, λοιπόν, στην ύπαρξη των δασικών χαρτών, μπορούμε και έχουμε διασταύρωση των πραγματικών δάσους, έτσι ώστε να το προστατεύσουμε από ενδεχόμενες μελλοντικές καταπατήσεις. Δεν θα επιτρέψουμε σε κανέναν να μειώσει το δάσος με καταπατήσεις και τα λοιπά.

Επίσης, έχουμε εκδώσει όλες τις απαγορευτικές δασικές διατάξεις για τη βόσκηση, για την υλοτομία και τη θήρα. Έχουμε συντάξει τους πίνακες υλοτομίας, για να ξέρουμε ποια είναι τα καμένα, τα καμένα δέντρα και οι καμένοι κορμοί που πρέπει να απομακρυνθούν και ενδεχομένως να προκαλέσουν προβλήματα ασθeneιών και προσβολής στα υγιή μη καμένα δέντρα.

Επιπλέον, τώρα εκπονούμε τις μελέτες για τα αντιπλημμυρικά, τα αντιδιαβρωτικά και τα υδρονομικά έργα, τα οποία σαφέστατα και είναι απαραίτητα να γίνουν, ώστε να τεκμηριώσουμε, να «κλειδώσουμε», να ασφαλίσουμε την περιοχή.

Και αμέσως μετά -ήδη, δηλαδή, εκπονούμε- μόλις ολοκληρωθεί και η εκπόνηση μελέτης, προχωράμε στην αναδάσωση.

Όπως είπα, κύριε Πρόεδρε, θα παρακολουθούμε τη φυσική αναγέννηση και όπου αυτή δεν είναι δυνατή, θα επανέλθουμε εμείς με την τεχνητή αναδάσωση.

Μπορώ να έχω λίγο χρόνο ακόμα, κύριε Πρόεδρε, και μετά να συνεχίσω στη δευτερολογία μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ναι, μπορείτε να συνεχίσετε, κύριε Υφυπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Επίσης, κυρία Μανωλάκου, τα καμένα ήταν εξήντα έξι χιλιάδες τετρακάρσια εβδομήντα ένα στρέμματα, όχι όλα δασικά. Έχουμε φέρει σε επικοινωνία -αυτή είναι η δουλειά μας, δεν είναι κάποια είδηση αυτή, το κάνουμε διαρκώς- τη Διεύθυνση Δασικών Έργων και Υποδομών με τις Δασικές Υπηρεσίες δύο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, της Αττικής και της Πελοποννήσου και είμαστε σε απόλυτη βεβαιότητα θέσης να σας πούμε ότι το σύνολο των χρηματοδοτήσεων που θα απαιτηθούν, από τώρα σας το λέω ότι θα εξασφαλιστούν.

Οπότε, συνεχίζω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, κύριε Υφυπουργέ.

Ορίστε, κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, ξέρουμε την ευαισθησία σας. Όμως, δεν συμφωνούμε ότι την ίδια ευαισθησία έχει και η Κυβέρνηση. Και σας το λέω γιατί πριν καταθέσουμε την επίκαιρη, αναζητήσαμε τα κυβερνητικά μέτρα που είχαν αναγγελθεί και ανησυχήσαμε. Και σήμερα ανησυχούμε ακόμα πιο πολύ και σας το λέμε με κάθε ειλικρίνεια, γιατί είναι η πιο καταστροφική πυρκαγιά των τελευταίων δέκα ετών και μάλιστα Ιούλιο μήνα που συνήθως πάνω από πέντε χιλιάδες στρέμματα δεν

καίγονται. Δηλαδή, τόσο καταστροφικός ήταν ο προσανατολισμός της φωτιάς.

Όμως, από τις ανακοινώσεις που είχαμε και από το Υπουργείο Εσωτερικών και από το Υπουργείο Υποδομών, αλλά και από τον κ. Χρυσοχοϊδη, δεν φαίνεται να υπάρχουν μέτρα συγκεκριμένα που χρειάζονται αυτή τη στιγμή. Ούτε εσείς μας απαντήσατε συγκεκριμένα. Και τι ρωτάμε; Έχουμε και την πείρα, αν θέλετε, από τη μεγάλη φωτιά της Κινέτας που δεν πάρθηκαν μέτρα και ακολούθησαν μεγάλες πλημμύρες. Δεν θέλουμε το γενικό πλαίσιο, γιατί μπορεί να γίνει, μπορεί να μη γίνει τίποτα. Γενικό πλαίσιο έχουμε ακούσει πολλές φορές. Θέλουμε να μας πείτε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για το αν έχετε αναθέσει και ποιος θα κάνει τη μελέτη. Το Δασαρχείο Μεγάρων αντικειμενικά δεν μπορεί. Ένας άνθρωπος είναι, ο δασάρχης.

Δεύτερον, πότε θα μπου να συνεργεία για τα έργα; Οι κλίσεις είναι μεγάλες. Μέχρι τον Σεπτέμβριο -και είμαστε Ιούνιο μήνα- που αρχίζουν οι βροχές, αυτά πρέπει να είναι έτοιμα! Γι' αυτό ζητάμε χρονοδιάγραμμα.

Να δεχτούμε πως ό,τι πόροι, ό,τι λεφτά χρειάζονται, τα έχετε, αλλά χρειάζεται και προσωπικό. Και γιατί τα λέμε έτσι πειστικά και ζητάμε να μας τα πείτε στη δευτερολογία σας; Διότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πήρε τη σκυτάλη από τον ΣΥΡΙΖΑ και τις προηγούμενες κυβερνήσεις με ένα νέο αντιλαϊκό, αντιπεριβαλλοντικό νομοθετικό έργο, γιατί θέλει να ενισχύσει τους «πράσινους» καπιταλιστές. Αυτό γίνεται συνεχώς. Και, μάλιστα, την ώρα που διοχετεύονται πακτωλοί χρημάτων στις επενδύσεις της «πράσινης» οικονομίας, συνεχίζει να υπάρχει υποχρηματοδότηση και υποστελέχωση των αναγκαίων υποδομών και των μηχανισμών της Πολιτικής Προστασίας και έλλειψη ολοκληρωμένης προστασίας στη διαχείριση των δασών. Πουθενά δεν έχω ακούσει μετά από αυτή τη μεγάλη φωτιά, μετά τη μεγάλη αυτή τραγωδία, τη φράση «Δασική Υπηρεσία», που είναι ο ρόλος της και για την πρόληψη και για την αποκατάσταση. Βεβαίως, υπάρχουν και τα επανδρωμένα σκάφη. Ότι θά είναι αναδασωτέα η έκταση, αυτή είναι υποχρεωτική από το Σύνταγμα. Δεν μπορείτε να κάνετε διαφορετικά. Αν δεν την ανακηρύξετε, έχετε, πώς να το πω, ποινικές ευθύνες.

Βεβαίως όμως για εμάς, το λέμε καθαρά ισόρροπη σχέση ανθρώπου και φύσης και φιλολαϊκή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος δεν μπορεί να γίνει σε αυτό το εκμεταλλευτικό σύστημα, γιατί θεωρεί και το δασικό οικοσύστημα εμπόρευμα και γι' αυτό καταστρέφεται, για να μπου άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Το έχουμε ζήσει και το έχουμε συζητήσει μαζί και στην Επιτροπή Περιβάλλοντος: μετά από μεγάλες φωτιές σε ορεινούς όγκους, σε «NATURA» περιοχές, να φυτεύονται ανεμογεννήτριες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Μανωλάκου, ξεκινώ από το τελευταίο: Σας διαβεβαιώνω, διαβεβαιώνω το Σώμα της Βουλής, διαβεβαιώνω τους πολίτες που μας ακούν ότι ούτε βίδα ανεμογεννήτριας δεν πρόκειται να επιτρέψουμε να εμφανιστεί στα καμένα του Σχίνου, του Αλεποχωρίου, της Αττικής και της Κορίνθου. Ούτε λέπι! Ούτε από μακριά δεν θα εμφανιστεί ανεμογεννήτρια στα καμένα! Αντιστοίχως ούτε λακκούβα μισού πόντου δεν θα επιτρέψουμε να ανοίξει στο έδαφος, υποτίθεται για λατομείο, για ορυχείο, για βωξίτη για σιδηροπέ. Αυτά είναι fake news του διαδικτύου. Προς θεού, δεν λέω ότι τα υιοθετείτε. Διαβεβαιώνω το Σώμα ότι θα κάνουμε τα αδύνατα δυνατά ώστε τα καμένα στη συγκεκριμένη περιοχή να επανέλθουν στην αρχική τους πράσινη κατάσταση. Θα δώσουμε μάχη και θα τα καταφέρουμε, γιατί έχουμε και το επιστημονικό δυναμικό, έχουμε και τους πόρους, ώστε η αναδάσωση και η επαναφορά του οικοσυστήματος να γίνουν με τον καλύτερο και πιο γρήγορο τρόπο. Άρα ξεκαθαρίζω: Ούτε ανεμογεννήτριες, ούτε ορυχεία, ούτε λατομεία, ούτε δρόμοι, ούτε τεχνητές επιφάνειες, ούτε τίποτα τέτοιο δεν πρόκειται να επιτρέψουμε να εμφανιστεί στα καμένα της περιοχής.

Μου ζητήσατε χρονοδιάγραμμα. Ήδη οι δύο αποκεντρωμένες

διοικήσεις, δεδομένου ότι η καμένη περιοχή ανήκει σε δύο, στην Αττική και στην Πελοπόννησο, έχουν αναθέσει τη σύνταξη της μελέτης ορεινών, υδρονομικών και αντιδιαβρωτικών έργων και μάλιστα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Επίσης, μισό βήμα πριν από αυτό είναι η κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και του Δήμου Μεγαρέων. Η αλήθεια είναι ότι εδώ έχουμε παράταση του καθεστώτος της εκτάκτου ανάγκης, δεδομένου ότι είχε κηρυχθεί αυτή η περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από την πυρκαγιά που είχε συμβεί στις 23 Ιουλίου του 2018, που αναφέρατε και εσείς νωρίτερα. Η εν λόγω παράταση είναι για έξι μήνες. Αντιπαρά τον Κοινότυπο Πισίων της Δημοτικής Ενότητας Λουτρακίου - Περαχώρας, η περιοχή κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης μέχρι τις 22 Νοεμβρίου 2021. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Σημαίνει ότι πολύ εύκολα μπορούν να αντλήσουν πόρους από την αντίστοιχη περιφέρεια, δεδομένου ότι σε μια τέτοια νομική βάση μπορούν κατά προτεραιότητα και χωρίς γραφειοκρατία να αντλήσουν όσα χρήματα απαιτούνται για την αποκατάσταση του δασικού οικοσυστήματος.

Έχετε δίκιο, κυρία Μανωλάκου, ότι οι δασικές υπηρεσίες θα έπρεπε να πρωταγωνιστούν σε οτιδήποτε έχει να κάνει με το δάσος, την προστασία του ή την αποκατάστασή του. Και δυστυχώς η σκληρή αλήθεια είναι ότι οι δασικές υπηρεσίες είναι άδειες από κόσμο. Η τελευταία πρόσληψη, κύριε Πρόεδρε, έγινε πριν από δεκαεπτά χρόνια.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, ενώπιον ενός θλιβερού φαινομένου, όπως αναφέρατε και εσείς, κυρία Μανωλάκου, ενώ υπάρχουν δασικές υπηρεσίες, να είναι μην έχουν επαρκή στελέχωση. Οι δασικές υπηρεσίες ανήκουν στις αποκεντρωμένες διοικήσεις, δεν ανήκουν σε εμάς, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Αυτό, όμως, δεν έχει καμμία σημασία για τον πολίτη, ο πολίτης δεν ενδιαφέρεται πού ανήκει τι μέσα στο δημόσιο, αλλά θέλει αποτέλεσμα. Γι' αυτό εμείς προχωρήσαμε άμεσα και τις επόμενες μέρες επιτέλους θα ανακοινωθεί από τον ΟΑΕΔ, πρώτον, η πρόσληψη επαρκών δασολόγων, δασοπόνων και διοικητικών από τα κοινωνικά προγράμματα του ΟΑΕΔ με χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής και παράλληλα προχωράμε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, στην πρόσληψη τριακοσίων μόνιμων υπαλλήλων της δασικής υπηρεσίας.

Ξέρουμε πάρα πολύ καλά τις ελλείψεις τους, ξέρουμε πάρα πολύ καλά τη δυσκολία του έργου τους, αναγνωρίζουμε την προσπάθειά τους και τους συνδράμουμε με κάθε τρόπο, με κάθε μέσο και όπως σας είπα επιτέλους μετά από δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια θα έχουμε τις πρώτες προσλήψεις στη δασική υπηρεσία. Νομίζω ότι απάντηση σε όλα τα ερωτήματά σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Ολοκληρώθηκαν οι ερωτήσεις προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σεβαστά έχω τώρα τρεις ερωτήσεις προς το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, στις οποίες θα απαντήσει ο Υφυπουργός κ. Νικόλαος Χαρδαλιάς.

Προχωρούμε αμέσως στη συζήτηση της δεύτερης με αριθμό 810/28-5-2021 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Χαρούλας (Χαράς) Καφαντάρη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Ανέτοιμος ο κρατικός μηχανισμός για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών».

Κυρία Καφαντάρη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Χαρδαλιά, δεν πρέπει πλέον να κρύβουμε την αλήθεια. Πραγματικά, είναι γεγονός ότι πριν από είκοσι-εικοσιπέντε μέρες είχαμε συζητήσει μια αντίστοιχη επίκαιρη ερώτηση από την πλευρά μου για την αντιπυρική προστασία της χώρας. Δεσμευτήκατε δημόσια εδώ μέσα, στο Κοινοβούλιο και φυσικά, στον ελληνικό λαό, ότι όλα θα πάνε καλά, ότι είμαστε προετοιμασμένοι, ότι έχουμε σχέδια, θα φέρουμε εναέρια μέσα, θα, θα, θα.

Όμως, δεν πέρασαν τρεις μέρες και το αποτέλεσμα σας διέψευσε. Έγινε αυτή η μεγάλη πυρκαγιά στην Κορινθία και στη δυτική Αττική -και δεν πρέπει να το ξεχνάμε αυτό, τον κ. Πατούλη δεν τον ακούσαμε αυτό το διάστημα, θα έλεγα, καθόλου- και

αυτή η πυρκαγιά είχε τα συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Εσείς μιλήσατε για ατυχία. Λυπάμαι πάρα πολύ, αλλά δεν μπορεί να μιλάμε για ατυχία, όταν περίπου εβδομήντα δύο χιλιάδες στρέμματα κάηκαν, όταν αυτή τη στιγμή η κατάσταση είναι πάρα πολύ δύσκολη. Δεν μπορεί να μιλάμε για ατυχία, όταν πιανόμαστε απροετοίμαστοι, όταν έχουμε σχέδια επί χάρτου και στην ουσία, το αποτέλεσμα δεν μας επιβεβαιώνει. Αντίθετα.

Είναι γνωστό ότι υπήρχαν οι προειδοποιήσεις πέραν του γενικότερου της κλιματικής αλλαγής σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και προειδοποιήσεις συγκεκριμένες από τους ειδικούς, από τους επιστήμονες για το πόσο δύσκολο καλοκαίρι θα περάσουμε από την πλευρά των πυρκαγιών. Ο μήνας δε Απριλίου ήταν πάρα πολύ φορτισμένος από δασικές πυρκαγιές, γύρω στις χίλιες τετρακόσιες.

Από την άλλη μεριά, μέσα στον Μάιο όμως, κάηκαν -αυτό που ανέφερα στη συγκεκριμένη πυρκαγιά- εβδομήντα δύο χιλιάδες στρέμματα περίπου, όταν συνήθως όλα τα προηγούμενα χρόνια δεν ξεπερνούσαν τα πέντε χιλιάδες στρέμματα. Αυτό δείχνει μια νέα κατάσταση, μια νέα κατάσταση όμως η οποία θέλει προετοιμασία, δεν θέλει επικοινωνία. Διότι αυτό κάνατε και εσείς και η Κυβέρνησή σας. Εκ των υστέρων έγιναν συσκέψεις στο Υπουργείο, τα ωραία κτήρια που δημιουργήθηκαν εκεί, η Πολιτική Προστασία, που θα έλεγα ότι είναι θετικό, αλλά όχι μόνον αυτό. Αυτό δεν είναι προετοιμασία της χώρας.

Και, βέβαια, το αμίμητο, βασική αντιπυρική περίοδος, κάτι το οποίο ακούσαμε για πρώτη φορά.

Θα μας πείτε, κύριε Υφυπουργέ, ήρθαν αυτά τα καινούργια αεροπλάνα. Οι έξι τράκτορες, από ό,τι διάβασα, έχουν ήδη έλθει. Είχατε μιλήσει για εναέριο στόλο κ.λπ., που θα έρθει, αφού είχε αρχίσει η αντιπυρική περίοδος, ενώ έπρεπε από την αρχή όλος ο μηχανισμός να είναι έτοιμος.

Πάνω σε αυτό, όμως, θα ήθελα να σας ρωτήσω, πρώτα από όλα, πόσο στοίχισαν τα αεροσκάφη τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τέσσερις μέρες για την κατάσβεση. Είδαμε από την Πολεμική Αεροπορία κάποια πράγματα για τις πτήσεις, τις ώρες κ.λπ.. Γράφονται πολλά. Εγώ δεν πιστεύω τίποτα. Από εσάς θέλω να ακούσω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θέλω να ρωτήσω και για τα καινούργια που θα έρθουν -που ήρθαν τα έξι, όπως είπαμε, πραγματικά- μέσω ποιας διαδικασίας έγινε αυτό. Έγινε μέσω της NSPA; Όχι. Είχε ανεβεί διαγωνισμός τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, κατέβηκε μετά, ανέβηκε ξανά τον Γενάρη, εξαφανίστηκε ξανά από το διαδίκτυο.

Δηλαδή, απευθείας αναθέσεις και εδώ, κύριε Υφυπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Καφαντάρη, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Επίσης, κλείνοντας το πρώτο μέρος, θα πω το εξής. Χρησιμοποιείτε τον νόμο που πολυδιαφημίσατε ότι θα έλυνε τα προβλήματα επιλεκτικά, κατά άρθρα, όχι συνολικά. Τα είπαμε και την προηγούμενη φορά. Δεν υπάρχουν κανονιστικές πράξεις κ.λπ.. Μιλήσατε για την κατάσταση ειδικής κινητοποίησης της Πολιτικής Προστασίας σε δεκαοκτώ σημεία της Αττικής.

Θα ήθελα να σας ρωτήσω αυτή η επιτροπή του άρθρου 42, η επιτροπή εκτίμησης κινδύνου, η οποία πρέπει να υπάρχει για να λειτουργήσει και το άρθρο 26 που αφορά την ειδική κινητοποίηση, έχει συσταθεί στο Υπουργείο σας; Δεν υπάρχει πάντως στη «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Καφαντάρη, παρακαλώ πολύ ολοκληρώστε.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Τα υπόλοιπα θα τα πω στο δεύτερο μέρος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχετε και τη δευτερολογία σας.

Κύριε Χαρδαλιά, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Κάπου η αγαπητή κατά τα άλλα κ. Καφαντάρη μετατρέπεται μια ερώτηση σε δέκα διαφορετικά ζητήματα, τα οποία όποτε θέλετε, σας έχω προσκαλέσει και σας έχω προκαλέσει, φέρτε μια

συζήτηση σε επίπεδο επιτροπής ή σε όποιο επίπεδο θέλετε για να συζητήσουμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

Αυτή, όμως, η τακτική, που κάνετε μία ερώτηση και πάνω σε αυτή την ερώτηση έρχεστε στην πρωτολογία σας σε τρία λεπτά και πετάτε πυροτεχνήματα λαϊκιστικά -θα μου επιτρέψτε να σας το πω με απόλυτο σεβασμό...

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ:... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Δεν σας διέκοψε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη):...βεβαίως είναι λαϊκιστικά και θα σας πω γιατί.

Εγώ δεν σας διέκοψα, σας άκουσα με πολλή προσοχή.

Ξέρετε ότι σας σέβομαι, γιατί έχουμε κοινούς αγώνες στα περιβαλλοντικά ζητήματα και από τον Σύνδεσμο του Υμηττού και από την κοινή μας αυτοδιοικητική πορεία. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι πρέπει το άσπρο να το βαφτίζετε μαύρο. Μας εγκαλείτε γιατί είναι σε αδράνεια -λέει- ένας νόμος, τον οποίο σας θυμίζω ότι τον καταψηφίσατε, εσείς τον καταψηφίσατε, και επικλεκτικά χρησιμοποιείτε κάποια άρθρα βάσει λανθασμένης ενημέρωσης. Ποιος σας είπε ότι η επιτροπή εκτίμησης κινδύνου του άρθρου 42 είναι εκείνη που κρίνει μια περιοχή αν θα κριθεί ή όχι σε έκτακτη ανάγκη;

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Δεν το είπατε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Καμμία σχέση. Σας παρακαλώ διαβάστε και όποτε θέλετε ελάτε να ενημερωθείτε. Αυτό που λέει η επιτροπή εκτίμησης κινδύνου είναι ότι κρίνει έργα δήμων ή του κράτους ή των περιφερειών εάν πράγματι πρέπει να πάρουν με κατά παρέκκλιση διαδικασία αδειοδότηση εντός ενενήντα ημερών των τεχνικών τους δελτίων των μελετών. Αυτό λέει.

Πάμε λιγάκι να δούμε τι ακριβώς έχει συμβεί. Διότι εγώ προετοιμάστηκα λιγάκι για το θέμα των Γερανίων. Εσείς έρχεστε εδώ, λοιπόν, και μας κατηγορείτε για μια σειρά ζητήματα. Πόσο κόστισε -λέει- η πυρόσβεση; Πόσο κοστίζει μια ανθρώπινη ζωή, κυρία Καφαντάρη, για να σας απαντήσω; Είναι δυνατόν σε μια τέτοια συζήτηση να συζητάμε με όρους της κάθε εταιρείας, που δίνει τα διάφορα δημοσιεύματα δεξιά κι αριστερά; Ακούστε κάτι: Ούτε 1 ευρώ πίσω δεν θα αξιοποιήσουμε από όλα όσα πρέπει να κάνουμε, προκειμένου να κρατήσουμε ασφαλείς τους Έλληνες πολίτες κάτω από δύσκολες συγκυρίες. Οι διαδικασίες που έχουμε ακολουθήσει είναι διαδικασίες που προβλέπονται από τον νόμο κι είναι διαδικασίες, επειδή αναφέρεστε στη NSPA, που η NSPA επίσημα έρχεται και λέει: «Δεν προλαβαίνουμε να το κάνουμε...», οπότε αναγκαστικά τι κάνουμε; Χρησιμοποιούμε τα νομικά εργαλεία που μας δίνει ο νόμος, πάντα με το προσήκον μέτρο, πάντα πολλές φορές και διακρατικά, και προχωράμε σε διαδικασίες για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε τα μέσα που ζητάει ο Υφυπουργός, που ζητάει κάποιος άλλος; Όχι, αυτά που ζητάει ο επιχειρησιακός βραχίονας της πολιτικής προστασίας, που είναι το Πυροσβεστικό Σώμα.

Πάμε λιγάκι στο θέμα της πυρκαγιάς. Η πυρκαγιά αυτή ήταν μια εξαιρετικά δύσκολη πυρκαγιά, η οποία εκδηλώθηκε τις βραδινές ώρες της Τετάρτης 19 Μαΐου στη συγκεκριμένη περιοχή και εξελίχθηκε κάτω από εξαιρετικά επικίνδυνες και δύσκολες συνθήκες. Αμφισβητείτε τις ριπές των ανέμων που ξεπερνούσαν τα οκτώ μποφόρ, τις φλόγες μεγάλου ύψους που δημιουργούσαν στροβιλισμούς, μικροκλίμα και μεγάλα θερμικά φορτία, με πολλά και εξαιρετικά επικινδυνότητας για τις δυνάμεις μέτωπα; Θα σας πω μόνο χαρακτηριστικά ότι το βράδυ εκείνο η φωτιά σε τεσσερισήμισι ώρες περπάτησε δέκα χιλιόμετρα τριακόσια μέτρα, περνώντας μέσα από οικισμούς, απειλώντας την ανθρώπινη ζωή. Κι όλα αυτά -σας το ξαναλέω- μέσα από οικισμούς, κάτω από δύσκολες συνθήκες. Ως προς το μέγεθος πυρκαγιάς και τη χρονική συγκυρία -vai θα το ξαναπώ- πρέπει να λάβετε υπ' όψιν ότι κάτι ανάλογο είχε συμβεί πριν είκοσι ένα χρόνια στη Σάμο και φάνηκε απόλυτα ότι ο μηχανισμός από την πρώτη στιγμή ήταν σε επαγρύπνηση και τέθηκε σε επιφυλακή. Αν κρίνετε εσείς ανέτοιμο τον μηχανισμό, που το ίδιο βράδυ εκκένωσε οικισμούς με ασφάλεια, έσωσε ανθρώπινες ζωές και που από την πρώτη στιγμή ρίχτηκε στη μάχη της φωτιάς, είναι ύβρις. Είναι

ύβρις απέναντι στους πυροσβέστες, τους αστυνομικούς και όλα τα στελέχη και τους εθελοντές, που εκείνο το βράδυ μέσα στην πρώτη ώρα ήταν παρόντες, κυρία Καφαντάρη. Ήταν ανέτοιμοι αυτοί οι άνθρωποι; Ο μηχανισμός λειτούργησε; Στις 6 το πρωί είχαμε όλο μας τον στόλο, είχαν έρθει και από τη Θεσσαλονίκη τα 415 και κάνανε βολές σε μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση και σε μια εξαιρετικά δύσκολη φωτιά.

Και σας ακούω, ειλικρινά σας μιλάω, με πάρα πολλή στωικότητα και πάνω από όλα με μεγάλο σεβασμό να λέτε πράγματα τα οποία είναι παντελώς αβάσιμα. Μα, σοβαρά τα έρχεστε και μας λέτε ότι ήμασταν ανέτοιμοι και είπα εγώ ότι ήμασταν άτυχοι για τη φωτιά αυτή; Μη βάζετε στο στόμα μου λόγια που δεν έχω πει ποτέ. Ήταν συγκεκριμένη η ερώτηση που απαντούσα. Είπα ότι η ατυχία σε σχέση με τα εναέρια ήταν ότι ήταν λίγες μέρες πριν την ανάπτυξη των εναέριων μέσων.

Τι αποτελεί έκπληξη σε εσάς; Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι στα εναέρια η συνήθης τακτική είναι να μισθώνονται για εκατόν είκοσι μέρες. Γιατί μισθώνονται για εκατόν είκοσι μέρες; Γιατί αυτά τα μέσα αξιοποιούνται και στο άλλο ημισφαίριο. Έναν μήνα μόνο θέλει η μεταφορά τους, η συντήρησή τους και οι ασκήσεις που χρειάζονται για να είναι έτοιμα. Άρα, εκ των πραγμάτων, όταν απελευθερώνονται τέλος Απριλίου από την Αυστραλία, είναι σίγουρο για λόγους ασφάλειας ότι θα έρθουν εδώ την περίοδο εκείνη. Πώς αναπτύσσονται αυτά; Αναπτύσσονται με βάση τον σχεδιασμό και την υπόδειξη του επιτελικού σχεδιασμού της Πυροσβεστικής. Τι κάναμε εμείς, λοιπόν; Θέλουμε να καλύψουμε τις εκατόν είκοσι μέρες αυτές.

Έρχεστε τώρα εσείς, κυρία Καφαντάρη -και δεν εννοώ εσάς προσωπικά- και μας μέμφεστε για τον λόγο του ανέτοιμου μηχανισμού. Μας θυμίζετε ότι στις 25 Μαΐου είμαστε ήδη στην αντιπυρική. Σοβαρά τώρα; Στις 2 Μαΐου οι εποχικοί ήταν εκπαιδευμένοι και στα πόστα τους. Το 2018 οι εποχικοί βρέθηκαν στα πόστα τους στις 5 Ιουλίου, κυρία Καφαντάρη. Ποιος ήταν κυβέρνηση τότε; Θα σας θυμίσω ότι το 2017 και το 2018 παραλαμβάνατε εναέρια μέσα τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, κυρία Καφαντάρη.

Προσπαθούμε να βάλουμε μία τάξη. Προσπαθούμε να βάλουμε προτεραιότητες, την ίδια στιγμή που έχουμε προχωρήσει σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα σε μια σειρά δομών, υποδομών, διαδικασιών, μέσων, που έχουν ως μόνο γνώμονα, ως μόνο στόχο, το να μπορέσουν να προασπίσουν την ανθρώπινη ζωή, να περιφρουρήσουν και το φυσικό περιβάλλον και τις ανθρώπινες περιουσίες. Αλλά την ώρα της μάχης η επιλογή είναι ξεκάθαρη: η ανθρώπινη ζωή.

Από την πρώτη στιγμή ριχτήκαμε σε αυτή τη μάχη, σε μια δύσκολη μάχη. Χάσαμε πενήντα δύο χιλιάδες δασικά στρέμματα σε μια έκταση εβδομήντα μίας χιλιάδων. Συγγέετε τελικά και την έκταση της πυρκαγιάς. Μπορέσαμε και την οριοθετήσαμε μέσα σε ένα σαρανταοκτώωρο υπό δύσκολες συνθήκες. Ρωτήστε τους δασικούς. Ρωτήστε έμπειρους ανθρώπους για την κατάσταση και το ανάγλυφο αυτών των πυρκαγιών, με παρθένο δάσος, μέσα στις ρεματιές, που υπήρχε μεγάλος κίνδυνος όλα αυτά να μεταφερθούν οπουδήποτε μέσα από τις ρεματιές το βράδυ κάτω από στροβιλισμούς.

Εμείς από την πρώτη στιγμή βάλαμε κάποιες πολύ συγκεκριμένες προτεραιότητες. Ήμασταν πάνω στον θάλαμο επιχειρήσεων και παλεύαμε μαζί με όλους εκείνους τους ανθρώπους που ήταν στο πεδίο για να μπορέσουμε να οριοθετήσουμε και να ελέγξουμε την πυρκαγιά και το βασικότερο να μην κινδυνέψει καμμία ανθρώπινη ζωή. Αυτό ήταν το κύριο μέλημά μας. Αυτή είναι η καθημερινή μας αγωνία. Αυτή είναι η καθημερινή μας ανησυχία.

Στη δευτερολογία μου, εφόσον μου δοθεί η ευκαιρία, θα σας απαντήσω για επιμέρους άλλα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρία Καφαντάρη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά. Και να είναι τρία τα λεπτά, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Εντάξει. Και ο κύριος Υφυπουργός μίλησε παραπάνω. Είναι το θέμα σοβαρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εσείς μιλήσατε παραπάνω. Του Υφυπουργού κρατήσατε; Κι εσείς τριπλάσιο χρόνο μιλήσατε!

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Πρώτα απ' όλα θέλω να υπενθυμίσω σε όσους μας ακούν και σε εσάς, κύριε Υφυπουργέ, ότι κυβερνάτε δύο χρόνια. Η αναδρομή στο παρελθόν δεν έχει κανένα νόημα. Τώρα τι κάνουμε. Τώρα τι λέει ο επιστημονικός κόσμος, τώρα τι προειδοποιήσεις έχουμε και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Δεύτερον, χάσατε λίγο την ψυχραιμία σας. Επιτρέψτε μου να πω ότι επιβεβαιώνει αυτό το οποίο λέμε, ότι δεν υπήρχε πολιτική πρόληψης. Μιλήσατε τόση ώρα για τα εναέρια μέσα. Άρρησαν, ήρθαν πιο αργά, δεν ήρθαν από την αρχή της αντιπυρικής. Μιλήσατε για λογική καταστολή. Οι πυρκαγιές όμως και η αναβαθμισμένη πολιτική προστασία, όπως τη θέλετε εσείς, μιλάει για πολιτικές πρόληψης και τι κάνατε σε αυτό το σημείο;

Θα υπενθυμίσω και την τοποθέτησή σας για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Μιλήσατε ειδικά για πρόληψη. Πρόληψη δεν υπήρχε, κύριε Χαρδαλιά. Το αποτέλεσμα το δείχνει αυτό. Εκ των υστέρων έρχεστε στη μεγάλη αυτή σύσκεψη με τον Πρωθυπουργό, περιφερειάρχες, Πυροσβεστικό Σώμα κ.λπ. και λέτε γι' αυτά τα δεκαοκτώ σημεία που επιλέξατε που τα είχατε πει και πριν γίνει το γεγονός, σε δική μου ερώτηση.

Είδατε τι έγινε στην Ιπποκράτεια. Σταμάτησαν τα έργα του ιδιώτη αναδόχου και έφυγε με δική σας παρέμβαση και του διασαρχειού. Ποια είναι η προετοιμασία;

Και έρχομαι και λέω: «Μήδεια», Φλεβάρης. Τώρα είμαστε Μάιος, Ιούνιος. Ακόμα υπάρχει συσσωρευμένη βιομάζα και έρχεστε τώρα να το διαχειριστείτε. Μάλιστα σ' αυτή τη σύσκεψη, κύριε Υφυπουργέ, θα έλεγα και το εξής: Και εσείς αλλά και ο κ. Πέτσας μίλησε για πολιτικές πρόληψης: «εκπονούμε πιλοτικό πρόγραμμα το οποίο από τον Οκτώβριο ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσει την απόλυτη παρακαταθήκη στο ζήτημα των προληπτικών εργασιών σε όλη τη χώρα».

Επίσης, αναφέρετε: «Με εντολή του Πρωθυπουργού προετοιμάζεται πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων 300 εκατομμύρια...» -πιστεύω ότι θα μας τα πείτε μετά- «...τα οποία θα αφορούν πενταετία και θα απαντήσει στα θέματα των πυρκαγιών». Μα, τώρα τι γίνεται; Πώς είναι προετοιμασμένος ο μηχανισμός; Σχετικά με την εν λόγω πυρκαγιά δεν θέλω να ξεχάσω το ότι στις 20 Απριλίου ο Αστυνομικός Διευθυντής Κορινθίας -υπάρχει και το έγγραφο- είχε προειδοποιήσει για τον κίνδυνο -προσέξτε- και για το πρόβλημα του δρόμου που ενώνει Αλεποχώρι με Σχίνο. Είχε προειδοποιήσει. Εσείς λέτε ότι κάνατε πρόληψη. Πώς συντονίσατε τους αρμόδιους; «Θα υπάρχει σχεδιασμός από το φθινόπωρο». Το καλοκαίρι τώρα τι θα γίνει; Εξάλλου, κύριε Υφυπουργέ, υπάρχουν και χρήματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση -δελτίο Τύπου του Φεβρουαρίου και του Μαρτίου- τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν.

Τώρα, κύριε Υφυπουργέ, οι κάτοικοι εκεί είναι αναστατωμένοι. Έκαναν μια συνέλευση χθες. Φαντάζομαι το ξέρετε. Είναι η πρωτοβουλία κατοίκων της περιοχής. Θα καταθέσω το έγγραφο το συγκεκριμένο. Τέλος πάντων, πάρτε το στα σοβαρά, γιατί προέχει η ανθρώπινη ζωή, κανείς δεν το αμφισβητεί, αλλά και ο δασικός πλούτος της χώρας μας, το οικοσύστημα μας είναι εξίσου σημαντικό και οφείλουμε να το δώσουμε στις επόμενες γενιές παρακαταθήκη. Πρόληψη δεν υπήρχε. Πολιτικές, επικοινωνία υπήρχε περίσσια και αποδεικνύεται -αν θέλετε- και με το πώς τοποθετηθήκατε, εστιάζοντας στην καταστολή και όχι στην πολιτική πρόληψης που είναι το πιο βασικό σε αυτό που λέμε πολιτική προστασία.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Για άλλη μια φορά, σεβαστή κυρία Καφαντάρη, θα εκθεθείτε. Και λέω ότι θα εκθεθείτε με την έννοια ότι δεν παρακολουθείτε συνολικά την προσπάθεια που γίνεται και υπάρχουν κάποια κενά στην ενημέρωσή σας, τα οποία είτε οι συνερ-

γάτες σας δεν σας κάνουν κοινωνούς είτε υπάρχει γενικά πρόβλημα γνώσης, που θεωρώ δεν υπάρχει στο κομμάτι που αφορά την Πολιτική Προστασία.

Κατ' αρχάς οι περιοχές αυτές κηρύχθηκαν πολύ πριν τα Γεράνεια. Γιατί κηρύχθηκαν αυτές οι περιοχές σε έκτακτη ανάγκη; Διότι στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για πρώτη φορά τρέχουμε ένα πρόγραμμα προσομοιώσεων που αφορά στα αρνητικά KPIs που μπορούν να ισχύσουν συγκυριακά και μαζί και που μπορούν σε κάποιες περιοχές να απειληθεί ανθρώπινη ζωή. Αυτή την άσκηση, λοιπόν, την τρέξαμε τέλος Απριλίου, αρχές Μαΐου, κάνοντας ερώτημα στην Υπηρεσία ποιες είναι αυτές οι περιοχές στην Αττική που υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και συγκυρία γεγονότων και παράλληλα συμβάντα θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε ένα νέο Μάτι. Αυτή ήταν η ερώτηση.

Ήρθε η Υπηρεσία και κατέδειξε αυτές τις δεκαοκτώ περιοχές. Δεκαοκτώ! Η αρχική μας εκτίμηση ήταν ότι υπήρχαν τέσσερις, πέντε περιοχές. Το μεν Πόρτο Γερμανό, ο Σχινιάς, η Ιπποκράτεια, είναι κάτι που εμφανώς φαίνονταν. Όμως, οι προσομοιώσεις που τρέξαμε ανέδειξαν δεκαοκτώ περιοχές. Ξέρετε, τις παθογένειες και τις αρρυθμίες δεκαετιών δεν μπορεί με ένα μαγικό ραβδί μια υπηρεσία που δεν έχει την ευθύνη, δεν έχει καμμία ευθύνη η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και καμμία αρμοδιότητα πάνω στη διαδικασία αυτή που αφορά στους καθαρισμούς. Εμείς, λοιπόν, αναλάβαμε και αυτή την ευθύνη, διότι η απέραντη ευθύνη η δική μας και η εντολή του Πρωθυπουργού είναι να κάνουμε ό,τι περνά από το χέρι μας ώστε να μπορέσουμε να διαφυλάξουμε την ανθρώπινη ζωή.

Γιατί κηρύξαμε αυτές τις δεκαοκτώ περιοχές; Για δύο λόγους. Πρώτον, για να δώσουμε τη δυνατότητα στους αυτοδιοικητικούς -και βλέποντας ότι υπήρχε πρόβλημα σε σχέση με τα υπόλοιπα της «Μήδειας»- να προχωρήσουν σε άμεσους καθαρισμούς. Αυτό είναι ένα κομμάτι.

Εμείς παραμείναμε απλοί θεατές, κυρία Καφαντάρη, σε αυτό; Σε καμμία περίπτωση. Ακούστε, λοιπόν. Μέσα σε τριάντα μέρες έχουμε ολοκληρώσει τις τεχνικές μελέτες, τη διαπραγμάτευση με το Σύνδεσμο Ελληνικών Εργοληπτικών Δασοτεχνικών Εταιρειών και προχωράμε σε δεκαοκτώ επιχειρήσεις αντιπυρικής θωράκισης των περιοχών αυτών, οι οποίες είναι σε εξέλιξη. Νομίζω ότι μέσα στις επόμενες έξι εργάσιμες ημέρες θα δείτε συνεργεία να μπαίνουν στις δεκαοκτώ αυτές περιοχές. Σε αυτό προσθέστε και το σύνολο των είκοσι έξι δεξαμενών που τις τοποθετούμε με βάση την πρόταση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, προσθέστε τον δρόμο διαφυγής που ανοίγεται από την επόμενη βδομάδα μέσα σε έναν μήνα στην Ιπποκράτεια Πολιτεία, που όλα αυτά τα χρόνια απλά όλοι παρακολουθούσαν το πρόβλημα της Ιπποκράτειας Πολιτείας, αλλά κανείς δεν πήγε εκεί να περπατήσει τους συγκεκριμένους δρόμους και να τρέξει το σενάριο, αν η φωτιά μπορέσει και περάσει την πρώτη ζώνη εγκατάστασης ποιοι θα κινδυνέψουν. Με την ίδια διαδικασία θα προχωρήσουμε την άλλη εβδομάδα το Σείχ Σου.

Πρόσέξε, όμως. Σε τι ζητήματα; Σε ζητήματα που η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν έχει καμμία, μα καμμία αρμοδιότητα, απλά δεν μπορούμε να περιμένουμε. Δεν μπορούμε να περιμένουμε όλα αυτά τα οποία έχουν δημιουργήσει αρρυθμίες δεκαετιών. Ευθύνες υπάρχουν παντού. Είναι μια ώρα που πρέπει να κάτσουμε όλοι σε ένα τραπέζι και να δούμε πώς θα λύσουμε όλες αυτές τις παθογένειες, πώς θα μπορέσουν να συντονιστούν οι αποκεντρωμένες με τις δασικές υπηρεσίες, με τους δήμους, με τις περιφέρειες, με όλους τους εμπλεκόμενους.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, πρέπει να συμφωνήσουμε ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν έχει καμμία αρμοδιότητα στο κομμάτι που αφορά την εφαρμογή αντιπυρικών ζωνών ή οτιδήποτε άλλο. Το να συντονίσει ναι, εμείς αναλαμβάνουμε και αυτή την ευθύνη. Και την παίρνουμε πάνω μας την ευθύνη αυτή, ξέρετε γιατί; Γιατί πιστεύουμε ότι ήρθε η ώρα ο καθένας από εμάς να μην κρυφτεί πίσω από τις αρμοδιότητές του, αλλά να περισσή ευθύνη απέναντι σε όλα όσα έχουν συμβεί και στην ανάγκη να μπορέσουμε να κάτσουμε σε ένα τραπέζι και να συνεργαστούμε όλοι μαζί, γιατί ό,τι κάνουμε και που αφορά τις διαδικασίες και που αφορά τη χρηματοδότηση και που αφορά

τα λειτουργικά ζητήματα είναι η απόλυτη παρακαταθήκη, το είπατε και εσείς.

Ξέρετε κάτι όμως; Παρακαταθήκη και συνεργασία με κραυγές, δεν βοηθάμε κανέναν. Έχουμε κάνει άλματα αυτούς τους δεκαοκτώ μήνες εν μέσω πανδημίας. Σας έχω προσκαλέσει και σας έχουν προκαλέσει με την καλή έννοια να έρθετε. Δεν είναι απλά ότι φτιάξαμε κάποια ωραία κτήρια και να μας πείτε «μπράβο που τα φτιάξατε».

Ξέρετε πώς γινόταν η διαχείριση και να κλείσω με αυτό; Η Γενική Γραμματεία στην Ευαγγελιστριάς, στο Μοναστηράκι, το Αρχηγείο της Πυροσβεστικής στη Μουρούζη, στο Κολωνάκι, ο Υφυπουργός στην Κατεχάκη, το Κέντρο Επιχειρήσεων στο Χαλάνδρι; Έχετε δει καμμία σοβαρή χώρα με οργανωμένο εθνικό μηχανισμό που αφορά στην αντιμετώπιση των κρίσεων να λειτουργεί έτσι τις υπηρεσίες της; Καταφέραμε και τους μαζέψαμε όλους. Πλέον, έχουμε αρχίσει και δουλεύουμε συστηματικά. Δημιουργήσαμε τα γενικά σχέδια που η χώρα δεν είχε γενικά σχέδια αντιμετώπισης.

Όλα αυτά είναι επικοινωνιακά, κυρία Καφαντάρη; Αδικείτε όλους αυτούς τους ανθρώπους που δουλεύουν νυχθημερόν εδώ και πάρα, πάρα πολλούς μήνες για όλα αυτά, ανθρώπους που έχετε συνεργαστεί και εσείς, ανθρώπους που πραγματικά ήθελαν να δώσουν το κάτι παραπάνω, ανθρώπους που άοκνα δουλεύουν για να μπορέσουμε να βελτιώσουμε και να λύσουμε, να αφήσουμε πίσω μας όλες αυτές τις παθογένειες.

Η πολιτική προστασία χρειάζεται συνεργασία, χρειάζεται συνεννόηση. Είναι μια πρόκληση βαθιά πατριωτική. Αφορά τον καθέναν από εμάς και την ίδια τη χώρα. Και το βασικότερο, αφορά τα ίδια μας τα παιδιά, μια κοινωνία που θέλουμε να την αποδώσουμε ασφαλή κυρίως για τα παιδιά μας, κυρίως για το μέλλον της πατρίδας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρίες Υφυπουργέ. Καλή συνέχεια, κυρία Καφαντάρη.

Προχωρούμε στην πέμπτη με αριθμό 822/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτων - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Η πυρκαγιά σε Κορινθία / Δυτική Αττική - Γεράνεια Όρη αποτελεί την πιο καταστροφική, από άποψη καμένης δασικής έκτασης, της τελευταίας δεκαετίας».

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, διαβάζουμε στην εφημερίδα «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» τη συνέντευξη του κ. Δεσούλλα, εθελοντή δασοπυροσβεστή και προέδρου του εξωραϊστικού συλλόγου «Τα Γεράνεια Όρη». Τον ρωτάει η εφημερίδα: «Ποια είναι η εικόνα που αντικρύσατε, τον εννενητάχρονο να καίει ξερόκλαδα;». «Όχι, βέβαια. Δεν υπήρξε ποτέ εννενητάχρονος. Εμείς λάβαμε μια κλήση γύρω στις 9:45' από την Πυροσβεστική. Πήρα τον εθελοντή κ. Λάμπρου που χειρίζεται το δικό μας πυροσβεστικό και φύγαμε. Όταν φτάσαμε εκεί ήταν τρία οικόπεδα που καίγονταν. Ήταν ο περιβόητος ελαιώνας που λένε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ένα οικόπεδο με κάποιες ελιές. Είδατε καμένα κλαδέματα από τον εννενητάχρονο; Στο κέντρο του οικοπέδου υπήρχε μια εστία από φωτιά, παλιά όμως. Δεν ήταν φρέσκια. Πουθενά δεν βρήκαμε άσπρη στάχτη. Επίσης, δεν είναι ποτέ δυνατόν η φωτιά να πήγε δεξιά-αριστερά και να έκαψε όλο το οικόπεδο αλλοπρόσαλλα». «Τα έχει δει αυτά το Ανακριτικό της Πυροσβεστικής;». «Ναι, τα έχει δει. Περιπάτησαν όλη την περιοχή για να βρουν πού ξεκίνησε τη φωτιά». «Βρήκαν τον φημολογούμενο εννενητάχρονο που έβαλε τη φωτιά;». «Θέλω να δηλώσω προς πάσα κατεύθυνση ότι εμείς στον Σχίνο δεν γνωρίζουμε κανέναν εννενητάχρονο. Εκεί είμαστε μετρημένα κουκιά κι ο ένας γνωρίζει τον άλλον». Προφανώς, λοιπόν, δεν υπάρχει εννενητάχρονος. «Πώς βγήκε αυτή η φημολογία;». «Ξεκίνησε από τη μαρτυρία μιας γυναίκας που έλεγε ότι είχε βάλει φωτιά ένας εννενητάχρονος σε άλλο οικόπεδο, όχι στον ελαιώνα. Ωστόσο, αυτό το οικόπεδο βρίσκεται σε άλλο σημείο της πυρκαγιάς, το οποίο κήκε πολύ αργότερα». Άρα καταρρίπτεται ο μύθος αυτός.

«Μετά ακούστηκε άλλη μια μαρτυρία για τον εννενητάχρονο

που έβαλε φωτιά μέσα στον ελαιώνα. Μετά ο παππούς έγινε γιαγιά που έκαψε ξερόκλαδα και μετά μας το είπε και ο Χαρδαλιάς. Εμείς πάντως στον Σχίνο εννενητάχρονο δεν έχουμε στην περιοχή. Άρα αν υπήρχε παππούς, δεν υπήρχε περίπτωση να έτρεξε και να μπήκε τρομαγμένος στο σπίτι του», -λέει- και εξηγεί ότι δεν είναι δυνατόν. «Αφού, όμως, τον ξέρει ο κ. Χαρδαλιάς και δεν τον έχουμε δει ποτέ εμείς, φτάνει και περισσεύει. Κι αφού ξέρει την ηλικία του, άρα γνωρίζει ονοματεπώνυμο και διεύθυνση. Περιμένουμε να τον ανακρίνουν».

«Υπήρξε κάτι που σου έκανε εντύπωση εκείνες τις δύσκολες ώρες;». «Η φωτιά ξεκίνησε την ώρα της αλλαγής βάρδιας του πυροσβεστικού. Γιατί στον Σχίνο έχουν ένα πυροσβεστικό που φιλοξενείται στα γραφεία μας. Κι όταν πήγαν για αλλαγή βάρδιας αμέσως ξεκίνησε η πυρκαγιά. Με λίγα λόγια ο υποτιθέμενος παππούς περίμενε να φύγει το πυροσβεστικό για να τη βάλει. Επίσης, υπήρχε ένα άλλο παράδοξο. Υπάρχει ένας δασικός παράδρομος που συνδέει τη μία περιοχή με την άλλη, που θα μας έβγαζε στην κεντρική δεξαμενή για να προμηθευτούμε νερό. Κάποιος, λοιπόν, είχε μπαζώσει τον δρόμο και είχε φτιάξει χαντάκια για να μην περνάει να περάσει κανείς. Η πυροσβεστική έπρεπε να γυρίσει πέντε χιλιόμετρα πίσω για να προμηθευτεί νερό. Εκεί χάθηκαν όλα».

«Τι οδήγησε στην τεράστια καταστροφή;». «Δεν υπήρξε καμμία πρόληψη στα Γεράνεια Όρη εδώ και χρόνια. Έχουν κοπεί εδώ και χρόνια οι πυροφύλακες. Δεν υπάρχει πουθενά αντιπυρική ζώνη. Δεν γίνεται διαχείριση του δάσους».

Αναρωτιόμαστε, κυρία Χαρδαλιά, πώς ενώ υπάρχει η διαδικασία της προανάκρισης στην Πυροσβεστική, η οποία είναι μυστική εσείς έρχεστε και δηλώνετε δημόσια ότι η πυρκαγιά οφείλεται σε έναν εννενητάχρονο. Αναρωτιόμαστε αν κατά τη γνώμη σας ευσταθεί η μαρτυρία του ανθρώπου αυτού, του εθελοντή δασοπυροσβεστή, κι αν θα ανακαλέσετε αυτές τις δηλώσεις που έχει κάνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη κ. Χαρδαλιάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, με μεγάλη έκπληξη ενημερώθηκα από τους συνεργάτες μου για την κατάθεση της συγκεκριμένης επίκαιρης ερώτησης. Ήμουν λίγο αισιόδοξος ότι από τη μέρα που την καταθέσατε μέχρι σήμερα που θα συζητηθεί θα είχατε μπει στον κόπο να διαβάσετε τις πραγματικές, τις όποιες δικές μου δηλώσεις.

Σας προσκαλώ και σας προκαλώ, λοιπόν, να μου πείτε μία δήλωσή μου που αφορά περί εννενητάχρονου ή οτιδήποτε άλλο. Εμένα η αναφορά μου ήταν μία, βασική, που προέκυψε από τα πραγματικά δεδομένα, όπως ενημερώθηκα από τους τοπικούς πυροσβέστες. Η φωτιά ξεκίνησε από καύση συγκεκριμένων υπολειμμάτων σε παρακείμενο ελαιώνα. Τελεία.

Όλα αυτά περί εννενητάχρονου, ειλικρινά σας μιλάω, δεν τα αντιλαμβάνομαι και σας προσκαλώ και σας προκαλώ και να το καταθέσετε και στη Βουλή που έχω κάνει εγώ τέτοιες δηλώσεις κι αν όχι εγώ οποιοσδήποτε δικός μου συνεργάτης. Ξέρετε δεν μπορείτε να καταθέσετε μια επίκαιρη ερώτηση στη λογική ότι «μου είπαν», «άκουσα», «είπε», «μεταφέρθηκε».

Δηλαδή, είμαστε στο ελληνικό Κοινοβούλιο και πραγματικά θέλω να κάνουμε τέτοιου είδους συζητήσεις. Υπάρχει ένας άνθρωπος ο οποίος καταθέτει κάτι στην εφημερίδα, το οποίο δεν καταθέτει στην προανάκριση. Ειλικρινά σας μιλάω, το προϊόν των απαντήσεων του σε κάποια θέματα το έχουμε στείλει στη δική μας ανακριτική διεύθυνση, η οποία προχωράει τη διαδικασία αυτή.

Ξέρετε, δεν θα μπορούμε σε μια λογική να παρέμβουμε στο έργο οποιασδήποτε ανακριτικής υπηρεσίας. Είναι αρχή μας ότι όταν εξελίσσεται μία προανάκριση, πρέπει να υπάρχει σεβασμός. Εμείς μία δήλωση κάναμε την πρώτη μέρα, η οποία ουσιαστικά αποτυπώθηκε και στα δελτία Τύπου της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Για όλα τα άλλα περί εννενητάχρονου, ειλικρινά σας μιλάω, δεν μπορεί να καταθέτουμε μία ερώτηση με βάση τις φήμες.

Και να σας πω και κάτι άλλο; Όλα αυτά τα οποία αναφέρει ο

αγαπητός και σεβαστός κατά τα άλλα εθελοντής, μπορεί να έχουν μία βάση. Πράγματι ο χρόνος που μπήκε η φωτιά είναι ο χρόνος που αλλάζουν βάρδιες τα περιπολικά μας. Αυτά αξιολογούνται από την υπηρεσία. Μακριά από εμένα η οποιαδήποτε παρέμβαση στην υπηρεσία και, το βασικότερο, η οποιαδήποτε αναφορά σε γεγονότα τα οποία δεν είναι ξεκάθαρα και πραγματικά.

Και σας το λέω με μεγάλη εκτίμηση, διότι θεωρώ ότι έχουμε αναγάγει ένα τόσο σημαντικό θέμα, όπως είναι αυτή η φωτιά - που προκύπτουν ζητήματα τα οποία θα ήθελα και στη δευτερολογία μου να σας απαντήσω- σε έναν άξονα που κινείται στο τι είπατε ένας εθελοντής σε μία εφημερίδα σε σχέση με το τι άκουσε, τι φημολογείται, τι ξέρει και τι δεν ξέρει.

Σε κάθε περίπτωση, λοιπόν, αυτό που συμβαίνει είναι το εξής: Είχαμε να αντιμετωπίσουμε -το είπα και στην κ. Καφαντάρη- μία εξαιρετικά δύσκολη φωτιά κάτω από δύσκολες συνθήκες. Οι συνθήκες που μπήκε η φωτιά ερευνώνται. Το γιατί έχουν αργήσει, γιατί δεν έχουν αργήσει, εάν υπάρχει ταυτοποίηση ή δεν υπάρχει ταυτοποίηση δεν είναι δική μου δουλειά. Και είμαι ο τελευταίος και ως πολιτική ηγεσία που θα παρέμβω στην υπηρεσία μου.

Αυτό που ζητάμε είναι η εξαιρετική δουλειά που κάνει η διεύθυνσή μας και σε άλλα ζητήματα να συνεχιστεί και εφόσον μπορέσει να εντοπιστεί ο οποίος ένοχος, να αποδοθεί δικαιοσύνη όπως χρειάζεται. Γιατί πράγματι είχαμε μια μεγάλη περιβαλλοντική καταστροφή. Μια περιβαλλοντική καταστροφή όμως που δεν βασίστηκε στην ανετοιμότητα του κράτους. Βασίστηκε στις ειδικές συνθήκες που συνόδευσαν τη συγκεκριμένη πυρκαγιά.

Και ξέρετε, την ώρα που σκάνε οι φλόγες με οκτώ μοφόρ και σχηματίζονται στροβιλισμοί δημιουργώντας το μικροκλίμα εκείνο απ' το οποίο μπορεί να κινδυνεύσει η ζωή των ίδιων των πυροσβεστών, η επιλογή είναι ξεκάθαρη, δεν υπάρχει ψευδοδίλημμα: Σώστε τους πολίτες. Και η φωτιά αυτή ξεκίνησε μέσα στους οικισμούς. Και δώσαμε μάχη μέσα στους οικισμούς, κτήριο-κτήριο. Τη δεύτερη βραδιά οχυρώσαμε εγκαταστάσεις μόνο και μόνο για να μην καούν οι οικισμοί, διότι η φωτιά έφευγε ανεξέλεγκτη σε παρθένο δάσος μέσα από ρεματιές. Βεβαίως χάσαμε πολλά στρέμματα, αλλά το βασικότερο είναι ότι δώσαμε και μερικές μάχες που τις κερδίσαμε.

Καταφέραμε να μην απειληθεί το καταφύγιο άγριας ζωής Πλάτανος - Μύλο, αλλά και να ανασχεθεί η πορεία της φωτιάς με ολονύχτια μάχη στην νοτιοανατολική πλευρά και προς την πόλη των Μεγάρων μέσα από δυσπρόσιτα ρέματα και της ευρύτερης περιοχής της Ιεράς Μονής του Αγίου Ιεροθέου. Κάναμε μία τεράστια προσπάθεια. Και μια τέτοια «mega fire» καταφέραμε να την οριοθετήσουμε μέσα σε σαράντα οκτώ ώρες.

Είμαστε ικανοποιημένοι; Κάθε στρέμμα που χάνεται δεν μας αφήνει καμμία ικανοποίηση. Μέσα από τη διαδικασία αυτή προσπαθούμε και εμείς να οριοθετήσουμε εάν κάτι έγινε όπως έγινε, εάν έγιναν λάθη, εάν υπήρξαν προβλήματα. Αλλά το ανάγλυφο είναι συγκεκριμένο.

Εγώ περίμενα να μου γίνουν ερωτήσεις σε σχέση με το καθεστώς αυτών των δασών. Γιατί, κύριε Αρσένη, αυτά τα δάση θεωρούνται ιδιωτικά δάση. Και επιτρέψτε μου εμένα προσωπικά και ως Υφυπουργός και ως ενεργός πολίτης να βάλω τα εισαγωγικά που χρειάζονται.

Τι σημαίνει «ιδιωτικά δάση»; Σημαίνει ότι την ευθύνη για τη συντήρησή τους, τον καθαρισμό τους, την έχουν ποιοι; Οι δασοκτήμονες. Αυτές είναι οι αρρυθμίες και οι παθογένειες δεκαετιών. Αυτά τα ζητήματα πρέπει να κάτσουμε σε ένα τραπέζι και να τα λύσουμε. Και προφανώς σε τέτοιες καταστάσεις το ζήτημα της πρόληψης πάλι συγκρούεται σε μια σειρά διατάξεων που η μία καλύπτει την άλλη και στο γνωστό πιγκ-πονγκ των ευθυνών, που όλοι εκ των υστέρων προσπαθούν να πετάξουν.

Ευθύνη δική μας, το είπα και ο κύριος Υφυπουργός πριν λίγο, είναι να μπορέσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος μέσα από τις διαδικασίες που έχει να προχωρήσει άμεσα στα έργα αποκατάστασης.

Να θυμάστε κάτι, στην Πολιτική Προστασία κάνουμε μια τεράστια προσπάθεια, μια προσπάθεια η οποία -ξέρετε κάτι;- δεν δέχεται δικαιολογίες και δεν δέχεται εκπτώσεις. Οι πρώτοι που είμαστε αυστηροί με τους εαυτούς μας είμαστε εμείς οι ίδιοι.

Τόσο ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας όσο και εγώ προσωπικά και ο Υπουργός από την πρώτη στιγμή ήμασταν στο Κέντρο Επιχειρήσεων. Τρεις ημέρες στον θάλαμο επιχειρήσεων προσπαθήσαμε να είμαστε χρήσιμοι, να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη της επιχείρησης. Με τα μέσα που είχαμε, τις δυνατότητες που είχαμε, η προσπάθεια των πυροσβεστών μας ήταν άθλος. Είναι τιμή στους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι δεν βρέθηκαν απροετοίμαστοι, δεν βρέθηκαν ανέτοιμοι. Ήταν εκεί παρόντες από την πρώτη στιγμή και παλέψαν με τις φλόγες. Και δεν κινδύνεψε καμμία ανθρώπινη ζωή. Περιορίσαμε και τις απώλειες των περιουσιακών στοιχείων των συνδημοτών μας και ταυτόχρονα προσπαθήσαμε να την οριοθετήσουμε κάτω από δύσκολες συνθήκες όσο πιο σύντομα γινόταν.

Κάθε στρέμμα που χάνουμε μας πονάει, κύριε συνάδελφε. Από εκεί και πέρα τα επιμέρους ζητήματα που αφορούν στα θέματα πρόληψης θα μου δοθεί η ευκαιρία να τα αναπτύξω στη δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει ο κ. Αρσένης.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε Κύριε Υφυπουργέ, πρέπει να συνηνοθηθείτε με τα υπόλοιπα μέλη της Κυβέρνησης. Όταν το ΜέΡΑ25 κατέθεσε τροπολογία ζητώντας την τριακονταετή απαγόρευση επενδύσεων είτε αυτό είναι εξορύξεις, είτε αυτά είναι αιολικά, είτε αυτά είναι τουριστικά ή στιδίοτε σε γη που κήκε από εμπρησμό ο κ. Γεωργιάδης, για να απορρίψει αυτή την τροπολογία, είπα «ξέρουμε πώς κήκαν τα Γεράνια, ξέρουμε ότι ήταν αυτός ο άνθρωπος ο οποίος έβαλε φωτιά στα κλαδιά. Είναι από αμέλεια, δεν αφορά το θέμα μας η τροπολογία σας».

Οι μαρτυρίες που έχουμε εδώ μιλάνε για εμπρησμό. Θα πρέπει να συνηνοθηθείτε στην Κυβέρνηση τελικά τι έγινε σε αυτή την πυρκαγιά. Κατά τη γνώμη μας, θα πρέπει να περιμένετε να κάνει η Πυροσβεστική το έργο της πρώτα και να μην παρεμβαίνετε στην προανακριτική διαδικασία. Είναι λίγο προκλητικό να προδικάζετε τι έγινε και, τέλος πάντων, ότι δεν ήταν εμπρησμός πριν ολοκληρωθεί η διαδικασία. Και μη μου πείτε ότι το κάψιμο κλαδιών μπορεί να είναι και από εμπρησμό. Γιατί έτσι όπως το είπατε κανένας στην κοινωνία και στα μέσα δεν κατάλαβε κάτι τέτοιο.

Όμως πάμε λίγο να δούμε τι μπορείτε εσείς να κάνετε. Γιατί εδώ και τόσα χρόνια δεν πραγματοποιείται η σχολή μετεκπαίδευσης και προαγωγής των πυροσβεστών σε ανακριτικούς υπαλλήλους; Ποια είναι η υποβάθμιση του προανακριτικού και ανακριτικού έργου της Πυροσβεστικής; Γιατί δεν καλέσατε αφού ήταν τόσο δραματικές οι συνθήκες την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη; Γιατί δεν ζητήσατε τη συνδρομή του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, προκειμένου να αποφευχθεί η καταστροφή στα Γεράνια Όρη; Δεν υπήρχε άλλη μεγάλη πυρκαγιά στην Ευρώπη εκείνη τη στιγμή. Η μόνη σύμφωνα με το «COPERNICUS» πυρκαγιά ήταν μια μικρή έκταση στα ιταλοελβετικά σύνορα. Υπήρχε διαθεσιμότητα. Γιατί δεν κάνατε το στοιχειώδες;

Βέβαια και στο κομμάτι της πρόληψης μιλάμε για ένα μέρος όπου δεν είχατε αντιπυρικό σχέδιο, για ένα μέρος όπου δεν είχαν γίνει καθαρισμοί και για ένα μέρος όπου αναρωτιόμαστε την επόμενη ημέρα τι θα γίνει, αν θα γίνουν τα έργα εναντίον της διάβρωσης, τα κορμοδεσίματα, ό,τι χρειάζεται, αν η επόμενη ημέρα θα μας βρει με απώλεια του εδάφους και του οικοσυστήματος, οριστική καταστροφή του δάσους και βέβαια περιουσιών και ανθρώπινων ζώων.

Το μεγάλο πρόβλημα εδώ, το οποίο δεν το αγγίζετε και δεν πρόκειται να το αγγίζετε, είναι η πολιτική του κ. Χρυσόχοιδη από το 1998, όταν και κατάργησε στην ουσία τις δασικές υπηρεσίες και έχτισε μια Πυροσβεστική η οποία δεν ξέρει δασοπυρόσβεση. Εδώ είναι η ουσία, κύριε Χαρδαλιά. Οριοθέτηση γίνεται και αφήνετε το δάσος να καεί στο ενδιάμεσο. Σώζονται οικισμοί; Μετά το 1998 άρχισαν να καίγονται.

Και μη μου πείτε ότι δεν ήταν δική σας κυβέρνηση. Από όλα αυτά τα χρόνια, δεκαπέντε χρόνια εσείς είχατε την εξουσία από 1998 και μετά. Και φτάσαμε αυτή τη στιγμή να καίγονται οικισμοί, να καίγονται τα δάση και αυτό δεν οφείλεται στην κλιματική αλλαγή, οφείλεται στην έλλειψη δασοπυρόσβεσης στην πράσινη Ελλάδα. Έχετε ανεκπαίδευτους πυροσβέστες. Μιλάτε για αν-

θρώπινες ζωές και τους στέλνετε ανεκπαίδευτους στη δασική πυρκαγιά, χωρίς εκπαίδευση για το πώς αντιμετωπίζουμε τα δάση! Έρχονται ειδικοί από την Αυστραλία που αναφέρατε και από άλλες περιοχές, από την Κύπρο, και τους δείχνουν τα στοιχεία για το πώς σβήνονται οι πυρκαγιές. Από την Κύπρο! Και οι άνθρωποι κοιτάνε με το στόμα ανοιχτό, χωρίς στοιχειώδη εκπαίδευση.

Αν θέλετε να μιλάμε για πολιτική προστασία, δημιουργήστε δασοπυρόσβεση. Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε. Αυτή τη στιγμή οι πυρκαγιές καίνε τα δάση και το μόνο που κάνει η Πυροσβεστική είναι να τα οριοθετεί και έρχονται εναέρια μέσα. Το υπόλοιπο καίγεται και, τελικά, καίγονται και οικισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Αρσένη.

Κύριε Χαρδαλιά, κι εσείς έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Κύριε Αρσένη, πραγματικά στεναχωριέμαι, όταν ακούω να κατατίθενται και ειδικά στο Κοινοβούλιο κάποια πράγματα, τα οποία -επιτρέψτε μου να πω με απόλυτο σεβασμό- είναι τόσο εξωπραγματικά και τα οποία η πραγματικότητα και η ιστορία τα έχει διαψεύσει.

Ξέρετε, δεν υπάρχει κάποιος στην Κύπρο που να έρχεται σε εμάς να μας εξηγήσει το πώς σβήνουν πυρκαγιές. Αντίθετα, επειδή είχα την ευκαιρία να ξέρω το σύστημα της Κύπρου, όποτε θέλετε, μπορούμε να το συζητήσουμε και να δούμε αν αυτό το συγκεκριμένο σύστημα, το οποίο οι ίδιοι οι Κύπριοι αδερφοί μας θέλουν να το αλλάξουν, θα μπορούσε να έχει εφαρμογή στην Ελλάδα.

Σας πληροφορώ, λοιπόν, ότι στο σύστημα που έχουν στην Κύπρο και που αφορά στις πυρκαγιές, εμπλέκονται τέσσερις διαφορετικοί φορείς. Υπάρχει η Δασική Υπηρεσία. Αν η φωτιά πλησιάζει οικισμό στο ενάμισι χιλιόμετρο, αναλαμβάνει... Δηλαδή, θέλω να πιστεύω ότι θα προχωρήσει γρήγορα η Κύπρος στην επικαιροποίηση του σχεδίου της που αφορά τις δασικές πυρκαγιές. Διότι ειλικρινά σας μιλάω, επειδή το έχω μελετήσει, υπό συνθήκες δύσκολες θα μπορούσε να αποβεί μοιραίο. Σε κάθε περίπτωση, όμως, υπάρχουν έμπειρα στελέχη και της Δασικής Υπηρεσίας εκεί. Υπάρχουν έμπειρα στελέχη της Πυροσβεστικής. Υπάρχει αιώνια κόπαρα που υπάρχει και στην Ελλάδα εδώ και δεκαετίες.

Δεν θα απαντήσω εγώ αν τελικά ό,τι έγινε πριν δεκαετίες και αφορούσε τη διαδικασία της πυρόσβεσης θα μεταφερθεί στην Πυροσβεστική από τη Δασική Υπηρεσία ή οτιδήποτε άλλο. Εμείς αυτή τη στιγμή έχουμε κάτι το οποίο είναι ξεκάθαρο στον προσανατολισμό μας. Η συνεργασία μας με τους δασολόγους, με τους ανθρώπους που γνωρίζουν τα δάση είναι διαρκής. Και πιστέψτε με, τα αντιπυρικά σχέδια τα οποία αφορούν στην αντιμετώπιση και πυρκαγιών και πλημμυρών έχουν γίνει κυρίως με διαβούλευση μεταξύ μας και μεγάλη συζήτηση με τους ανθρώπους που γνωρίζουν το δάσος. Τους σεβόμαστε και υιοθετούμε τις απόψεις τους.

Τώρα, στα Γεράνια, θα σας πω κάτι και σας το λέω εδώ που είμαστε. Ούτε μισό στρέμμα δεν θα μείνει που δεν θα κηρυχθεί αναδασωτέο. Πρέπει να το καταλάβετε αυτό. Πέρα από τις θεωρίες συνωμοσίας και τα όποια επιχειρηματικά συμφέροντα που μπορεί να πιέζουν για οτιδήποτε διαχρονικά, να θυμάστε ότι δεν θα υπάρξει ούτε μισό στρέμμα που έχει καεί και δεν θα κηρυχθεί αναδασωτέο. Και είναι ευθύνη όλων μας που δώσαμε τη μάχη εκείνες τις ημέρες να παρακολουθήσουμε όσο αντέχουμε και όσο μπορούμε την πλήρη αναδάσωση της περιοχής, μέσα από επιστημονική διαδικασία όμως, όχι με επικοινωνιακά τερτίπια και πυροτεχνήματα, αναμένοντας τις διαδικασίες που αφορούν τη φυσική αναγέννηση.

Και επειδή ακούω πάρα πολλά για τα αντιπυρικά σχέδια, είπα μόνος μου κάτι και το είπα και η κ. Καφαντάρη, ότι την ευθύνη που μας αναλογεί όχι ως αρμοδιότητα αλλά απέναντι στο φυσικό περιβάλλον ως Πολιτική Προστασία ήδη την έχουμε αναλάβει, χωρίς να είναι δική μας η ευθύνη και η αρμοδιότητα. Και ήδη σας λέω, λοιπόν, ότι από Οκτώβριο ξεκινάμε να δουλεύουμε τα αντιπυρικά όχι στη λογική των μελετών που δεν εγκρίνονται. Πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι αντιπυρική ζώνη σημαίνει ότι μπορεί να

χρημαστεί να παρέμβουμε μέσα στο δάσος. Να το συμφωνήσουμε αυτό.

Οι αντιπυρικές ζώνες θα είναι το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τους ανθρώπους που γνωρίζουν τα δασαρχεία, με όλους εκείνους τους ανθρώπους που ζουν το δάσος και ξέρουν και τη συμπεριφορά του. Για πρώτη φορά στη χώρα θα υπάρχει οργανωμένο πρόγραμμα με 100 εκατομμύρια από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και 200 εκατομμύρια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων που θα αφορά σε σταθερά κάθε χρόνο προγράμματα πρόληψης, μεσαίου επιπέδου, υπερτοπικής εμβέλειας, αλλά που θα έρχεται να απαντήσει σε όλα αυτά τα ζητήματα που κατά καιρούς προκύπτουν. Διότι σαν τα Γεράνια υπάρχουν εκατοντάδες περιοχές στην όμορφη χώρα μας και αξία έχει, επιτέλους, από το να ρίχνουμε το «ανάθεμα» και να παρακολουθούμε δεκαετίες τώρα αυτή τη σύγκρουση αρμοδιοτήτων και την έλλειψη προσωπικού και χρηματοδότησης, να κάσουμε κάτω και να συμφωνήσουμε ότι για να μπορέσουμε να διαφυλάξουμε απέναντι στην κλιματική αλλαγή τα δάση και τον φυσικό μας πλούτο, χρειάζεται να έχουμε συγκεκριμένο σχέδιο.

Το σχέδιο αυτό το ακολουθούμε βήμα-βήμα και με πολλή χαρά θα σας υποδεχτώ όποτε ζητήσετε και όποτε θέλετε, εσάς και αντιπροσωπεία του κόμματός σας, αλλά και του Κοινοβουλίου, στον «Φάρο», στην καινούργια δομή της Πολιτικής Προστασίας, μαζί με τους δασολόγους μας, μαζί με τα στελέχη μας της Διεύθυνσης Α', μαζί με την τεχνική μας υπηρεσία, μαζί με τους ανθρώπους αυτούς που δουλεύουν καθημερινά για όλα αυτά, που ορθά εσείς αναδεικνύετε, για να καταλάβετε τη σοβαρή δουλειά που γίνεται στην Πολιτική Προστασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υφυπουργέ.

Προχωρώμε τώρα στη δέκατη πέμπτη με αριθμό 821/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Στυλιανόπουλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Να ενσχυθούν οι πυροσβεστικές δομές στον Δήμο Σητείας Λασιθίου Κρήτης».

Κύριε Στυλιανόπουλε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, έχει ήδη ξεκινήσει η αντιπυρική περίοδος και με πολύ μεγάλη ανησυχία διαπιστώνουμε ότι παραμένουν άλυτα τα ζητήματα πυρασφάλειας σε όλη τη χώρα. Εγώ τώρα δεν θα πω για όλη τη χώρα, αλλά θα περιοριστώ στον Δήμο Σητείας Λασιθίου, που πρόκειται για έναν πολύ μεγάλο δήμο, τον μεγαλύτερο σε έκταση δήμο της Κρήτης και από τους πιο αραιοκατοικημένους.

Θεωρούμε ότι είναι επιτακτικής σημασίας ζήτημα η αναβάθμιση του Πυροσβεστικού Κλιμακίου Σητείας σε Πυροσβεστική Υπηρεσία, για να καλυφθούν με επάρκεια και αποτελεσματικότητα οι αυξημένες επιχειρησιακές υποχρεώσεις. Και το λέω αυτό, διότι από το 2003 όλες οι κυβερνήσεις, μα όλες οι κυβερνήσεις, όλοι οι Βουλευτές του Νομού Λασιθίου των κομμάτων που κυβέρνησαν, περιορίζονται σε υποσχέσεις, ότι «να, βεβαίως, εντός ολίγων ημερών θα υλοποιηθεί το αίτημα», έτσι για να καθησυχάζουν την ανησυχία των κατοίκων. Λέω διαχρονικά οι κυβερνήσεις, όχι μόνο η σημερινή, αλλά το κάνει και η σημερινή. Δείτε λίγο παρακάτω πώς ακριβώς αξιοποιείται αυτό.

Την ανάγκη αναβάθμισης έχει επισημάνει, εκτός από τα συνδικαλιστικά όργανα των υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος Κρήτης, και υπάρχει θετική απόφαση του Συμβουλίου Επιτελικού Σχεδιασμού του Πυροσβεστικού Σώματος. Αυτό γνωρίζω από τις συναντήσεις που κάναμε, με τις περιοδείες μας. Έχουν δει το φως της δημοσιότητας και δεν έχουν διαψευστεί. Ταυτόχρονα, αναγκαίο μέτρο ενίσχυσης των πυροσβεστικών δομών είναι η δημιουργία πυροσβεστικού κλιμακίου στα βορεινά χωριά της Σητείας, τα παραθαλάσσια δηλαδή. Εννοώ, από τα Έξω Μουλιανά έως τη Σφάκα και το Λάστρο, όπως και πιο ανατολικά, από το Παλαιόκαστρο ή προς τη Ζάκρο μεριά.

Ελλείψεις, με ευθύνη φυσικά και της τοπικής διοίκησης, υπάρχουν ακόμα και στην κατασκευή κρουρών ανεφοδιασμού, που να καλύπτουν όλα τα χωριά των δημοτικών ενότητων της Σητείας, Σιτάνου, Λεύκης και Ανάληψης.

Είναι δεδομένο ότι στην περιοχή της Σητείας συντρέχουν πολλοί παράγοντες που αυξάνουν δυνητικά τους κινδύνους πυρκαγιάς. Είναι, για παράδειγμα, μια ξηροθερμική περιοχή, ίσως η πιο ξηροθερμική περιοχή της Κρήτης. Υπάρχει η περιοχή του Ξερόκαμπος, για όσους τη γνωρίζουν, που από τις τριακόσιες εξήντα πέντε ημέρες του χρόνου για έναν πολύ μεγάλο αριθμό ημερών έχει δέκα έως έντεκα μποφόρ.

Όλος ο Δήμος Σητείας είναι περιοχή με χορτολιβαδικές δασικές εκτάσεις, με πλήθος οικισμών, με δυσπρόσιτο αγροτικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο. Εκεί λειτουργεί ο σταθμός του Αθερινολακκου της ΔΕΗ, υπάρχει αεροδρόμιο, υπάρχει το λιμάνι της Σητείας και είναι εγκατεστημένα σχεδόν σε όλη την έκταση του δήμου αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα. Ταυτόχρονα υπάρχει μια πολύ μεγάλη τουριστική επισκεψιμότητα στα φαράγγια της περιοχής. Έχει πάρα πολλά φαράγγια, Ρίχτη, Ζάκρου, Χοχλακιάς και ούτω καθεξής.

Η κατάσταση, λοιπόν, στις πυροσβεστικές δομές στον Δήμο Σητείας είναι, θα έλεγα, ένα χαρακτηριστικό του προσανατολισμού των κυβερνήσεων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα θέματα πολιτικής προστασίας, πυρόσβεσης και τα λοιπά. Δεν είναι θέμα προσωπικό, ατομικό μόνο ενός Υπουργού -ο Υπουργός καλείται να υλοποιήσει συγκεκριμένες πολιτικές κατευθύνσεις- αλλά και της τοπικής περιφερειακής διοίκησης στα ζητήματα πολιτικής προστασίας, που κατά τη γνώμη μας υπονομεύεται ο στόχος προστασίας του δασικού πλούτου, η ανάγκη πυροπροστασίας και τα λοιπά για να υπηρετηθούν, κατά την άποψή μας, συμφέροντα λίγων, αφού ο οικονομικός, χωροταξικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός υποτάσσονται στη λογική του κόστους-οφέλους.

Σας ρωτάμε -και να κλείσω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, την πρωτολογία- ποιες είναι οι άμεσες ενέργειες, αλλά με χρονοδιάγραμμα. Γιατί τώρα, εντάξει, έχει γίνει πια «το γεφύρι της Άρτας» από το 2013. Άρα πρέπει να μας δώσετε μία απάντηση, να λύσετε τον γρίφο, εν πάση περιπτώσει, για την αναβάθμισή της σε Πυροσβεστική Υπηρεσία του πυροσβεστικού κλιμακίου στη Σητεία και στη συνέχεια τη δημιουργία κλιμακίου στα βορινά χωριά αλλά και ανατολικά, όπως σας είπα, προς το Παλαίκαстро, Ζάκρο και τα λοιπά, που να στελεχωθούν όμως πλήρως με εργαζόμενους με μόνιμη και σταθερή δουλειά, να αντιμετωπιστούν με επάρκεια οι ανάγκες πυροπροστασίας-δασοπροστασίας και των άλλων υπηρεσιών που προσφέρει η υπηρεσία στον Δήμο Σητείας με αποκλειστική ευθύνη του κράτους.

Δεύτερον, την ανανέωση του εξοπλισμού και των μέσων ατομικής προστασίας του προσωπικού σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες.

Τρίτον, την ολοκληρωμένη πρόληψη, κατασκευή δηλαδή κρουστών ανεφοδιασμού που να καλύπτουν τα χωριά της Σητείας, τη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων πυροσβεστών, την ένταξή τους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και να σταματήσει αυτό το καθεστώς πια, το αίσχος -πώς αλλιώς θα μπορούσε να χαρακτηριστεί;- αυτό το εργασιακό καθεστώς, αυτή η πανσπερμία εργασιακών σχέσεων, μόνιμοι, πενταετείς, εποχικοί και πάει λέγοντας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε Συντηχάκη.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη κ. Νικόλαος Χαρδαλιάς.

Κύριε Χαρδαλιά, έχετε τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Αξιότιμε κύριε Βουλευτή, χαιρόμαι γιατί μέσα από την επίκαιρη ερώτηση που κάνετε αναδεικνύονται για άλλη μια φορά ζητήματα τα οποία εδώ και δεκαετίες η ελληνική πολιτεία δεν μπορούσε να λύσει. Και αυτή είναι η πραγματικότητα.

Πριν μπω στην ουσία που αφορά το θέμα της αναβάθμισης των υπηρεσιών της συγκεκριμένης υπηρεσίας και την ίδρυση νέων κλιμακίων, θα σας πω ότι ακόμα και η διαδικασία αυτή ήταν μια διαδικασία που ήταν έωλη εδώ και πολλές δεκαετίες. Και βλέπουμε περιοχές οι οποίες έχουν πολλά διαφορετικά κλιμάκια, με χρόνους απόκρισης των επτά-οκτώ λεπτών και έχουμε άλλες περιοχές στις οποίες ο χρόνος απόκρισης πολλές φορές ξεπερνά -προσέξτε- και τα σαράντα λεπτά.

Τι έρχεται να καταδείξει και να αναδείξει το συγκεκριμένο ζήτημα; Τον τρόπο που μέχρι τώρα και το ζήτημα που αφορά τις αναβαθμίσεις των υπηρεσιών και της ίδρυσης κλιμακίων αντιμετώπιζε η ελληνική πολιτεία. Και θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι ορθολογιστικός τρόπος να αναδεικνύονται αυτά τα ζητήματα και να δίνεται η δυνατότητα στον επιτελικό σχεδιασμό της Πυροσβεστικής να αποφασίζει δεν υπήρχε.

Τι κάναμε εμείς από την προηγούμενη αντιπυρική περίοδο; Στις περιοχές που ήταν εμφανώς μεγάλο το πρόβλημα του χρόνου απόκρισης σε μια πυρκαγιά και με βάση αντικειμενικά κριτήρια που αφορούσαν τον ανάγλυφο της περιοχής, τις δασικές και προστατευόμενες περιοχές, την έλλειψη αντιπυρικών ζωνών, αλλά και τη μη συντήρηση δασικών δρόμων, προχωρήσαμε πολύ γενναία και φέραμε και ίσχυσε από την προηγούμενη αντιπυρική -και ισχύει και φέτος- στην ίδρυση ογδόντα εποχικών κλιμακίων. Εβδομήντα από αυτά λειτούργησαν πέρυσι. Δέκα από αυτά, με τα οποία είχαμε προβλήματα, ήδη σε συνεννόηση με τις δημοτικές αρχές, τα δρομολογούμε.

Τι πρέπει να γίνει και τι δρομολογούμε αυτή τη στιγμή; Τι σχεδιάζουμε; Την πλήρη αναδιάρθρωση του ζητήματος που αφορά στις πυροσβεστικές υπηρεσίες και το προσωπικό.

Και θα ξεκινήσω πρώτα από το προσωπικό. Τι έχουμε αντιληφθεί στην Κυβέρνηση; Έχουμε αντιληφθεί ότι οι ανάγκες της Πολιτικής Προστασίας και δη του βασικότερου επιχειρησιακού του βραχίονα, δηλαδή της Πυροσβεστικής, πλέον δεν είναι εποχικές.

Τι χρειάζεται να κάνουμε; Να εξορθολογίσουμε τα πραγματικά δεδομένα σε κάθε γωνιά της πατρίδας και με βάση αυτό και σε συνεννόηση πάντα με το οικονομικό επιτελείο και αναλογιζόμενοι ότι ο μέσος όρος ηλικίας των πυροσβεστών έχει φτάσει πλέον τα σαράντα πέντε έτη, να αποφασίσουμε γενναία για το πώς θα ενισχύσουμε πραγματικά το Πυροσβεστικό Σώμα με μόνιμο προσωπικό.

Και αυτή η άσκηση και η διαβούλευση έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετούς μήνες με εντολή του Πρωθυπουργού, με ενδιαφέρον και μερίμνα του Υπουργού κ. Χρυσόχοϊδη και σε συνεννόηση με τη φυσική ηγεσία.

Το ζήτημα δεν είναι αν θα γίνουν προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Το ζήτημα είναι πώς οι όποιες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού θα έρθουν να εξυπηρετήσουν πραγματικές ανάγκες. Άρα προέχει αυτή τη στιγμή η αναδιάρθρωση ή χωροταξική με βάση τα νέα δεδομένα που υπάρχουν και μετά από είκοσι χρόνια των δομών και υποδομών του Πυροσβεστικού Σώματος.

Θα σας πω ότι για πρώτη φορά φέτος δεν υπάρχει ούτε μια κενή οργανική θέση σε οποιοδήποτε ηνσί της χώρας. Ξέρετε γιατί; Παρά τις ερωτήσεις που μας κάνατε περί ξεσιπιδώματος πυροσβεστών, πήραμε μια δύσκολη απόφαση, επιτέλους, το Πυροσβεστικό Σώμα να φύγει μακριά από τη ρουσφετολογική λογική των βολεμένων και των μη βολεμένων και να μπει και να ψηφιστεί ο κανονισμός μεταθέσεων και το βαθμολόγιο.

Τι σημαίνει πρακτικά αυτό; Ότι στις περιοχές που έχουμε υπεράριθμους, δηλαδή περιοχές που έχουμε παραπάνω κόσμο από τις οργανικές θέσεις, με ένα διαφανέστατο σύστημα μοριοδότησης, που δεν μπορεί να αμφισβητήσει κανείς, οι τελευταίοι σε μόρια μετακινούνται είτε για έναν χρόνο σε ένα νησί και μετά επιστρέφουν στην υπηρεσία για έξι χρόνια, είτε για δύο χρόνια στην ηπειρωτική Ελλάδα, επιστρέφοντας στην υπηρεσία. Και βλέπουμε ανθρώπους, που δέκα, δώδεκα, δεκαεννιά χρόνια βρίσκονται στο ίδιο πόστο -δεν έχουν μετακινηθεί ποτέ- την ίδια ώρα που κάποιοι άλλοι συνάδελφοί τους βολοδέρνουν στα νησιά και στις ακριτικές περιοχές και που κανείς δεν θέλει να πάει ή δεν ήθελε να πάει όλα αυτά τα χρόνια, αφήνοντας κενά, με ό,τι σημαίνει αυτό για την πυρόσβεση και για τις ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, τώρα υποχρεωτικά υπάρχει ένα σύστημα διαφανές, ένα σύστημα ισονομίας, ένα σύστημα -θα μου επιτρέψετε να πω- δημοκρατίας στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Και ο συγκεκριμένος Υφυπουργός, παρά τις όποιες πιέσεις υπάρχουν είτε από συνδικαλιστικούς φορείς είτε από οποιονδήποτε άλλον, δεν κάνει βήμα πίσω από την εφαρμογή του νόμου και του κανονισμού μεταθέσεων.

Το λέω αυτό για ποιον λόγο; Είναι άμεσα το θέμα αυτό σχετιζόμενο με το αίτημα που παρουσιάζεται -όχι για τη Σητεία, προς

θεού- γενικότερα μετά τον κανονισμό μεταθέσεων να ανοίξουν πολλά και διαφορετικά κλιμάκια παντού.

Χρειάζονται κλιμάκια; Βεβαίως και χρειάζονται κλιμάκια. Χρειάζεται αναδιάρθρωση χωροταξική και λειτουργική; Βεβαίως και χρειάζεται. Αυτό που δεν χρειάζεται είναι σε περιοχές που έχουμε υπεράριθμους -και δεν λέω, προς θεού, για τη Σητεία- να δημιουργήσουμε κλιμάκια και αναβαθμίσεις μόνο και μόνο ώστε κάποιος μετά από πολλά χρόνια να μην αναγκαστούν να εφαρμόσουν τον κανονισμό μεταθέσεων και να χρειαστεί να υπηρετήσουν και αυτοί, όπως και οι υπόλοιποι συναδέλφοί τους κάπου μακριά από το σπίτι και να επιστρέψουν.

Στη δευτερολογία μου θα μου επιτρέψετε να σας πω και συγκεκριμένα παραδείγματα και να απαντήσω και στα ζητήματα που βάλατε για τα βαρέα και ανθυγιεινά και άλλα ζητήματα που βάλατε.

Θέλω να κλείσω την πρωτολογία μου λέγοντάς σας το εξής: Όλα από την αρχή, με σοβαρότητα και ευθύνη απέναντι στα πραγματικά δεδομένα, με διαβούλευση με τους ίδιους τους πυροσβέστες μας, τα στελέχη μας τα οποία τα τιμούμε, γιατί κάνουν τεράστια προσπάθεια, καθώς κάθε μέρα είναι αντιμετώπι με τον θάνατο! Κάθε μέρα, πέρα από οποιαδήποτε άλλο Σώμα! Η Πυροσβεστική και η Αστυνομία είναι οι άνθρωποι που κάθε μέρα παλεύουν με τον θάνατο!

Σε συνεννόηση μαζί τους, λοιπόν, δουλεύουμε αυτή τη στιγμή που συζητάμε ώστε να παρουσιάσουμε το σχέδιο της επόμενης μέρας, ένα σχέδιο που θα έρθει να απαντήσει σε όλα αυτά τα ζητήματα, για τα οποία ορθά ανησυχείτε, αγωνιάτε και θέτετε προς συζήτηση σήμερα στο Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Συνυπάλληλε, έχετε κι εσείς τρία λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, κάνατε μία γενική τοποθέτηση, κάτι σαν εξαγγελίες. Εντάξει, μπορούμε να κάνουμε μία τέτοια συζήτηση, να τη γενικεύσουμε και να κουβεντιάσουμε. Καταθέτουμε κάθε χρόνο και ειδικά κατά την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου -και όχι μόνο- επίκαιρες ερωτήσεις, κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις, εξωκοινοβουλευτικές παρεμβάσεις, για τα θέματα αυτά.

Εγώ θα επιμείνω, όμως, για το συγκεκριμένο, αυτό καθαυτό το γεγονός, γενικεύοντας βέβαια ταυτόχρονα και εγώ γιατί όντως δεν μπορείτε να το περιορίσετε μόνο στην περίπτωση του Δήμου Σητείας. Είπατε ότι χρειάζεται πλήρης αναδιάρθρωση, χωροταξική, των κλιμακίων, να δούμε το προσωπικό, τι ανάγκες υπάρχουν, για τους μόνιμους κ.λπ.. Καμμία αντίρρηση! Να γίνει αυτός ο εξορθολογισμός. Όλες οι κυβερνήσεις, όμως, μιλούσαν για εξορθολογισμό. Αν θέλουμε να μιλήσουμε για εξορθολογισμό, να θέσουμε τα κριτήρια του εξορθολογισμού, διότι αν τα κριτήρια είναι το κόστος-όφελος, αντιλαμβάνεστε ότι αυτό αποτελεί όχι απλά μία παγίδα, αλλά το κύκνειο άσμα, γιατί έχουμε μπει σε πολύ δύσκολες εποχές. Το κριτήριο θα είναι οι πραγματικές ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος, αλλά και της ίδιας της κοινωνίας. Αυτό είναι, διότι μέχρι σήμερα η εμπειρία λέει ότι όλα ήταν στη λογική του κόστους-οφέλους.

Για μας, το ζήτημα προφανώς είναι η μονιμοποίηση των πυροσβεστών, αυτών των ανθρώπων που βάζουν μπροστά τη ζωή τους. Και εσείς το λέτε. Όλοι ευαίσθητοι είμαστε, αλλά στην πράξη να αποδείξουμε πόσο ευαίσθητοι είμαστε απέναντι στα εργασιακά ζητήματα, στην ανθρώπινη ζωή, κ.λπ..

Εγώ σας είπα για έναν πολύ μεγάλο νομό ο οποίος έχει αυτές τις ιδιαιτερότητες που σας ανέλυσα στην πρωτολογία και που ανεβάζει τον βαθμό επικινδυνότητας και δυσκολίας. Από αυτή την άποψη, λοιπόν, πρέπει να λάβετε υπ' όψιν σας τις πραγματικές ανάγκες.

Την ίδια στιγμή που εσείς λέτε αυτά, εδω έχουμε μία συνολική υποβάθμιση υπηρεσιών και στα ζητήματα της Πολιτικής Προστασίας. Παραμένει ελάχιστο το προσωπικό. Αποδεκατίστηκε τα προηγούμενα χρόνια.

Κι επειδή μιλήσατε για τα ζητήματα της κριτηρίων που πρέπει να θέσουμε, θα σας πω το εξής: Στην Κρήτη, η «FRAPORT» τράβηξε δεκάδες πυροσβέστες στο αεροδρόμιο Χανίων. Αναπληρώθηκαν ποτέ αυτοί στις πυροσβεστικές υπηρεσίες και στα κλιμάκια; Όχι βέβαια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Να, λοιπόν, που το κριτήριο είναι ότι πρέπει να προστατέψουμε τη «FRAPORT», πρέπει να προστατέψουμε τους επιχειρηματικούς ομίλους. Προέχει η ιδιωτικοποίηση σε αυτή την περίπτωση και όχι η προστασία της ζωής.

Άρα ποιος έχει την ευθύνη για να πάρει όλα αυτά τα αναγκαία μέτρα; Δεν την έχει η Κυβέρνηση, έτσι ώστε να προλάβουμε; Είναι ζωτικής σημασίας το ζήτημα της πρόληψης των πυρκαγιών, της αντιπυρικής, της αντιπλημμυρικής προστασίας; Είναι πρωτεύον ζήτημα; Βεβαίως! Τι έχει κάνει η Κυβέρνηση γύρω από αυτά τα ζητήματα;

Επιμένουμε, λοιπόν, κύριε Υφυπουργέ, στην ανάγκη αναβάθμισης του κλιμακίου της Σητείας σε Πυροσβεστική Υπηρεσία και να στελεχωθεί πλήρως, να μονιμοποιηθούν οι εποχικοί. Υπάρχει ανάγκη για επτά επιπλέον πυροσβέστες εκεί πέρα. Ορίστε! Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Κάντε προσλήψεις έτσι ώστε να στελεχωθεί όσο γίνεται αυτή η υπηρεσία! Υπάρχουν οχήματα αυτή τη στιγμή που είναι παροπλισμένα επειδή δεν υπάρχουν ανταλλακτικά, το ξέρετε. Οι προμηθευτές, ενώ έχουν την υποχρέωση με βάση τους όρους του διαγωνισμού για δέκα χρόνια να εξασφαλίσουν προμήθεια ανταλλακτικών, δηλώνουν αδυναμία. Η φυσική ηγεσία σηκώνει τα χέρια ψηλά και η πολιτική ηγεσία απλά δίνει υποσχέσεις ότι στο μέλλον όλα αυτά θα φτιάξουν.

Σε κάθε περίπτωση, οφείλτε να σχεδιάσετε και να ενεργήσετε με βάση τις πραγματικές ανάγκες. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο να δημιουργηθεί η Πυροσβεστική Υπηρεσία στη Σητεία. Το ομολογούν όλοι. Σε αυτό, λοιπόν, πρέπει πολύ συγκεκριμένα να απαντήσετε.

Επίσης, είπατε για τα ογδόντα εποχικά κλιμάκια που φτιάξατε και μάλιστα, με αντικειμενικά κριτήρια. Να σας θέσω, λοιπόν και εγώ ένα επιπλέον ερώτημα; Το Κλιμάκιο στον Χανδρά Σητείας πώς έγινε, πώς προέκυψε; Το ξέρετε; Για πείτε μου! Ήταν κάποιο αίτημα; Ήταν του Πυροσβεστικού Σώματος; Ήταν των συνδικαλιστών; Ήταν της κοινωνίας; Πώς προέκυψε το Κλιμάκιο στον Χανδρά Ιούλιο του 2020; Εδώ, να μας δώσετε απάντηση! Και μάλιστα είναι ένα Κλιμάκιο στο οποίο δεν υπήρχε ούτε καν κτήριο και τους πήραν στην παλαιά Αστυνομία, που δεν είχε ούτε ρεύμα, ούτε νερό, ούτε ντεπόζιτο, ούτε τηλέφωνο, καρέκλες, τίποτα δεν είχε. Τίποτα δεν είχε!

Δηλαδή, με λίγα λόγια, τι κάνετε; Παραπέμπετε όλα αυτά τα ζητήματα και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των κλιμακίων και τα λοιπά στο μέλλον, στις καλένδες. Στην πράξη, πολλά λόγια. Ξέρω και εγώ να δίνω λόγια -ας το πούμε- και φτιάχνω και ανώγεια και κατώγεια, αλλά δεν γίνεται έτσι.

Θα πρέπει, λοιπόν, να δώσετε άμεσα λύση. Δεν τη θέλετε αυτή τη λύση και όχι προσωπικά εσείς -έτσι;- γιατί ξέρω και την ευαισθησία σας, αλλά και τη γνώση του αντικειμένου, αλλά γιατί αυτή η επιλογή κοστίζει, αυτές οι επιλογές κοστίζουν. Σημαίνουν αύξηση πιστώσεων, αύξηση του μόνιμου προσωπικού με κατάλληλες υποδομές, κτήρια, μηχανήματα, εξοπλισμό, κρουνοί ανεφοδιασμού.

Και φαίνεται ότι η Κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να το κάνει αυτό το πράγμα και επαφίεστε αποκλειστικά και μόνο στον ηρωισμό των πυροσβεστών, των εθελοντών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, που και αυτοί δεν έχουν τα χρήματα. Και αυτοί δεν έχουν ούτε τα χρήματα ούτε τα μέσα ούτε το προσωπικό να ανταποκριθούν στα θέματα της Πολιτικής Προστασίας.

Επιλέγετε, όμως, ως Κυβέρνηση να δίνετε δισεκατομμύρια ευρώ για τις νατοϊκές ανάγκες -έτσι δεν είναι;- βαφτίζοντάς τις μάλιστα και «αμυντικές». Θα μου πείτε τώρα τι σχέση έχει η Πολιτική Προστασία με τις νατοϊκές ανάγκες; Έχει, πώς δεν έχει; Εδώ φτιάξατε Γραφείο του NATO στην Πολιτική Προστασία.

Έτσι δεν είναι, κύριε Χαρδαλιά; **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη):** Ήταν το Γραφείο του NATO!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Και Γραφείο του NATO φτιάξατε στην Πολιτική Προστασία, για να δούμε δηλαδή ποια είναι η σχέση του ενός με το άλλο ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και ολοκληρώστε, κύριε Συνυπάλληλε, σας παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Με λίγα λόγια, τα μπαζωμένα

ρέματα, η άναρχη επέκταση σχεδίων πόλεων, η τσιμεντοποίηση των οικοπέδων, η έλλειψη αντιπλημμυρικών έργων, η απουσία σύγχρονης αντιπυρικής προστασίας και πάρα πολλά άλλα είναι αυτός ο δρόμος που υπηρετούν διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις και η δική σας και φτάσαμε σε αυτό το σημείο.

Εμείς υπηρετούμε έναν εντελώς διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης. Και αυτό πρακτικά σημαίνει -και θα κλείσω με αυτό- ότι η γη δεν μπορεί να αποτελεί πεδίο κερδοφορίας και ιδιοκτησίας και πηγή πλούτου για τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους που θέλουν να βάλουν το χεράκι τους στη γη. Έτσι, η κοινωνική αξιοποίηση της γης, των δασικών οικοσυστημάτων μπορεί να υλοποιηθεί -κατά την άποψή μας- μόνο στο πλαίσιο ενός ριζικά διαφορετικού τρόπου παραγωγής και οργάνωσης της κοινωνίας, όποια πραγματικά η γη θα είναι κοινωνικοποιημένη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Συντυχάκη.

Ορίστε, κύριε Χαρδαλιά, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Αξιότιμε κύριε Βουλευτά, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι μας αδικείτε και θα σας εξηγήσω γιατί.

Κατ' αρχάς να σας ξεκαθαρίσω κάτι και το λέω στο Κοινοβούλιο με περισσή ευθύνη και αναλογιζόμενος και το βάρος της ευθύνης απέναντι στα ζητήματα της Πολιτικής Προστασίας: Δεν φειδόμεθα πόρων, όταν έχουμε να κάνουμε με την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Όλες οι πιστώσεις που αφορούν την Πολιτική Προστασία είναι αυξημένες εδώ και δύο χρόνια που αυτή η Κυβέρνηση έχει αναλάβει την ευθύνη, διότι αποτελεί βασική προϋπόθεση και προτεραιότητα της νέας Κυβέρνησης η δημιουργία Εθνικού Μηχανισμού Αντιμετώπισης Κρίσεων και Διαχείρισης Κινδύνων. Δεν υπάρχει ούτε ένας κωδικός πίστωσης που να μην είναι αυξημένος, είτε αφορά στα μισθωμένα στα εναέρια, είτε αφορά στο πρόγραμμα «ΑΕGIS», το οποίο σύντομα -τις επόμενες μέρες- θα είναι στο ΚΥΣΕΑ και που αφορά στους εξοπλισμούς, που χρειάζεται επιτέλους για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε απέναντι στις δύσκολες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί με την κλιματική αλλαγή.

Είναι αυτή η Κυβέρνηση η οποία αναγνωρίζει ότι στις προτεραιότητές της δεν μπαίνει το ζήτημα που αφορά στη σχέση κόστους-ωφέλειας. Εξασφαλίσαμε από την πρώτη στιγμή χρηματοδοτικά εργαλεία 1,7 δισεκατομμυρίου, αξιοποιώντας και ευρωπαϊκούς και άλλους πόρους και άλλα χρηματοδοτικά πρωτόκολλα, για να μπορέσει η χώρα να αποκτήσει επιτέλους μετά από σαράντα πέντε χρόνια καινούργια «Καναντέρ» και δικά της ελικόπτερα, να μπορέσει να εξασφαλίσει μέσα και εξοπλισμούς που έχει ανάγκη η Πυροσβεστική Υπηρεσία. Και εκεί μας αδικείτε, διότι αναφέρεστε σε παροπλισμένα οχήματα και παροπλισμένο στόλο. Ξέρουμε ότι ο στόλος μας είναι γηραιός. Σας θυμίζω ότι το 33% του στόλου ήταν παροπλισμένο.

Πέρυσι, λοιπόν, σε συνεργασία με τη φυσική ηγεσία του Πυροσβεστικού Σώματος αποφασίσαμε και δώσαμε επιτροπικά σε συνεννόηση με το Ελεγκτικό σε κάθε ΔΙΠΥΝ, σε κάθε διεύθυνση της Πυροσβεστικής, για να μπορέσει να λυθεί άμεσα το ζήτημα των συντηρήσεων.

Σας πληροφορώ ότι αυτή τη στιγμή τα παροπλισμένα είναι της τάξης του 10%. Και ακόμα και οι πυροσβέστες -ρωτήστε, αν θέλετε, και τους συνδικαλιστές- λένε πόσο σωτήρια ήταν αυτή η κίνηση, να εξασφαλίσουμε πόρους και διαδικασίες, ώστε να έχουμε άμεσες συντηρήσεις των οχημάτων. Ξέρετε πώς γινόταν η συντήρηση; Κεντρίκε με ό,τι σημαίνει αυτό! Άρα αποκέντρωση και διαφάνεια και στο κομμάτι αυτό, για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε συγκεκριμένα δεδομένα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Και για να μη μου πείτε ότι αποφεύγω αυτή τη συζήτηση, το ζήτημα και της αναβάθμισης του Πυροσβεστικού Κλιμακίου της Σητείας και της ίδρυσης είναι ζητήματα που ο επιτελικός σχεδιασμός της Πυροσβεστικής, της Διεύθυνσης που πολύ σωστά λέτε, μαζεύει και αξιολογεί τα αιτήματα κάθε Γενάρη. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει απόφαση που να αφορά το συγκεκριμένο θέμα. Αντιλαμβανόμενος τη σημαντικότητα της επίκαιρης ερώτησής σας

και για να μπορέσω να σας απαντήσω, παρακολούθησα από κοντά το θέμα και μίλησα και με τη φυσική ηγεσία.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, να θυμάστε ότι τον Γενάρη θα είμαστε έτοιμοι να έχουμε αυτό το σύστημα, το οποίο θα αναδεικνύει και θα αποδεικνύει την πραγματική αναγκαιότητα κάθε περιοχής της χώρας μας, σχετικά με τις αναβαθμίσεις των υπηρεσιών, των κλιμακίων και της εγκατάστασης, δημιουργίας νέων κλιμακίων.

Είναι μια δύσκολη άσκηση. Και όπως πολύ σωστά λέτε, το ζήτημα είναι ποια θα είναι τα κριτήρια. Τα κριτήρια δεν έχουν να κάνουν με την εξυπηρέτηση οποιουδήποτε άλλου, παρά μόνο των τριών συνταγματικά κατοχυρωμένων αρχών που υπηρετούμε ως Πολιτική Προστασία: της ανθρώπινης ζωής, της ανθρώπινης περιουσίας και του φυσικού περιβάλλοντος, του φυσικού πλούτου της χώρας μας. Και πιστέψτε με, σε αυτό δεν θα κάνουμε καμμία έκπτωση. Δεν θα υπάρχει καμμία δικαιολογία.

Αν όχι τώρα, ποτέ! Θα δουλέψουμε με όλους εκείνους που πραγματικά γνωρίζουν, με όλους εκείνους που είχαν μικρή ή μεγάλη εμπειρία, αξιοποιώντας όλες τις δυνατότητες και τα εργαλεία που μας δίνει ο νόμος, για να μπορέσουμε να αναδιοργανώσουμε συνολικά την επιχειρησιακή δυνατότητα του Πυροσβεστικού Σώματος. Διότι, όπως πολύ σωστά λέτε, αυτό οφείλουμε απέναντι στους ανθρώπους που καθημερινά μοχθούν, απέναντι στους ανθρώπους που καθημερινά παλεύουν, απέναντι στους ανθρώπους που καθημερινά ρισκάρουν τις ζωές τους, για να μπορέσει η χώρα μας να γίνει μια ασφαλής χώρα.

Θα είμαστε εδώ και είμαι έτοιμος ανά πάσα στιγμή να συζητήσουμε και τα επιμέρους ζητήματα που αφορούν και στην Κρήτη, και στη Σητεία, αλλά και σε όλη την περιοχή. Να ξέρετε ότι εργαζόμαστε νυχθημερόν με μόνο μας μέλημα, μόνο μας στόχισμα, να μπορέσουμε να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα και να μπορέσουμε να αφήσουμε μια απόλυτη παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές, στις νέες γενιές, στα παιδιά μας, που αφορά σε μια ασφαλή πατρίδα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Στην επόμενη Διάσκεψη θα θέσω θέμα, αυτοί που θα τελειώνουν ακριβώς στην ώρα τους, να παίρνουν έπαθλο, κύριε Ειδικέ. Κάνανε δύο ερωτήσεις σε μία ώρα. Δεν γίνεται! Δεν τα πήγα καλά με τους άντρες. Ας δούμε, λοιπόν, τις γυναίκες!

Προχωρούμε στην πέμπτη με αριθμό 816/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Β' Θεσσαλονίκης του ΜέΡΑ25 κ. Κωνσταντίνος Αδάμου προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού».

Κυρία Αδάμου, καλησπέρα σας και καλή εβδομάδα! Έχετε δύο λεπτά για το ξεκίνημά σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΔΑΜΟΥ: Καλησπέρα σας, κύριε Πρόεδρε, και καλή εβδομάδα! Σας ευχαριστώ πολύ που μου δίνετε τον λόγο.

Κυρία Υφυπουργέ, η ερώτηση που έχω να σας θέσω αφορά στους πτυχιούχους των πανεπιστημιακών τμημάτων της Ιστορίας και Αρχαιολογίας και όλων των συναφών τμημάτων και στο άκρως εύλογο και δίκαιο αίτημα και δικαίωμά τους να επαναποκτήσουν επαγγελματικά δικαιώματα ξεναγών, έπειτα από παρακολούθηση ταχύρρυθμων προγραμμάτων κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού.

Το άρθρο 14 του ν.710/1977 περί Ξεναγών τροποποιήθηκε σημαντικά με τις διατάξεις του ν.4093/2012 και στη συνέχεια των ν.4111/2013 και ν.4152/2013. Σύμφωνα με τις τροποποιητικές αυτές διατάξεις του πιο πάνω άρθρου, το Υπουργείο Τουρισμού υποχρεούται να διοργανώνει κατ' έτος τουλάχιστον τρία δίμηνα σεμινάρια κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού για αποφοίτους τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας και όλων των συναφών τμημάτων.

Από την έναρξη του εν λόγω προγράμματος, το 2013 μέχρι και το 2016, είχαν υλοποιηθεί συνολικά δώδεκα ταχύρρυθμα σεμινάρια κατάρτισης, εκ των οποίων τρία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, δύο στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, δύο στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, άλλα δύο στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και

ένα στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Από όλα αυτά έχουν αποφοιτήσει τετρακόσιοι έντεκα πτυχιούχοι ιστορικοί - αρχαιολόγοι έχοντας λάβει πλέον και την άδεια του ξεναγού.

Όμως, το 2017 το Υπουργείο Τουρισμού πάγωσε ανατιολόγητα τη διοργάνωση των προγραμμάτων κατάρτισης για το επάγγελμα του ξεναγού, παρ' όλο που βάσει του ν.4093/2012 υποχρεούται να τα πραγματοποιεί, όπως προείπα, τουλάχιστον τρεις φορές τον χρόνο.

Σε σχετική ερώτηση που δεχθήκατε το 2019, είχατε απαντήσει πως δεν ήσασταν εσείς αυτοί που παγώσατε τον νόμο. Όμως, σήμερα το 2021, δύο χρόνια μετά, τι έχετε να απαντήσετε γι' αυτή την κωλυσιεργία και αδιαφορία σας επί του θέματος;

Να σημειωθεί ότι τα πανεπιστήμια δεν έχουν το δικαίωμα να εκκινήσουν τα ίδια αυτή τη διαδικασία των ταχύρρυθμων προγραμμάτων, γιατί, όπως προβλέπει ο νόμος, αυτό μπορεί να γίνει μόνο με την υπογραφή και έκδοση της προβλεπόμενης απόφασης του Υπουργού Τουρισμού.

Σας ερωτώ, λοιπόν: Γιατί δεν έχει προχωρήσει στην επαναφορά των σεμιναρίων κατάρτισης από τότε που αναλάβετε εσείς Υφυπουργός και ο κ. Θεοχάρης Υπουργός του Υπουργείου Τουρισμού;

Σκοπεύετε ή όχι να εφαρμόσετε τον νόμο, δηλαδή το αυτόνοτο και νόμιμο, ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης επαναφορά των σεμιναρίων και το δικαίωμα των ιστορικών-αρχαιολόγων να εργάζονται ως διαπιστευμένοι ξεναγοί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Τουρισμού κ. Σοφία Ζαχαράκη.

Κυρία Ζαχαράκη, καλησπέρα σας και καλή εβδομάδα. Έχετε τρία λεπτά.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Με τήρηση του χρόνου, κύριε Πρόεδρε, καθώς οι γυναίκες και σεβόμαστε τις διαδικασίες και μπορούμε και ευσύνοπτα να τοποθετούμαστε. Αν και ως εκπαιδευτικός καμιά φορά μπορεί να μιλώ περιγραφικά, οπότε να με σταματάτε ό,τι ώρα να 'ναι.

Η ερώτησή σας λοιπόν, είναι για ένα ειδικό ζήτημα, το οποίο αφορά και ευρύτερα το ζήτημα της ξενάγησης στην Ελλάδα. Είναι πολύ σημαντικό και, ξέρετε, δίνει και μια ιδιαίτερη και ξεχωριστή σημασία στην Ελλάδα ως ένας προορισμός με ισχυρό αποτύπωμα και στο ιστορικό, στο αρχαιολογικό, στο πολιτιστικό και σε πολλά είδη και των ειδικών μορφών τουρισμού, όπου έχω την τιμή να έχω την αρμοδιότητα.

Θα μιλήσω λίγο γενικά και θα πάω και στην ουσία απαντώντας έτσι και στο ερώτημά σας. Αφού βρισκόμαστε να μιλήσουμε για το θέμα της ξενάγησης, να πούμε και γενικά ότι βλέπουμε την τάση των ταξιδιωτών, των φιλοξενούμενων μας να αναζητούν, ειδικά μετά τη στέρηση των ταξιδιών με την πανδημία, μια εμπειρία πολύ ξεχωριστή, που η Ελλάδα μπορεί να την προσφέρει.

Και είναι πολύ σημαντικό, κυρία Αδάμου, να το αναφέρουμε συνέχεια, να το επαναλαμβάνουμε αυτή τη δύσκολη χρονιά που θέλουμε περισσότερους ανθρώπους να έρθουν στην Ελλάδα και βέβαια οι ξεναγοί παίζουν έναν εξαιρετικό ρόλο ως προς αυτό. Χαρακτηριστικά, λοιπόν, αυθεντικότητας, μοναδικότητας και ποιότητας και βέβαια ένας ουσιαστικός παράγοντας για την υπεραξία για τη συγκεκριμένη τουριστική εμπειρία.

Έχουμε ως Κυβέρνηση και ως Υπουργείο δείξει το ενεργό και έμπρακτο ενδιαφέρον για την ελληνική ξενάγηση. Ένα κορυφαίο παράδειγμα που νομίζω ότι μπορεί να αξιολογηθεί είναι η ίδρυση τριών νέων σχολών ξεναγών στη Ρόδο, στην Κέρκυρα και στην Κρήτη. Ήταν από τον προκάτοχό μου, τον κ. Κόνσολα.

Εγώ ήρθα στο Υπουργείο τον Ιανουάριο του 2021, σε μια συγκυρία η οποία ήταν αρκετά απαιτητική. Έκτοτε πρέπει να σας πω ότι έχουμε βάλει υψηλούς στόχους και για τις σχολές μας, τις σχολές ξεναγών, θέλοντας να επικαιροποιήσουμε τον κανονισμό, όπως επίσης και για την πρακτική στις υπόλοιπες σχολές μας, την οποία αναβαθμίσαμε -αυτό, κύριε Πρόεδρε, έγινε σήμερα, οπότε το ανακοινώσαμε- μετά από έντεκα χρόνια. Δηλώνουμε, λοιπόν, έμπρακτα το ενδιαφέρον μας για την αναβάθμιση των σπουδών μας σε αυτό το τουριστικό κομμάτι.

Επί του συγκεκριμένου το οποίο θέτετε, αναφέρατε ήδη τον νόμο, αναφέρατε και τις λεπτομέρειες, την υποχρέωση να γίνονται αυτά τα δίμηνα σεμινάρια, τα οποία πράγματι σταμάτησαν το

2017 επί της προηγούμενης κυβέρνησης. Έκτοτε, όμως, -και αυτό απαντά και την ουσία της ερώτησης και εδώ θα είμαι συγκεκριμένη για να μπορέσω μετά στη δευτερολογία να δώσω και πάλι γενικές πληροφορίες για το θέμα των σχολών ξεναγών και θα σας αποδείξουμε και το ενδιαφέρον μας έτσι για το θέμα της ξενάγησης- έχουν γίνει προσφυγές στη δικαιοσύνη. Στις 22 Ιουνίου συζητείται η σχετική εκκρεμής αίτηση ακύρωσης στο Σ.τ.Ε.. Υπάρχει μια εκκρεμής διαδικασία δικαστική. Το γνωρίζετε προφανώς, αφού κάνατε την ερώτηση. Αναμένουμε τη σχετική απόφαση της δικαιοσύνης προς την οποία το Υπουργείο θα συμμορφωθεί απόλυτα. Νομίζω ότι σε αυτό είμαι πολύ συγκεκριμένη.

Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εγώ ευχαριστώ, κυρία Ζαχαράκη.

Κυρία Αδάμου, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΔΑΜΟΥ: Ευχαριστώ για την απάντηση, κυρία Ζαχαράκη.

Αναφερθήκατε στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Μάλλον αναφέρεστε στην προσφυγή που είχαν κάνει οι σχολές ξεναγών εναντίον των ταχύρρυθμων τμημάτων. Δεν κατάλαβα γιατί αναφερθήκατε εν τάχει. Το 2013 βγήκε αρνητική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και ακριβώς στηριζόταν στο ότι οι σχολές αποτελούν μεταδευτεροβάθμιας σχολές και έτσι δεν μπορούσαν να υπαχθούν ούτε στην τριτοβάθμια ούτε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αλλά θεωρούνταν ως μια εξειδίκευση περίπου τύπου ΙΕΚ. Βέβαια με τις διατάξεις του νομοσχεδίου που περάσατε τον Νοέμβριο του 2020 γνωρίζουμε όλοι πως νομιμοποιήσατε όλα αυτά τα ΙΕΚ. Ωστόσο το Συμβούλιο της Επικρατείας ακριβώς γνωμοδότησε αρνητικά, διότι και τα ταχύρρυθμα σεμινάρια ανήκουν και αφορούν σε τέτοιου είδους σχολές.

Να κάνω μία παρένθεση. Είπατε για τον προκάτοχό σας, τον κ. Κόνσολα. Ήμουν σίγουρη ότι θα αναφερόσασταν στις σχολές ξεναγών, αλλά δεν είναι ακριβώς αυτό το θέμα μας. Το θέμα μας είναι τα ταχύρρυθμα σεμινάρια για τους ιστορικούς - αρχαιολόγους, διότι καταλαβαίνετε ότι οι άνθρωποι αυτοί έχουν φοιτήσει τέσσερα χρόνια στα ελληνικά πανεπιστήμια, πάρα πολύ αξιόλογα δημόσια πανεπιστήμια και σε τμήματα τα οποία και στην παγκόσμια κατάταξη είναι πάρα πολύ ψηλά, οι γνώσεις που έχουν είναι πολύ υψηλού επιπέδου και το παράλογο του θέματος είναι ότι οι ιστορικοί - αρχαιολόγοι διδάσκουν στις σχολές ξεναγών που εσείς αναφέρατε, ενώ οι ίδιοι δεν έχουν επαγγελματικά δικαιώματα ξεναγών. Μιλάμε για τον απόλυτο παραλογισμό.

Επίσης, θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι η εφαρμογή του ν.4093/2012 σε καμμία περίπτωση δεν απαγόρευε και δεν απαγορεύει την παράλληλη ύπαρξη των σχολών ξεναγών. Άρα δεν υπάρχει κάποια λογική αιτία ώστε να μην εφαρμόζεται ο νόμος.

Επιπλέον, αυτά τα προγράμματα κατάρτισης δεν επιβάρυναν καθόλου τον κρατικό προϋπολογισμό, διότι, πρώτον, διεξάγονται στα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια και, δεύτερον, οι συμμετέχοντες καταβάλλουν οι ίδιοι τα διδάκτρα. Βέβαια κατά την άποψή μας θα έπρεπε να παρέχονται δωρεάν στους απόφοιτους Ιστορίας - Αρχαιολογίας, στο πλαίσιο της πανεπιστημιακής κατάρτισής τους, ίσως έπειτα από εξετάσεις.

Οι ιστορικοί - αρχαιολόγοι είναι οι πλέον ειδήμονες, όπως σας είπα, που έχουν σπουδάσει κατ' ελάχιστον τέσσερα έτη με έξοδα του κράτους και των οικογενειών τους και αποτελούν ένα σημαντικό, αλλά δυστυχώς άκρως αναξιοποίητο δυναμικό στον νευραλγικό τομέα του ελληνικού πολιτισμού και τουρισμού. Με τη μη εφαρμογή του νόμου καταδικάζετε ακόμη περισσότερο τους πτυχιούχους ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων στην ανεργία, ενώ θα μπορούσαν να εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες για να βγάζουν τα προς το ζην. Σας ζητούν, δηλαδή, το αυτόνοτο, ζητούν την εφαρμογή του νόμου για να μπορούν οι άνθρωποι να έχουν ένα επάγγελμα και να βγάλουν τα προς το ζην. Παράλληλα, θα πρέπει να σκεφτείτε ότι θα κάνουν ακριβώς αυτό που θέλετε, θα πληρώνουν στα ταμεία του κράτους ασφάλιστρα, τέλος επιτηδεύματος και όλα αυτά τα οποία έχετε φορτώσει στους ελεύθερους επαγγελματίες. Αυτό, όμως, ζητούν: Τουλά-

χιστον να έχουν μία εργασία και ας επωμίζονται όλα αυτά τα βάρη και δη να έχουν μία εργασία την οποία θα αγαπούν, γιατί αυτοί οι άνθρωποι είναι που αγαπούν τα αρχαιολογικά ευρήματα, είναι αυτοί που αγαπούν τους αρχαιολογικούς θησαυρούς της χώρας μας. Δυστυχώς, όμως, είναι πολύ θλιβερό που αυτό δεν το κατανοείτε, διότι η νοοτροπία αυτή δεν είναι μόνο ενάντια στους ιστορικούς - αρχαιολόγους, αλλά και γενικότερα ενάντια στην κοινωνία μας.

Επιπλέον, ας μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι γεμάτη από πολιτισμικούς και αρχαιολογικούς θησαυρούς που είναι χρέος σας, χρέος του Υπουργείου σας να αναδείξετε και δυστυχώς δεν υπάρχουν αρκετοί καταρτισμένοι ξεναγοί.

Με την εφαρμογή του νόμου, λοιπόν, θα μπορούν να υπάρχουν διαπιστευμένοι ξεναγοί σε τουριστικούς χώρους που δεν είναι τόσο ευρέως γνωστοί και έτσι, θα αυξηθεί και η επισκεψιμότητα σε πολλά μέρη της Ελλάδος. Γι' αυτό θα έπρεπε να το κοιτάξει το Υπουργείο σας και αυτό.

Εδώ, λοιπόν, αξίζει να σημειωθεί ότι σε μια χώρα, όπως η Ελλάδα, όπου οι τουρίστες υπερβάνουν τα τριάντα εκατομμύρια ετησίως -στην προ COVID εποχή, εννοείται- οι διαπιστευμένοι από το Υπουργείο ξεναγοί είναι μόνο εξακόσιοι ογδόντα ένας, ενώ υπάρχουν τόσο πολλοί που επιθυμούν να γίνουν, με μεταπτυχιακά, διδακτορικά, γλωσσομάθεια.

Άρα, για ποιον λόγο δεν εφαρμόζετε τον νόμο; Για ποιον λόγο κωλυσιεργείτε δύο χρόνια; Για ποιον λόγο αφήνετε στην πλήρη αδιαφορία σας αυτούς τους ανθρώπους; Η απάντηση μάλλον είναι απλή: Για να εξυπηρετείτε τα συμφέροντα των τουριστικών πρακτόρων, για να στηρίζετε ίσως τη «μαύρη» εργασία, γιατί είναι πολλοί αυτοί που επιτελούν χρέη ξεναγών χωρίς να έχουν την δέουσα γνώση, τη δέουσα κατάρτιση, τη δέουσα αγάπη γι' αυτό που κάνουν και, βέβαια, την πιστοποίηση.

Όλο αυτό έχει να κάνει με την άποψή σας που έχετε για τον τουρισμό. Βλέπουμε την εικόνα που έχετε για τον τουρισμό, γιατί, άμα κοιτάξουμε εδώ, στην Αθήνα, την τσιμεντοποίηση της Ακρόπολης, όπου μάλλον επιθυμείτε να κατεβαίνουν μιλιούνια από τα κρουαζιερόπλοια και να βγαίνουν απλώς μια φωτογραφία και αυτό να είναι όλος ο τουρισμός μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Αντί να αξιοποιήσετε και πάλι, όπως είχατε δείξει, η Κυβέρνησή σας ένα διαμάντι αρχαιολογικό που βρέθηκε στη στάση «Βενιζέλου», στο μετρό Θεσσαλονίκης και να αποσπάτε τα αρχαία, τα κατακρεουργείτε και αντί το Υπουργείο σας να πει ένα «όχι» σε αυτό για να φτιάξετε μια νέα «Πομπηία» στη Θεσσαλονίκη, όπου θα γίνει πόλος έλξης πολλών τουριστών ανά τον κόσμο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ολοκληρώστε, κυρία Αδάμου. Αυτό που λέτε είναι και εκτός ερώτησης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΔΑΜΟΥ: Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε. Απλώς, όλα σχετίζονται.

Εσείς θέλετε μόνο να υπερασπιστείτε τα συμφέροντα των λίγων εις βάρος των πολλών και, βέβαια, εις βάρος της πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Αυτή, όμως, την πολιτισμική κληρονομιά μπορούν να αναδείξουν οι ιστορικοί - αρχαιολόγοι, εάν εφαρμόσετε το αυτονόητο, εάν εφαρμόσετε τον νόμο, ώστε να υλοποιηθούν αυτά τα προγράμματα κατάρτισης ξεναγών για τους ιστορικούς - αρχαιολόγους και όσο το δυνατόν πιο άμεσα. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Κυρία Ζαχαράκη, έχετε και εσείς τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Κυρία Αδάμου, είμαι Υφυπουργός Τουρισμού, δεν είμαι Υφυπουργός Πολιτισμού, αλλά δέχομαι το σχόλιο.

Όμως, πρέπει να πω σε αντίστιξη αυτών που λέτε, το εξής. Νομίζω ότι είναι πολλοί οι άνεργοι και οι εποχικά εργαζόμενοι που στο τέλος του 2021 θα επιμορφωθούν και θα μετεκπαιδευθούν. Είναι είκοσι χιλιάδες από πρόταση που βάλουμε στο Ταμείο Ανάκαμψης, γιατί θέλουν οι άνθρωποι να έχουν νέες δεξιότητες και να βρίσκουν περισσότερες δουλειές. Οι πολλοί, η κοινωνία, είναι στα χίλια άτομα των οποίων αποφασίσαμε να αυξήσουμε τον

αριθμό από οκτακόσια πενήντα στα διά ζώσης προγράμματα μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης του Υπουργείου Τουρισμού, γιατί επαναλαμβάνω ότι θέλουμε τον κόσμο να μετεκπαιδευτεί σε επιδοτούμενα προγράμματα και να πιάνει δουλειά. Οι πολλοί είναι εκεί έξω.

Για τους πολλούς, επίσης, στους οποίους αναφέραστε, να πω ότι υπάρχει αυτή η διαδικασία, το επίδικο το οποίο κρίνεται αυτή τη στιγμή στο Σ.τ.Ε.. Είναι η αίτηση ακύρωσης που έχουν υποβάλει οι απόφοιτοι του Ιστορικού - Αρχαιολογικού. Μάλλον δεν μιλάμε για την ίδια διαδικασία. Ας περιμένουμε έως την 21^η Ιουνίου. Νομίζω ότι η απάντηση είναι σαφής. Είναι για το θέμα της ικανοποίησης αυτού το οποίο θα επιδικαστεί.

Μπορείτε να γυρίσετε και στους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ - υπάρχουν συνάδελφοί σας- και να πείτε γιατί σταματήσατε το σεμινάριο του 2016-2017. Θα σας απαντήσουν. Δεν θα σας απαντήσω εγώ. Δεν το σταμάτησα εγώ. Εγώ λέω ότι θα εφαρμοστούν αυτά τα οποία αποφάσισε αυτή τη στιγμή το δικαστήριο.

Θέλω, όμως, να πω και για το τι κάνουμε για το ζήτημα των ξεναγών, γιατί είμαι σίγουρη ότι σας ενδιαφέρει αυτό, πέρα δηλαδή από το κομμάτι των διμηνων σεμιναρίων, τι έχει κάνει αυτό το Υπουργείο για να βοηθήσει τις σχολές ξεναγών τα τελευταία δύο χρόνια. Είναι σημαντικό να το πούμε. Είναι αριθμοί, είναι άνθρωποι. Είναι άνθρωποι που βγαίνουν και έξω για να κάνουν την ξεναγηση μετά από δύο χρόνια σπουδών.

Να επαναλάβω, λοιπόν και για όσους μπορεί να μη μας άκουσαν, ότι επαναλειτούργησε η Σχολή Ξεναγών στη Θεσσαλονίκη. Ιδρύθηκαν και λειτούργησαν τρεις νέες Σχολές Ξεναγών στην Κέρκυρα, τη Ρόδο και την Κρήτη. Οι διδάσκοντες στις σχολές ξεναγών, εκπαιδευτικοί, αυξήθηκαν από εννιά άτομα που ήταν το 2017-2018, σε πενήντα εννιά το 2020-2021. Είναι σημαντική η βελτίωση. Δεν είναι το καλύτερο. Μπορούμε να πάμε ακόμα καλύτερα, να βελτιωθούμε.

Οι διδασκόμενοι αυξήθηκαν από σαράντα το 2017-2018 σε διακόσιους εξήντα έναν το 2020-2021 και επαναλαμβάνω αυτό που είπα πριν, ότι στόχευσή μου είναι να βελτιώσουμε και τον κανονισμό λειτουργίας των ξεναγών, αλλά να βελτιώσουμε και θέματα τα οποία έχουν να κάνουν με την καθημερινότητα των σχολών, την καθημερινότητα ούτως ή άλλως που έχει να κάνει με τις υποδομές και με το ανθρώπινο δυναμικό, να προσλαμβάνεται νωρίτερα, να είμαστε συνεπείς με τις υποχρεώσεις μας στα παιδιά τα οποία επιλέγουν να έρθουν στις σχολές μας.

Με αυτά, λοιπόν, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους που είναι εκεί έξω και κάνουν αυτή τη δουλειά, είτε έχουν πιστοποιηθεί από σεμινάρια είτε έχουν πιστοποιηθεί από τις σχολές μας, υψηλό επιπέδου σχολές, μια καλή τουριστική σεζόν, έτσι ώστε να μπορέσουμε όλοι να ατενίσουμε και την επόμενη χρονιά με αισιοδοξία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Θα συζητηθεί τώρα η δεύτερη με αριθμό 809/28-5-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Εργασιακή εκμετάλλευση των εργαζομένων με γνώμονα τις απευθείας αναθέσεις».

Κυρία Κόκκαλη, καλησπέρα σας και καλή εβδομάδα. Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά το αντικείμενο της ερώτησης. Είχατε απαντήσει και πριν έναν μήνα σε σχετική ερώτηση συναδέλφου. Το «απαντήσει» βέβαια εντός εισαγωγικών, γιατί δεν δώσατε κάποια συγκεκριμένη και σαφή απάντηση στο μέγα ζητούμενο, τι θα γίνει με τους εργαζόμενους στη φύλαξη και στην καθαριότητα στην 5^η Υγειονομική Περιφέρεια. Ελπίζω σήμερα, κύριε Υπουργέ, το εύχομαι και ελπίζω, να βρείτε την τόλμη να δώσετε μια απάντηση συγκεκριμένη, είτε είναι θετική είτε αρνητική, για αυτούς τους ανθρώπους.

Τον Σεπτέμβριο του 2019, κύριε Υπουργέ, με έγγραφό σας προς την 5^η Υγειονομική Περιφέρεια, πιθανότατα και στις υπόλοιπες υγειονομικές περιφέρειες, δώσατε τρεις δυνατότητες στις υγειονομικές περιφέρειες και συγκεκριμένα στην 5^η Υγειονο-

μική Περιφέρεια για να καθορίσει τα θέματα των αναγκών στη φύλαξη, στην καθαριότητα και στη σίτιση. Η πρώτη ήταν οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου, η δεύτερη το επικουρικό προσωπικό και η τρίτη με διαγωνισμούς σε ιδιωτικές εταιρείες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σε αυτό το έγγραφο, κύριε Υπουργέ - γιατί έχει σημασία- υπάρχουν δύο λέξεις: «με γνώμονα το δημοσιονομικό όφελος». Ας το κρατήσουμε αυτό.

Εν αρχή ήταν ο λόγος, εν αρχή ήταν και το μεγάλο λάθος αλλά και η πράξη από την πλευρά σας, η οποία δεν στηριζόταν στον νόμο. Βαφτίσατε τις συγκεκριμένες συμβάσεις «ορισμένου χρόνου», γνωρίζοντας πολύ καλά ότι οι ανάγκες οι συγκεκριμένες, η φύλαξη και η καθαριότητα, δεν είναι απρόβλεπτες, αλλά είναι πάγιες και διαρκείς οι ανάγκες. Στην κοινή λογική ανάγεται αν η φύλαξη των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας των χώρων υγείας, αν η φύλαξη και η καθαριότητα είναι μόνιμη, διαρκής και πάγια ανάγκη.

Εσείς ο ίδιος, σε απάντηση του συναδέλφου κ. Λαμπρούλη είπατε κιάλας ότι καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Εντούτοις βαφτίσατε τις συγκεκριμένες συμβάσεις «ορισμένου χρόνου». Σας πληροφορώ, κύριε Υπουργέ, ότι αυτή η σύμβαση είναι καταχρηστική.

Και ερχόμαστε τώρα, δεκαπέντε μέρες, και ρωτούν αυτοί οι άνθρωποι -ελάτε λίγο στη θέση τους- την 1^η Ιουλίου θα επιστρέψουν στην ανεργία, να ή όχι; Τι σκοπεύετε να κάνετε με αυτούς τους ανθρώπους; Η απάντηση δεν μπορεί να είναι τρίτη, ή να ή όχι. Βέβαια θα πει κάποιος, εδώ ο κύριος Υπουργός ανέφερε το δημοσιονομικό όφελος. Μήπως αυτές οι εταιρείες κόστισαν λιγότερο; Για να δούμε.

Οι εργαζόμενοι στη φύλαξη, δεκατέσσερις, κόστισαν για μια χρονιά 123.600 ευρώ σύμφωνα με τη μισθοδοσία, την οποία θα προσκομίσω. Η εταιρεία φύλαξης κόστισε 561.440 ευρώ, με απόκλιση στις ώρες περίπου στις εβδομήντα παραπάνω. Κατά τα άλλα, ο τρόπος παροχής εργασίας, ο χρόνος και ο τόπος είναι ακριβώς ίδιοι, δηλαδή σχεδόν τις ίδιες ώρες, στον ίδιο τόπο, στις ίδιες συνθήκες, με τα ίδια μέσα. Και επιλέγετε την ανάθεση σε ιδιωτικές εταιρείες.

Ήταν πιο έντιμο να πείτε ότι αυτούς τους ανθρώπους τους εκμεταλλευτήκαμε διότι θέλουμε περισσότερο τις ιδιωτικές εταιρείες. Άρα απ' ενός δεν σέβεστε τον πόνο του εργαζόμενου και την αγνία του, απ' ετέρου ξοδεύετε πολύ περισσότερα χρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ολοκληρώστε με αυτό, σας παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κλείνω, κύριε Υπουργέ. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι που εργάζονται στη φύλαξη και στην καθαριότητα περιμένουν ειλικρινά αν την 1^η Ιουλίου θα επιστρέψουν στην ανεργία ή δεν θα επιστρέψουν;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κοντοζαμάνης.

Επίκαιρες χωρίς Κοντοζαμάνη δεν γίνονται!

Κύριε Υπουργέ, έχετε τρία λεπτά για το ξεκίνημα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ.

Κύριε Κόκκαλη, έρχεστε με τη συγκεκριμένη επίκαιρη ερώτηση και ζητάτε και τα ρέστα για μια κατάσταση που το κόμμα σας δημιούργησε. Σας θυμίζω ότι το κόμμα σας τρεις φορές νομοθέτησε, τροποποίησε τη σχετική διάταξη, προκειμένου να αλλάξει το καθεστώς στα νοσοκομεία και να δημιουργηθούν αυτές οι πολλαπλές ταχύτητες και είδη συμβάσεων και εργασιακών σχέσεων σε ό,τι αφορά στην καθαριότητα και τη φύλαξη.

Επιτρέψτε μου να πω ότι με προχειρότητα διαχειριστήκατε το ζήτημα αυτό των συμβασιούχων. Πράγματι, οι έκτακτες και κατεπείγουσες ανάγκες που προκλήθηκαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού είχαν ως αποτέλεσμα να προκληθούν αλλεπάλληλες παρατάσεις των συμβάσεων ορισμένου χρόνου του προσωπικού εκείνου που μεταξύ άλλων καλύπτει ανάγκες φύλαξης καθαριότητας και σίτισης. Πρόκειται για εργαζόμενους που απασχολούνται σε κρίσιμους τομείς και υπό πρωτοφανείς υγειονομικά συνθήκες, καλούμενοι να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες που έχει δημιουργήσει η πανδημία. Στόχος των αλλεπάλλη-

λων αυτών παρατάσεων δεν ήταν η παράκαμψη των εθνικών και ευρωπαϊκών κανόνων διενέργειας διαγωνισμών, όπως αντιλαμβάνεστε, αλλά η εξασφάλιση της αδιάλειπτης κάλυψης των αναγκών σε κρίσιμους τομείς υπό συνθήκες ιδιαίτερης επιβάρυνσης του κρατικού μηχανισμού. Όπως, δε, γνωρίζετε, για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου προβλέπεται εκ του νόμου ότι έχουν και ανώτατη χρονική διάρκεια ισχύος η υπέρβαση της οποίας επιφέρει ακυρότητα της σύμβασης. Γι' αυτό και στις οικείες διατάξεις προβλέπεται ότι οι παρατάσεις παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του π.δ. 164/2004 και δεν μεταβάλλουν το είδος και τη σχέση εργασίας.

Επίσης, προβλέφθηκε η δυνατότητα κατά τη διάρκεια της πανδημίας να προβαίνει σε απευθείας αναθέσεις για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης κτηρίων για χρονικό διάστημα ως έξι μηνών. Επομένως η όποια δυναμική παρέκκλιση από τις προβλεπόμενες διαδικασίες και διατάξεις είναι έκτακτη και ισχύει για προφανείς λόγους για περιορισμένο χρονικό διάστημα προκειμένου να καλυφθούν οι κρίσιμοι τομείς εν μέσω πανδημίας.

Στην περίπτωση της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας, επειδή αναφερθήκατε σε αυτή, δεν έγινε χρήση της συγκεκριμένης δυνατότητας, όπως λανθασμένα ισχυρίζεστε. Η 5^η ΥΠΕ με την υπ' αριθμό 77/2019 διακήρυξη της προκήρυξε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για την κάλυψη των αναγκών της κεντρικής υπηρεσίας και των κέντρων υγείας 5^{ης} ΥΠΕ. Ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε και υπογράφηκε η σχετική σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία. Παράλληλα η διοίκηση της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας, προκειμένου να στηρίξει τους ήδη εργαζόμενους, αποφάσισε την παράταση των ατομικών συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων στην καθαριότητα στα κέντρα υγείας μέχρι τις 30 Ιουνίου.

Όσον αφορά στη φύλαξη η υπηρεσία με την αριθμό 75/2019 διακήρυξη της προκήρυξε σχετικό διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου που θα αναλάμβανε τις υπηρεσίες φύλαξης των κέντρων υγείας δωδεκάμηνης ισχύος, η οποία ξεκίνησε την 1^η Ιανουαρίου 2021. Και πάλι η διοίκηση αποφάσισε την παράταση των ατομικών συμβάσεων μέχρι 30 Ιουνίου παράλληλα με την ισχύ της σύμβασης.

Κύριε Πρόεδρε, θα επανέλθω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Κόκκαλη, έχετε τρία λεπτά στη διάθεσή σας και παρακαλώ πολύ να τα τηρήσετε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, όσον αφορά στην αντιπολίτευση που ασκείτε να σας θυμίσω ότι δεν είστε Βουλευτής της Αντιπολίτευσης. Είστε Υπουργός. Ο Βουλευτής της Αντιπολίτευσης ρωτά, ο Υπουργός απαντά.

Σήμερα, πριν λίγα λεπτά, απαντήσατε στο κείμενο ερώτημα; Την 1^η Ιουλίου θα επιστρέψουν στην ανεργία αυτοί οι άνθρωποι; Ναι ή όχι; Τις ίδιες ανάγκες τις οποίες βαφτίζετε απρόβλεπτες και έκτακτες για τους εργαζόμενους στη φύλαξη και στην καθαριότητα τις χαρακτηρίζετε τακτικές όταν είναι να κάνετε σύμβαση με τις ιδιωτικές εταιρείες. Εκτός που παρανομείτε, διότι γνώριζε η 5^η ΥΠΕ εξ υπαρχής ότι οι συμβάσεις αυτές ήταν καταχρηστικές και, κύριε Υπουργέ είναι καταχρηστική μια σύμβαση όταν το χρονικό διάστημα που υπογράφεται καλύπτονται πάγιες και διαρκείς ανάγκες, όπως παρατάσεις και να δώσετε. Ο νομοθέτης αυτό ψάχνει, εάν με τη συγκεκριμένη σύμβαση εξυπηρετούνται πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ασχέτως το πώς ο κ. Κοντοζαμάνης, ο κ. Κόκκαλης, βαφτίζουν τη σύμβαση.

Εκτός βέβαια του ότι δεν σέβεστε τον νόμο, δεν συμπεριφέρεστε σωστά απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους. Δεν συμπεριφέρεστε με αξιοπρέπεια στους εργαζόμενους οι οποίοι αγωνιούν. Και δεν έχετε την τόλμη, κύριε Υπουργέ, τη στοιχειώδη, το θάρρος, να πείτε «ναι, δεν θα ανανεωθούν, δεν θα δώσουμε παράταση, διότι τη φύλαξη και την καθαριότητα επιλέγουμε -αυτά λένε τα έγγραφα- να τη δώσουμε σε εταιρείες με τρεις φορές παραπάνω κόστος». Τουλάχιστον να το παραδεχτείτε. Αυτό είναι το κοινωνικό κράτος της Κυβέρνησης; Αυτό είναι οι τρόποι ανάκτησης της εμπιστοσύνης του πολίτη στο κράτος, αυτή η εκμετάλλευση;

Στην ύστατη στιγμή σας ζητώ να τοποθετηθείτε σθεναρά και με παρρησία, τι θα γίνει με αυτές τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κόκκαλης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Κόκκαλη.

Κύριε Κοντοζαμάνη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Πράγματι, κύριε Κόκκαλη, ο ρόλος μας είναι να απαντάμε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου στις ερωτήσεις που θέτουν οι Βουλευτές, αλλά καλό είναι και στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού να θυμίζουμε και στο Σώμα και στον κόσμο που μας παρακολουθεί τα πεπραγμένα προηγούμενων διοικήσεων, γιατί υπάρχει συνέχεια στο κράτος και μη νομίζει ο κόσμος ότι συμβαίνουν πρωτόγνωρα πράγματα.

Θα ήθελα για μια ακόμη φορά να τονίσω ότι η 5^η ΥΠΕ, η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια ούτε προσέφυγε σε απευθείας αναθέσεις, ούτε εκμεταλλεύεται τους εργαζόμενους. Ήδη από τα τέλη του 2019 είχε προκηρύξει τους σχετικούς διαγωνισμούς φύλαξης και καθαριότητας και παρά το γεγονός ότι τελεσφορήσαν, η υπηρεσία επέλεξε την παράταση των συμβάσεων των εργαζομένων μέχρι τις 30 Ιουνίου του 2021. Ο διαγωνισμός αυτός έγινε, για τη μεν φύλαξη ανάδοχος και εργαζόμενοι ΣΟΧ εργάζονται παράλληλα για το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου, για τη δε καθαριότητα η ισχύς της σύμβασης με τον ανάδοχο αρχίζει από την 1^η Ιουλίου αν και έχει υπογραφεί από τις 2 Μαρτίου του 2021.

Και μάλιστα η διοίκηση της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας έχει ζητήσει από την ανάδοχο εταιρεία να προσλάβει τα άτομα που ήδη εργάζονται στις δομές υγείας της 5^{ης} Υγειονομικής με ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Η διαδικασία αυτή προχώρησε και για έναν λόγο, τον οποίον τον αναφέρατε στην αρχή ότι ήταν δημοσιονομικά πιο συμφέρων, όπως δηλαδή προβλέπει ο νόμος και σε καμμία περίπτωση -θέλω να το επαναλάβω- δεν έγινε εκμετάλλευση των εργαζομένων ούτε χρήση της συγκεκριμένης δυνατότητας που αναφέρατε σε ότι αφορά τις σχετικές νομοθεσίες στην ερώτησή σας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 814/30-5-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αργολίδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Ανδρέα Πουλά προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Επιστροφή νοσοκομείων στην κανονικότητα με προβλήματα και ταλαιπωρία των πολιτών».

Κύριε Πουλά, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, βρισκόμαστε σε μια περίοδο που η πανδημία δείχνει σημάδια αργής αλλά σταθερής υποχώρησης με αποτέλεσμα να υπάρχει μία μείωση στις εισαγωγές περιστατικών COVID στα νοσοκομεία της χώρας. Το γεγονός αυτό δίνει τη δυνατότητα να επιστρέψουν τα νοσοκομεία στην κανονική τους λειτουργία και να αντιμετωπίσουν και να υποδεχτούν τα όποια περιστατικά υπάρχουν εκτός COVID.

Όπως είναι γνωστό το τελευταίο χρονικό διάστημα με την πανδημία να βρίσκεται σε έξαρση και τη μετατροπή πολλών νοσοκομείων αποκλειστικά σε νοσοκομεία COVID υπήρξε με απόφαση της Κυβέρνησης αναστολή προγραμματισμένων χειρουργείων, που δεν ήταν επείγοντα και έκτακτα, με αποτέλεσμα τώρα να υπάρχει μεγάλη συσσώρευση και ανθρώπων που θέλουν να χειρουργηθούν, αλλά και αρκετών ραντεβού τα οποία δεν είχαν πραγματοποιηθεί το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

Παράλληλα, υπάρχει η ανάγκη να δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να πραγματοποιούν ιατρικές επισκέψεις στα δημόσια νοσοκομεία, τόσο στο πλαίσιο της πρόληψης όσο βέβαια και της αντιμετώπισης των προβλημάτων υγείας εκτός COVID, για να μην αναγκάζονται να καταφεύγουν στον ιδιωτικό τομέα και να

επιβαρύνεται η οικονομική τους κατάσταση.

Πρόσφατα ανακοινώσατε την έναρξη του σχεδίου επιστροφής των δημόσιων νοσοκομείων στην κανονική τους λειτουργία, το οποίο θα εξελιχθεί ανάλογα με την επιδημιολογική κατάσταση. Είναι μία επιστροφή στην κανονικότητα, η οποία δυστυχώς υπονομεύεται από την υποστελέχωση των νοσοκομείων λόγω της γνωστής έλλειψης προσωπικού που ταλαιπωρεί το δημόσιο σύστημα υγείας και τις μετακινήσεις προσωπικού που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του «Σισμανογλείου» που ξεκίνησε κανονικά τις εφημερίες χωρίς όμως να έχουν επιστρέψει γιατροί και νοσηλευτές που είχαν μετακινηθεί σε άλλα νοσοκομεία λόγω του κορωνοϊού, προκειμένου να ενισχύσουν μονάδες υγείας που σήκωσαν το μεγαλύτερο βάρος πανδημίας. Αποτέλεσμα είναι ειδικά στα τμήματα επειγόντων περιστατικών να επικρατεί καθημερινά συνωστισμός, ενώ το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες για να αντιμετωπίσει την κατάσταση.

Επίσης, έχουν ξεκινήσει μεν τα τακτικά χειρουργεία, αλλά λόγω της υποστελέχωσης οι χειρουργικές κλινικές δεν μπορούν να βγάλουν ασφαλές πρόγραμμα εφημερίας. Με το υπάρχον προσωπικό δεν μπορούν να λειτουργήσουν πάνω από τρεις χειρουργικές αίθουσες, τη στιγμή που έπρεπε να λειτουργούν τουλάχιστον πέντε.

Στις παραπάνω δυσκολίες για την επιστροφή στην κανονικότητα θα πρέπει να προστεθεί και η κόπωση του υγειονομικού προσωπικού, το οποίο όλο αυτό το χρονικό διάστημα της πανδημίας εργάστηκε, προσέφερε υπηρεσίες ανελλιπώς χωρίς δικαιώματα άδειας.

Και σας ρωτώ: Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επιστροφή των νοσοκομείων στην κανονική λειτουργία και ποιο είναι το σχέδιό σας για την επιτάχυνση πραγματοποίησης των τακτικών και προγραμματισμένων χειρουργείων που είχαν ανασταλεί; Και, δεύτερον, πότε θα ανακληθούν οι μετακινήσεις του προσωπικού που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαχείρισης της πανδημίας και πώς σκοπεύετε να αντιμετωπίσετε την κόπωση του υγειονομικού προσωπικού;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Πουλά.

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κοντοζαμάνης.

Ορίστε, κύριε Κοντοζαμάνη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πουλά, γιατρός είστε, το γνωρίζετε καλύτερα, τα επιδημιολογικά δεδομένα δείχνουν ξεκάθαρα μία σταθερή βελτίωση των δεικτών της πανδημίας, μία σταθερή υποχώρηση της πανδημίας. Επιστρέφουμε σιγά-σιγά στην κανονικότητα. Δεν γίνονται όλα από τη μία μέρα στην άλλη. Πρέπει να γίνει με προγραμματισμό και με ασφάλεια, βεβαίως, αυτή η επιστροφή των νοσοκομείων σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας. Υπάρχει σχέδιο και προγραμματισμός.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να το τονίσουμε αυτό επειδή η πανδημία δεν έχει τελειώσει, οφείλουμε να είμαστε ανά πάσα στιγμή σε ετοιμότητα, να μην εφησυχάζουμε, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε ενδεχομένως μία δυσμενή εξέλιξη της πανδημίας. Άρα και επιστρέφουμε στην κανονικότητα και τα νοσοκομεία μας παραμένουν σε άμεση ετοιμότητα για την αντιμετώπιση του χειρότερου σεναρίου.

Έχω προσωπικά αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, όπως αυτή της συγκρότησης συντονιστικού οργάνου για την αντιμετώπιση των εκτάκτων συνθηκών της πανδημίας στο κέντρο επιχειρήσεων του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας, με σκοπό την καλύτερη οργάνωση και υλοποίηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών υπό την ηγεσία του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας, του Προέδρου του ΕΚΑΒ και των Διοικήτων των Υγειονομικών εριφερειών.

Στη φάση που βρισκόμαστε έχουν τεθεί συγκεκριμένες προτεραιότητες για την επαναφορά στην κανονικότητα και θα αναφερθώ σε αυτές:

Πρώτον, επαναφορά της λειτουργίας των κλινών εντατικής θεραπείας για την εξυπηρέτηση αναγκών non-COVID ασθενών. Αξίζει να σημειώσω για μία ακόμη φορά ότι λόγω της αύξησης που πετύχαμε στις κλίνες εντατικής θεραπείας είχαμε ελάχιστες αναμονές, τόσο σε περιστατικά COVID, που αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει βεβαίως αναμονή, όσο και σε περιστατικά non-COVID.

Δεύτερον, επαναφορά της λειτουργίας των κλινών απλής νοσηλείας στο πρότερο καθεστώς, με ταυτόχρονη επανεκκίνηση της λειτουργίας των κλινικών που αντιστοιχούν για την εξυπηρέτηση των ασθενών, κλινικές οι οποίες είχαν μετατραπεί για τις ανάγκες πανδημίας σε κλινικές απλής νοσηλείας COVID.

Τρίτον, άρση των περιορισμών στη διενέργεια χειρουργικών πράξεων, έτσι ώστε τα χειρουργεία τα οποία είχαν αναβληθεί και μπορούσαν να αναβληθούν -γιατί πάλι να υπενθυμίσω ότι κανένα επείγον, κανένα έκτακτο περιστατικό, κανένα ειδικό χειρουργείο, όπως τα ογκολογικά χειρουργεία, δεν αναβλήθηκε- επιστρέψουν στην κανονική τους λειτουργία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης τους χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Τέταρτον, άρση των περιορισμών σε ό,τι αφορά τη λειτουργία των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και απογευματινών ιατρείων και άμεσος επαναπρογραμματισμός των ραντεβού σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας.

Πέμπτον, έμφαση -και αυτό είναι πολύ σημαντικό- στην αποκατάσταση και αποθεραπεία των ασθενών COVID και ειδικά όσων εξ αυτών νοσηλεύτηκαν στις μονάδες εντατικής θεραπείας. Ήδη ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει ορίσει ICD, έχει κατηγοριοποιήσει το post-COVID σύνδρομο, όπως το λένε, για το πώς πρέπει να παρακολουθούνται οι ασθενείς οι οποίοι έχουν εξέλθει του νοσοκομείου και ασθενόσαν με τον κορωνοϊό. Η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα του Εθνικού Συστήματος Υγείας με ιδιωτικά κέντρα αποκατάστασης λειτούργησε με εξαιρετικά αποτελέσματα και συνεχίζεται και για τον τελευταίο ασθενή που έχει ανάγκη τέτοιων υπηρεσιών.

Επίσης, λειτουργία του αριθμού του αναγκαίου αριθμού κλινών εντατικής θεραπείας και απλής νοσηλείας για την εξυπηρέτηση των ασθενών με κορωνοϊό. Η πανδημία είναι σε ύφεση. Οι εμβολιασμοί προχωρούν με γρήγορους ρυθμούς. Το τείχος ανοσίας είναι κοντά. Όμως, είμαστε, όπως είπα, ιδιαίτερα προσεκτικοί και σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να υποτιμούμε τον κίνδυνο ενδεχόμενης αναζωπύρωσης.

Έβδομον, άρση της απαγόρευσης των αδειών για το υγειονομικό προσωπικό το οποίο κράτησε όρθιο το ΕΣΥ. Όλοι αναγνωρίζουμε την κόπωση του προσωπικού. Πράγματι, το προσωπικό πρέπει να αναπαυθεί, πρέπει να ξεκουραστεί, προκειμένου και να πάρει τις άδειές του, αλλά και να είμαστε σε ετοιμότητα εφόσον υπάρξει ανάγκη και έχουμε μια δυσμενή εξέλιξη.

Όγδοον, επαναφορά του προσωπικού που μετακινήθηκε στην οργανική θέση και στη δομή που υπηρετεί. Το είπατε, θα γίνει αλλά γίνεται όπως πρέπει να γίνει, σταδιακά και με σχέδιο.

Εκτός του υπερδιπλασιασμού των κλινών στις μονάδες εντατικής θεραπείας, μία ακόμα κατάκτηση εν μέσω της πανδημίας είναι η ενίσχυση του συστήματος υγείας σε ανθρώπινο δυναμικό και η ενίσχυση αυτή μας δίνει τη δυνατότητα να επιστρέψουμε γρηγορότερα στους κανονικούς ρυθμούς και το Εθνικό Σύστημα Υγείας να λειτουργήσει καλύτερα από δω και στο εξής.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, και συγγνώμη για την υπέρβαση του χρόνου.

Και δεν μπορώ να καταλάβω την κριτική σας σε ό,τι αφορά την υποτελεχώς των νοσοκομείων. Βεβαίως υπάρχουν ακόμα κενά στα νοσοκομεία, αλλά διανύσαμε τεράστια διαδρομή όλο αυτό το χρονικό διάστημα της πανδημίας. Οι ανάγκες είναι διαρκείς. Πετύχαμε σημαντική ενίσχυση τόσο σε ιατρικό όσο και σε νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, μόνιμο και επικουρικό, περισσότερες από δύομισι χιλιάδες μόνιμες θέσεις ιατρικού προσωπικού μέσα σε είκοσι μήνες διακυβέρνησης και εξακόσιες επιπλέον θέσεις, οι οποίες θα προκηρυχθούν εντός του Ιουνίου μόνο στο ιατρικό προσωπικό. Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι λύσαμε όλα τα προβλήματα, γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι η κατάσταση είναι δυναμική. Όμως, αποτελεί μια σημαντική ενίσχυση και πρέπει επιτέλους να το παραδεχθείτε. Τα νοσοκομεία επιστρέφουν στην

κανονικότητα και συνεχίζουν, όπως και στη διάρκεια της πανδημίας, να παρέχουν το σύνολο των υπηρεσιών υγείας σε όλους τους συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Ανδρέας Πουλάς για τρία λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Κύριε Υπουργέ, πάλι υποσχέσεις, πάλι αόριστα λόγια. Δεν δίνετε λύσεις. Δεν έχετε σχέδιο. Και σας το λέω ξεκάθαρα. Δεν έχετε ετοιμάσει κανένα σχέδιο για την επιστροφή στην κανονικότητα. Η επιστροφή των νοσοκομείων της χώρας στην κανονικότητα δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να γυρίσουμε σε μια χειρότερη κατάσταση απ' αυτή που βρίσκονται αυτή τη στιγμή. Το υγειονομικό προσωπικό είναι πράγματι εξουθενωμένο, αλλά εσείς τους δίνετε μόνο χειροκροτήματα και ευχαριστίες. Επί της ουσίας μηδέν.

Και τι κάνατε πέρα απ' αυτό; Φροντίζετε και να το πιέζετε και να το εξαντλείτε φτάνοντας το στα όρια των αντοχών του.

Να σας πω ένα παράδειγμα; Μου μεταφέρθηκε πρόσφατα. Νοσοκομεία Ιωαννίνων, το Πανεπιστημιακό και το «Χατζηκώστα». Ξέρετε οι γιατροί εκεί τι κάνουν; Βλέπουν τα επείγοντα. Είναι στις κλινικές, κάνουν τα τεστ για τους ασθενείς που μπαίνουν μέσα αν έχουν νόσημα με COVID ή μη COVID κι έχουν και τα εμβολιαστικά στην πλάτη τους. Αυτοί οι άνθρωποι εκεί πόσο να αντέξουν ακόμα; Δεν θα πρέπει να δοθεί μια λύση; Είναι δυνατόν; Και δεν είναι μόνο αυτό, υπάρχουν και ειδικότητες, οι αναισθησιολόγοι, τους οποίους τους παίρνετε από τα Ιωάννινα και τους πηγαίνετε είτε στη Λευκάδα είτε στην Πρέβεζα, γιατί εκεί δεν υπάρχουν αναισθησιολόγοι. Αυτά είναι σημαντικά θέματα, τα οποία πότε θα ληφθούν; Ο ΥΠΕάρχης σας τι κάνει; Ο ΥΠΕάρχης δεν φταίει για την κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο του Αγρινίου, μόνο ο διοικητής φταίει. Αυτά τα προβλήματα δεν τα ξέρει; Τα έχει επισημάνει; Κάποια στιγμή δεν πρέπει να το δείτε και αυτό το θέμα;

Ένα άλλο θέμα που θέλω να σας θέσω. Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, έχουν συσσωρευτεί πάρα πολλά τακτικά χειρουργεία. Να σας πω μερικά νούμερα; Από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Νοέμβριο του 2020 χάθηκαν τρία εκατομμύρια εννιάκοσιες χιλιάδες επισκέψεις στα επείγοντα τακτικά και απογευματινά ιατρεία των νοσοκομείων του ΕΣΥ. Πραγματοποιήθηκαν διακοσίων πενήντα τρεις χιλιάδες λιγότερες νοσηλείες και εκατόν οκτώ χιλιάδες λιγότερες χειρουργικές επεμβάσεις στα δημόσια νοσοκομεία σε σχέση με τις αναμενόμενες βάσει του μέσου όρου χρήσης υπηρεσιών του ΕΣΥ κατά τη διετία 2017 με 2019.

Η μείωση αφορούσε και τα ειδικά νοσοκομεία καθώς οι επισκέψεις στα ιατρεία των ογκολογικών και ψυχιατρικών νοσοκομείων μειώθηκαν κατά 36,7% και 29,9% αντίστοιχα. Πώς σκοπεύετε να το αντιμετωπίσετε, όλες αυτές τις συσσωρευμένες ιατρικές πράξεις; Πώς σκοπεύετε να ανταποκριθείτε στις υγειονομικές ανάγκες του πληθυσμού τη στιγμή που, κατά γενική ομολογία, υπάρχει ανάγκη ταχύτερης επιστροφής στην κανονικότητα καθώς, όπως είναι λογικό, αυξήθηκε η ανάγκη για φροντίδα άλλων προβλημάτων υγείας του πληθυσμού που ήταν σε αναμονή τόσοσους μήνες;

Ακούσαμε τον Πρωθυπουργό πριν μερικές ημέρες σε όλη αυτή την περιπέτεια που ζήσαμε και ζούμε να λέει ότι το εθνικό σύστημα δεν είναι υποχρεωτικά κρατικό σύστημα και ότι πρέπει να βρει νέους τρόπους, νέες δυνατότητες συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα. Για ποιον ακριβώς ιδιωτικό τομέα μιλάτε; Εκεί θα στηριχθούμε; Για τον τομέα που έμεινε COVID free, που δεν συμμετείχε στην πανδημία;

Και, τέλος, να κλείσω με την επίσκεψή σας στον νομό μου, στην Αργολίδα. Τι να πω; Πήγατε, μοιράσατε εύσημα, μοιράσατε συγχαρητήρια, υποσχέσεις, όλα μπροστά στις κάμερες. Αλλά η καλλιέργεια εντυπώσεων ότι όλα λειτούργησαν τέλεια και ότι τα όποια μικροπροβλήματα παρουσιάστηκαν θα λυθούν στο μέλλον, κατά τη γνώμη μου, είναι ανεπίτρεπτη, είναι λάθος αυτό που κάνετε.

Η παρουσίαση μιας εικόνας ωραιοποιημένης δείχνει ότι προσπαθείτε να αποκρύψετε την πραγματική εικόνα που υπάρχει αυτή τη στιγμή στα νοσοκομεία και ειδικά στην Αργολίδα. Για

εμάς, για εμένα, η λύση είναι μία: ένα νοσοκομείο άρτια εξοπλισμένο και να έχει όλες τις προϋποθέσεις.

Μάλιστα μιλήσατε και για τον τουρισμό και είπατε ότι οι πράκτορες κοιτάνε να δούνε πριν πάνε κάπου αν υπάρχουν δομές υγείας. Επιτέλους, αυτό αν το δουν στην Αργολίδα, δεν θα πατήσει άνθρωπος. Ας φτιάξουμε, λοιπόν, ένα νέο νοσοκομείο. Το ζητάει όλη η Αργολίδα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κοντοζαμάνης για τρία λεπτά για τη δευτερολογία του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πουλά, τα έχουμε συζητήσει πολλές φορές, αλλά πάλι αναλώνεστε σε διαπιστώσεις και λέτε «δεν κάνατε τίποτα». Τουλάχιστον φέρτε μας μία πρόταση, να μας πείτε «εκεί έπρεπε να κάνετε αυτό και δεν το κάνατε».

Σας είπαμε ότι ενισχύσαμε και το προσωπικό, αναγνωρίζουμε την κόπωση. Τι θέλετε να κάνουμε; Πόλεμο είχαμε, κύριε Πουλά. Όλος ο κόσμος, όλο το προσωπικό στο Εθνικό Σύστημα Υγείας υπερέβαλε εαυτόν. Δεν είπαμε ότι κάθονταν οι άνθρωποι.

Πράγματι δόθηκε μία τεράστια μάχη και όλοι έκαναν παραπάνω πράγματα απ' όσα μπορούσαν και γι' αυτό είχαμε αυτά τα αποτελέσματα. Και αναγνωρίζουμε, είπαμε, την κόπωση και την εξάντληση.

Στο πλαίσιο της επαναφοράς στην κανονικότητα και οι άδειες δίνονται και υπάρχει τώρα καινούργιο, νέο προσωπικό στα νοσοκομεία, το οποίο θα βοηθήσει τη λειτουργία και την αποσυμπίεση του προσωπικού. Το ξέρετε και εσείς καλύτερα πόσος κόσμος έχει να πάρει ρεπό όλο αυτό το χρονικό διάστημα και άδεια λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών. Επαναλαμβάνω, πόλεμο είχαμε.

Τώρα, επειδή αναφερθήκατε στις υγειονομικές δομές της περιοχής σας και στη χθεσινή μου επίσκεψη εκεί, επιτρέψτε μου να πω ότι το είπα, αν διαβάσατε τις δηλώσεις μου, ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας εντοπίσαμε τα αδύναμα σημεία του συστήματος υγείας, αλλά και τα δυνατά, γιατί έχει και δυνατά σημεία το σύστημα υγείας και έχουν δυνατά σημεία οι υγειονομικές δομές στην περιοχή της Αργολίδας και δεν πρέπει να το υποτιμάμε αυτό.

Και, ναι, είναι σημάδι για τον τουρισμό όταν υπάρχει μια καλά οργανωμένη μονάδα τεχνητού νεφρού στο Νοσοκομείο του Άργους. Είστε και νεφρολόγος.

Υπάρχει η Οφθαλμολογική Κλινική στο Ναύπλιο, που θα μπορούσε να αποτελέσει και πόλο έλξης ιατρικού τουρισμού ή για να έρχονται για επεμβάσεις. Υπάρχει μια πολύ καλά οργανωμένη ΩΡΛ Κλινική και όλες οι κλινικές, όλοι δώσανε μάχη κάτω από αντίξορες συνθήκες.

Είπαμε ότι, ναι, πρέπει να υπάρξει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο την επόμενη μέρα, να μην υπάρχει κατασπατάληση δυνάμεων, να υπάρχει συνέργεια, να προσφέρουμε νέες υπηρεσίες, να μη σπαταλάμε τις δυνάμεις μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Κι ενώ το κρατώ αυτό που λέτε για ένα νοσοκομείο στην περιοχή και χαίρομαι που το λέτε. Το έχουν πει και άλλοι συνάδελφοί σας και ο Βουλευτής του νομού κ. Ανδριανός και τοπικοί παράγοντες, έτσι ώστε να μπορούμε να παρέχουμε ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας, να μην κατασπατάλαμε τους υφιστάμενους πόρους και να υπάρχει συνέχεια στη φροντίδα από την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και τις μετανοσοκομειακές υπηρεσίες.

Η περίθαλψη δεν ξεκινάει στην είσοδο του νοσοκομείου ούτε σταματάει στην έξοδο του νοσοκομείου. Πρέπει να δούμε το σύνολο των δομών σε κάθε περιοχή και έχει και ιδιαιτερότητες ο δικός σας ο νομός. Όμως, υπάρχει και το κομμάτι στην άλλη πλευρά, που είναι η περιοχή του Κέντρου Υγείας Κρανιδίου, η περιοχή της Τροιζηνίας και ούτω καθ' εξής. Άρα απαιτείται σίγουρα ένας καινούργιος σχεδιασμός, έτσι ώστε, όχι μόνο στην Αργολίδα αλλά παντού, να έχουμε ορθολογική χρήση των πόρων και, βεβαίως, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Θα συζητηθεί τώρα η τέταρτη με αριθμό 803/24-5-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Παπαναστάση προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Την επικίνδυνη κατάσταση που έχει διαμορφωθεί με τις ελλείψεις στο Κέντρο Υγείας (Κ.Υ.) Κατούνας Αιτωλοακαρνανίας».

Καλησπέρα σας, κύριε Παπαναστάση. Καλή εβδομάδα. Έχετε δύο λεπτά για ξεκίνημα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Καλησπέρα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στις αρχές του μηνός που μας πέρασε, στις αρχές Μαΐου στην Κατούνα Αιτωλοακαρνανίας, μια κωμόπολη που οι κάτοικοί της πραγματικά ζουν δύσκολα, μια νέα κοπέλα είκοσι εννιά χρονών, λίγο πριν γεννήσει το παιδί της, έχασε τη ζωή της και την έχασε χωρίς να της δοθεί η δυνατότητα κάποιας υγειονομικής αντιμετώπισης του προβλήματός της. Πριν δύο χρόνια στην ίδια περιοχή ένας εξηνατριάχρονος έχασε τη ζωή του μέσα στο αυτοκίνητο του γιου του, που απελπισμένος τον μετέφερε στο Κέντρο Υγείας Αμφιλοχίας, γιατί επίσης στην Κατούνα δεν υπήρχε δυνατότητα βοήθειας, αλλά ούτε ασθενοφόρο να τον μεταφέρει.

Κοινή συνισταμένη όλων αυτών των τραγικών συμβάντων είναι η απόλυτη απουσία, πρώτον, της δυνατότητας άμεσης ιατρικής περίθαλψης και, δεύτερον, της ύπαρξης υποδομής διακομιδής με κατάλληλα εξοπλισμένο ασθενοφόρο. Τίποτε από αυτά τα στοιχειώδη δεν υπήρξε, με αποτέλεσμα να χάνονται ζωές. Το ότι δεν έχουν χαθεί και άλλες ζωές είναι θέμα τύχης.

Όμως, κύριε Υπουργέ, δεν είναι θέμα τύχης το ότι το κέντρο υγείας, που υπάρχει σε αυτή την κωμόπολη, στις πολυήμερες αργίες είναι κλειστό, το ότι καθημερινά λειτουργεί για οκτώ ώρες και μετά «ο σώζων εαυτόν σωθήτω», το ότι από Παρασκευή απόγευμα κλείνει μέχρι Δευτέρα το πρωί, με τους κατοίκους της περιοχής, κυρίως τους ηλικιωμένους και όσους είναι γονείς μικρών παιδιών, να ζουν τα Σαββατοκύριακα του τρόμου. Μια δηλητηριασμένη σφήκα νατσιμπήσει κάποιον, ένα φίδι να τον δαγκώσει στα χωράφια που καλλιεργεί, δεν θα προλάβει.

Όλα αυτά δεν έτυχαν. Είναι αποτελέσματα συγκεκριμένων πολιτικών κατάστασης. Η οριακή κατάσταση του Κέντρου Υγείας Κατούνας, που πλέον έχει μετατραπεί σε ένα κέντρο συνταγογράφησης, είναι αποτελέσματα της χρόνιας πολιτικής υποστελέχωσης και υποχρηματοδότησης των δημόσιων μονάδων υγείας.

Οι κυβερνήσεις όχι μόνο της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ, έχουν τεράστιες ευθύνες. Εφάρμοσαν και συνεχίζουν να εφαρμόζουν μια πολιτική, που όχι δεν μπορεί, αλλά δεν θέλει, δεν είναι στην προτεραιότητά της η κάλυψη των λαϊκών αναγκών. Αυτό δεν συνέβαινε ούτε σε κανονικές συνθήκες, πολύ δε περισσότερο σήμερα στις συνθήκες πανδημίας του κορωνοϊού.

Βέβαια, πρέπει να πούμε ότι αξίζουν συγχαρητήρια στο προσωπικό του Κέντρου Υγείας Κατούνας, που υπερβάλλει εαυτόν, για να το κρατήσει ανοιχτό και να δίνει έστω αυτή τη μικρή βοήθεια που μπορεί να δώσει στους κατοίκους.

Οι χιλιάδες κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής της Κατούνας, η περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Μεδεώνος, αλλά και των άλλων χωριών του Δήμου Ξηρομέρου, των τοπικών διαμερισμάτων Τρύφου, Κουνουπίνας, Αετού, Κομποτίου, Αχυρών, είναι υγειονομικά ακάλυπτοι και πραγματικά είναι εξοργισμένοι.

Είναι επικίνδυνο το γεγονός ότι η Κυβέρνησή σας αποδέχεται πλήρως αυτό το υποβαθμισμένο Κέντρο Υγείας Κατούνας και κυριολεκτικά το οδηγείτε στο κλείσιμο.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας σας υποβάλλει μια ερώτηση. Την απάντηση, όμως, πρέπει να τη δώσετε σε αυτούς τους βασανισμένους ανθρώπους αυτής της περιοχής, χωρίς παραπλανητικά φτιασιδώματα, χωρίς «θα» που δεν κοστίζουν τίποτα, χωρίς γενικόλογες αναφορές στα έργα σας. Πείτε τους τώρα ποια μέτρα και ποιες πρωτοβουλίες θα πάρετε άμεσα, χωρίς καθυστερήσεις, ώστε να γίνουν άμεσα προσλήψεις μόνιμου προσωπικού πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης σε όλες τις αναγκαίες ειδικότητες, για να λειτουργήσουν.

γεί επιτέλους το Κέντρο Υγείας Κατούνας σε εικοσιτετράωρη βάση, προσφέροντας αξιοπρεπείς και αξιόπιστες υπηρεσίες υγείας στους κατοίκους της περιοχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Παπαναστάση.

Κύριε Κοντοζαμάνη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Παπαναστάση, η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στη χώρα μας καλύπτεται από πληθώρα δομών. Κέντρα υγείας, περιφερειακά ιατρεία, πολυδύναμα περιφερειακά ιατρεία και τοπικά ιατρεία συνθέτουν ένα παζλ δομών που αναπτύσσονται σε όλη την επικράτεια, παρέχοντας υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Η λειτουργία αυτών των δομών δεν είναι πάντα εικοσιτετράωρη. Στην περίπτωση αυτή ανήκει το Κέντρο Υγείας Κατούνας, που λειτουργεί καθημερινά από Δευτέρα έως Παρασκευή σε ωράριο 7.00' - 15.00'.

Να θυμίσω ότι με την υπ' αριθμόν 5170/26-11-2015 απόφαση του Διοικητή της 6^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας, της προηγούμενης δηλαδή κυβέρνησης, είχε ανασταλεί η λειτουργία του κέντρου υγείας λόγω εκτάκτων αναγκών και προκειμένου να ενισχυθεί η εφημερία του Κέντρου Υγείας Βόνιτσας και του Κέντρου Υγείας Χαλκιδόπουλου.

Είναι σημαντικό να αναφερθώ στο γεωγραφικό σημείο που βρίσκεται το Κέντρο Υγείας Κατούνας. Γεωγραφικά είναι σε απόσταση σαράντα δύο χιλιομέτρων από το Γενικό Νοσοκομείο Αγρινίου, τριάντα τρία χιλιόμετρα από το Κέντρο Υγείας Βόνιτσας που λειτουργεί επί εικοσιτετράωρου βάσεως και δεκαεννέα χιλιόμετρα από το Κέντρο Υγείας Αμφιλοχίας, που και αυτό λειτουργεί επί εικοσιτετράωρου βάσεως, όπου μάλιστα υπάρχει και τομέας ΕΚΑΒ στο Κέντρο Υγείας Αμφιλοχίας.

Οι κάτοικοι, επομένως, της Κατούνας Αιτωλοακαρνανίας μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, τριακόσιες εξήντα πέντε ημέρες τον χρόνο σε αποστάσεις που καλύπτονται το πολύ σε τριάντα λεπτά.

Βεβαίως και ιδανικό θα ήταν να λειτουργεί το Κέντρο Υγείας Κατούνας και όλα τα κέντρα όπως στη Βόνιτσα και στην Αμφιλοχία. Δυστυχώς δεν συμβαίνει αυτό. Δεν είναι, όμως, λόγος αυτός να δημιουργούμε και εντυπώσεις με αναφορές σε θανάτους. Και δεν θα ήθελα να αναφερθώ στο συγκεκριμένο περιστατικό.

Το Κέντρο Υγείας Κατούνας, όπως είπα, λειτουργεί από τις 7.00' μέχρι τις 15.00' και υπόγονται σήμερα και λειτουργούν με την προβλεπόμενη στελέχωση γιατροί υπόχρεοι υπηρεσίας υπαίθρου, οι επί θητεία γιατροί με τίτλο ειδικότητας Γενικής Ιατρικής, με πέντε περιφερειακά ιατρεία, όπου είναι πέντε αργοτικοί γιατροί. Η περιοχή καλύπτεται σε επίπεδο δευτεροβάθμιας φροντίδας, όπως είπα, από το Γενικό Νοσοκομείο Αγρινίου που απέχει σαράντα δύο χιλιόμετρα και το οποίο εφημερεύει είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο και σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας από το Κέντρο Υγείας Βόνιτσας και το Κέντρο Υγείας Αμφιλοχίας.

Ως προς τη στελέχωση του κέντρου υγείας και των περιφερειακών ιατρείων με ιατρικό και λοιπό προσωπικό, έχουμε τέσσερις υπηρετούντες ιατρούς στο κέντρο υγείας και στα περιφερειακά ιατρεία και οκτώ υπηρετούντες υπαλλήλους. Για την ενίσχυση της λειτουργίας του Κέντρου Υγείας Κατούνας εκκρεμούν προσλήψεις επικουρικού προσωπικού. Στην τηρούμενη από την 6^η Υγειονομική Περιφέρεια λίστα επικουρικών γιατρών δυστυχώς δεν υπάρχει ενδιαφέρον από κανέναν γιατρό ειδικότητας Γενικής Ιατρικής, προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση πρόσληψή του και κατά συνέπεια η ενίσχυση της καθημερινής λειτουργίας του κέντρου και ενδεχομένως η εφημεριακή λειτουργία του κέντρου.

Και επειδή τα Κέντρα Υγείας Βόνιτσας και Χαλκιδόπουλου είναι αρκούντως στελεχωμένα και εφημερεύουν χωρίς την ενίσχυση πλέον των γιατρών του Κέντρου Υγείας Κατούνας, λόγω της πανδημίας αλλά και της λειτουργίας των εμβολιαστικών κέντρων κρίθηκε επιβεβλημένο οι υπηρετούντες γιατροί του Κέντρου Υγείας

Κατούνας να ενισχύσουν την εφημεριακή λειτουργία του Κέντρου Υγείας Αστακού, του Κέντρου Υγείας Αιτωλικού, του Νοσοκομείου Μεσολογγίου και του Νοσοκομείου Αγρινίου.

Και όπως γίνεται αντιληπτό -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- η έναρξη σήμερα της εφημεριακής λειτουργίας του Κέντρου Υγείας Κατούνας θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα, όμως είναι κάτι το οποίο το εξετάζουμε για να δούμε πώς θα ολοκληρωθεί το πρόγραμμα των εμβολιασμών στην περιοχή. Και να επισημάνω ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας υπάρχουν δεκατρία εμβολιαστικά σημεία και είκοσι εννιά εμβολιαστικές γραμμές που καλύπτουν το σύνολο του πληθυσμού.

Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε Παπαναστάση, τρία λεπτά και για εσάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η έκφραση της πολιτικής άποψης, της θέσης της Κυβέρνησης απέναντι στο πρόβλημα αυτό το οποίο αναφέρθηκε έχει τίτλο και ο τίτλος αυτός είναι «κυνισμός». Αναφέρατε -το επαναλάβατε μάλιστα- τη χιλιμετρική απόσταση της ζωής από τον θάνατο για τους κατοίκους αυτής της περιοχής. Είναι άνθρωποι μεγάλης ηλικίας, με δύσκολη δυνατότητα μετακίνησης, οι οποίοι πραγματικά θα πρέπει να μετρήσουν τη ζωή τους, όταν δημιουργηθεί το πρόβλημα, με τα χιλιόμετρα.

Οι θανατηφόρες -στην κυριολεξία- πρακτικές τις οποίες επιφορτίζετε, αναθέτετε στο Κέντρο Υγείας της Κατούνας δυστυχώς δεν περιορίζονται μόνο σε αυτή την περιοχή. Σε μικρότερο ή και μεγαλύτερο βαθμό ισχύουν για το σύνολο των κέντρων υγείας του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Και δυστυχώς αυτός ο κυνισμός και η μεζούρα με την οποία μετρήσατε προηγουμένως -δεν είναι προσωπική η μομφή, αντιλαμβάνομαι ότι είναι η έκφραση της πολιτικής της Κυβέρνησης- ισχύει λοιπόν για όλον τον Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Σε κανένα κέντρο υγείας στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας δεν υπάρχουν αναγκαίες ειδικότητες στο ιατρικό, στο νοσηλευτικό, στο παραϊατρικό και στο βοηθητικό προσωπικό. Δεν υπάρχουν οδηγοί στα ασθενοφόρα ή δεν υπάρχουν ασθενοφόρα και υπάρχουν οδηγοί για τη διακομιδή τους. Δεν υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός που θα έδινε τη δυνατότητα στα κέντρα υγείας να λειτουργούν όλο το εικοσιτετράωρο, γιατί όλο το εικοσιτετράωρο έχουν ανάγκη περίθαλψης τα περιστατικά, όταν παρουσιαστούν. Δεν γνωρίζουν εργάσιμες ώρες και μη. Αυτή η κατάσταση υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια.

Κατά την άποψή μας, και το λέμε απερίφραστα, πρέπει να σταματήσει τώρα η διγλωσσία της Κυβέρνησης και η ευκαιριακή αντιμετώπιση του προβλήματος. Το 2018 ο Βουλευτής σας κ. Καραγκούνης, -να ερμηνεύσω λίγο τη διγλωσσία που ανέφερα- Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας, κατήγγειλε, πριν από δύο χρόνια δηλαδή, τις τεράστιες ελλείψεις και προβλήματα του Κέντρου Υγείας Κατούνας με αποτέλεσμα, όπως είπα, οι πολίτες της περιοχής να μην μπορούν να λάβουν την απαραίτητη φροντίδα και τα λοιπά και τα λοιπά και να υποχρεώνονται να μετακινηθούν περίπου είκοσι πέντε χιλιόμετρα προς το πλησιέστερο πιο καλά στελεχωμένο κέντρο υγείας που είναι στην Αμφιλοχία ή σαράντα πέντε χιλιόμετρα, στο Νοσοκομείο του Αγρινίου, αυτά που είπατε εσείς σήμερα που τα θεωρείτε θεμιτά.

Τι άλλαξε από τότε μέχρι σήμερα; Και ενώ η κατάσταση έχει χειροτερεύσει, η Κυβέρνησή σας καυχιέται για μια πρόοδο που πέτυχε. Ο κύριος Βουλευτής σιωπά για τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα. Τότε τα έβλεπε. Αυτή είναι η διγλωσσία, η οποία είναι διγλωσσία της Κυβέρνησής σας.

Και μιας και ανέφερα το Νοσοκομείο του Αγρινίου και σχετικά με τα δραματικά στοιχεία που έχουν δει το φως της δημοσιότητας για το ποσοστό θνησιμότητας στις ΜΕΘ, 100%, όποιος έμπαινε εκεί πέρα πέθαινε. Να μπορούμε λίγο στην ψυχολογία των ανθρώπων, οι οποίοι έκαναν εισαγωγή και ήξεραν αυτή την κατάσταση; Ας μην μπορούμε. Είναι ανατριχιαστικό πραγματικά.

Και εδώ η Κυβέρνηση προσπαθεί με όλους τους τρόπους να αποποιήσει τις ευθύνες της. Τι δήλωσαν οι Βουλευτές σας της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Σαλμάς και ο κ. Καραγκούνης; Δήλωσαν ότι ουσιαστικά για την κατάσταση που βρίσκεται το Νοσοκομείο

Αγρινίου ευθύνεται αποκλειστικά ο διοικητής του νοσοκομείου.

Δηλαδή, οι κύριοι Βουλευτές, που είναι Βουλευτές Νέας Δημοκρατίας και εκφράζουν και τη θέση της Κυβέρνησης, θέλουν να μας κάνουν να ξεχάσουμε ότι χρόνια τώρα το Νοσοκομείο Αγρινίου είναι υποστελεχωμένο, με αποτέλεσμα τον τελευταίο ενάμιση χρόνο με το ξέσπασμα του κορωνοϊού να έχει φτάσει στα όριά του. Όταν έγινε, επίσης, νοσοκομείο αναφοράς για τον COVID, η Κυβέρνηση -επιτρέψτε μου την έκφραση- σφύριζε αδιάφορα στα αιτήματα των φορέων, των σωματείων, των ίδιων των εργαζομένων στον νοσοκομείο για να παρθούν έγκαιρα μέτρα. Τρίτον, υπήρχαν διασωληνωμένοι ασθενείς εκτός ΜΕΘ, περιμένοντας μέρες για την εισαγωγή τους;. Για αυτούς δεν ξέρουμε. Ίσως και να έζησαν, σύμφωνα με τη λογική της Κυβέρνησης, εκτός ΜΕΘ.

Στην Αιτωλοακαρνανία αυτά τα γνωρίζουν και οι πέτρες. Όσο και αν προσπαθεί η Κυβέρνηση να κρυφτεί, φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την κατάσταση του δημοσίου συστήματος υγείας στην περιοχή. Ας σταματήσουν, λοιπόν, οι Βουλευτές σας τα επικοινωνιακά κόλπα για μερική απόδοση ευθυνών σε γραφειοκρατικά προβλήματα ή σε ανθρώπους που βρίσκονται επικεφαλής σε πόστα.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε. Την ανοχή σας για ελάχιστα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και με αυτό κλείστε, σας παρακαλώ πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Κύριε Υπουργέ, υπήρξε σήμερα μια ανακοίνωση της Ομοσπονδίας Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας -πιθανόν να τη γνωρίζετε- με καταγγελία που αποκαλύπτει ότι ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σαλμάς- είναι και γιατρός- κάλεσε στο κινητό του τηλέφωνο γιατρό παθολόγο του Νοσοκομείου Αγρινίου και τον απείλησε λέγοντας: «Έχω στα χέρια μου υποθέσεις ασθενών σου. Μη με ξαναπιάσεις στο στόμα σου. Μπορεί να βρεθείς εμπλεκόμενος».

Κύριε Υπουργέ, αν αυτό είναι γεγονός, τότε στη λαϊκή γλώσσα αυτό λέγεται εκφοβισμός, αυτό λέγεται εκβιασμός. Ο απλός ο κόσμος το λέει μαφιόζικη πρακτική.

Ο γιατρός ο παθολόγος που υπηρετεί στην Παθολογική Κλινική του Νοσοκομείου Αγρινίου αποκάλυψε ότι η πολιτική της Κυβέρνησης και τα αποτελέσματά της ήταν απολύτως αρνητικά σε σχέση με τη βοήθεια που έπρεπε να δοθεί στο νοσοκομείο και ότι αυτές οι ευθύνες πραγματικά είναι καταγεγραμμένες και αναλυτικές. Αυτός ο ίδιος ο γιατρός αρνήθηκε δημόσια να αποδεχθεί τη στοχοποίηση των υγειονομικών από τον Βουλευτή κ. Σαλμά, ο οποίος δήλωσε ότι η συμπεριφορά και η περιθάλψη των γιατρών δεν ήταν για το καλό του κόσμου.

Λέω ξανά ότι αν αυτά τα στοιχεία αληθεύουν, τότε, κύριε Υπουργέ, πραγματικά θα περιμένουμε να δούμε και τις αντιδράσεις σας.

Επανερχομαι στο θέμα της Κατούνας. Ο λαός αυτής της περιοχής γνωρίζει πολύ καλά ότι τα μόνα μέτρα που έχει πάρει γι' αυτούς η Κυβέρνηση είναι για να ενισχύσει τους επιχειρηματίες της υγείας. Τέτοιοι υπάρχουν και ευημερούν και στην Αιτωλοακαρνανία -παρασιτούν, θα έλεγα- και τους διευκολύνει να ξεζουμίζουν τους εργαζόμενους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κύριε Παπαναστάση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Το ερώτημα που σας έθεσα στην πρωτολογία -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, -είναι πραγματικά αν θα πάρετε μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία των κατοίκων της περιοχής της Κατούνας και της περιοχής ευρύτερα της Αιτωλοακαρνανίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Κοντοζαμάνη, έχετε τον λόγο τρία λεπτά και εσείς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Παπαναστάση, επειδή αναφερθήκατε στον λαό της περιοχής της Κατούνας, να είστε βέβαιος ότι ο λαός αυτός αναγνωρίζει στην Κυβέρνηση, στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου

Υγείας, στην 6η Υγειονομική Περιφέρεια ότι μέσα σε συνθήκες πολύ δύσκολες για τη χώρα μας, σε συνθήκες πανδημίας, έχουμε μεριμνήσει ώστε να ενισχύσουμε το Κέντρο Υγείας Κατούνας, προκειμένου να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις υγειονομικές ανάγκες της καθημερινής του λειτουργίας.

Να σας θυμίσω, κύριε Παπαναστάση, ότι επί ημερών μας λειτούργησε το νέο πρόσθετο κτήριο του Κέντρου Υγείας Κατούνας, επί ημερών μας ανακαινίστηκε πλήρως το παλιό κτήριο του κέντρου υγείας και επί δικών μας ημερών συνεχίζουμε να εξοπλίζουμε με τον κατάλληλο ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό το Κέντρο Υγείας Κατούνας και βεβαίως να σχεδιάζουμε -τώρα που η πανδημία τελειώνει και όπως έχω αναφέρει και σε απαντήσεις μου σε άλλες ερωτήσεις- το πλαίσιο του νέου χάρτη υγείας που διαμορφώνουμε, να δούμε πώς θα αξιοποιήσουμε καλύτερα όλες τις υποδομές μας και τις δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και, βεβαίως, εάν υπάρχει η δυνατότητα να εφημερεύσει σε εικοσιτετράωρη βάση το συγκεκριμένο κέντρο και, περαιτέρω, να προσελκύσουμε προσωπικό όχι μόνο σε αυτό το κέντρο υγείας αλλά σε όλες τις δομές μας μέσω ενός πλέγματος κινήτρων και ενός νέου θεσμικού πλαισίου, που αφορά τις άγονες περιοχές.

Θα ήθελα να κάνω και ιδιαίτερη αναφορά στο προσωπικό του Κέντρου Υγείας Κατούνας και στον υπεύθυνο για την επιστημονική του λειτουργία, για τις προσπάθειες τις οποίες έχουν καταβάλει και καταβάλλουν για να παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας στην περιοχή της Κατούνας αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με μια κουβέντα που είπατε, κύριε συνάδελφε, για το Νοσοκομείο Αγρινίου.

Η Κυβέρνηση κατά τη διάρκεια της πανδημίας ενίσχυε, ενισχύει και θα συνεχίζει να το κάνει σε ανθρώπινο δυναμικό, σε πόρους υλικούς και χρηματικούς το Εθνικό Σύστημα Υγείας και όλες τις δομές. Δόθηκε μια μεγάλη μάχη, προκειμένου να έχουμε τις λιγότερες δυνατές απώλειες.

Στο πλαίσιο αυτό έχουμε ήδη ανακοινώσει ότι με το κλιμάκιο του Οργανισμού Διασφάλισης Ποιότητας Υπηρεσιών Υγείας -που ήδη μέσα στη διάρκεια της πανδημίας έχει εξορμήσει σε πολλές περιοχές, περισσότερες από δέκα περιοχές στην Ελλάδα, προκειμένου να αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και να προτείνει βελτιωτικές κινήσεις- θα δούμε, θα αποτυπώσουμε και την κατάσταση της λειτουργίας του νοσοκομείου.

Αυτή τη στιγμή, επειδή υπάρχει η ανάγκη επανεκκίνησης της ομαλής λειτουργίας του Νοσοκομείου του Αγρινίου, θα πρέπει ο κάθε πολίτης της περιοχής να αισθάνεται ασφάλεια και σιγουριά ότι παρέχονται υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας στη συγκεκριμένη δομή αλλά και σε όλες τις δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Επιτέλους φθάσαμε στον άνθρωπο, ο οποίος θα τηρήσει το τρίλεπτο! Είμαι πολύ σίγουρος γι' αυτό!

Προχωρούμε, λοιπόν, στην έκτη με αριθμό 811/28-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξανδρου (Αλέκου) Τριανταφυλλίδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Η Κυβέρνηση εγκατέλειψε και υγειονομικά τη Θεσσαλονίκη. Ούτε κεντρικό επιχειρησιακό σχέδιο ούτε νέες προσλήψεις ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού».

Κύριε Τριανταφυλλίδη, καλησπέρα σας και καλή εβδομάδα. Έχετε δύο λεπτά στη διάθεσή σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, όταν στις 7 Δεκεμβρίου 2020 έθετα υπ' όψιν σας τα αναγκαία εκείνα ζητήματα που αφορούν ουσιαστικά τη θωράκιση, την ενίσχυση και την ενδυνάμωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας -που μια πολύ ουσιαστική παράμετρος είναι η διασφάλιση εργασιακών σχέσεων σταθερών και μόνιμων απέναντι στις ορισμένου χρόνου εργασιακές συμβάσεις που ανανεώθηκαν

τρεις, τέσσερις, πέντε φορές και από την προηγούμενη κυβέρνηση και από τη δική σας Κυβέρνηση σε όλες τις ειδικότητες μου λέγατε -κύριε Κοντοζαμάνη, διαβάζω από τα Πρακτικά- «είμαι μαζί σας, ταυτίζομαι απόλυτα με το αίτημά σας». Αυτό μου λέγατε στις 7 Δεκεμβρίου του 2020.

Αποτέλεσμα δεν είδαμε, αλλά ο στόχος ήρθε πιο κοντά με την έννοια ότι, πρώτον, μεσολάβησαν δύο πολύ σημαντικά γεγονότα.

Εσείς, κύριε Κοντοζαμάνη, το Υπουργείο Υγείας, φέρατε είκοσι μέρες μετά, παραμονή των Χριστουγέννων, το άρθρο 67 του ν.4764, το οποίο δώσατε τη δυνατότητα απευθείας διορισμού σε διακόσιους εβδομήντα γιατρούς. Τους μονιμοποιήσατε με το άρθρο 67: «Οι ιατροί που υπηρέτησαν εντός του 2020 ως επικουρικό ιατρικό προσωπικό δύνανται με αίτησή τους να διοριστούν σε οργανικές θέσεις». Ούτε προκήρυξη ούτε κάποια άλλη διαδικασία! Θα με ρωτήσετε: «Καλά πράξαμε;». Απολύτως καλά πράξατε!

Το ερώτημα, όμως, είναι μέσα στο ίδιο συνταγματικό πλαίσιο -το 103/8- με την ίδια συνταγματική νομιμότητα, που διορίσατε τους διακόσιους εβδομήντα γιατρούς, θα έπρεπε να μεριμνήσετε για τα αιτήματα των δεκαέξι χιλιάδων επικουρικών και συμβασιούχων, που όπως ορίζει αυτή τη στιγμή στο Εθνικό Σύστημα Υγείας η ΠΟΕΔΗΝ -η ΠΟΕΔΗΝ το σημειώνει- έχουμε σαράντα χιλιάδες κενά οργανικών θέσεων. Μιλάμε για δεκαέξι χιλιάδες ανθρώπους όλων των ειδικοτήτων, που πραγματικά ψήθησαν στο αμόνι στην αντιμετώπιση μέσα και έξω από τις ΜΕΘ, έδωσαν τη μάχη, τους χρωστάμε ουσιαστικά να σκύψουμε ευλαβικά το γόνο, να φιλήσουμε τα χέρια τους.

Κύριε Κοντοζαμάνη, κοιτάξτε με: Μιλάμε και μιλάτε και εσείς για αυξημένη μοριοδότηση. Την καθαρίστρια που καθάρισε τις τουαλέτες, τον τραυματιοφορέα που πήρε στην αγκαλιά του τον άρρωστο για να τον μεταφέρει στη ΜΕΘ, την αιματολόγο που έκανε τις σχετικές ιατρικές γνωματεύσεις με τι ακριβώς μόρια μπορείτε να τους επιβεβαιώσετε και να τους επιβραβεύσετε;

Μετά, όμως, από αυτό το γεγονός -και θα σας έλεγε κάποιος και το είπατε και από το Βήμα της Βουλής ο εκπρόσωπός μας- με την ίδια νομιμότητα που μονιμοποιήσατε τους διακόσιους εβδομήντα γιατρούς, με την ίδια νομιμότητα -συνταγματική και νομοθετική- κάντε το και για τους δεκαέξι χιλιάδες επικουρικούς και συμβασιούχους!

Ήρθε, λοιπόν, η καταλυτική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, το 7^ο Τμήμα της 11^{ης} Φεβρουαρίου -το οποίο και καταθέτω στα Πρακτικά και παρακαλώ πολύ τις καλές συναδέλφισσες να το παραλάβουν, για να υπάρχει εκεί- που ορίζει ξεκάθαρα και διαβάζω μόνο το διά ταύτα: «Ετσι, η μετατροπή της σύμβασης αορίστου χρόνου με βάση το άρθρο 8 παράγραφος 3 του ν.2112/1920 στην πραγματικότητα αποτελεί το μόνο μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της καταχρηστικής χρησιμοποίησης ορισμένου χρόνου συμβάσεων που προβλέπει η ελληνική νομοθεσία. Το δε άρθρο 103 παράγραφος 8 του Συντάγματος μετά τη νέα αυτή απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του 7^{ου} Τμήματος δεν μπορεί πια να χρησιμοποιηθεί ώστε να αποκλειστεί η μετατροπή αυτή».

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Τριανταφυλλίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πρώτον, λοιπόν, το κάνατε, παρακάμψατε αυτά που επικαλούσασταν στις 7 Δεκεμβρίου που μου απαντούσατε. Μου λέγατε: «κύριε Τριανταφυλλίδη, πώς μπορεί να γίνει αυτό, με κάποιο μαγικό ραβδί;». Με το ίδιο ραβδί που μονιμοποιήσατε τους διακόσιους εβδομήντα, με το ίδιο ραβδί να μονιμοποιήσατε και τους δεκαέξι χιλιάδες, από τη στιγμή που σας είναι αναγκαίοι. Εσείς μου το είπατε, διαβάζω ξανά από τα Πρακτικά: «Κοντοζαμάνη; Οι ανάγκες είναι τεράστιες, κανένας δεν περισσεύει, στο Εθνικό Σύστημα Υγείας τούς χρειαζόμαστε όλους». «Κοντοζαμάνη; Η αναγκαιότητα και η διασφάλιση αυτών των θέσεων είναι όντως ζωτικής σημασίας γι' αυτές τις υγειονομικές δομές, γιατί κανείς δεν περισσεύει. Όλοι οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι θα παραμείνουν στο ΕΣΥ, γιατί όλοι αυτοί χρειάζονται». Αυτό μου το είπατε στις 30 Μαΐου.

Εκείνη ήταν η τρίτη, ακολούθησε η τέταρτη, η πέμπτη και αυτή

η σημερινή είναι η έκτη, γιατί μεταφέρω την αγωνία όλων αυτών των ανθρώπων που θέλουν πραγματικά να προσφέρουν, που πραγματικά έδωσαν την ψυχή τους και τη ζωή τους παίζοντας κορώνα-γράμματα.

Και σας είχα πει -κοιτάξτε με, κύριε Κοντοζαμάνη, εσάς αφορά, εσάς ως θεσμικό πρόσωπο, ως ο επικεφαλής του χώρου της υγείας- το εξής: Ήταν άνθρωποι που κοιμόντουσαν πάνω στην καρέκλα, γιατί φοβόντουσαν ότι αν επιστρέψουν στο σπίτι, θα κολλήσουν κορωνοϊό τον άντρα τους, τη γυναίκα τους, τα παιδιά τους. Γι' αυτούς τους ανθρώπους μιλάμε!

Και έρχομαι τώρα στο γιατί το κάνετε αυτό και δεν μπορώ να το καταλάβω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και κλείστε με αυτό, σας παρακαλώ, κύριε Τριανταφυλλίδη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε και λέμε, λοιπόν: ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξης Τσίπρας στην παρουσίαση του Εθνικού Συστήματος Υγείας: «Μονιμοποίηση στο ΕΣΥ του συνόλου του υγειονομικού προσωπικού που έδωσε τη μάχη της πανδημίας στην πρώτη γραμμή». Δέσμευση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης! Το καταθέτω στα Πρακτικά.

ΚΚΕ: Σε συνέντευξή του στον «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» ο κ. Κουτσούμπας δήλωσε: «Συγκεκριμένη τροπολογία για την αυτόματη μετατροπή του ορισμένου σε αορίστου χρόνου.».

ΜέΡΑ25: Ο κ. Βαρουφάκης έλεγε: «Το ΜέΡΑ25 στηρίζει τους συμβασιούχους που καλύπτουν πάγιες θέσεις και το δίκαιο αίτημά τους να πάρουν να έχουν υπό καθεστώς ομηρίας, περνώντας σε καθεστώς συμβάσεων αορίστου χρόνου.».

Το Κίνημα Αλλαγής και ο κ. Κεγκέρογλου έλεγε εδώ μέσα: «Ίδου οι λύσεις για την άμεση ένταξη των τεσσάρων χιλιάδων συμβασιούχων». Και ο κ. Κεγκέρογλου από το ΚΙΝΑΛ επικαλείται την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 11^{ης} Φεβρουαρίου.

Άραγε είναι μόνο αυτοί οι συνάδελφοι; Εγώ θα επικαλεστώ περισσότερους και θέλω να με κοιτάτε, κύριε Υπουργέ, όταν σας μιλάω. Νικήτας Κακλαμάνης, ο ευπατριδής, ο πρώην Υπουργός Υγείας δήλωσε -και διαβάζω "mot à mot": «Αυτό, όμως, το «ευχαριστώ...» -τα παλαμάκια, λέει, ο Νικήτας Κακλαμάνης- «...πρέπει να συνοδεύεται με την υλοποίηση της υπόσχεσης από την Κυβέρνηση σχετικά με τη μονιμοποίηση των τεσσάρων χιλιάδων επικουρικών γιατρών και νοσηλευτών που δουλεύουν σήμερα.».

Το είπατε μόνο ο Κακλαμάνης; Μάξιμος Χαρακόπουλος, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας: «Να γίνουν αορίστου χρόνου οι συμβασιούχοι του ΟΑΕΔ στην υγεία.».

Το είπατε μόνο ο Μάξιμος Χαρακόπουλος; Ο κ. Κέλλας σε συνάντηση μαζί σας και με επιτροπεία τη συντονιστική των παιδιών από τη Λάρισα είχε το ίδιο αίτημα.

Το είπατε μόνο ο Κέλλας; Επιστολή του Γιώργου Κοτρωνιά, Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας στον κ. Βασίλη Κικίλια: «Μετατρέψτε τις συμβάσεις τους σε αορίστου χρόνου.».

Το είπαν μόνο αυτοί οι τέσσερις; Πέμπτος είναι ο κ. Στέργιος Γιαννάκης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας -Βουλευτής σας είναι!- ο οποίος λέει: «Να μετατραπούν οι συμβάσεις σε αορίστου χρόνου.».

Κύριε Πρόεδρε, και η Ελληνική Λύση σ' αυτή τη διαδικασία είπατε το «ναι». Και το λέω, γιατί δεν έχετε ξανακούσει Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ να επικαλείται θετικά δηλώσεις Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας! Το κάνω γιατί δεν με ενδιαφέρουν τα «ψηφιαλάκια». Εγώ έχω εξασφαλίσει την αγάπη αυτών των παιδιών, των τεσσάρων χιλιάδων, των δεκαέξι χιλιάδων, ακριβώς για να ενισχύσουμε και να θωρακίσουμε το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Αυτή την αγάπη σας καλώ να μοιραστούμε ομόφωνα όλη η Βουλή! Από όλους αυτούς ποιοι μείνατε; Μητσοτάκης, Κικιλίας και Κοντοζαμάνη!

Αν το εννοείτε, αφήστε κατά μέρος τα «παιχνίδια», όπως «θα δώσουμε αυξημένη μοριοδότηση εντός του έτους...». Ποια αυξημένη μοριοδότηση; Η αυξημένη μοριοδότηση δεν εξασφαλίζει το σύνολο του προσωπικού που πρέπει να μονιμοποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Τριανταφυλλίδη, έχετε και δευτερολογία! Έγινε κατανοητό!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Περιμένω να δω τι θα πείτε -προσέξτε καλά τι θα πείτε!- για να σας απαντήσω.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Τριανταφυλλίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Θα σας απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κοντοζαμάνης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά. Ωστόσο, δεν νομίζω ότι είναι αρκετά για να απαντήσετε σε όλα αυτά!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Τριανταφυλλίδη, αυτά που λέτε είναι άσχετα με την ερώτησή σας. Η ερώτησή σας είναι άλλη!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Αυτά που λέτε είναι άσχετα με την ερώτησή σας! Η ερώτησή σας αναφέρεται στη Θεσσαλονίκη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Θα έρθω στο δεύτερο μέρος...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Α, στο δεύτερο μέρος! Τώρα μας κάνετε ένα μανιφέστο!

Γιατί δεν τα βάζετε στην ερώτησή σας να σας απαντήσουμε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Όλα μέσα είναι, όλα!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Και να σας πω και κάτι άλλο. Αναφερθήκατε σε δηλώσεις Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Σε δηλώσεις-επιστολές στον κ. Κικίλια!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Τριανταφυλλίδη, δεν σας διέκοψε ο κύριος Υπουργός. Σας παρακαλώ πολύ!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Γιατί δεν αναφέρεστε και σε δηλώσεις του ίδιου του Πρωθυπουργού που έχει αναφερθεί στο συγκεκριμένο ζήτημα και στο ότι προσφάτως ανακοινώθηκε η προκήρυξη των τεσσάρων χιλιάδων θέσεων νοσηλευτικού προσωπικού με αυξημένη μοριοδότηση, κάτι που ήταν δέσμευση της Κυβέρνησης, προκειμένου αυτοί οι άνθρωποι να παραμείνουν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και να καλύψουν τις μεγάλες ανάγκες που υπάρχουν;

Επίσης, αυτά τα έχετε πει ξανά και σας έχω απαντήσει και όντως χρησιμοποιείτε τα λόγια μου, τα οποία βεβαίως και ισχύουν σε κάθε περίπτωση. Όμως, σας θυμίζω ότι το επικουρικό προσωπικό ήταν μία διαδικασία η οποία σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από τη δική σας κυβέρνηση, του ΣΥΡΙΖΑ.

Κάνετε και κάτι καλό. Όντως είναι ένα χρήσιμο εργαλείο. Γιατί δεν μονιμοποιήσατε εσείς από την αρχή όλο αυτό το προσωπικό και δεν καλύψατε τα κενά; Και βλέπετε ότι μέσα σε αυτό το μικρό χρονικό διάστημα -ο ΣΥΡΙΖΑ σε πεντέμισι χρόνια εξουσίας έκανε δύο χιλιάδες εξακόσιες προσλήψεις μόνιμου ιατρικού προσωπικού- δύομισι χιλιάδες θέσεις μόνιμου ιατρικού προσωπικού έχουν καλυφθεί ούτε σε δύο χρόνια διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία. Και είδατε βεβαίως ότι όπου υπάρχουν ανάγκες, όπως αναφερθήκατε, στην κάλυψη των κενών θέσεων στις μονάδες εντατικής θεραπείας, προβαίνουμε στην κάλυψη αυτών των κενών και υπάρχει σχεδιασμός, όπως με τις τέσσερις χιλιάδες -και εσείς δώσατε αυξημένη μοριοδότηση στην 2Κ- προκειμένου να καλύψουμε αυτές τις ανάγκες.

Αναγνωρίζουμε ότι ανάγκες έχει πολλές το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Στην αρχή της πανδημίας είχαμε σχεδιάσει δύο χιλιάδες προσλήψεις επικουρικού προσωπικού. Ξεπεράσαμε τις δέκα χιλιάδες προσλήψεις σε διάφορους τομείς, γιατί δεν είναι μόνο οι γιατροί και το νοσηλευτικό προσωπικό, είναι και το παραϊατρικό, είναι το λοιπό προσωπικό, είναι το διοικητικό, είναι το σύνολο των δομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, που έχει ανάγκη από αυτές τις θέσεις.

Στη δευτερολογία σας θα σας ακούσω για τη Θεσσαλονίκη και θα επανέλθω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Τριανταφυλλίδη, έχετε τρία λεπτά. Παρακαλώ πολύ να τηρήσετε τον χρόνο. Σας άφησα πολύ στην πρωτολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σας παρακάλεσα να μη συνεχίσετε να κάνετε αντιπολίτευση στην Αντιπολίτευση. Είστε Κυβέρνηση. Ο ΣΥΡΙΖΑ κινήθηκε στα χρόνια του μνημονιακού κανιβαλισμού, όταν υπήρχε η δέσμευση ότι πέντε αποχωρούν και ένας προσλαμβάνεται. Εσείς που λέτε ότι προσλάβατε και δύο και πέντε και δέκα και είκοσι χιλιάδες, πώς γίνεται να τους έχετε προσλάβει και ο αριθμός των μόνιμων απασχολούμενων στο ΕΣΥ να είναι χίλιοι εξακόσιοι τριάντα λιγότεροι; Ένα το ερώτημα.

Ζήτημα δεύτερο, μιλάτε για προτάσεις. Το Σάββατο μας ήρθε από τη συντονιστική επιτροπή του ειδικού προγράμματος τεσσάρων χιλιάδων εργαζομένων στην υγεία η πρόταση για προσθήκη - τροπολογία μαζί με την αιτιολογική έκθεση από τους νομικούς τους παραστάτες. Και αυτό εστάλη σε όλα τα κόμματα, κύριε Κοντοζαμάνη. Αγωνίζονται όχι μόνο για τους ίδιους αλλά για το σύνολο των δεκαέξι χιλιάδων επικουρικών και συμβασιούχων. Όπως φέρατε τροπολογία παραμονής Χριστουγέννων και μονιμοποιήσατε τους διακόσιους εβδομήντα γιατρούς, φέρτε μια τροπολογία - προσθήκη -ενδεχομένως τη δική τους τροπολογία - προσθήκη-, αφού όπως λέτε εσείς τους χρειαζόμαστε, δεν πρέπει να λείψει κανένας, είναι ετοιμοπόλεμο προσωπικό, ψήφθηκε το 2017, το 2018.

Για απαντήστε μου σε κάτι. Δεν περνάει από το μυαλό μου. Εγώ δεν προτείνω την αυξημένη μοριοδότηση. Εγώ προτείνω την αυτόματη μετατροπή των ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου. Την αυξημένη μοριοδότηση θα τη δώσατε μόνο σε αυτούς που προσλάβατε τώρα, δηλαδή τον καιρό της πανδημίας; Δηλαδή τα άλλα παιδιά που δούλεψαν και δουλεύουν από το 2016 ή το 2017 ή το 2018 θα τους εξαιρέσετε από την αυξημένη μοριοδότηση; Αυτό κι αν είναι! Αυτό δεν μπορώ ούτε καν να το φανταστώ. Αν γίνει, θα είναι η αίσχιστη παλιανθρωπία που έχει υπάρξει ποτέ, να διαχωρίζετε τους συμβασιούχους επικουρικούς σε αυτούς που προσλάβατε εσείς, της δικής σας Κυβέρνησης, και σε αυτούς που είχαν προσληφθεί -έκαναν το «έγκλημα»- τα προηγούμενα χρόνια από τον Πολάκη και τον Ξανθό. Θα είναι πραγματικά φοβερό.

Έρχομαι στα νοσοκομεία της πόλης μου. Η κατάσταση είναι απελπιστική. Τραγικές ελλείψεις σε προσωπικό, ελλείψεις σε ΜΕΘ και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό. Καλά νά 'ναι το «Σταύρος Νιάρχος» και η Επιτροπή «Ελλάδα 2021» και τα άλλα ιδρύματα που έφτιαξαν και χάρισαν στο «Παπανικολάου» τις τριάντα οκτώ ΜΕΘ. Δεν τις στελεχώσατε. Πήρατε προσωπικό από άλλες κλινικές και τις μεταφέρατε.

Πάω στο «Παπανικολάου». Μόνο ένα -και το ξέρει και ο κ. Αβδελάς- ξεχωρίζω: Εδώ και οκτώ μήνες είναι κλειστή η μονάδα εντατικής θεραπείας εγκαυμάτων ενηλίκων που στεγάζεται στην κλινική πλαστικής χειρουργικής εγκαυμάτων και χειρουργικής άκρας χειρός του «Παπανικολάου». Οκτώ μήνες είναι κλειστή. Πάνω από την Αθήνα δεν υπάρχει άλλη τέτοια μονάδα.

Κανονίστε και δείτε το και φτιάξτε το και αξιοποιήστε το. Είναι η μοναδική κλινική εγκαυμάτων από την Αθήνα και πάνω. Στις αρχές Νοεμβρίου έκλεισε και δεν έχει ανοίξει μέχρι και σήμερα.

Στον «Άγιο Παύλο» υπάρχει υποστελέχωση του αναισθησιολογικού τμήματος. Με τον COVID δε πάρθηκε το μηχάνημα C-MAC για τους αναισθησιολόγους. Μόνο από δωρεά ήρθαν τρεις φορητού αναπνευστήρες. Το εμβολιαστικό κέντρο από τον Ιούνιο λειτουργεί και Κυριακές. Είναι υποστελεχωμένο.

Έρχομαι στο «Ιπποκράτειο». Υπάρχει έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού, αναμονή του δεύτερου αξονικού τομογράφου για το μπλε κτήριο. Πότε θα είναι έτοιμος αυτός ο αξονικός; Είναι και αυτό ένα ερώτημα.

Και κλείνω: Κύριε Υπουργέ, κοιτάξτε λίγο: Αυτή εδώ τη μάσκα μου τη χάρισε νοσηλεύτρια -θυμάστε- τον Μάιο του 2000. Αγάπας το ΕΣΥ; Μόνιμοι οι δεκαέξι χιλιάδες. Είναι το λιγότερο που μπορεί να κάνει όχι ένα κόμμα, όχι μια κυβέρνηση, αλλά το σύνολο του πολιτικού συστήματος. Και οι τριακόσιοι να υποκλιθούν, αν το εννοούν, μπροστά τους, αφού όλα τα κόμματα συμφωνούν, συμφωνεί και η μισή Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημο-

κρατίας, συμφωνεί ο Αντιπρόεδρος, ο κ. Νικήτας Κακλαμάνης. Και με μια πράξη πανηγυρική η Βουλή να πει: «Υποκλινόμαστε. Και οι δεκαέξι χιλιάδες αποκτάτε -το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε- μόνιμη εργασιακή σχέση στο ΕΣΥ που αγαπάτε και εμείς αγαπάμε την πατρίδα και θέλουμε να τη θωρακίσουμε και να την ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο.

Περιμένω τον αντίλογό σας με πράξεις και όχι με λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Κοντοζαμάνη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά, για να ακούσουμε για τη Θεσσαλονίκη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Τριανταφυλλίδη, δεν είναι αντιληπτό σε εμένα πώς έχετε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Κυβέρνηση εγκατέλειψε υγειονομικά τη Θεσσαλονίκη, ότι δεν υπήρχε σχεδιασμός, ότι δεν έγιναν νέες προσλήψεις προσωπικού και ότι γενικά, δεν είχαμε τα καλύτερα αποτελέσματα στη βόρεια Ελλάδα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Ο Νοέμβρης πώς προέκυψε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Μην τον διακόπτετε. Δεν σας διέκοψε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Θα ήθελα να θυμίσω ότι από την αρχή της πανδημίας, όλα τα γενικά νοσοκομεία της 3^{ης} και 4^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης τέθηκαν σε ετοιμότητα για τη διαχείριση και νοσηλεία περιστατικών και υπήρξε σαφής και συγκεκριμένος επιχειρησιακός σχεδιασμός από την αρχή της πανδημίας, με τον ορισμό των Νοσοκομείων «ΑΧΕΠΑ», «Παπανικολάου» και «Ιπποκράτειου» ως νοσοκομεία αναφοράς και, βεβαίως, με την ενίσχυση των δομών σε κλίνες εντατικής θεραπείας. Να θυμίσω τις διαδικασίες για τη σύσταση και λειτουργία Πνευμονολογικής Κλινικής στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» και η λειτουργία αυτής της κλινικής καλύπτει ένα σημαντικό υγειονομικό κενό, καθώς σε πέντε νοσοκομεία της πόλης δεν λειτουργούσε πνευμονολογικό τμήμα ή κλινική. Πέρα από το προφανές γενικότερο όφελος για τους ασθενείς στην πόλη της Θεσσαλονίκης, ήταν καθοριστική η λειτουργία αυτής της κλινικής στην αντιμετώπιση των ασθενών με COVID.

Να θυμίσω ότι τους τελευταίους μήνες κατά το διάστημα της πανδημίας, ο συνολικός αριθμός των νέων κλινών μονάδων εντατικής θεραπείας ανέρχεται συνολικά σε εκατόν σαράντα τέσσερις και στην οξεία φάση της πανδημίας είχαμε και ενίσχυση των δυνάμεών μας τόσο από τον ιδιωτικό τομέα όσο και από το Στρατιωτικό Νοσοκομείο. Διότι κάνετε αναφορά και στην ερώτησή σας για το «424», το οποίο με τις δυνάμεις του συνέβαλε στην επιτυχή διαχείριση της πανδημίας.

Ως προς το ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, υπήρξαν εκατόν ογδόντα θέσεις διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων μέσω προκηρύξεων του ΑΣΕΠ, εκατόν είκοσι οκτώ θέσεις νοσηλευτικής σε νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης. Τραβήξαμε το προσωπικό αυτό που τους επιλαχόντες της προκήρυξης 2Κ άμεσα, χωρίς να πάμε σε νέα προκήρυξη, προκειμένου να καλύψουμε άμεσα κενά.

Ως προς τους τέσσερις χιλιάδες νοσηλευτές, που ανέφερα πριν από λίγο, βρίσκεται σε διαδικασία έγκρισης για την προκήρυξη ως τακτικό προσωπικό, μεγάλο μέρος του οποίου θα διοχετευτεί σε νοσοκομεία όχι μόνο της Θεσσαλονίκης, αλλά και της βόρειας Ελλάδας.

Επίσης, έγιναν τριακόσιες τριάντα επτά προσλήψεις λοιπού επικουρικού προσωπικού από την 1-1-2021 μέχρι σήμερα, διαφόρων ειδικοτήτων, για την κάλυψη έκτακτων αναγκών των νοσοκομείων και εξήντα ενός ατόμων διαφόρων ειδικοτήτων σε δομές της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας της Θεσσαλονίκης. Στις μονάδες εντατικής θεραπείας στη Θεσσαλονίκη έχουν ολοκληρωθεί σαράντα διορισμοί γιατρών, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται άλλοι έντεκα διορισμοί.

Παρουσιάζετε μια στρεβλή εικόνα για την υγειονομική κατάσταση στη Θεσσαλονίκη για να υποβαθμίσετε την πανθομολογούμενα επιτυχή προσπάθεια, όχι της Κυβέρνησης, αλλά του συνόλου του υγειονομικού προσωπικού στην αντιμετώπιση της πανδημίας και στην προσπάθεια που έγινε όλο αυτό το διάστημα

για την ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, που μας έχει δώσει τη δυνατότητα και έχουμε δημιουργήσει μια παρακαταθήκη, έτσι ώστε να το ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο και να μπορέσουμε να προχωρήσουμε άμεσα στις απαραίτητες αλλαγές που χρειάζεται το σύστημα υγείας, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των συμπολιτών μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Δεν έχετε το δικαίωμα, κύριε Τριανταφυλλίδη, σας ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε στην έβδομη με αριθμό 818/31-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηλείας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχάλη Κατρίνη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Πώς θα ενισχυθεί η λειτουργία της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο (Π.Γ.Ν.) Ρίου προς όφελος των πολιτών της Ηλείας και της δυτικής Ελλάδας;».

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το θέμα είναι γνωστό, μιλάμε για την Καρδιοθωρακοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου στο Ρίο, της οποίας και εγκαίνια έγιναν μετά βαίων και κλάδων στις 25 Φεβρουαρίου, παρουσία του ίδιου του Υπουργού κ. Κικιλία. Από τότε μέχρι και σήμερα έχουν γίνει όλες κι όλες τέσσερις επεμβάσεις σε τρεισήμισι μήνες λειτουργίας της κλινικής. Η καρδιοχειρουργική κλινική -γιατί είναι καρδιοθωρακοχειρουργική, εγώ ρωτώ για την καρδιοχειρουργική κλινική συγκεκριμένα- λειτουργεί μόνο για τακτικά περιστατικά, δεν πραγματοποιεί έκτακτες επεμβάσεις, με αποτέλεσμα όλα τα περιστατικά από Ηλεία, Αχαΐα, Ιόνια Νησιά, συνολικά τη δυτική Ελλάδα, να διακομίζονται στην Αττική ή και κάποιες περιπτώσεις στα Γιάννενα. Αποδυναμώθηκε η κλινική, αφού το νοσηλευτικό προσωπικό της κλινικής μεταφέρθηκε εν μέσω COVID, ενώ δεν έχει ενισχυθεί με εξειδικευμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και μιλά συγκεκριμένα για καρδιοχειρουργούς, αναισθησιολόγους και ειδικευμένους νοσηλευτές. Σήμερα υπηρετούν δύο μόνιμοι καρδιοχειρουργοί και δύο επικουρικοί. Και μάλιστα ένας καρδιοχειρουργός, διευθυντής του ΕΣΥ, είναι δύο χρόνια και ίσως λίγο παραπάνω αποσπασμένος σε νοσοκομείο της Αττικής με ενέργειες που ξεκίνησαν από την προηγούμενη κυβέρνηση, ενώ ο διοικητής της 6^{ης} ΥΠΕ φαίνεται να έχει δηλώσει ότι καλώς συνεχίζει να είναι αποσπασμένος σε μια κλινική που δεν έχει γιατρούς, δεν πραγματοποιεί επεμβάσεις, παρά το γεγονός ότι εγκαινιάστηκε η λειτουργία της, αφού όπως είπε ο κ. Καρβέλης δεν είναι απαραίτητος προς το παρόν για τη λειτουργία της κλινικής. Αδιανόητη δήλωση. Έχουμε, λοιπόν, ελλιπή λειτουργία της κλινικής, από την εύρυθμη λειτουργία της οποίας εξαρτάται πολλές φορές, κύριε Πρόεδρε, στην κυριολεξία η ζωή των πολιτών της Ηλείας και γενικότερα της δυτικής Ελλάδας.

Ερωτώ, λοιπόν, τον κύριο Υπουργό, πρώτον, αν προτίθεται να στελεχώσει με νέες προσλήψεις με εξειδικευμένο προσωπικό την Καρδιοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου στο Ρίο, ώστε να αντιμετωπίζει και τα έκτακτα περιστατικά και να κάνει επεμβάσεις έκτακτων περιστατικών της ευρύτερης περιφέρειας και, δεύτερον, -που συνδέεται με το πρώτο- αν θα φροντίσει να επιστρέψει στη θέση του το πάσης φύσεως ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της κλινικής που είναι αποσπασμένο είτε σε άλλες κλινικές εντός του νοσοκομείου είτε σε άλλα νοσοκομεία εκτός της Πάτρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Κατρίνη.

Θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κοντοζαμάνης για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κατρίνη, ευχαριστώ για την ερώτηση, γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να πω πόσο υπερήφανοι είμαστε ως ηγεσία του Υπουργείου Υγείας που μετά από τέσσερα χρόνια αναστολής της λειτουργίας της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Πανεπι-

στημιακού Νοσοκομείου Πατρών εγκαινιάσαμε στα τέλη Φεβρουαρίου την επαναλειτουργία της. Η κλινική από την πρώτη μέρα διαθέτει πλήρη, σύγχρονο ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό και υποδομές. Είναι στελεχωμένη με το απαιτούμενο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό. Μάλιστα την επομένη των εγκαινίων πραγματοποιήθηκε και το πρώτο χειρουργείο.

Πρέπει να θυμίσω ότι η κλινική αυτή ξεκίνησε την επαναλειτουργία της την περίοδο της πανδημίας. Βεβαίως, όταν ξεκινάει η λειτουργία μιας κλινικής δεν φτάνει στο μέγιστο της παραγωγικής της δυνατότητας από τη μία μέρα στην άλλη, διότι πρέπει να προηγηθούν κάποια πράγματα. Παρά ταύτα, κατά τη διάρκεια των τριών μηνών λειτουργίας της, έχουν πραγματοποιηθεί πέντε σοβαρά χειρουργεία καρδιάς με απόλυτη επιτυχία και σύντομα θα υπάρχει δυνατότητα για δύο περισσότερες χειρουργικές επεμβάσεις την εβδομάδα στον προγραμματισμό των χειρουργείων.

Αναφέρουμε ότι η κλινική αυτή λειτούργησε στην περίοδο της πανδημίας γιατί στην πτέρυγα της κλινικής από τις 17 Μαρτίου ως τις 13 Απριλίου είχε μεταφερθεί και η ΩΡΛ κλινική. Το νοσηλευτικό προσωπικό βεβαίως που υπηρετεί στην κλινική αυτή θα πρέπει να εκπαιδευτεί κατάλληλα και εκπαιδεύεται στις νέες διαδικασίες και πρακτικές της κλινικής. Επιπλέον, θα συμπληρωθεί και η ιατρική ομάδα της κλινικής με έμπειρο καρδιολογικό προσωπικό που πρόκειται να αποσπαστεί από άλλο νοσοκομείο και θα επωμιστεί με την ήδη υπηρετούσα καρδιολογική ομάδα το βάρος της εφημερίας της κλινικής. Όσον αφορά στα επείγοντα περιστατικά από 1^{ης} Ιουλίου πρόκειται να αρχίσει η κάλυψή τους αρχικά με τέσσερις εφημερίες τον μήνα και σταδιακά με διπλάσιες.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι σε ανάλογες περιπτώσεις σε άλλες καρδιοχειρουργικές κλινικές άλλων νοσοκομείων, μεγάλων πανεπιστημιακών νοσοκομείων όπως της Πάτρας, στο Ηράκλειο και τη Λάρισα κατά την έναρξη της λειτουργίας τους οι κλινικές αυτές δεν εξυπηρετούσαν έκτακτα περιστατικά και χρειάστηκε χρόνος μέχρι να εφημερεύσουν. Και αυτό αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι γίνεται για λόγους ασφαλείας, πληρότητας στην εκπαίδευση του προσωπικού και προσαρμογής του προσωπικού στις συνθήκες της κλινικής.

Κατά τα λοιπά και για να έχουμε πλήρη εικόνα του εύρους των υπηρεσιών που παρέχει η καρδιοθωρακοχειρουργική κλινική εκτός από τα χειρουργεία, στις δραστηριότητές της περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες. Εξετάζεται καθημερινά στην κλινική σημαντικός αριθμός ασθενών που παραπέμπονται για καρδιοχειρουργική εκτίμηση, οργανώνεται ενδελεχώς το πρωτόκολλο προεγχειρητικών εξετάσεων και μπαίνουν στη λίστα της κλινικής για χειρουργείο, διενεργούνται υψηλής εξειδίκευσης απεικονιστικές εξετάσεις σε ασθενείς που χρήζουν καρδιοχειρουργικής επέμβασης σε επιλεγμένους καρδιολογικούς ασθενείς και σε έκτακτα παθολογικά περιστατικά. Γίνεται διά ζώσης εκτίμηση καρδιοχειρουργικών περιπτώσεων ασθενών, δηλαδή, που χρήζουν επέμβασης, που νοσηλεύονται στο Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο καθώς επίσης και στο Γενικό Νοσοκομείο Πατρών.

Καταλήγοντας, όπως είπατε και εσείς, η καρδιοθωρακοχειρουργική κλινική στελεχώνεται από τέσσερις γιατρούς με την προοπτική ενίσχυσης περαιτέρω προσωπικού. Προς την κατεύθυνση αυτή εργαζόμαστε. Η κλινική έχει στελεχωθεί με δεκαπέντε νοσηλεύτριες και μία προϊστάμενη στη ΜΕΘ της κλινικής. Πράγματι ένα μέρος του προσωπικού απομακρύνθηκε για τουλάχιστον έναν μήνα, για να ενισχύσει το προσωπικό των μονάδων COVID. Έχει επανέλθει και στηρίζει τη λειτουργία της κλινικής. Το ιατρικό προσωπικό, όπως προανέφερα, σίγουρα χρειάζεται ενίσχυση και με άλλες ειδικότητες, όπως ο καρδιολογικός που ανέφερα. Βρίσκεται σε εξέλιξη προκήρυξη για την πλήρωση μιας θέσης εντατικολόγου καρδιολογικού και πρόκειται να αποσπαστεί, όπως είπα ένας ακόμη καρδιολογικός.

Και, βεβαίως, εξετάζονται όλες οι δυνατότητες εκείνες, προκειμένου να έχουμε πληρότητα της κλινικής και σύντομα με ασφάλεια να λειτουργήσει με την πλήρη παραγωγική δυνατότητα που έχει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, όλοι είμαστε γνώστες των τραγικών περιστατικών που ενώ είχαν ανάγκη γρήγορης επέμβασης στο καρδιοχειρουργικό κομμάτι, δυστυχώς κατέληξαν. Μάλιστα θυμάστε χαρακτηριστική περίπτωση μιας καθηγήτριας ομιλήτριας στην Αρχαία Ολυμπία η οποία κατά τη διάρκεια της διακομιδής της δυστυχώς κατέληξε και ήταν η αφορμή για να έρθει στην επιφάνεια το ζήτημα της μη λειτουργίας της καρδιοχειρουργικής κλινικής στο Νοσοκομείο του Ρίου.

Προφανώς όλοι χαιρόμαστε όταν ανοίγουν κλινικές οι οποίες είναι χρήσιμες, σώζουν ζωές και ο στόχος της παρέμβασης είναι ακριβώς το αυτό που θεωρώ ότι είναι κοινός τόπος, άρα είναι η ουσιαστική και εύρυθμη λειτουργία μιας κλινικής που στην κυριολεξία σώζει ζωές, θα είναι πιο αποτελεσματική ώστε να μην αναγκάζονται οι συμπολίτες μας -και είναι εκατοντάδες και από την Ηλεία και από την Αχαΐα και από τα Ιόνια νησιά και από τη δυτική Ελλάδα να αναζητούν να κάνουν καρδιοχειρουργική επέμβαση στα νοσοκομεία της Αττικής.

Συμφωνώ ότι έχει γίνει μια σύγχρονη υποδομή και έχουν διατεθεί κονδύλια για να υπάρχει εξοπλισμός. Δεν ξέρω κατά πόσον μπορείτε να δηλώνετε περήφανος όταν σε τέσσερις μήνες λειτουργίας έχουν γίνει τέσσερις επεμβάσεις και την Παρασκευή έχει προγραμματιστεί να γίνει η πέμπτη. Και το λέω αυτό γιατί το προσωπικό που υπάρχει αποψιλώνεται και αποψιλώνεται όταν ένας διευθυντής ΕΣΥ εδώ και δύο χρόνια είναι εκτός του νοσοκομείου και βρίσκεται σε νοσοκομείο της Αττικής και, τέλος πάντων, κανένας δεν κατανοεί για ποιον λόγο αυτός ο άνθρωπος δεν επιστρέφει στην οργανική του θέση, ειδικά τώρα που η κλινική επανασυστήνεται, στελεχώνεται και ενισχύεται ώστε να μην ταλαιπωρούνται και οι κάτοικοι της περιοχής και να λέμε ότι έχουμε καρδιοχειρουργική κλινική στην Πάτρα αλλά τελικά θα αναγκαστούμε να πάμε στην Αθήνα, είτε στο «Ωνάσειο» είτε στο «Ιπποκράτειο» είτε στον «Ευαγγελισμό».

Εδώ, λοιπόν, πρέπει να δούμε τα πράγματα επί της ουσίας και την αλήθεια κατάματα, κύριε Υπουργέ. Αυτή τη στιγμή η κλινική εφημερεύει μόνο για θωρακοχειρουργικά περιστατικά. Βεβαίως θα είχε αξία να δούμε τον τελευταίο χρόνο πόσες επεμβάσεις έχουν γίνει σε σχέση με πέρυσι, να δούμε και τη λειτουργία των κλινικών. Δεν μπορεί μια ολόκληρη περιφέρεια να στερείται, στην ουσία, υπηρεσιών μιας καρδιοχειρουργικής κλινικής.

Είπατε ότι θα προσλάβετε νέο προσωπικό και θα αποσπάται και αυτό σίγουρα είναι ενθαρρυντικό, αλλά θα πρέπει οι διαδικασίες -νομίζω- να γίνουν γρήγορα. Επιμένω στο ότι αν όντως οι λειτουργοί του ΕΣΥ πιστεύουν στον ρόλο που τους ανατέθηκε, θα πρέπει να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εκεί που η κλινική χρειάζεται τώρα να ενισχυθεί και όχι να βρίσκονται σε άλλες θέσεις. Και γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, θα είχε αξία να δούμε ποιο είναι το παραγόμενο αποτέλεσμα. Για ποιον λόγο φεύγει ο γιατρός από μία κλινική και πάει σε μία άλλη; Ποιο είναι το παραγόμενο αποτέλεσμα εκεί που πηγαίνει και, τέλος πάντων, δεν πρέπει να επιστρέψει και να στηρίξει μια προσπάθεια την οποία ξεκινάτε εσείς;

Θα μου επιτρέψει ο κύριος Πρόεδρος, μιας και είμαι ο τελευταίος και τελειώνουμε τη συνεδρίαση, μιας και ήρθατε στην Ηλεία, κύριε Υπουργέ, απ' ό,τι μάθαμε από τις εφημερίδες, γιατί δεν ενημερωθήκαμε για την επίσκεψή σας στο Νοσοκομείο του Πύργου, ξέρετε πολύ καλά ότι εμείς στην Ηλεία νιώθουμε στο πετσί μας τις συνέπειες και από την ελλιπή λειτουργία της καρδιοχειρουργικής κλινικής, αλλά και από τα πολλά προβλήματα κυρίως που έχουν προκύψει με την ελλιπή στελέχωση των ίδιων των νοσοκομείων της περιοχής μας. Και επειδή άκουσα και εσάς για άμεση προκήρυξη θέσεων, για στελέχωση με τις ειδικότητες που παραιτήθηκαν και χρειάζονται, κρίσιμες ειδικότητες, ξέρετε πολύ καλά, αλλά και εσείς βλέπετε ότι δεν υπάρχει ενδιαφέρον και αυτές οι προκηρύξεις είναι άγονες. Θα ήθελα, λοιπόν, να μας ενημερώσετε αν θα υιοθετήσετε τελικά και την πρόταση που έχει γίνει για να αλλάξετε τη ζώνη της Ηλείας και άλλων περιοχών που έχουν πρόβλημα σε σχέση με την προσέλκυση κρίσιμων ια-

τρικών ειδικοτήτων, παρέχοντας επιπλέον κίνητρα, γιατί για εμάς είναι πραγματικά το κρισιμότερο ζήτημα αυτή την περίοδο. Το συνδυάζω με τη λειτουργία της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου. Πρέπει η δυτική Ελλάδα πλέον να έχει ένα αξιόπιστο σύστημα αντιμετώπισης όλων των περιστατικών και όχι να συσσωρεύονται όλα τα περιστατικά στην Αθήνα.

Άρα, κλείνοντας, ενισχύστε την Καρδιοχειρουργική Κλινική στην Πάτρα με προσωπικό. Επιστρέψτε το προσωπικό εκεί που πρέπει να προσφέρει τις υπηρεσίες. Και θερμή παράκληση -με το ήμισυ της ηλειακής καταγωγής σας- δώστε μεγαλύτερη βαρύτητα στα νοσοκομεία της Ηλείας, γιατί πραγματικά πάσχουν από έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Κατρίνη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά, αν και νομίζω ότι έχετε απαντήσει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κατρίνη, θα επαναλάβω ότι η καρδιοθωρακοχειρουργική κλινική ξεκίνησε τη λειτουργία της εν μέσω πανδημίας και δεν είναι δυνατόν από τη μία μέρα στην άλλη να βρίσκεται σε πλήρη παραγωγική δυνατότητα. Υπήρχαν λόγω της πανδημίας μετακινήσεις κλινικών και προσωπικού μέσα στο νοσοκομείο. Είπαμε ότι τώρα που το σύστημα υγείας επανέρχεται στην κανονικότητα, επανέρχεται και το νοσοκομείο και έχει γίνει η κατάλληλη προετοιμασία έτσι ώστε να μπει και σε εφημερίες και να αυξηθούν βεβαίως και τα χειρουργεία και να αντιμετωπίζονται τα περιστατικά.

Συμφωνώ μαζί σας ότι δεν πρέπει να διακομίζονται τα περιστατικά στην Αθήνα. Αυτός άλλωστε είναι και ο ρόλος των μεγάλων περιφερειακών πανεπιστημιακών νοσοκομείων και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Πάτρας παίζει αυτόν τον ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της δυτικής Ελλάδος.

Αναφερθήκατε σε έναν γιατρό από την κλινική, ο οποίος είχε αποσπαστεί στην Αθήνα το χρονικό διάστημα, το οποίο ήταν κλειστή η κλινική. Δεν έπρεπε να συνεχίσει το ιατρικό του έργο, αν δεν είχε αντικείμενο στο νοσοκομείο; Τώρα που βρίσκεται σε νο-

σοκομείο της Αθήνας δεν έχει κάνει περισσότερα χειρουργεία; Και αναφέρομαι σε κάθε γιατρό που αποσπάται, όχι μόνο στον συγκεκριμένο. Όταν είναι κλειστή μια κλινική, βεβαίως και ο γιατρός συνεχίζει κάπου αλλού, προκειμένου να μη χάσει την επαφή με το αντικείμενο και να βελτιώσει τις ικανότητές του και την επάρκειά του και τις δεξιότητές του σε ό,τι αφορά την ιατρική ειδικότητα.

Άρα η καρδιοχειρουργική κλινική θα μπει σε πλήρη λειτουργία σύντομα και σε καθεστώς, όπως είπα, εφημερίας λειτουργίας.

Σε ό,τι αφορά το Νοσοκομείο του Πύργου ήμουν σαφής και στις δηλώσεις μου στο νοσοκομείο ότι δεν αρκεί μόνο να προκηρύσσουμε θέσεις -είναι πολύ εύκολο και θα το κάνουμε, όπως το κάναμε και τον Φεβρουάριο, όπως θα το ξανακάνουμε και τώρα- χρειάζεται ένα πλέγμα αποφάσεων που θα συνοδεύεται με κίνητρα. Και όντως είναι χαρακτηρισμένο το νοσοκομείο του Πύργου ως άγονο τύπου Β'. Χρειάζεται όμως, όπως είπα, ένα νέο, ένα διαφορετικό πλαίσιο κινήτρων, έτσι ώστε να πηγαίνουν οι γιατροί στα νοσοκομεία της περιφέρειας, να υπάρχει διασύνδεση των δομών με μεγάλα νοσοκομεία κόμβους, όπως είναι το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Πάτρας, να υπάρχει ένας σχεδιασμός. Το έχουμε πει ότι χρειάζεται ένας υγειονομικός χάρτης, ο οποίος θα περιλαμβάνει όλες τις δομές σε κάθε περιοχή και θα διασυνδέει την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και την μετανοσοκομειακή φροντίδα υγείας έτσι ώστε να υπάρχει πληρότητα υπηρεσιών και όλες αυτές οι δομές να διασυνδέονται με ένα μεγάλο νοσοκομείο αναφοράς, όπως είναι στην περιοχή της δυτικής Ελλάδος το Νοσοκομείο της Πάτρας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εμείς ευχαριστούμε, καλή συνέχεια και στους δύο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 20.34' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 8 Ιουνίου 2021 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ